

സാമ്പിൾ പതിപ്പ്

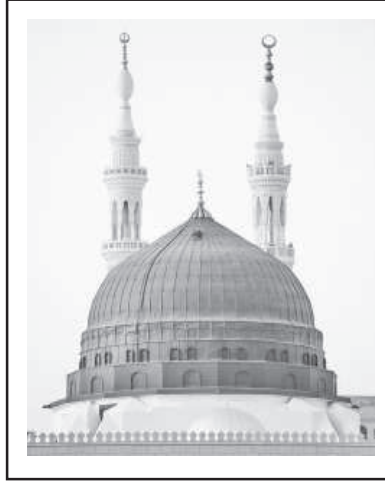
ഭാഗം:3

പ്രവാചനകോശം

മുത്തുനബി ﷺ

അബ്ദുറശീദ് സഖാഫി അൽഹികമി മോങ്ങം

സമര്പണം

يا ملجأ الفقرا وسيل الأمة   هذا الفقير بسبابكم بهدية
يرجو القبول مع الرضاء التامة   نظرا هنا وهناك كل الحالة
لا سيما عند الممات الحيرة   وظلمة القبر وهول قيامتي
أيا رجائي في يديك ذمتي   فلا تخيب لي قلب محبة

അവതാരിക

മാനവ സമൂഹത്തിന്റെ സമ്പൂർണ്ണ വഴികാട്ടിയാണ് തിരുനബിﷺ. ഖുർആൻ പറയുന്നു: തീർച്ചയായും അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ ദൂതരിൽ നിങ്ങൾക്ക് മഹത്തായ മാതൃകയുണ്ട്. (സൂറത്തുൽ അഹ്സാബ്:21)

സ്വന്തം ജീവനേക്കാളേറെ മുത്തുനബിﷺയെ സ്നേഹിക്കേണ്ടത് സത്യവിശ്വാസിയുടെ ബാധ്യതയാണ്. ഈമാൻ പൂർണ്ണമാകണമെങ്കിൽ ആ സ്നേഹം ഹൃദയത്തിൽ വളർത്തിയെടുക്കൽ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ലോകത്ത് പലതിനെയും നമ്മൾ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ അതെല്ലാം കേവലം നൈമിഷികമായ നേട്ടങ്ങൾ ലക്ഷ്യം വെച്ചു കൊണ്ട് മാത്രമായി ചുരുങ്ങിപ്പോകുന്നു. നമ്മുടെ ആവശ്യ പൂർത്തീകരണം കഴിയുന്നതോടെ ആ സ്നേഹം നാം മറക്കുന്നു. എന്നാൽ മുത്തുനബിﷺയോടുള്ള സ്നേഹം അങ്ങനെയല്ല. ഇരുലോകത്തും നമുക്കുള്ള ഏറ്റവും വലിയ പിടിവള്ളിയാണ്. തിരുസ്നേഹത്തിലൂടെ മാത്രമേ നമുക്ക് വിജയിക്കാനാകൂ. തിരുനബിﷺയെ സ്നേഹിക്കാതെ ഒരാൾക്കും ഒന്നും നേടാനായിട്ടില്ല.

ജീവിതത്തിന്റെ സർവ്വ മേഖലകളിലും നേരിടുന്ന പ്രയാസങ്ങൾക്ക് തിരുനബി സ്നേഹത്തിലൂടെ പരിഹാരം കണ്ടെത്താനാകും. മുൻഗാമികളെല്ലാം നമുക്ക് മാതൃക കാട്ടിത്തന്നത് അങ്ങനെയാണ്. മനസ്സുകളിൽ പ്രയാസങ്ങൾ പുകയുമ്പോൾ അവർ ശമനം കണ്ടെത്തിയത് തിരുനബിﷺയുടെ മദ്ഹുകളിലൂടെ യായിരുന്നു. സ്വലാത്ത്

ചൊല്ലിയും ബുർദു പാടിയും ഹബീബിന്റെ അപദാനങ്ങൾ വാഴ്ത്തിയും അവർ സായുജ്യമായി.

തിരുനബിപ്പൂയെ സ്നേഹിക്കണമെങ്കിൽ അവിടുത്തെ കുറിച്ച് പഠിക്കണം. പഠിച്ചു സ്നേഹിക്കുമ്പോഴാണ് സ്നേഹം മധുരിതമാകുന്നത്. അബൂ റശീദ് സഖാഫി അൽ ഹികമി എഴുതിയ ഈ പുസ്തകം മുത്തുനബിപ്പൂയെ കുറിച്ച് പഠിക്കാനും സ്നേഹം ഖൽബിൽ നിറക്കാനും സാധിക്കുമെന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. വളരെ പഠനാർഹമായ വിഷയങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ തന്നെ എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ഉദ്യമം അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുമാറാകട്ടെ. മുത്തുനബിപ്പൂയെ കുറിച്ച് ധാരാളം പഠിക്കാനും എഴുതാനും മുത്തുനബിപ്പൂയുടെ ഇശ്ഖിലായി ജീവിച്ച് ഇഹപര വിജയങ്ങൾ നേടാനും ഗ്രന്ഥകാരനും വായനക്കാർക്കും അല്ലാഹു തൗഫീഖ് ചെയ്യൂ മാറാകട്ടെ എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

സയ്യിദ് അബ്ദുറഹ്മാൻ ഇമ്പിച്ചിക്കോയ അൽ ബുഖാരി
(ബായാർ തങ്ങൾ)

പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച്

- ❖ അറബി ഇബറത്തുകളെ അതേപടി തർജമ ചെയ്യാനാണ് ശ്രമിച്ചത്. എന്നാൽ ആശയവ്യക്തതയ്ക്കു വേണ്ടി അപൂർവ്വം സ്ഥലങ്ങളിൽ മാത്രം രചനാ സ്വാതന്ത്ര്യം ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയതൊഴിച്ചാൽ അധികമായി മറ്റൊന്നും കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടില്ല.
- ❖ ഓരോ മാറ്റുകളുടേയും അവലംബ ഗ്രന്ഥങ്ങളും പേജ് നമ്പറുകളും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. അപൂർവ്വം സ്ഥലങ്ങളിൽ വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. ക്രോഡീകരണത്തിരക്കുകൾക്കിടയിൽ കുറിച്ചു വെക്കാൻ മറന്നു പോയതു കൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിച്ചത്.
- ❖ അത്യാവശ്യമായ അറബി ഉദ്ധരണികളും കിതാബുകളുടെ പേജ് നമ്പറുകളും പുസ്തകത്തിൽ പരാമർശിക്കാത്ത അനവധി വിഷയങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ സഹായകമായേക്കാം.
- ❖ ഓരോ മാറ്റുകൾക്കും താഴെ അത് ഏതെല്ലാം വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കാം എന്നതിന്റെ സൂചനകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അതുപയോഗപ്പെടുത്തി വിഷയങ്ങളെ വിശാലമായി അവതരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
- ❖ നൽകിയ സൂചനകൾ പ്രത്യക്ഷമായ ബന്ധങ്ങൾ മാത്രം പരിഗണിച്ചാണ്. പരോക്ഷമായ മറ്റു നിരവധി ബന്ധങ്ങൾ ഓരോ മാറ്റുകൾക്കുമുണ്ടെന്ന കാര്യം തീർച്ചയാണ്. അത് ഓരോരുത്തരുടേയും കഴിവനുസരിച്ച് കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.
- ❖ ചില കിതാബുകൾ മക്തബതുശ്ശാമിലയിൽനിന്ന് റഫർ ചെയ്തതിനാൽ തെറ്റുകൾ വരാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്ന്

മനസ്സിലാക്കി സംശയാസ്പദ ഭാഗങ്ങൾ മൂലകിതാബു കളുമായി ഒത്തുനോക്കാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

❖ ബൃഹത്തായ വിഷയ സൂചികയെന്തിനാണെന്ന് സംശയിക്കുന്നുണ്ടാകും. ഒരു പ്രഭാഷകനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു വിഷയ സംബന്ധിയായ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും പെട്ടെന്ന് കണ്ടു പിടിക്കാൻ സാധിക്കണമെന്നില്ല. ആ പ്രശ്നം ഒരു പരിധി വരെയെങ്കിലും ഇതുകൊണ്ട് പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്.

❖ വിഷയ സൂചികയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതെങ്ങനെ എന്ന് അതിന്റെ ആമുഖത്തിൽ വ്യക്തമായി പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. അത് വായിച്ചതിനുശേഷം മാത്രം അതിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുക.

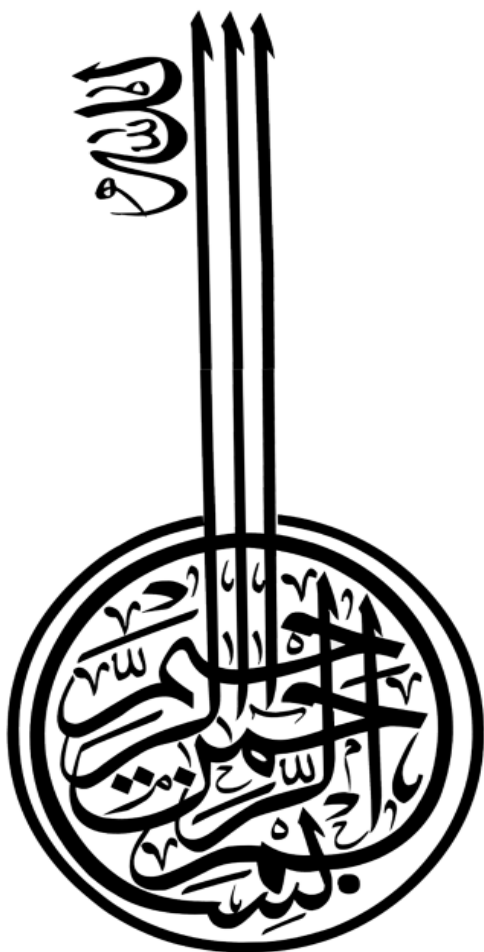
ഉള്ളടക്കം

ഖുർആനിൽ	15
നബിഷ്വര്യയുടെ നൂർ	37
അനിയാക്കളിലെ നബിഷ്വര്യ	44
തുബ്ബഅ് രാജാവ്	70
നബിഷ്വര്യയുടെ കുടുംബം	80
അബ്ദുൽ മുത്തലിബ്	88
മാതാപിതാക്കൾ	99
ഗർഭം	105
ജനനം	108
നാമകരണം	117
ശൈശവം	127
ബാല്യം	141
യാത്രകൾ	148

വിവാഹം	155
നൂബുവുത്ത്	160
ഇസ്ലാമിലെക്ക്	166
പരസ്യ പ്രഖ്യാപനം	177
നബിപ്പുസ്തകം നജ്ജാശിയും	184
ത്യാഗങ്ങൾ	188
ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജ്	199
അഖബകൾ	207
ഹിജ്റ	212
മദീനയിൽ	229
യുദ്ധങ്ങൾ	236
ഹുദൈബിയ്ക്ക്	246
നബിപ്പുസ്തകം ബൈസറും	256
നബിപ്പുസ്തകം കിസ്റയും	266
മഹത്വം	271
ജീവിതം	285
സ്വഭാവം	289
മുഅജ്ജിസത്തുകൾ	314
ഹജ്ജുതുൽ വദാഅ്	351

വഹാത്തം	3 5 7
മദീന മഹത്വം	3 8 2
ഹുബുനനബി ﷺ	4 0 3
ദർശനം	4 3 3
ആസാദുകൾ	4 6 8
സ്വലാത്തം	4 8 1
ഇസ്തിഗാസ	5 3 5
ഖസീദകൾ	5 4 8
ശഹാഅത്തം	5 7 0
മദീഹ് കാവ്യാങ്ങൾ	5 9 1

വുർആനിൽ

മുത്തുമണിയിട്ടയെ കുറിച്ച് വുർആനിൽ ധാരാളം പരാമർശങ്ങൾ കാണാം. എല്ലാം അവിടുത്തെ മദ്ഹുകൾ തന്നെ. മറ്റൊരർത്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ വുർആനിലെ മുഴുവൻ ആയത്തുകളും മുത്തുമണിയിട്ടയുടെ മദ്ഹുകളാണ്. കാരണം പ്രസ്തുത ആയത്തുകൾ ഇറങ്ങിയത് മുത്തുമണിയിട്ടക്കാണ്ല്ലോ! മുത്തുമണിയിട്ടയെ കുറിച്ച് പരാമർശിക്കുന്ന ഏതാനും ആയത്തുകളും തഫ്സീറുകളുമാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ:

റഹ്മത്ത്

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ : الانبياء: ١٠٧﴾

നബിയേ സർവ്വലോകർക്കും റഹ്മത്തായിട്ടല്ലാതെ അങ്ങയെ നാം അയച്ചിട്ടില്ല. (സുറത്തുൽ അമ്പിയാഅ്:107)

ഈ ആയത്തിനെ വിശദീകരിച്ചു കൊണ്ട് ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: ഗുണം ചെയ്യുന്നവർക്കും തെമ്മാടിക്കും നബിയിട്ട റഹ്മത്താണ്. കാരണം കഴിഞ്ഞകാല അമ്പിയാക്കളെ അവരുടെ സമുദായങ്ങളിൽ നിന്ന് ആരെങ്കിലും കളവാക്കിയാൽ അവരെ അല്ലാഹു(ﷻ) നശിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതേ സമയം മുഹമ്മദ് നബിയിട്ടയെ കളവാക്കിയവർക്കുള്ള ശിക്ഷ അവരുടെ മരണം വരെയോ അന്ത്യനാൾ വരെയോ അല്ലാഹു(ﷻ) പിന്തിക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ നബിയിട്ടയെ വാസ്തവമാക്കുന്ന

വർക്ക് ദുനിയായിലും ആഖിറത്തിലും അല്ലാഹു(ﷻ) റഹ്മത്ത് ചെയ്യുന്നതാണ്.

മറ്റൊരു അഭിപ്രായം: സർവ്വ സൃഷ്ടികൾക്കും റഹ്മത്താണ്. മുഅ്മിനീങ്ങൾക്ക് ഹിദായത്ത് കൊണ്ടും മൂനാഫിഖീങ്ങൾക്ക് കൊലപാതകത്തിൽ നിന്ന് നിർഭയത്വം നൽകൽ കൊണ്ടും കാഫിരീങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷയെ പിന്തിപ്പിക്കൽ കൊണ്ടും നബി(ﷺ) റഹ്മത്താണ്. അല്ലാഹു(ﷻ) പറയുന്നു: നബിയേ അങ്ങ് അവരിലുള്ള കാലത്തോളം അല്ലാഹു(ﷻ) അവരെ ശിക്ഷിക്കുകയില്ല.⁽¹⁾ (അൻഹാൽ:33) (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ:2/543)

(1) ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ: الْأَنْفَال: ٣٣﴾

പ്രസ്തുത ആയത്തിനെ വിശദീകരിച്ച് തഫ്സീറു ബഹ്റുൽ ഉലൂമിൽ അബൂല്ലൈസു സ്തമർഖനി(റ) രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: ഒരിക്കൽ നബി(ﷺ) ജിബ്രീൽ(ﷺ)നോട് ചോദിച്ചു: (ആയത്തിൽ പരാമർശിക്കുന്ന) ഈ റഹ്മത്തിൽ നിന്ന് നിങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടോ?⁽¹⁾ മറുപടി: അതെ. എനിക്ക് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്റെ അന്ത്യകാര്യത്തെ കുറിച്ച് എനിക്ക് ഭയമുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങയെ കൊണ്ടാണ് എനിക്ക് നിർഭയത്വം ലഭിച്ചത്.⁽²⁾ കാരണം അല്ലാഹു(ﷻ) എന്നെ പുകഴ്ത്തി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്: ശക്തിയുള്ളവനും അല്ലാഹു(ﷻ) വിങ്കൽ സ്ഥാനമുള്ളവരുമായ ഒരു ദൂതന്റെ (ജിബ്രീൽ(ﷺ) മുഖേനെ ലഭിച്ച) വചനമാണ് ഖുർആൻ. (സുറത്തുത്തക്വീർ:20)⁽³⁾

(1) ﴿فَهَلْ أَصَابَكَ مِنْ هَذِهِ الرَّحْمَةِ شَيْءٌ (2) نَعَمْ كُنْتُ أَخْشَى عَاقِبَةَ الْأَمْرِ

فَأَمِنْتُ بِكَ (3)﴾ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذَا الْعَرْشِ مَكِينٌ ﴿

ഇമാം ഖസ്തല്ലാനി(റ) പറയുന്നു: ജിബ്രീൽ(ﷺ)നേക്കാൾ കൂടുതൽ സ്ഥാനം മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)ക്കാണെന്ന് ഈ സംഭവത്തിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. (കാരണം നബി(ﷺ)യെ കൊണ്ടാണല്ലോ ജിബ്രീൽ(ﷺ)ന് പോലും നിർഭയത്വം ലഭിച്ചത്. മാത്രവുമല്ല, ജിബ്രീൽ(ﷺ) അല്ലാഹു(ﷻ)വിനും നബി(ﷺ)

ക്കുമിടയിലെ ദൂതൻ മാത്രമാണ്. ദൂത് അയക്കപ്പെടുന്നവരേക്കാൾ കൂടുതൽ മഹത്വം ദൂതനുണ്ടാവുകയില്ലല്ലോ!) (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:2/543)

(സുപന: മുത്തുനബിﷺ മുഅ്മിനീങ്ങൾക്ക്/ കാഫിരീങ്ങൾക്ക്/ മൂനാഫിഖീങ്ങൾക്ക് റഹ്മത്ത്-സുറത്തുൽ അമ്പിയാഅ്-സുറത്തുൽ അൻഫാൽ- ഈ സമുദായത്തിന് ശിക്ഷയില്ല- നബിﷺ മലക്കുകൾക്ക്/ ജിബ്രീൽ(അ)ന് റഹ്മത്ത്- ജിബ്രീൽﷺ ആഖിബത്ത് പേടിക്കുന്നു- സുറത്തുത്തക്വീർ- നബിﷺ കാരണം ജിബ്രീൽﷺ മഹത്വം ലഭിക്കുന്നു- ജിബ്രീൽﷺ നേക്കാൾ സ്ഥാനം നബിﷺക്ക്)

നബിﷺയും ഈസാനബിﷺയും

(പിതാവില്ലാത്ത രൂപത്തിൽ ഈസാനബിﷺയെ ഗർഭം ചുമക്കാൻ പോകുന്ന വിവരം അറിയിക്കാൻ മരയം ബീവി(റ)യുടെ അടുക്കലേക്ക് അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) ജിബ്രീൽﷺനെ അയച്ചു. മരയം ബീവി(റ) അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിനോട് പറഞ്ഞു: മോശപ്പെട്ട ജീവിതം നയിക്കാത്ത, ഒരു പുരുഷനും സ്പർശിക്കാത്ത എനിക്കെങ്ങനെയാണ് കുഞ്ഞുണ്ടാവുക? അതിന് അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) നൽകിയ മറുപടിയിൽ അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) പറയുന്നു: നമ്മിൽ നിന്നുള്ള റഹ്മത്തായിട്ടാണ് നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ ഈ സാനബിﷺയെ നൽകുന്നത്. (പൂർണ്ണ ആയത്ത്:

﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا. قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا سورة مريم: ١٩-٢١﴾

(ജിബ്രീൽﷺ മരയം ബീവി(റ)യോട് പറഞ്ഞു: പരിശുദ്ധനായ ഒരു ആൺകുട്ടിയെ നിങ്ങൾക്ക് നൽകാൻ വേണ്ടി നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ് അയച്ച ദൂതനാണ് ഞാൻ, ബീവിചോദിച്ചു: എനിക്കെങ്ങനെ കുട്ടിയുണ്ടാകും. ഒരു പുരുഷനും എന്തെ സ്പർശിക്കുകയോ ഞാനൊരു ദൂർനടപ്പുകാരിയോ അല്ലല്ലോ! ജിബ്രീൽﷺ പറഞ്ഞു: കാര്യം

അങ്ങനെയാകുന്നു. അത് എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നിസ്സാരമാണെന്ന് നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങൾക്ക് ദൃഷ്ടാന്തവും നമ്മിൽ നിന്നുള്ള റഹ്മത്തുമാക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് കൂട്ടിയെ നാം സൃഷ്ടിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്. അത് തീ രുമാനിക്കപ്പെട്ട കാര്യമാകുന്നു. (മർയം:19-21)

ഇവിടെ ഈസാനബി^ഈയെ കുറിച്ച് അദ്ദേഹം നമ്മിൽ നിന്നുള്ള റഹ്മത്താണ് എന്നാണ് അല്ലാഹു^(ജ) പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ നബി^ഈയെ കുറിച്ച് അല്ലാഹു^(ജ) പറയുന്നു: നബിയേ, അങ്ങയെ നാം സർവ്വ ലോകർക്കും റഹ്മത്തായിട്ടല്ലാ തെ അയച്ചിട്ടില്ല.

ഈസാനബി^ഈയെ കുറിച്ച് നമ്മിൽ നിന്നുള്ള റഹ്മത്ത് എന്ന് പറഞ്ഞതിൽ മിൻ എന്നത് തബ്തുളിനാണ്. (എല്ലാ നിലക്കും റഹ്മത്തല്ല എന്നർത്ഥം) തന്നെ വിശ്വസിച്ചവർക്കും മുഹമ്മദ് നബി^ഈയുടെ നിയോഗം വരെ താൻ കൊണ്ടുവന്ന കാര്യങ്ങളെ വിശ്വസിച്ചവർക്കും മാത്രമേ റഹ്മത്താകൂ എന്നർത്ഥം. നബി^ഈയുടെ നിയോഗത്തോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീഅത്തിനെ മാഴ്ച്ചു കളഞ്ഞു. അതോടെ ഈസാനബി^ഈ കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമുദായത്തിനു ലഭിച്ചിരുന്ന റഹ്മത്ത് മുറിഞ്ഞു പോയി. എന്നാൽ നബി^ഈയുടെ റഹ്മത്ത് നിരുപാധിക റഹ്മത്താണ്. ശരീഅത്തിനെ മാഴ്ച്ചു കളയൽ കൊണ്ട് ആ റഹ്മത്ത് ദുനിയാവിൽ വെച്ച് മുറിയുകയില്ല. ആഖിറത്തിൽ വെച്ച് (അമ്പിയാക്കളിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനത്തുള്ള) ഇബ്റാഹീം നബി^ഈ അടക്കമുള്ള സൃഷ്ടികൾ നബി^ഈയുടെ ശഹാഅത്തിന് ആവശ്യമുള്ളവരായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ പരലോകത്തും നബി^ഈയുടെ റഹ്മത്ത് മുറിയില്ല. (ജവാഹിറുൽ ബാഹാർ:1157)

(സൂചന: ഈസാനബി^ഈ റഹ്മത്ത്- നബി^ഈ സർവ്വ ലോക റഹ്മത്ത്- ഈസാനബി^ഈയുടെ പിറവി- മർയം ബീവി(റ) ഗർഭം ചുമക്കുന്നു)

അറബിന്റെ വ്യാപ്തി

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ
بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ إِنَّ تَحِبَّطَ أَعْمَالَكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ الْحَجَرَات: ٢﴾

സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ നബിﷺയേക്കാൾ ശബ്ദ മുയർത്തുകയോ നിങ്ങൾ പരസ്പരം ശബ്ദത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നതു പോലെ നബിﷺയോട് ശബ്ദത്തിൽ സംസാരിക്കുകയോ ചെയ്യരുത്. നിങ്ങൾ അറിയാതെ നിങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ പൊളിഞ്ഞു പോകാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയാണിത്. (സൂറത്തുൽ ഹുജുറാത്ത്:2)

ഈ ആയത്തിനെ വിശദീകരിച്ചു കൊണ്ട് ഇമാം റാസി(റ) പറയുന്നു: ഒരു അടിമ തന്റെ യജമാനന്റെ അടുക്കൽ സംസാരിക്കുന്ന രൂപത്തിൽ പോലും സത്യവിശ്വാസി നബിﷺയുടെ അടുക്കൽ വെച്ച് സംസാരിക്കാൻ പാടില്ല എന്ന് ഈ ആയത്ത് മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നുണ്ട്. കാരണം നിങ്ങളിൽ ചിലർ ചിലരോട് സംസാരിക്കുന്നത് പോലെ എന്ന് പറഞ്ഞതിൽ അടിയും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കാരണം ഇവിടെ ചിലർ എന്ന അർത്ഥത്തിലുള്ള ‘ബഅ്ദ്’ എന്ന പ്രയോഗം എല്ലാവരെയും ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതാണ്.

മാത്രവുമല്ല അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) പറയുന്നു: നബിﷺ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് അവരുടെ ശരീരങ്ങളേക്കാൾ കൂടുതൽ ബന്ധപ്പെട്ടവരാണ്. (സൂറത്തുൽ അഹ്സാബ്:6)

﴿النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ﴾

ഈ ആയത്ത് നാം പറഞ്ഞ ആശയത്തെ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു. കാരണം ഒരു അടമയുടെ അടുക്കൽ അവന്റെ ശരീരത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ സ്ഥാനം യജമാനനുണ്ടാകില്ലല്ലോ. അതിനാൽ സത്യവിശ്വാസി സ്വന്തം ശരീരത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ സ്ഥാനം നൽകേണ്ടത് നബിﷺക്കാണ്. അപ്പോൾ

യജമാനനേക്കാൾ കൂടുതൽ അദബ് പാലിക്കേണ്ടത് നബിﷺയോടാണെന്ന് മനസ്സിലായല്ലോ. അതുകൊണ്ടാണ് യജമാനനോട് സംസാരിക്കുന്ന ശബ്ദത്തിൽ പോലും നബിﷺയോട് സംസാരിക്കരുത് എന്ന് പറയാൻ കാരണം. (ആശയ സംഗ്രഹം: അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:2/586)

(സൂചന: നബിﷺയോടുള്ള അദബിന്റെ വ്യാപ്തി- സുറത്തുൽ ഹുജുറാത്ത്)

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَعْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ فَلِتُقَوِّى لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ سورة الحجرات: ٣

നിശ്ചയം അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ റസൂലിന്റെ അടുത്ത് വെച്ച് ശബ്ദം താഴ്ത്തുന്നവരാരോ അവരുടെ ഹൃദയങ്ങൾ അല്ലാഹു(ﷻ)തഖ്വക്കു വേണ്ടി പരീക്ഷിച്ച് തെരെഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു. അവർക്ക് പാപ മോചനവും വലിയ പ്രതിഫലവുമുണ്ട്. (സുറത്തുൽ ഹുജുറാത്ത്:3)

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْدُونَكَ مِنْ وَّرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ سورة الحجرات: ٤

നബിയേ, അങ്ങയെ മറകൾക്ക് അപ്പുറത്ത് നിന്ന് വിളിക്കുന്നവരാരോ അവരിൽ അധിക പേരും ചിന്തിച്ചു മനസ്സിലാക്കാത്തവരാണ്. (സുറത്തുൽ ഹുജുറാത്ത്:4)

(സൂചന:നബിﷺയോടുള്ള/മഹറാജ്മാരോടുള്ള അദബ്- ശബ്ദമുയർത്തി സംസാരിക്കൽ-കർമ്മങ്ങൾ നിഷ്ഫലമാകുന്ന കാര്യങ്ങൾ- തഖ്വയുള്ള ഹൃദയത്തിന്റെ അടയാളം- റൗളയിലെ അദബ്)

ബഹുമാനം

ഖുർആനിൽ ഒരിടത്തും നബി, റസൂൽ തുടങ്ങിയ പദങ്ങൾ കൊണ്ടല്ലാതെ അവിടുത്തെ (മുഹമ്മദ്ﷺ എന്ന) പേർ കൊണ്ട് അല്ലാഹു(ﷻ) നബിﷺയെ വിളിച്ചിട്ടില്ല. മറ്റു അമ്പിയാ

ക്കളെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പേരെടുത്തു വിളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ:

﴿يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ -البقرة: 35﴾ ﴿يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ -البقرة: 33﴾ ﴿يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا -هود: 76﴾ ﴿يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا يوسف: 29﴾ ﴿يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ - القصص: 30﴾ ﴿يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلاٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ -المائدة: 116﴾

(ശുഅബുൽ ഹുമാൻ:3/74)

(സൂചന: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) നബിﷺ നൽകിയ മഹത്വം- നബിﷺയുടെ പേരും ഖുർആനും- പേര് വിളിക്കുന്നതിലെ സ്നേഹം)

ഹബീബും ഖലീലും

ഇബ്റാഹീം നബിﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഖലീലും മുഹമ്മദ് നബിﷺ ഹബീബുമാണ്. രണ്ടും വാചകാർത്ഥത്തിൽ ഒന്നാണെങ്കിലും ആശയപരമായി വ്യത്യാസമുണ്ട്. നബിﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഹബീബാണ്. അതിനാൽ ഹബീബിനെ കൊണ്ട് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) (ഇങ്ങോട്ട്) സത്യം ചെയ്തു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പറയുന്നു: അങ്ങയുടെ ആയുസ്സ് തന്നെ സത്യം (അൽഹിജ്:72)

﴿لَعْمَرُكَ﴾

ഇബ്റാഹീം നബിﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഖലീലാണ്. ഖലീൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ നാമം കൊണ്ടാണ് (അങ്ങോട്ട് പറഞ്ഞു കൊണ്ടാണ്) സത്യം ചെയ്തത്. ഇബ്റാഹീം നബിﷺ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സത്യം, നിശ്ചയം നിങ്ങളുടെ ബിംബങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും. (അമ്പിയാഅ്:57)

﴿تَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ﴾

ഹബീബിന് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ചോദിക്കാതെ തന്നെ നൽകുന്നു. അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പറയുന്നു: നബിയേ അങ്ങയുടെ ഹൃദയം നാം വിശാലമാക്കിയില്ലേ (ശർഹ്:1)

﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ﴾

ഖലീൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോദ് ചോദിക്കുന്നു. അല്ലാഹു വേ, എന്നേയും എന്റെ മക്കളേയും നീ നിസ്കാരം നിലനിർത്തുന്നവരാക്കണേ. (ഇബ്റാഹീം:40)

﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾

ഹബീബിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മനസ്സിലാക്കി അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ചോദിക്കാതെ തന്നെ നൽകുന്നു. ഉദാ: അങ്ങയുടെ മുഖം ആകാശത്തേക്ക് തിരിയുന്നത് നാം കാണുന്നുണ്ട്. തീർച്ചയായും അങ്ങ് തൃപ്തിപ്പെടുന്ന ഖിബ്ലയിലേക്ക് നാം അങ്ങയെ തിരിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും. (അൽബഖറ:144) (സംഗ്രഹം: ശുഅബുൽ ഈമാൻ:3/79)

﴿قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا﴾

(സൂചന: ഹബീബ് ഖലീൽ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം- നബി ﷺ യുടെ ഇഷ്ടം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) കണ്ടറിയുന്നു- ഖിബ്ല മാറ്റം- ഇബ്റാഹീം നബി ﷺ യുടെ പ്രാർത്ഥന- സുറത്തുശ്ശർഹ്/അൽബഖറ/ അമ്പിയാഅ്/ഹിജ്ദ്)

മഹബ്ബത്ത്

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ سُوْرَةُ آلِ عِمْرَانَ: ٣١﴾

നബിയേ പറയുക: നിങ്ങൾ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ എന്നെ പിന്തുടരുക. എന്നാൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) നിങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുകയും നിങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾ പൊറുത്തു തരികയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)

നബി ﷺ യുടെ നൂർ

പ്രപഞ്ചത്തിലെ ആദ്യ സൃഷ്ടി മുത്തുമനബി ﷺ യുടെ നൂർ (പ്രകാശം) ആണ്. അതിനു ശേഷമാണ് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) മറ്റു സൃഷ്ടി ജാലങ്ങളെ പടച്ചത്. സർവ്വ അന്വിതാക്കളെയും പടച്ചത് മുത്തുമനബി ﷺ യുടെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്നാണ്. ആദം നബി ﷺ യെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ പ്രസ്തുത പ്രകാശത്തെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) അദ്ദേഹത്തിലേക്ക് നീക്കി. പിന്നീട് പരിശുദ്ധ മുതുകുകളിലൂടെ ആ പ്രകാശം ആമിനാബിവി(റ)യുടെ ഗർഭപാത്രത്തിലെത്തി. മുത്തുമനബി ﷺ യുടെ നൂറിനെ കുറിച്ചാണ് പ്രധാനമായും ഈ അധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

നബി ﷺ പറയുന്നു: ഞാൻ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിൽ നിന്നാണ്. മുഅ്മിനീങ്ങൾ എന്നിൽ നിന്നുള്ളവരാണ്.⁽¹⁾ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പറയുന്നു: തീർച്ചയായും അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിൽ നിന്നുള്ള പ്രകാശം നിങ്ങൾക്ക് വന്നിരിക്കുന്നു.⁽²⁾ (റൂഹുൽ മആനി:3/217)

أَنَا مِنَ اللَّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ مِنِّي (٢) - ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ الْمَائِدَةُ: ١٥﴾

(സൂചന: നബി ﷺ യുടെ/ മുഅ്മിനീങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിപ്പ്- നബി ﷺ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രകാശം)

നബി ﷺ പറയുന്നു: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ആദ്യം സൃഷ്ടിച്ചത് എന്റെ പ്രകാശമാണ്. (റൂഹുൽ മആനി:3/217)

(സൂചന: ആദ്യ സൃഷ്ടി നബി ﷺ യുടെ നൂറ്) أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي

ജാബിറുബ്നു അബ്ദില്ല(റ) പറയുന്നു: ഞാനൊരിക്കൽ നബിﷺയോട് ചോദിച്ചു: യാ റസൂലല്ലാഹ്, എന്റെ പിതാവും മാതാവും അങ്ങയ്ക്ക് സമർപ്പിതം. എല്ലാ വസ്തുക്കളേയും സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് അല്ലാഹു(ﷻ) ആദ്യം സൃഷ്ടിച്ച വസ്തുവേതാണ്?⁽¹⁾ മറുപടി: യാ ജാബിർ, എല്ലാ വസ്തുക്കളേയും സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് അല്ലാഹു(ﷻ) അവന്റെ പ്രത്യേക പ്രകാശത്തിൽ നിന്ന് നിന്റെ നബിﷺയുടെ പ്രകാശത്തെ സൃഷ്ടിച്ചു.⁽²⁾ അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ ഖുദ്റത്തുകൊണ്ട് അവനുദ്ദേശിച്ചിടത്തല്ലാം ആ പ്രകാശം ചുറ്റിക്കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ സമയത്ത് ലൗഹോ, ഖലമോ, സ്വർഗമോ, നരകമോ, മലക്കോ, ആകാശമോ, ഭൂമിയോ, സൂര്യനോ, ചന്ദ്രനോ, ജിന്നോ, മനുഷ്യനോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ അല്ലാഹു(ﷻ) സൃഷ്ടിജാലങ്ങളെ പടക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചപ്പോൾ ആ പ്രകാശത്തെ നാല് ഭാഗമാക്കി. ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് ഖലമിനെയും രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് ലൗഹിനേയും മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് അർശിനേയും സൃഷ്ടിച്ചു. ശേഷം നാലാം ഭാഗത്തിനെ വീണ്ടും നാല് ഭാഗമാക്കി. അതിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് അർശിനെ ചുമക്കുന്നവരേയും രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് കുർസിയിനേയും മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് മലക്കുകളേയും സൃഷ്ടിച്ചു.

ശേഷം നാലാം ഭാഗത്തിനെ വീണ്ടും നാല് ഭാഗമാക്കി. അതിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് ആകാശങ്ങളേയും രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് ഭൂമികളേയും മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് സ്വർഗ-നരകത്തേയും സൃഷ്ടിച്ചു. ശേഷം നാലാം ഭാഗത്തെ വീണ്ടും നാല് ഭാഗമാക്കി. അതിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് മുഅ്മിനീങ്ങളുടെ കണ്ണിന്റെ പ്രകാശവും രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് അവരുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ പ്രകാശവും - ഹൃദയ പ്രകാശമെന്നാൽ അല്ലാഹു(ﷻ)വിനെ കുറിച്ചുള്ള മഅ്രിഫത്താണ് - മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ നിന്ന് അവരുടെ സമാധാന പ്രകാശവും സൃഷ്ടിച്ചു. സമാധാന പ്രകാശമെന്നാൽ ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്, മുഹമ്മദുർറസൂലുല്ലാഹ് എന്ന തൗഹീദാകുന്നു. (അൽമവാഹിബുല്ലുറുനിയ്യ:1/48)

(1)-أَخْبَرَنِي عَنْ أَوْلَ شَيْءٍ خَلَقَهُ اللَّهُ تَعَالَى قَبْلَ الْأَشْيَاءِ (2)- يَا جَابِرُ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ خَلَقَ قَبْلَ الْأَشْيَاءِ نُورَ نَبِيِّكَ مِنْ نُورِهِ

(സൂചന: നബിﷺയുടെ പ്രകാശം ആദ്യ സൃഷ്ടി- ആകാശം/ ഭൂമി/ ലാഹ്/ ഖലാ/ അർത്/ കൂർസിത്/ സ്വർഗം/ നരകം/ മ അരിഫത്/ തൗഹീദ്/ മലക്കുകൾ എന്നിവയുടെ സൃഷ്ടിപ്പ- നബിﷺ അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്ന്)

നബിﷺ പറയുന്നു: അമ്പിയാക്കളിൽ നബിയായി ആദ്യം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതും അവസാനം നിയോഗിക്കപ്പെട്ടതും ഞാനാകുന്നു. (അൽമവാഹിബുല്ലാമുനിയ്യ:1/42)

كُنْتُ أَوَّلَ الْأَنْبِيَاءِ خَلْقًا وَآخِرَهُمْ بَعَثًا

(സൂചന: ആദ്യ സൃഷ്ടി നബിﷺയുടെ നൂർ- നബിﷺ അന്ത്യപ്രവാചകൻ)

നബിﷺ പറയുന്നു: ആദ്യം നബിﷺയെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും പതിനാലായിരം വർഷം മുമ്പെ ഞാൻ അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിനു മുമ്പിൽ ഒരു പ്രകാശമായിരുന്നു. പ്രസ്തുത പ്രകാശം അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിന് തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുകയും അതിന്റെ തസ്ബീഹ് കേട്ട് മലക്കുകൾ തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പിന്നീട് ആദ്യം നബിﷺയെ അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ പ്രസ്തുത പ്രകാശത്തെ അല്ലാഹു(عَزَّOJEL) അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതുകിൽ നിക്ഷേപിച്ചു. (റുഹുൽ മആനി:3/217)

كُنْتُ نُورًا بَيْنَ يَدَيْ رَبِّي قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ آدَمَ بِأَرْبَعَةِ عَشَرَ أَلْفَ عَامٍ وَكَانَ يَسْبَحُ ذَلِكَ النُّورَ وَتَسْبِحُ الْمَلَائِكَةُ بِتَسْبِيحِهِ فَلَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ أَلْقَى ذَلِكَ النُّورَ فِي صُلْبِهِ

(സൂചന: മുത്തനബിﷺയുടെ നൂർ തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുന്നു- നബിﷺയുടെ നൂർ മലക്കുകൾക്ക് നേതൃത്വം കൊടുക്കുന്നു- ആദ്യം നബിﷺയുടെ മുതുകിലേക്ക് നബിﷺയുടെ പ്രകാശം)

നബിﷺയുടെ നൂറിന്റെ തസ്ബീഹ് കേട്ട് മലക്കുകൾ തസ്ബീഹ് ചൊല്ലിയിരുന്നു എന്ന ഹദീസിനെ വിശദീകരിച്ച്

അസ്സയ്യിദ് അഹ്മദ് ആബിദീൻ(റ) പറയുന്നു: പ്രസ്തുത സംഭവം നബിﷺ മലക്കുകളിലേക്കും റസൂലായി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവരാണെന്ന അഭിപ്രായത്തെ ബലപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ആദം നബിﷺയുടെ നുബുവ്വത്തിനു മുമ്പ് തന്നെ നബിﷺയുടെ നുബുവ്വത്ത് വെളിവാതിട്ടുണ്ടെന്നും ഈ ഹദീസ് വ്യക്തമാക്കിത്തരുന്നുണ്ട്. (ജവാഹിറുൽ ബിഹാർ:1141)

(സൂചന: നബിﷺ മലക്കുകളുടെയും നബി- ആദം നബിﷺക്കു മുമ്പെ നബിﷺക്ക് നുബുവ്വത്ത്)

ശൈഖുൽ അക്ബർ(റ) പറയുന്നു: നമ്മുടെ ആത്മാക്കളുടെ അടിസ്ഥാനം മുത്തൻനബിﷺയുടെ റൂഹാകുന്നു. ആദ്യ ആത്മാവ് എന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുത്തൻനബിﷺയാണ് ആദ്യ പിതാവ്. ആദ്യശരീരം എന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആദം നബിﷺയാണ് ആദ്യ പിതാവ്. ആദ്യ റസൂൽ എന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൂഹ് നബിﷺയാണ് ആദ്യ പിതാവ്. മുർസലായിട്ട് അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) ആദ്യം നിയോഗിച്ചത് നൂഹ് നബിﷺയെ ആണ്. അതിനു മുമ്പുള്ളവരെല്ലാം അല്ലാഹുവി(عَزَّوَجَلَّ)ന്റെ ശരീഅത്ത് അനുസരിച്ച് ജീവിച്ച നബിമാരാണ്. (മുർസലീങ്ങളല്ല) (ജവാഹിറുൽ ബിഹാർ:131)

(1)-أَنْ أَصْلَ أَرْوَاحِنَا رُوحُ مُحَمَّدٍ ﷺ فَهُوَ أَوَّلُ الْأَبَاءِ رُوحًا وَأَدَمُ أَوَّلُ الْأَبَاءِ جِسْمًا
وَنُوحٌ أَوَّلُ الْأَبَاءِ رَسُولًا

(സൂചന: തിരുനബിﷺ/ ആദം നബിﷺ/ നൂഹ് നബിﷺ ആദ്യ പിതാവ്- ആദ്യ ആത്മാവ്/ ആദ്യ ശരീരം/ ആദ്യ റസൂൽ ആര്?)

لَوْ أَبْصَرَ الشَّيْطَانُ طَلْعَةَ نُورِهِ فِي وَجْهِ آدَمَ كَانَ أَوَّلَ مَنْ سَجَدَ
أَوْ لَوْ رَأَى التَّمَرُّدُ نُورَ جَمَالِهِ عَبْدَ الْجَلِيلِ مَعَ الْخَلِيلِ وَلَا عِنْدَ
لَكِنْ جَمَالَ اللَّهِ جَلَّ فَلَا يُرَى إِلَّا بِتَخْصِيصٍ مِنَ اللَّهِ الصِّمْدِ

ആദംനബിﷺയുടെ മുഖത്തുള്ള നബിﷺയുടെ പ്രകാശത്തിന്റെ ഉദിപ്പ് കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ ഇബ്ലീസായിരിക്കും

അമ്പിയാക്കളിലെ നബി ﷺ

ആദംനബി ﷺയുടെ മുതുകിൽ നിന്ന് നബി ﷺയുടെ തിരുപ്രകാശം ഹബ്ബാബീവി(റ)യുടെ ഗർഭ പാത്രത്തിലൂടെ മകൻ ശീസ്പനബി ﷺയിലേക്ക് എത്തി. അവിടുത്തെങ്ങോട്ട് ഓരോ അമ്പിയാക്കളിലൂടെയും പരിശുദ്ധരായ വ്യക്തിത്വങ്ങളിലൂടെയും ആ പ്രകാശം സഞ്ചരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ആദംനബി ﷺക്കു സുജൂദ് ചെയ്യാൻ അല്ലാഹു (ﷻ) മലക്കുകൾക്കോട് കൽപ്പിക്കാൻ കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതുകിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രസ്തുത പ്രകാശമാണെന്ന് പ്രമുഖ വ്യാഖ്യാതാക്കൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ കാല അമ്പിയാക്കൾക്കും അവരുടെ അനുയായികൾക്കും വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെയും മറ്റും നബി ﷺയുടെ മഹത്വം അല്ലാഹു (ﷻ) അറിയിച്ചു കൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. വരാനിരിക്കുന്ന നബി ﷺയെ മുൻനിർത്തി അവർ അല്ലാഹു (ﷻ)വിനോട് നിരന്തരം സഹായം തേടുക പതിവായിരുന്നു. വിശദമായി താഴെ വായിക്കാം.

ആദംനബി ﷺ

ആദംനബി ﷺയിൽ അല്ലാഹു (ﷻ) റൂഹിനെ ഊതിയപ്പോൾ മുഹമ്മദ് നബി ﷺയുടെ പ്രകാശം ആദംനബി ﷺയുടെ മുതുകിലെത്തി. ആ പ്രകാശത്തിന്റെ ഉദിപ്പിൽ അൽഭുതപ്പെട്ട് മലക്കുകൾ ആദംനബി ﷺയുടെ പിന്നിൽ അണിയാതി നിന്നു. ആദംനബി ﷺ അല്ലാഹു (ﷻ)വിനോട് ചോദിച്ചു: ഈ മലക്കുകളുടെ കാര്യമെന്താണ്? അവർ എന്റെ മുതുകിലേക്ക് നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണല്ലോ?⁽¹⁾ മറുപടി: അങ്ങയുടെ മുതുകിൽ നിന്ന് ഞാൻ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന അവസാന നബി

യായ മുഹമ്മദ് നബിﷺയുടെ പ്രകാശത്തിലേക്കാണ് അവർ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.⁽²⁾ അപ്പോൾ മലക്കുകൾ തന്നി ലേക്ക് തിരിയാൻ വേണ്ടി ആ പ്രകാശത്തെ തന്റെ മുൻഭാഗ ത്ത് ആക്കിത്തരാൻ ആദംനബിﷺ അല്ലാഹു(ﷻ)വിനോട് അപേക്ഷിച്ചു. അല്ലാഹു(ﷻ) ആ പ്രകാശത്തെ അദ്ദേഹത്തി ന്റെ നെറ്റിത്തടത്തിലാക്കി. പിന്നീട് ആ പ്രകാശത്തെ തനിക്ക് കാണാൻ സാധിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ആക്കണമെന്ന് അല്ലാ ഹു(ﷻ)വിനോട് തേടിയപ്പോൾ അല്ലാഹു(ﷻ) പ്രസ്തുത പ്രകാശത്തെ ആദംനബിﷺയുടെ ചൂണ്ടുവിരലിലാക്കി.* ആദം നബിﷺ ഭൂമിയിലേക്ക് ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ആ പ്രകാശം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതുകിലേക്ക് തന്നെ നീങ്ങുകയും അദ്ദേ ഹത്തിന്റെ നെറ്റിയിൽ പ്രകാശിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

* നബിﷺയുടെ പ്രകാശം കണ്ട ആദം നബിﷺ നബിﷺ യെ വിശ്വസിക്കുകയും വിരൽ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് നബിﷺയുടെ മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടാണ് അത്തഹിയ്യാത്തിൽ അശ്ഹാദു അൻലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ് വഅശ്ഹാദു അന്നമുഹമ്മദർറസൂലുല്ലാഹ് എന്ന് പറയുമ്പോ ള് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്. (അൽമദ്ഖൽ:2/22)

മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ: നബിﷺയുടെ പ്രകാശം ആദം നബിﷺയുടെ ചൂണ്ടുവിരലിലേക്ക് നീങ്ങിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം അല്ലാഹു(ﷻ)വിനോട് ചോദിച്ചു: ഈ പ്രകാശത്തിൽ നിന്ന് എന്തെങ്കിലും ഇനി എന്റെ മുതുകിൽ അവശേഷിക്കുന്നു ണ്ടോ?⁽³⁾ മറുപടി: അതെ, മുഹമ്മദ്നബിﷺയുടെ പ്രത്യേക സ്വഹാബികളുടെ പ്രകാശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്.⁽⁴⁾ എങ്കിൽ അത് എന്റെ മറ്റു വിരലുകളിൽ ആക്കിയാലും!⁽⁵⁾ അങ്ങനെ അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ പ്രകാശം അദ്ദേഹത്തിന്റെ നടുവിരലിലും ഉമർ(റ)ന്റെ പ്രകാശം മോതിര വിരലിലും ഉസ്മാൻ(റ)ന്റെ പ്രകാശം ചെറു വിരലിലും അലി(റ)ന്റെ പ്രകാശം പെരുവിര ലിലുമാക്കി. പിന്നീട് സ്വർഗത്തിലെ ആ പഴം ഭക്ഷിച്ചപ്പോൾ പ്രസ്തുത പ്രകാശങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതുകിലേക്ക് തന്നെ

മടങ്ങി. (സീറത്തുൽ ഹലബിയ്യ:1/241)

(1) - يَا رَبِّ مَا بَالُ هَؤُلَاءِ يَنْظُرُونَ إِلَى ظَهْرِي (2) - يَنْظُرُونَ إِلَى نَوْرِ مُحَمَّدٍ ﷺ
خَاتِمِ الْأَنْبِيَاءِ الَّذِي أَخْرَجَهُ مِنْ ظَهْرِكَ (3) - هَلْ بَقِيَ فِي ظَهْرِي مِنْ هَذَا
النُّورِ شَيْءٌ (4) - نَعَمْ نَوْرُ أَخِصَاءِ أَصْحَابِهِ (5) - يَا رَبِّ اجْعَلْهُ فِي بَقِيَّةِ أَصَابِعِي

(സൂചന: നബിﷺയുടെ പ്രകാശം ആദംനബിﷺയുടെ മുതുകി
ലേക്ക്- അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ/ ഉമർ(റ)ന്റെ/ ഉസ്മാൻ(റ)ന്റെ/
അലി(റ)ന്റെ പ്രകാശം- നബിﷺയുടെ പ്രകാശത്തിൽ മല
ക്കുകൾ അൽഭുതപ്പെടുന്നു- നബിﷺയുടെ നൂറിനെ സ്നേഹിച്ച
ആദം നബിﷺ- ആദംനബിﷺ ഭൂമിയിലേക്ക് ഇറങ്ങിയപ്പോൾ-
അത്തഹിയ്യാത്തിലെ വിരൽ ചൂണ്ടൽ)

ഇമാം ഫഖ്റുദ്ദീനുർറാസി(റ) പറയുന്നു; ആദം നബിﷺ
ക്ക് മുമ്പിൽ സുജൂദ് ചെയ്യാൻ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) മലക്കുകളോട്
പറയാനുള്ള കാരണം ആദംനബിﷺയുടെ മുഖത്ത് മുഹ
മ്മദ്നബിﷺയുടെ പ്രകാശമുള്ളതു കൊണ്ടായിരുന്നു.⁽¹⁾ (സു
ബ്ലൂൽ ഹുദ: 10/264)

(1) - ... لِأَجْلِ أَنْ نَوْرَ مُحَمَّدٍ ﷺ كَانَ فِي وَجْهِهِ

(സൂചന: ആദംനബിﷺക്കു മുമ്പിൽ മലക്കുകൾ സുജൂദ് ചെയ്യാ
ൻ കാരണം- മുഹമ്മദ്നബിﷺയുടെ പ്രകാശത്തിന് മലക്കുകൾ
സുജൂദ് ചെയ്യുന്നു)

റിപ്പോർട്ടുകളിൽ വന്നിരിക്കുന്നു: ആദം നബിﷺയെ സു
ഷ്ടിച്ചപ്പോൾ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) തോന്നിപ്പിച്ചു കൊടുത്തത്
പ്രകാരം അദ്ദേഹം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോട് ചോദിച്ചു: യാ റബ്ബ്,
അബൂമുഹമ്മദ് എന്ന് നീ എനിക്ക് സൂചനാ നാമം (കുന്യ
ത്ത് അലമ്) വെക്കാൻ കാരണമെന്ത്? അതിനു മുമ്പ് ആ നാമം
ആദംനബിﷺയെ ആരും വിളിച്ചിരുന്നില്ല. അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)
തോന്നിപ്പിച്ചു കൊടുത്തത് പ്രകാരമാണ് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ
ചോദിച്ചത്. മറുപടി: നിങ്ങൾ തല ഉയർത്തുക, അദ്ദേഹം തല
ഉയർത്തിയപ്പോൾ അർശിന്റെ മുകളിൽ മുഹമ്മദ്നബിﷺയുടെ
പ്രകാശം കണ്ടു. ചോദ്യം: യാ റബ്ബ്, ഈ പ്രകാശമെന്താണ്?

മറുപടി: ആകാശത്ത് അഹ്മദ് എന്നും ഭൂമിയിൽ മുഹമ്മദ് എന്നും പേരുള്ള നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങളിൽ പെട്ട നബിﷺയുടെ പ്രകാശമാണിത്! ആ നബിയെ സൃഷ്ടിക്കില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളേയോ ആകാശ ഭൂമികളേ യോ ഞാൻ സൃഷ്ടിക്കുമായിരുന്നില്ല. (അൽമഹാവിബുല്ല ദുന്നിയ, സർഖാനി സഹിതം: (1/86)

(1) - يَا رَبُّ لِمَ كَتَبْتَ أَبَا مُحَمَّدٍ ﷺ (2) - إِرْفَعْ رَأْسَكَ (3) - يَا رَبُّ مَا هَذَا النَّورُ?

(4) - هَذَا نَوْرُ نَبِيِّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ إِسْمُهُ فِي السَّمَاءِ أَحْمَدُ وَفِي الْأَرْضِ مُحَمَّدٌ لَوْلَاهُ مَا

خَلَقْتُكَ وَلَا خَلَقْتُ سَمَاءً وَلَا أَرْضًا

(സൂചന: ആദനബിﷺയെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ- മുഹമ്മദ് നബിﷺയുടെ പ്രകാശം- ആദ്യ സൃഷ്ടി- ആകാശ- ഭൂമി സൃഷ്ടിപ്പിന് കാരണം- ആദനബിﷺയുടെ സൂചനാ നാമം)

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: ആദനബിﷺക്കു മുമ്പിൽ മലക്കുകൾ ഉച്ച മുതൽ അസ്വർ വരെ സുജൂദ് ചെയ്തു. ശേഷം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ഹവ്വാബീവി(റ)യെ സൃഷ്ടിച്ചു. ആദനബിﷺ ഉറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇടത്തെ വാരിയെല്ലിൽ നിന്നാണ് മഹതിയെ സൃഷ്ടിച്ചത്. ആദനബിﷺ ഉണർന്നപ്പോൾ ബീവി(റ)യെ കണ്ടു. അവരിൽ സമാധാനം കൊള്ളാൻ ഒരുങ്ങുമ്പോൾ മലക്കുകൾ ആദനബിﷺയോട് പറഞ്ഞു: നിൽക്കൂ, ചോദ്യം: എന്തിന് കാത്തിരിക്കണം, അവരെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) എനിക്കു വേണ്ടി സൃഷ്ടിച്ചതല്ലേ! മലക്കുകൾ പറഞ്ഞു: അവർക്ക് നൽകാനുള്ള മഹർ നൽകിയിട്ടാകാം. ചോദ്യം: എന്താണ് അവർക്ക് നൽകേണ്ട മഹർ? മറുപടി: മുഹമ്മദ് നബിﷺയുടെ പേരിൽ മൂന്നു തവണ സ്ഥലാത്ത് ചൊല്ലുക.

ഇബ്നുൽ ജൗസിയുടെ സൽവതുൽ അഹ്സാൻ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ആദനബിﷺയോട് മഹർ ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ എന്താണ് ഞാൻ നൽകേണ്ടതെന്ന് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു; അപ്പോൾ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പറഞ്ഞു:

ആദമേ, എന്റെ ഹബീബ് മുഹമ്മദുബ്നു അബ്ദില്ലാഹ്യുടെ പേരിൽ ഇരുപത് തവണ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക. അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ചെയ്തു. (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:1/50)

- (1) - مَهْ يَا آدَمُ.. وَلَمْ وَقَدْ خَلَقَهَا اللَّهُ لِي؟ (2) - وَمَا مَهْرُهَا؟ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ
ثَلَاثَ مَرَّاتٍ (3) - يَا آدَمُ صَلِّ عَلَى حَبِيبِي مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَشْرِينَ مَرَّةً

(സൂചന: ആദനബിയുടെയും ഹവാബീവി(റ)യുടെയും വിവാഹം- വിവാഹത്തിന് മഹർ- സ്വലാത്തിന്റെ മഹത്വം- പെണ്ണിന്റെ സൂഷ്ഠിപ്പ്- മലക്കുകളുടെ സൂജൂദ്)

റിപ്പോർട്ടുകളിൽ വന്നിരിക്കുന്നു: ആദനബി(റ) സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തു വന്നപ്പോൾ അർശിന്റെ തൂണിലും സ്വർഗ്ഗത്തിലെ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ പേരിനു കൂടെ മുഹമ്മദ്നബി(ﷺ)യുടെ പേര് എഴുതപ്പെട്ടതായി കണ്ടു. ചോദ്യം: യാ റബ്ബ്, ഈ മുഹമ്മദ്(ﷺ) ആരാണ്? മറുപടി: ഇത് നിങ്ങളുടെ സന്താനമാണ്. മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളെ ഞാൻ സൂഷ്ഠിക്കുമായിരുന്നില്ല. അപ്പോൾ ആദനബി(റ) പറഞ്ഞു: യാ റബ്ബ്, ഈ മകന്റെ മഹത്വം കൊണ്ട് ഈ പിതാവിന് നീ കരുണ ചെയ്താലും! അപ്പോൾ ഒരു അശരീരി: ആദമേ, മുഹമ്മദ്നബി(ﷺ)യെ മുൻനിർത്തി നിങ്ങൾ ആകാശ- ഭൂമിയിലെ മുഴുവൻ ആളുകളുടെ കാര്യങ്ങളിലും എന്നോട് ശുപാർശ ചെയ്താൽ നിങ്ങളുടെ ശുപാർശ ഞാൻ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:1/54)

- (1) - يَا رَبُّ هَذَا مُحَمَّدٌ مَنْ هُوَ؟ (2) - هَذَا وَلَدُكَ الَّذِي لَوْ لَأَهَ مَا خَلَقْتُكَ
(3) - يَا رَبُّ بِحُرْمَةِ هَذَا الْوَلَدِ إِرْحَمْ هَذَا الْوَالِدَ (4) - يَا آدَمُ لَوْ تَشَفَّعْتَ إِلَيْنَا بِمُحَمَّدٍ فِي أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَشَفَّعْنَاكَ

(സൂചന: നബി(ﷺ)യുടെ മഹത്വം- നബി(ﷺ)യെ ആദനബി(റ) തവസ്സിലാക്കുന്നു- അർശിന്റെ തൂണിൽ/ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ട നാമം- മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിന്റെ മഹത്വം)

ഹാകിം(റ) റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുന്നു: സ്വർഗ്ഗത്തിൽവെച്ച്

പഴം ഭക്ഷിച്ചപ്പോൾ ആദം നബി ﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോദ് പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവേ, മുഹമ്മദ് നബി ﷺ യുടെ ഹഖ് കൊണ്ട് എനിക്കു പൊറുത്തുതരണേ എന്ന് നിന്നോട് ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു. ചോദ്യം: താങ്കൾ മുഹമ്മദ് നബി ﷺ യെ മനസ്സിലാക്കിയതെങ്ങനെ? ഞാൻ നബി ﷺ യെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ! മറുപടി: നീ എന്നെ സൃഷ്ടിക്കുകയും ആത്മാവ് എന്നിൽ ഊതു കയും ചെയ്തപ്പോൾ ഞാൻ തല ഉയർത്തിനോക്കി. അപ്പോൾ അർശിന്റെ തൂണിൽ ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ് മുഹമ്മദുറ സുലൂല്ലാഹ് എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയത് ഞാൻ കണ്ടു. നിന്റെ പേരിനൊപ്പം നിനക്കു ഏറ്റവും ഇഷ്ടമുള്ള പേരെല്ലാതെ നീ ചേർക്കുകയില്ലെന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.⁽¹⁾ മറുപടി: താങ്കൾ പറഞ്ഞത് സത്യമാണ്. മുഹമ്മദ് നബി ﷺ എനിക്കേറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ടവരാണ്. താങ്കൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹഖു കൊണ്ടു ചോദിച്ചതിനാൽ ഞാൻ താങ്കൾക്കു മാപ്പുനൽകിയിരിക്കുന്നു. മുഹമ്മദ് നബി ﷺ യുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ താങ്കളെ ഞാൻ സൃഷ്ടിക്കുമായിരുന്നില്ല.⁽²⁾ (ഹുജ്ജതുല്ലാഹി അലൽ ആലമീൻ:814)

(1) - إِنَّكَ لَمْ تُضِفْ إِلَى اسْمِكَ إِلَّا أَحَبَّ الْخَلْقِ إِلَيَّ (2) - صَدَقْتَ يَا آدَمُ إِنَّهُ أَحَبُّ الْخَلْقِ إِلَيَّ وَإِذْ سَأَلْتَنِي بِحَقِّهِ فَقَدْ غَفَرْتُ لَكَ وَلَوْلَا مُحَمَّدٌ مَا خَلَقْتُكَ

(സുപന: നബി ﷺ യുടെ മഹത്വം-ആദം നബി ﷺ യുടെ തവസ്സൂൽ-അർശിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ നാമം-മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിന്റെ മഹത്വം-തിരുനബി ﷺ പ്രപഞ്ച സൃഷ്ടിപ്പിനു കാരണം)

ആർക്കാണ് മഹത്വം

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ആദം നബി ﷺ യുടെ മക്കൾ പരസ്പരം തർക്കിച്ചു. നമ്മുടെ പിതാവിനെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) നേരിട്ട് സൃഷ്ടിച്ചതാണെന്നും പിതാവിനു വേണ്ടി മലക്കുകളോട് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സുജൂദ് ചെയ്യാൻ കൽപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അതിനാൽ മലക്കുകളേക്കാൾ മഹത്വം നമ്മുടെ പിതാവിനാണെന്നും⁽¹⁾ ഒരു വിഭാഗം വാദിച്ചു. മറ്റൊരു വിഭാഗം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ

ന്നതാണ്. (അൽബഖറ:89)

(സൂചന: ജൂതൻമാർ നബിﷺയെ തവസ്സുലാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു- ഹിദായത്ത് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ കാര്യവും- നബിﷺയുടെ നിയോഗ മുമ്പ്- സൂറത്തുൽ ബഖറ- ജൂതൻമാരും ഗഥ് ഫാൻ ഗോത്രക്കാരും)

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മസ്ഊദ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ നബിﷺ ജൂതൻമാരുടെ കനീസയിൽ (ആരാധനാ കേന്ദ്രം) ചെന്നു. അവിടെ ഒരു ജൂതൻ തൗറാത്ത് പാരായണം ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നബിﷺയുടെ വിശേഷണം പരാമർശിക്കുന്ന ഭാഗമെത്തിയപ്പോൾ അയാൾ പാരായണം നിർത്തി. ആ കനീസയുടെ ഒരു മൂലയിൽ ഒരു രോഗിയുണ്ടായിരുന്നു. നബിﷺ ചോദിച്ചു: നിങ്ങളെന്താണ് പാരായണം നിർത്താൻ കാരണം?(¹) അപ്പോൾ ആ രോഗി പറഞ്ഞു: അവർ നബിﷺയുടെ വിശേഷണ ഭാഗമെത്തിയപ്പോൾ നിർത്തിയതാണ്.⁽²⁾ ശേഷം ആ രോഗി വന്ന് തൗറാത്തെടുത്ത് പാരായണം ചെയ്തു. നബിﷺയുടെ വിശേഷണ ഭാഗമെത്തിയപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു: ഇതാണ് അങ്ങയുടെയും സമുദായത്തിന്റെയും വിശേഷണം. ശേഷം ശഹാദത്ത് കലിമ ചൊല്ലി.⁽³⁾ അയാൾ മരണപ്പെട്ടു. നബിﷺ അയാളെ മറവു ചെയ്യാൻ കൽപ്പിച്ചു. (സുബ്ബുൽ ഹുദ: 1/97)

(1)- مَا لَكُمْ أَمْسَكْتُمْ؟ (2)- إِنَّهُمْ أَتَوْا عَلَى صِفَةِ نَبِيٍّ فَأَمْسَكُوا (3)- هَذِهِ صِفَتِكَ وَصِفَةُ أُمَّتِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ

(സൂചന: നബിﷺയും രോഗിയായ ജൂതനും- തൗറാത്തിൽ നബിﷺയുടെ ആഗമന വിവരം- ജൂതൻമാർ സത്യം മറച്ചു വെക്കുന്നു- ഈമാൻ മരണ സമയത്ത്- ഹിദായത്ത് തൗഫീഖ്)

ഒരു അഅ്റാബിയുടെ അനുഭവ കഥ അബൂസ്വഖ്റുൽ ഉഖൈലി(റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു: അഅ്റാബി പറയുന്നു: നബിﷺയുടെ ജീവിത കാലത്ത് കുറച്ചു കച്ചവട വസ്തുക്കളുമായി ഞാൻ മദീനയിലേക്ക് യാത്ര തിരിച്ചു. കച്ചവടം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: ആ മനുഷ്യനെ (തിരുനബിﷺ

യെ) ഞാൻ കാണുകയും അവിടുന്ന് പറയുന്നത് കേൾക്കുകയും ചെയ്യും.⁽¹⁾ അങ്ങനെയിരിക്കെ അബൂബക്ർ(റ), ഉമർ(റ) എന്നിവരോടൊപ്പം സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്ന നബിﷺ എന്നെ കണ്ടു. ഞാനും അവരുടെ പിന്നിൽ കൂടി. അവർ ഒരു ജൂതന്റെ അടുക്കലേക്ക് ചെന്നു. അയാളുടെ നല്ല സുമു ചനായ യുവാവായ ഒരു മകൻ അവിടെ മരണ ശയ്യയിൽ കിടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ തൗറാത്ത് തുറന്ന് പാരായണം ചെയ്ത് സമാധാനിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നബിﷺ അയാളോട് ചോദിച്ചു: തൗറാത്ത് അവതരിപ്പിച്ച അല്ലാഹു(ﷻ)വിനെ മുൻനിർത്തി ഞാൻ നിങ്ങളോട് ചോദിക്കുന്നു: നിങ്ങളുടെ ഈ കിതാബിൽ എന്റെ വിശേഷണങ്ങളും ആഗമന വിവരങ്ങളും നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?⁽²⁾

അയാൾ കണ്ടിട്ടില്ല എന്നർത്ഥത്തിൽ തലയാട്ടി. അപ്പോൾ അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന മകൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: തൗറാത്ത് ഇറക്കിയവൻ തന്നെ സത്യം, നിശ്ചയം ഞങ്ങളുടെ കിതാബിൽ അങ്ങയുടെ വിശേഷണങ്ങളും ആഗമന വിവരങ്ങളും ഞങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ശേഷം അയാൾ ശഹാദത്ത് കലിമ ചൊല്ലി.⁽³⁾ അപ്പോൾ നബിﷺ പറഞ്ഞു: നിങ്ങളുടെ സഹോദരനെ നിങ്ങൾ ജൂതൻമാരിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കുക. (യുവാവ് മരണപ്പെട്ടപ്പോൾ) നബിﷺ കഫൻ ചെയ്യുകയും സുഗന്ധം പുകയിപ്പിക്കുകയും അവന്റെ മേൽ നിസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. (മുസ്നദ്:38/477)

(1) -لَأَقْنِيَنَّ هَذَا الرَّجُلَ فَلَأَسْمَعَنَّ مِنْهُ (2) -أَنْشُدُكَ بِالَّذِي أَنْزَلَ التَّوْرَةَ هَلْ تَجِدُ

فِي كِتَابِكَ ذَا صِفَتِي وَمَخْرَجِي (3) -إِنِّي وَالَّذِي أَنْزَلَ التَّوْرَةَ إِنَّا لَنَجِدُ فِي كِتَابِنَا صِفَتَكَ وَمَخْرَجَكَ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ

(സൂചന: നബിﷺയും അഅ്റാബിയും- മഹാത്മാക്കളെ തേടിയിറങ്ങുക- മരണത്തിന് തൊട്ടു മുമ്പ് ഈമാൻ- നബിﷺയുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ഈമാൻ- തൗറാത്തിൽ നബിﷺയുടെ ആഗമന വിവരം- ജൂതൻമാർ സത്യം മറച്ചു വെക്കുന്നു- ഈമാൻ അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ റഹ്മത്ത്)

ജൻമ വിവരം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു

(കൗഞ്ചൽ അഫ്ബാർ(റ) ആദ്യകാലത്ത് യഹൂദിയായിരുന്നു. നമ്പിഴയുടെ കാലത്ത് ജീവിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം നമ്പിഴയെ നേരിൽ കണ്ടിട്ടില്ല. പിന്നീട് നമ്പിഴയുടെ വഹാത്തിനു ശേഷം ഉമർ(റ)ന്റെ കാലത്താണ് അദ്ദേഹം ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചത്. പിതാവിന്റെ പേര് മാതിഅ് എന്നാണ്. യമനിലാണ് ജനിച്ചത്. പൂർവ്വ വേദങ്ങളിൽ അഗാധ പാണ്ഡിത്യം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. ഉസ്മാനുനബ്നു അഫാൻ(റ)ന്റെ കാലത്ത് ഹിജ്റ മൂപ്പത്തി രണ്ടിൽ ഹിംസിൽ വഹാത്തായി. (സിയറു അഅ്ലാമി നൂബലാഅ്, താരീഖ് ദിമശ്ഖ്)

കൗഞ്ചൽ അഫ്ബാർ(റ) പറയുന്നു: എന്റെ പിതാവ് (മാതിഅ്) തൗറാത്തിലും മറ്റു വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലും നല്ല വിവരമുള്ളയാളായിരുന്നു. പ്രസ്തുത അറിവുകളെല്ലാം എനിക്ക് പറഞ്ഞു തരികയും ചെയ്തിരുന്നു. പിതാവിന്റെ മരണ സമയമെത്തിയപ്പോൾ എന്ന വിളിച്ചു കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: മോനേ, നിന്നിൽ നിന്ന് ഒരു വിവരവും ഞാൻ മറച്ചു വെച്ചിട്ടില്ലെന്ന് നിനക്കറിയാമല്ലോ!⁽¹⁾ എങ്കിലും രണ്ട് പേജുകൾ ഞാൻ നിനക്ക് വിവരിച്ചു തരാതെ മാറ്റി വെച്ചിട്ടുണ്ട്. വരാനിരിക്കുന്ന നബിയെ കുറിച്ചാണ് അതിൽ പരമാർശിക്കുന്നത്. ആ നബി വരാനുള്ള സമയമായിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാനത് മറച്ചു വെച്ചത്.⁽²⁾ (ഇനി എന്റെ മരണ ശേഷം) ഏതെങ്കിലും വ്യാജൻമാർ നിന്റെ അടുക്കൽ വന്നാൽ നീ അവരെ അനുസരിച്ചേക്കുമോ എന്ന് ഞാൻ ഭയക്കുന്നു. (അതുകൊണ്ടാണ് ഞാനിപ്പോൾ നിന്നെ സത്യം ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നത്) ശേഷം പിതാവ് പറഞ്ഞു:

ആ രണ്ട് പേജുകൾ നിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്ന് ഞാൻ പഠിച്ചെടുക്കുകയും ഈ കാണുന്ന പൊത്തിൽ മണ്ണിട്ട് മൂടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ സമയത്ത് നീ അത് പുറത്തെടുത്ത് നോക്കരുത്. പ്രസ്തുത നബി വരുന്നത് വരെ അത് അവിടെ തന്നെ നിൽക്കട്ടെ. നമ്പിഴ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടാൽ ആ പേജുകൾ നീ നോക്കുകയും നമ്പിഴയെ പിന്തുടരുകയും ചെയ്യുക.

അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) അതു കൊണ്ട് നിനക്ക് നന്മ വർധിപ്പിക്കും.⁽³⁾

(١)- يَا بُنَيَّ قَدْ عَلِمْتُ أَنِّي لَمْ أَكُنْ أَدْخِرُ عَنْكَ شَيْئًا مِمَّا كُنْتُ أَعْلَمُ... (٢)- فِيهِمَا ذِكْرُنِي يَبْعَثُ وَقَدْ أَظْلَمَ زَمَانُهُ فَكَّرْهُتُ أَنْ أُخْبِرَكَ بِذَلِكَ (٣)... فَإِذَا خَرَجَ فَاتَّبِعْهُ وَانْظُرْ فِيهِمَا فَإِنَّ اللَّهَ يَزِيدُكَ بِذَلِكَ خَيْرًا

കഅബ്(റ) പറയുന്നു: പിതാവ് മരണപ്പെട്ടു. അതിന്റെ ദുഃഖങ്ങളെല്ലാം തീർന്നപ്പോൾ ഞാൻ ആ കുഴി മാന്യതയും പ്രസ്തുത കടലാസുകൾ പുറത്തെടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽ ഇങ്ങനെയുണ്ടായിരുന്നു. മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ) അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ദൂതരും അന്ത്യ പ്രവാചകരുമാണ്. അവിടുത്തെ ശേഷം വേറെ ഒരു നബിയില്ല. ജനനം മക്കയിലും പലായനം തൈബ(മദീന)യിലേക്കുമാണ്. പരക്കനോ കഠിനോ ഹൃദയനോ ആയിരിക്കില്ല. അങ്ങാടിയിൽ ബഹളം വെക്കുകയില്ല. തിന്മയെ നന്മ കൊണ്ട് നേരിടുകയും മാപ്പ് ചെയ്യുകയും പൊറുക്കുകയും വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. അവിടുത്തെ സമുദായം എല്ലാ ഉന്നതികളിലും എപ്പോഴും അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ സ്തുതിക്കുന്നവരായിരിക്കും. അവരുടെ നാവുകൾ തക്ബീർ കൊണ്ട് വിനയാനവി തമാവും. ശത്രുക്കൾക്കെതിരെ നബി (ﷺ) യെ അവർ സഹായിക്കും. അവർ ഗുഹ്യം കഴുകുന്നവരും അറമുണ്ട് ധരിക്കുന്നവരുമായിരിക്കും. അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടാകും. അവരുടെ ബലിമാംസങ്ങൾ അവർ ഭക്ഷിക്കും. അതിൽ അവർക്ക് പ്രതിഫലം നൽകപ്പെടും. ഒരു ഉമ്മയുടെയും ഉപ്പയുടെയും മക്കളെ പോലെ അവർ പരസ്പരം കാരുണ്യം കാണിക്കും. അന്ത്യനാളിൽ ആദ്യം സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന സമുദായമാണവർ. അവർ മുൻകടക്കുന്നവരും അടുത്തവരും ശുപാർശ ചെയ്യുന്നവരും ശുപാർശ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നവരുമാണ്.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ خَاتِمُ النَّبِيِّينَ لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ مَوْلَدُهُ بِمَكَّةَ وَمَهَاجَرُهُ بِطَيْبَةَ لَيْسَ بَقَطٌ وَلَا غَيْظٌ وَلَا صَخَابٌ فِي الْأَسْوَاقِ وَلَا يَجْزِي بِالسَّيِّئَةِ السَّيِّئَةُ وَلَكِنْ يَجْزِي بِالسَّيِّئَةِ

തുബ്ബഅ് രാജാവ്

പേർഷ്യൻ രാജാക്കൻമാർക്ക് കിസ്ഫ് എന്നും റോം രാജാക്കൻമാർക്ക് കൈസറെന്നും മിസ്റ്റ് രാജാക്കൻമാർക്ക് ഫറോവയെന്നും ഹബ്ശ (എത്യോപ്യ) രാജാക്കൻമാർക്ക് നജാശി എന്നും സ്ഥാനപ്പേര് വെക്കപ്പെട്ടതു പോലെ യമൻ രാജാക്കൻമാർക്കുള്ള സ്ഥാനപ്പേരാണ് തുബ്ബഅ് എന്നത്. തുബ്ബഅ് ഒന്നാമൻ മൂന്നുറ്റി ഇരുപത്തി ആറു വർഷം ഭരണം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുതിരകളെ വരിയായി നിർത്തിയാൽ ഡമസ്കസ് മുതൽ യമനിലെ സ്വൻ ആത്മ വരെ അവകൾ നിരന്നു നിൽക്കുമായിരുന്നു എന്ന് ചരിത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണാം. അത്രയും വലിയ സൈനിക വൃഹം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. നബിﷺ ജനിക്കുന്നതിനു ആയിരം വർഷം മുമ്പെ അദ്ദേഹം നബിﷺയിൽ വിശ്വസിക്കുകയും നബിﷺക്കു നൽകാൻ വേണ്ടി ഒരു കത്തഴുതി തന്റെ പിൻഗാമികളെ ഏൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത സംഭവം താഴെ:

ദുനിയായിന്റെ മുഴുവൻ അധികാരം ലഭിച്ച അഞ്ചു പേരിൽ ഒരാളായിരുന്നു തുബ്ബഅ് (ഒന്നാമൻ) രാജാവ്. (മറ്റു നാലു പേർ. 1. സുലൈമാൻ നബിﷺ 2. ദുൽഖർനൈനി. 3. നംറൂദ്. 4. ബുഖ്ത് നസ്ർ.) ഒരിക്കൽ തന്റെ മന്ത്രിമാരിൽ പ്രധാനിയായ അമാരീസിന്റെ കൂടെ അദ്ദേഹം പ്രജകളെ കാണാ നിറങ്ങി. കൂടെ ഒരു ലക്ഷത്തി മൂപ്പത്തി മൂപ്പായിരം കുതിരപ്പടയാളികളും ഒരു ലക്ഷത്തി പതിമൂപ്പായിരം കാലാശ്വപ്പടയുമുണ്ടായിരുന്നു. നാട്ടുകാരെല്ലാം അവരെ ആദരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ഓരോ നാട്ടിൽ നിന്നും പത്ത് പണ്ഡിതൻമാരെ അവർ യാത്രാ

സംഘത്തിലേക്ക് തെരെഞ്ഞെടുത്തു കൊണ്ടിരുന്നു. അവർ മക്കയിലെത്തിയപ്പോൾ വ്യത്യസ്ത നാടുകളിൽ നിന്ന് തെരെഞ്ഞെടുത്ത നാലായിരം പണ്ഡിതന്മാർ അവരോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു.

മക്കയിലെത്തിയ രാജാവിനെയും സംഘത്തെയും മക്കക്കാർ ആദരിച്ചില്ല. അതുകണ്ടപ്പോൾ കോപാകുലനായ രാജാവ് അമാരീസിനോട് അതിനുള്ള കാരണമന്വേഷിച്ചു. അമാരീസിന്റെ മറുപടി: ഇവർ ജാഹിലീങ്ങളായ അറബികളാണ്. ഇവർക്ക് കഅ്ബ എന്നൊരു വീടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഇവർ അഹങ്കരിക്കുകയും ബിംബങ്ങൾക്ക് സുജൂദ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നവരാണ്.⁽¹⁾ ഇതു കേട്ട രാജാവ് മക്കയിൽ ഇറങ്ങുകയും കഅ്ബ പൊളിക്കാനും ആ നാട്ടിലെ പുരുഷന്മാരെ കൊലപ്പെടുത്താനും സ്ത്രീകളേയും കുട്ടികളേയും അറസ്റ്റു ചെയ്യാനും തീരുമാനമെടുത്തു. മന്ത്രിയെ പോലും അറിയിക്കാതെ ഒറ്റക്കിരുന്ന് ആലോചിച്ചെടുത്ത തീരുമാനമായിരുന്നു ഇത്.

(1) - أَيُّهَا الْمَلِكُ إِنَّهُمْ قَوْمٌ عَرَبِيُونَ جَاهِلُونَ لَا يَعْرِفُونَ شَيْئًا وَإِنَّ لَهُمْ بَيْتًا يُقَالُ لَهُ كَعْبَةٌ وَإِنَّهُمْ مَعْبُودُونَ بِهَا ....

അതോടു കൂടെ രാജാവിന് തല വേദന ബാധിക്കുകയും കണ്ണ്, മൂക്ക്, ചെവി, വായ എന്നിവയിൽ നിന്ന് ദുർഗന്ധം വമിക്കുന്ന വെള്ളമൊലിക്കുകയും ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. ഒരു നിമിഷം പോലും സഹിക്കാൻ പറ്റാത്ത രൂപത്തിൽ ആ ദുർഗന്ധം കൂടെയുള്ളവർക്ക് അസഹ്യമായി മാറി. അദ്ദേഹം മന്ത്രിയെ വിളിച്ചു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: എല്ലാ പണ്ഡിതന്മാരേയും വൈദ്യന്മാരേയും വിളിച്ചു കൂട്ടി എന്റെ കാര്യം ചർച്ച ചെയ്യുക.⁽¹⁾ അവരെല്ലാം രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ ഒരുമിച്ചു കൂടിയെങ്കിലും ദുർഗന്ധം കാരണം അവർക്ക് ചികിൽസിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. രാജാവ് ദേഷ്യം പിടിച്ചപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞു: ഞങ്ങൾക്ക് ദുനിയാവിന്റെ കാര്യങ്ങൾക്കേ ചികിൽസിക്കാൻ സാധിക്കൂ. ഇത് ആകാശത്ത് നിന്നുള്ള കാര്യമാകുന്നു. ആകാശത്ത് നിന്ന് വരുന്നവയെ തടയാൻ ഞങ്ങൾക്ക് സാധി

ക്കില്ല. ⁽²⁾ രാജാവിന്റെ രോഗം കൂടിക്കൂടി വന്നു.

(1) - أَجْمِعِ الْعُلَمَاءَ وَالْأَطْيَاءَ وَشَاوِرْهُمْ فِي أَمْرِي (2) - إِنَّا قَوْمٌ أَمْرُنَا الدُّنْيَا وَهَذَا أَمْرٌ سَمَوي لَا نَسْتَطِيعُ رَدَّ أَمْرِ السَّمَاءِ

രാത്രിയായപ്പോൾ ഒരു പണ്ഡിതൻ മന്ത്രിയായ അമാരീസിന്റെ അടുക്കൽ വന്ന് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: ഒരു രഹസ്യം പറയാനുണ്ട്. രഹസ്യമിതാണ്. എന്റെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് രാജാവ് എന്നോട് സത്യം പറയുമെന്ന് ഉറപ്പുണ്ടെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ ചികിത്സിക്കാം. വിവരം കേട്ട മന്ത്രി സന്തോഷത്തോടെ അയാളെയും കൂട്ടി രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു. വിവരങ്ങൾ പറഞ്ഞു: രാജാവ് സമ്മതിച്ചതു പ്രകാരം ഒരു ഒഴിഞ്ഞ സ്ഥലത്ത് വെച്ച് അവർ പരസ്പരം സംസാരിച്ചു. പണ്ഡിതൻ ചോദിച്ചു: നിങ്ങൾ കൺബയെക്കുറിച്ച് വല്ല കാര്യവും മനസ്സിൽ കരുതിയിരുന്നോ? ⁽¹⁾ അതെ! ഞാൻ കൺബ പൊളിക്കാനും പുരുഷൻമാരെ കൊന്നൊടുക്കാനും തീരുമാനിച്ചിരുന്നു.

(1) - هَلْ نَوَيْتَ فِي هَذَا الْبَيْتِ أَمْرًا

അപ്പോൾ പണ്ഡിതൻ പറഞ്ഞു: ഇതുകൊണ്ടാണ് നിങ്ങൾക്ക് ഈ രോഗം വന്നത്. ഈ കൺബയുടെ ഉടമസ്ഥൻ എല്ലാ രഹസ്യങ്ങളുമറിയുന്നവനാണ്. നിങ്ങൾ മനസ്സിൽ തീരുമാനിച്ചുറപ്പിച്ചതെല്ലാം ഈ നിമിഷം തന്നെ ഉപേക്ഷിക്കുക. രാജാവ് അങ്ങനെ ചെയ്തു. അപ്പോഴേക്കും രാജാവിന്റെ രോഗം മാറി. അവിടെ വെച്ച് രാജാവ് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിൽ വിശ്വസിക്കുകയും കൺബക്ക് ഏഴ് പട്ടവകൾ അണിയിക്കുകയും ചെയ്തു. കൺബയുടെ സംരക്ഷണം നാട്ടുകാരെ ഏൽപ്പിച്ച് അദ്ദേഹം അവിടെ നിന്ന് യസ്രിബിലേക്ക് (മദീന) യാത്ര തിരിച്ചു. യസ്രിബിൽ അന്ന് വീടുകളോ വ്യക്ഷങ്ങളോ മനുഷ്യരോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു വെള്ള തടാകം മാത്രമേ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവർ ആ തടാകത്തിനരികിൽ തമ്പടിച്ചു.

ആ സംഘത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പണ്ഡിതൻമാർ ഒരുമിച്ചു

കൂടുകയും (ഗൗരവമായ ഒരു വിഷയത്തെ കുറിച്ച്) ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും ചെയ്തു. നേരത്തെ രാജാവിന്റെ രോഗകാരണം കണ്ടെത്തിയ പണ്ഡിതനായിരുന്നു അവരുടെ നേതാവ്. നാലായിരം വരുന്ന ആ പണ്ഡിത സംഘത്തിൽ നിന്ന് നേതാവടക്കമുള്ള നാന്നൂറു പേർ ഒരു സുപ്രധാന തീരുമാനത്തിലെത്തി. തീരുമാനം ഇങ്ങനെ.

‘നമ്മളെല്ലാം ഇനി മുതൽ ഈ സ്ഥലത്ത് സ്ഥിര താമസമാക്കുകയാണ്. കൂടെ പോരാൻ വേണ്ടി രാജാവ് എന്തു ചെയ്താലും ശരി ഈ നാട് വിട്ട് ഇനി നമ്മൾ എങ്ങോട്ടുമില്ല.’

അവർ രാജാവിന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്ന് വിഷയമവതരിപ്പിച്ചു. രാജാവ് മന്ത്രിയെ വിളിച്ചു വിവരങ്ങൾ ആരാഞ്ഞു. പണ്ഡിതൻമാർ ഈ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള കാരണം അന്വേഷിക്കാൻ കൽപ്പിച്ചു. മന്ത്രി പണ്ഡിതൻമാരോട് കാര്യങ്ങളുന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞ മറുപടി: മന്ത്രി, ഈ നാടിനും ഈ കർമ്മങ്ങൾക്കും മഹത്വം ലഭിക്കാൻ കാരണം ഈ നാട്ടിൽ മുഹമ്മദ് ﷺ എന്ന് പേരുള്ള ഒരാൾ വരാനുള്ളത് കൊണ്ടാണ്. അവർ നബി ﷺയുടെ വിശേഷണങ്ങൾ വിവരിച്ചു കൊടുത്തു. ചുരുക്കം ഇങ്ങനെ:

ആ നബി സത്യത്തിന്റെ നേതാവും ഖുർആനിന്റെയും ഖിബ്ലയുടെയും അവകാശിയും തൗഹീദിന്റെ കാവലാളുമാണ്. മക്കയിൽ ജനിക്കും. ഈ നാട്ടിലേക്കാണ് ഹിജ്റ വരിക. നബിയെ കണ്ടവർക്കും വിശ്വസിച്ചവർക്കും സന്തോഷം.⁽¹⁾ ഞങ്ങളോ ഞങ്ങളുടെ മക്കളോ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്നാണ് ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. (അതുകൊണ്ടാണ് ഞങ്ങൾ ഇവിടെ സ്ഥിരതാമസത്തിനുദ്ദേശിക്കുന്നത്)

(1) - يُقَالُ لَهُ مُحَمَّدٌ إِمَامُ الْحَقِّ... صَاحِبُ الْقُرْآنِ وَالْقِبْلَةِ... صَاحِبُ قَوْلٍ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
اللَّهُ مَوْلَاهُ بِمَكَّةَ وَهَجَرَتْهُ إِلَى هَهْنَا فَطَوَّيْ لِمَنْ أَدْرَكَهُ وَأَمِنْ بِهِ

പണ്ഡിതൻമാരുടെ വിവരണം കേട്ട മന്ത്രിയും അവരോടൊപ്പം അവിടെ താമസമാക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. അങ്ങനെ

നബി ﷺ യുടെ കുടുംബം

ആദംനബി ﷺ മുതൽ അബൂല്ലാഹ് (റ) വരെയുള്ള
നബി ﷺ യുടെ പിതൃപരമ്പര

آدَمَ . 1	عَبْرَ . 14	مَقُومَ . 27	غَالِبَ . 40
شَيْثَ . 2	فَالِخَ . 15	أَدَ . 28	لُؤَيَّ . 40
يَانِشَ . 3	رَاعُو . 16	عَدَنَانُ . 29	كَعْبَ . 42
قَيْنَانُ . 4	سَارُوغَ . 17	مَعَدَ . 30	مُرَّةَ . 43
مَهْلَائِيلَ . 5	نَا حُورَ . 18	نِزَارَ . 31	كَأَبَ . 44
يَرْدَ . 6	تَارِخَ . 19	مُضَرَ . 32	قُصَيَّ . 45
إِدْرِيسَ . 7	إِبْرَاهِيمَ . 20	إِلْيَاسَ . 33	عَبْدُ مَنَافَ . 46
مُتَوْشَلِخَ . 8	إِسْمَاعِيلَ . 21	مُذْرِكَةَ . 34	هَاشِمَ . 47
لَمَكَ . 9	نَابِتَ . 22	خُزَيْمَةَ . 35	عَبْدُ الْمُطَّلِبَ . 48
نُوحَ . 10	يَشْجَبَ . 23	كَنَانَةَ . 36	عَبْدُ اللَّهِ . 49
سَامَ . 11	يَعْرَبَ . 24	نَضْرَ (فَرَيْشَ) . 37	مُحَمَّدَ ﷺ . 50
أَرْفَحْشَدَ . 12	تَيْرِحَ . 25	مَالِكَ . 38	അവലംബം: ഇബ്നു ഹിശാം, ഫത്ഹുൽ ബാരി, അൽവരഖാത്ത്, ഉസുലുൽ വുസൂൽ
شَالِخَ . 13	نَا حُورَ . 26	فَهْرَ . 39	

ഭാര്യമാർ

അബൂസഹൂദുൽ ഖുദ്രിയ്യ(റ)ൽ നിന്ന്, നബിﷺ പറയുന്നു: അല്ലാഹു(ﷻ)വിൽ നിന്ന് ജിബ്രീൽ(ﷺ) മുഖേനെ എനിക്കു ലഭിച്ച വഹ്യ് അനുസരിച്ചല്ലാതെ എന്റെ ഭാര്യമാരിൽ ഒരാളെയും ഞാൻ വിവാഹം കഴിക്കുകയോ എന്റെ മക്കളിൽ ഒരാളെയും ഞാൻ വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. (ഇസ്ആഹുർറാഗിബീൻ:98)

(١) - مَا تَزَوَّجْتُ شَيْئًا مِنْ نِسَائِي وَلَا زَوَّجْتُ شَيْئًا مِنْ بَنَاتِي إِلَّا بِوَحْيٍ جَائِي بِهِ جِبْرِيلُ عَنْ رَبِّي عَزَّوَجَلَّ

1. ഖദീജബീവി(റ)

പിതാവ്: ഖുവൈലിദിബ്നു അസദ്. മാതാവ്: ഫാതിമ ബിൻത് സാഇദ്. ജനനം: ഹിജ്റയുടെ അറുപത്തി എട്ട് വർഷം മുമ്പ് മക്കയിൽ. വിവാഹം: നാൽപ്പതാം വയസ്സിൽ. നബിﷺയുടെ ഇരുപത്തി അഞ്ചാം വയസ്സിൽ മക്കയിൽ വെച്ച്.

മക്കൾ: 1. ഖാസിം(റ). 2. സൈനബ്(റ). 3. റുഖിയ്യ(റ). 4. ഫാതിമ(റ). 5. ഉമ്മുക്വൽസും(റ). 6. അബ്ദുല്ല(റ).

മുൻ ഭർത്താക്കൻമാർ: 1. അബൂഹാല. അതിൽ രണ്ട് മക്കൾ. 1. ഹിന്ദ്(റ). 2. ഹാല(റ) രണ്ടു പേരും ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചു. 2. അതീഖുബ്നു ആബിദുൽ മഖ്സൂമി. അതിൽ ഒരുകൾ. പേര്: ഹിന്ദ്(റ). അവരും മുസ്ലിമായി. വഹ്യാത്: നുബുവ്വത്തിന്റെ പത്താം വർഷം. മക്കയിൽ. ഖദീജബീവി(റ) ഉണ്ടായിരിക്കെ നബിﷺ മറ്റു വിവാഹങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടില്ല.

2. സൗദബീവി(റ)

പിതാവ്: സംഅതുബ്നു ഖൈസ്. മാതാവ്: അശ്ശൂമുസ് ബിൻത് ഖൈസ്. ജനനം: ഹിജ്റയുടെ അറുപത്തി എട്ട് വർഷം മുമ്പ് മക്കയിൽ. വിവാഹം: ഖദീജബീവി(റ)യുടെ വഹ്യാത്തിനു ശേഷം, നുബുവ്വത്തിന്റെ പത്താം വർഷം മക്കയിൽ വെച്ച്. വിവാഹ സമയത്ത് ബീവിയുടെ പ്രായം: ഇരുപത്തി

അഞ്ച്. മക്കൾ: ഇല്ല. ദാമ്പത്യ കാലം: പതിനാല് വർഷം.

മുൻഭർത്താക്കൻമാർ: സക്റാനുബ്നു അംറ(റ). അവ രോടൊപ്പം ഹബ്ശയിലേക്ക് ഹിജ്റ പോയി. അദ്ദേഹം അവിടെ വെച്ച് വഫാത്തായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വഫാത്തിനു ശേഷം നബിﷺ ബീവിയെ വിവാഹം ചെയ്തു.

മക്കൾ: ഇല്ല. വഫാത്ത്: ഉമർ(റ)ന്റെ ഖിലാഫത്തിന്റെ അവസാന കാലത്ത്, ശവ്വാൽ മാസം, മദീനയിൽ.

3. ആഇശബീവി(റ)

പിതാവ്: അബൂബക്ർ(റ). മാതാവ്: സൈനബ് ബിൻത് അബ്ദു ദഹ്മാൻ(റ). (ഉമ്മുറുമാൻ(റ). ജനനം: ഹിജ്റയുടെ ഒമ്പത് വർഷം മുമ്പ്. വിവാഹം (നികാഹ്): നുബുവ്വത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ടാം വർഷം, ശവ്വാലിൽ. വിവാഹ സമയത്തെ പ്രായം: ആറു വയസ്സ്. മറ്റൊരു അഭിപ്രായമനുസരിച്ച്: ഏഴ് വയസ്സ്. ഒരുമിച്ച് ജീവിതം: ഒമ്പതാം വയസ്സിൽ മദീനയിൽ.

വിവാഹത്തിലെ രഹസ്യം: 1. ചെറിയ പ്രായം മുതൽ തന്നെയുള്ള ഇസ്ലാമിക കാര്യങ്ങൾ നബിﷺയിൽ നിന്ന് പഠിച്ചെടുക്കാൻ, (പ്രത്യേകിച്ച് സ്ത്രീകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ) 2. അബൂബക്ർ(റ)മായി കുടുംബബന്ധം ചേർക്കാൻ.

മക്കൾ: ഇല്ല. നബിﷺ വഫാത്താകുമ്പോൾ ബീവിയുടെ പ്രായം: പതിനെട്ട്. വഫാത്ത്: ഹിജ്റ അവത്തിപ്പിട്ട്, റമളാ നിൽ, മദീനയിൽ.

4. ഹഫ്സ(റ)

പിതാവ്: ഉമറുബ്നുൽ ഖത്താബ്(റ). മാതാവ്: സൈനബ് ബിൻത് മജ്ഊൻ(റ). ജനനം: നുബുവ്വത്തിന്റെ അഞ്ചു വർഷം മുമ്പ്. മക്കയിൽ. വിവാഹം: ഹിജ്റ മൂന്നാം വർഷം മദീനയിൽ. ദാമ്പത്യകാലം: എട്ടു വർഷം. വിവാഹ കാരണം: ഉഹ്ദുൽ ശഹീദായ അവരുടെ ഭർത്താവ് ഖുനൈസുബ്നു

ഹുദാഫ(റ)യോടുള്ള ആദരവായും ഉമറുബ്നുൽ ഖത്താബിന് നബിക്രൂയുമായി കൂടുംബബന്ധം സ്ഥാപിക്കാൻ വേണ്ടിയും. വഹാത്ത്: ഹിജ്റ നാൽപ്പത്തി അഞ്ചാം വർഷം മദീനയിൽ. മക്കൾ: ഇല്ല.

5. സൈനബ്(റ)

പിതാവ്: ഖുസൈമതുബിൻതുൽ ഹാരിസ്. മാതാവ്: ഹിന്ദ് ബിൻത് ഔഫ്. ജനനം: ഹിജ്റയുടെ ഇരുപത്തി ആറു വർഷം മുൻ മക്കയിൽ. വിവാഹം: ഹിജ്റ മൂന്നിന് മദീനയിൽ. ദാമ്പത്യകാലം: എട്ടു മാസം. വഹാത്ത്: ഹിജ്റ നാലിന് റബീഉൽ ആഖിരിൽ, മദീനയിൽ, മക്കൾ: ഇല്ല.

മുൻഭർത്താവ്: ഉഹ്ദ് യുദ്ധത്തിൽ ശഹീദായ അബ്ദുല്ലാ ഹിബ്നുൽ ജഹ്ശ്(റ). നബിക്രൂയുടെ ജീവിത കാലത്ത് വഹാത്തായ രണ്ടു ഭാര്യമാരിൽ ഒരാൾ.

6. ഹിന്ദ് (ഉമ്മുസലമ(റ))

പിതാവ്: അബൂഉമയ്യ. മാതാവ്: ആതിക ബിൻത് ആമിർ. ജനനം: ഹിജ്റയുടെ മൂപ്പതു വർഷം മുൻ മക്കയിൽ. വിവാഹം: ഹിജ്റ നാലിന് ശവ്വാലിൽ, മദീനയിൽ. ദാമ്പത്യകാലം: ഏഴു വർഷം. മക്കൾ: ഇല്ല.

മുൻഭർത്താവ്: അബൂസലമ(റ). വഹാത്ത്: ഹിജ്റ അറുപതിൽ, ശവ്വാലിൽ, മദീനയിൽ. വഹാത്താകുമ്പോഴുള്ള പ്രായം: എൺപത്തി നാല്.

7. സൈനബ്(റ) (ഉമ്മുൽഹകം)

പിതാവ്: ജഹ്ശുബ്നു റിആബ്. മാതാവ്: ഉമൈമതുബിൻത് അബ്ബിൽ മുത്തലിബ്. ജനനം: ഹിജ്റയുടെ മൂപ്പതു വർഷം മുൻ മക്കയിൽ. വിവാഹം: ഹിജ്റ അഞ്ചാം വർഷം മദീനയിൽ. വിവാഹ സമയത്തെ പ്രായം: മൂപ്പത്തി അഞ്ച്. ദാമ്പത്യകാലം: ആറുവർഷം. വഹാത്ത്: ഹിജ്റ ഇരുപതിന്, മദീനയിൽ. മക്കൾ: ഇല്ല.

അബൂൽ മുത്തുലിബ്

ക്രിസ്തുവർഷം 497ൽ ബുറൈഖ് നേതാവും മക്കയുടെ അധികാരിയുമായ ഹാശിമിന്റെയും മദീനയിലെ ബസ്റജ് ഗോത്രക്കാരിയായ സൽമയുടെയും ദാമ്പത്യ ജീവിതത്തിൽ ശൈഖ് എന്ന ഒരു കുഞ്ഞ് പിറന്നു. കുഞ്ഞു ജനിക്കുന്നതിനു മുമ്പു തന്നെ പിതാവ് ഹാശിം മരണപ്പെട്ടു. ഹാശിമിന്റെ മരണ ശേഷം സഹോദരൻ മുത്തുലിബിനായിരുന്നു അധികാരം ലഭിച്ചിരുന്നത്. അദ്ദേഹം മദീനയിൽ ചെന്ന് മാതാവിനൊപ്പം ജീവിച്ചിരുന്ന ശൈഖയെ എട്ടാം വയസ്സിൽ മക്കയിലേക്ക് കൊണ്ടു വന്നു. പ്രസ്തുത കുട്ടി ഹാശിമിന്റെ മകനാണെന്ന് പലർക്കും മനസ്സിലായില്ല. അവർ മുത്തുലിബിന്റെ അടിമ എന്ന അർത്ഥത്തിൽ കുട്ടിയെ അബൂൽ മുത്തുലിബ് എന്ന് വിളിച്ചു. പിതൃക്കാര്യം ആ പേരിലാണ് നബിയിലൂടെ പിതാമഹനായ അബൂൽ മുത്തുലിബ് അറിയപ്പെട്ടത്. മുത്തുലിബിന്റെ വഹ്ദത്തിനു ശേഷം ബുറൈഖിന്റെ അധികാരം അബ്ദുൽ മുത്തുലിബിനു ലഭിച്ചു. ആദ്യം നബിയിൽ മുതൽ പരിശുദ്ധ മുതുകുകളിലൂടെ കൈ മാറി വന്ന നബിയിലൂടെ പ്രകാശത്തെ സ്വീകരിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം ഹാശിമിന്റെ ബന്ധു മക്കയിൽ സുമുഖനായ അബൂൽ മുത്തുലിബിനാണ് ലഭിച്ചത്. തുടർന്നു വായിക്കാം.

പ്രകാശം അബൂൽ മുത്തുലിബിലേക്ക്

കഅ്ബാൽ അഹ്ബാർ(റ) പറയുന്നു: നബിയിലൂടെ പ്രകാശം അബ്ദുൽ മുത്തുലിബിലേക്ക് എത്തിയ ശേഷം ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം ഹിജർ ഇസ്മാഇലിൽ ഉറങ്ങുകയായിരുന്നു. സുറുമയിട്ട്, എണ്ണ തേച്ച രൂപത്തിലാണ് അദ്ദേഹം ആ

ഉറക്കിൽ നിന്ന് എഴുന്നേറ്റത്. ഭംഗിയുടേയും ഗാംഭീര്യത്തിന്റെയും പുടവ അദ്ദേഹത്തെ ധരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ആരാണ് ചെയ്തത് എന്നറിയാതെ അദ്ദേഹം പരിഭ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ പിതൃ സഹോദരൻ (മുത്തലിബ്) വന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈ പിടിച്ച് ഖുറൈശികളിലെ സ്വപ്ന വ്യാഖ്യാതാക്കളുടെ അടുക്കലേക്ക് കൊണ്ടുപോയി. വിവരം കേട്ടപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞു: ആകാശ ഭൂമികളുടെ ഇലാഹ് ഈ കുട്ടിക്ക് വിവാഹം കഴിക്കാൻ സമ്മതം നൽകിയിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ പിതാവ് അദ്ദേഹത്തിന് വൈലത്തിനെ (സ്വഹിയ്യ ബിൻ ജുൻദുബ്) വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുത്തു. അതിൽ ഹാരിസ് എന്ന ഒരു കുഞ്ഞ് പിറന്നു.* (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:1/63)

*(അബ്ദുൽ മുത്തലിബ് അഞ്ച് വിവാഹങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭാര്യമാർ: 1. സ്വഹിയ്യ. 2. നതീല. 3. ഹാല. 4. ആമിന. 5. ഫാതിമ. ഇതിൽ ഫാതിമയിൽ ജനിച്ച മകനാണ് അബ്ദുല്ല(റ). അഞ്ചു വിവാഹങ്ങളിലായി ആകെ പത്തൊമ്പത് മക്കൾ. പതിമൂന്ന് ആൺകുട്ടികളും ആറ് പെൺകുട്ടികളും)

(സൂചന: അബ്ദുൽ മുത്തലിബിന്റെ അൽഭുത സ്വപ്നം/ വിവാഹ കാരണം)

പ്രകാശം കൊണ്ട് മഴ

അബ്ദുൽ മുത്തലിബിൽ നിന്ന് കസ്തുരിയുടെ സുഗന്ധം അടിച്ചു വീശുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്ത് നബിﷺ യുടെ പ്രകാശം തിളങ്ങുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. ഖുറൈശികൾക്ക് വരൾച്ച ബാധിച്ചാൽ അവർ അബ്ദുൽ മുത്തലിബിന്റെ കൈപിടിച്ച് (മുസ്ദലിഫയിലുള്ള) സബീർ പർവ്വതത്തിൽ ചെല്ലുകയും അദ്ദേഹത്തെ മുൻനിർത്തി അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) വിലേക്ക് അടുക്കുകയും മഴക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. നബിﷺ യുടെ പ്രകാശത്തിന്റെ ബറകത്ത് കൊണ്ട് അവർക്ക് വലിയ മഴ ലഭിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:1/63)

(١) - فَإِذَا أَصَابَهَا قَحْطٌ تَأْخُذُ بِيَدِ عَبْدِ الْمُطَلِّبِ فَخُجَّ بِهِ إِلَى جَبَلٍ ثَبِيرٍ فَيَتَقَرَّبُونَ بِهِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَيَسْأَلُونَهُ أَنْ يَسْقِيَهُمُ الْغَيْثَ فَكَانَ يَغِيثُهُمْ وَيَسْقِيَهُمْ بَرَكَةِ نُورِ مُحَمَّدٍ ﷺ غِيَاً عَظِيماً

(സൂചന: നബിﷺയുടെ നൂറ് കൊണ്ട് മഴ ലഭിക്കുന്നു- അബ്ബൂൽ മുത്താലിബിന്റെ മഹത്വം- നബിﷺ ജനിക്കും മുമ്പ് തന്നെ റഹ്മത്ത്)

സ്വപ്നം

അൽബുസ്താൻ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ അലിയ്യൂൽ ഖൈറ വാനി(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ അബ്ദുൽ മുത്താലിബ് ഒരു സ്വപ്നം കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതുകിൽ നിന്ന് ഒരു വെള്ളിയുടെ ചങ്ങല പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആകാശത്തും ഭൂമിയിലും കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും അതിന്റെ ഓരോ ഭാഗങ്ങളുണ്ട്. പിന്നീട് അത് ഒരു മരം പോലെയായി. അതിന്റെ ഓരോ ഇലയിലും പ്രകാശം അദ്ദേഹം കണ്ടു. കിഴക്ക്- പടിഞ്ഞാറുള്ള യാളുകൾ ആ മരത്തെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത സ്വപ്നം വിവരിച്ചപ്പോൾ അതിന് ലഭിച്ച വ്യാഖ്യാനം: അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതുകിൽ നിന്ന് ജനിക്കാനിരിക്കുന്ന ഒരു കുഞ്ഞാണ് അത് എന്നായിരുന്നു. ആ കുഞ്ഞിനെ മശ്രിഖ്- മശ്രിബിലുള്ളവർ പിൻപറ്റുകയും ആകാശ- ഭൂമിയിലുള്ളവർ സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. ഇതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം നബിﷺക്ക് മുഹമ്മദ് എന്ന് പേര് വെക്കാൻ കാരണം. അതോടൊപ്പം നബിﷺയുടെ മാതാവിനോട് (ഗർഭ സമയത്ത്) ഇങ്ങനെ പറയപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നല്ലോ: നിങ്ങൾ ഈ സമുദായത്തിന്റെ നേതാവിനെ ഗർഭം ചുമന്നിരിക്കുന്നു. കുഞ്ഞിനെ പ്രസവിച്ചാൽ മുഹമ്മദ് എന്ന് പേര് വെക്കുക. (അർറൗളുൽ ഉനുഹ്:2/95)

(١) - ..... يَتَّبِعُهُ أَهْلُ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَيَحْمَدُهُ أَهْلُ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ فَلِلَّذَلِكَ

سَمَاهُ مُحَمَّدًا (٢) - إِنَّكَ حَمَلْتَ بَسِيْدَ هَذِهِ الْأُمَّةِ فَإِذَا وَضَعْتَهُ فَسَمِيَهُ مُحَمَّدًا

(സൂചന: നബിﷺക്ക് മുഹമ്മദ് എന്ന പേര് വെക്കാൻ കാരണം- നബിﷺയുടെ ജനനം അബ്ദുൽ മുത്തലിബ് മുൻകൂട്ടി അറിയുന്നു- ആമിനാബീവി(റ)യുടെ ഗർഭ കാലം- നബിﷺയെ ആകാശ-ഭൂമികളിലുള്ളവർ വാഴ്ത്തുന്നു)

മറ്റൊരു സ്വപ്നം

അബൂനുഘ്ഫ(റ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നത്, അബ്ദുൽ മുത്തലിബിനെ കുറിച്ച് മകൻ അബൂത്വാലിബ് പറയുന്ന സംഭവം. അബ്ദുൽ മുത്തലിബ് പറയുന്നു: ഞാൻ ഹിജ്ദ് ഇസ് മാഹൂലിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ പേടിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സ്വപ്നം കണ്ടു. പ്രസ്തുത സംഭവം സ്വപ്ന വ്യാഖ്യാനമറിയുന്ന ഒരു സ്ത്രീയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഞാൻ വിവരിച്ചു. സ്വപ്നം ഇങ്ങനെ:

ആകാശം മുട്ടുന്ന അത്രയും വലിപ്പമുള്ള ഒരു മരം മുളച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ കൊമ്പുകൾ മൾരിഖ് മൾരിബിലേക്ക് ചാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിൽ നിന്നും പുറത്തു വരുന്ന പ്രകാശത്തിന് സൂര്യ പ്രകാശത്തേക്കാൾ എഴുപത് ഇരട്ടി പ്രകാശമുണ്ട്. അറബികളും അനറബികളും അതിന് സൂജൂദ് ചെയ്യുന്നു. ഓരോ സമയം കഴിയും തോറും അതിന്റെ ഉയരവും പ്രകാശവും മഹത്വവും കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ചില സമയത്ത് അത് മറയുകയും ചിലപ്പോൾ വെളിവാകുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഖുറൈശികളിൽ ഒരു വിഭാഗം അതിന്റെ കൊമ്പുകളിൽ പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റൊരു വിഭാഗം ഖുറൈശികൾ അതിനെ മുറിച്ചു കളയാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. (മുറിക്കാൻ വേണ്ടി) അവർ ആ മരത്തിനോട് അടുത്തപ്പോൾ ഞാൻ അതുവരെ കാണാത്ത രൂപത്തിലുള്ള ഭംഗിയും സുഗന്ധവുമുള്ള ഒരു യുവാവ് അവരെ പിടിക്കുകയും അവരുടെ മുതുകുകൾ പൊട്ടിക്കുകയും കണ്ണുകൾ പരിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ മരത്തിൽ നിന്ന് ഒരു വിഹിതം കിട്ടാൻ വേണ്ടി ഞാനും കൈ ഉയർത്തി. പക്ഷെ എനിക്ക് ലഭിച്ചില്ല. ഞാൻ ചോദിച്ചു: ആർക്കാണ് ഓഹരി ലഭിക്കുക? മറുപടി: നിങ്ങൾക്കു മുഖെ

മാതാപിതാക്കൾ

ആദ്യസൃഷ്ടിയായ തിരുപ്രകാശത്തിന്റെ പ്രയാണം കാലാന്തരങ്ങൾ പിന്നിട്ട് നബിﷺയുടെ പിതാവായ അബൂല്ല(റ)യിലെത്തി. ആദംനബിﷺവരെ നീണ്ടു കിടക്കുന്ന നബിﷺയുടെ വംശാവലിയിൽ കളങ്കിതരായ ഒരാൾ പോലുമില്ല. അത്രയും പരിശുദ്ധമാണ് ആ കുടുംബ പരമ്പര. ഖുറൈശി ഗോത്രത്തലവൻ അബൂൽ മുത്തലിബിന്റെ മകൻ അബൂല്ല(റ)യാണ് നബിﷺയുടെ പിതാവ്. ബനു സുഹ്റ ഗോത്രക്കാരുടെ നേതാവായ വഹബിന്റെ മകൾ ആമിനബീവി(റ)യാണ് അവിടുത്തെ മാതാവ്. ഗർഭത്തിൽ രണ്ടു മാസം പ്രയമായപ്പോൾ പിതാവ് അബൂല്ല(റ) വഹാത്തായി. വഹാത്താകുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് ഇരുപത്തി അഞ്ച് വയസ്സായിരുന്നു. മുത്തനബിﷺയുടെ കുടുംബ മഹിമയും മാതാപിതാക്കളുടെ സുകൃത സ്മൃതികളും അൽപം വായിക്കാം.

കുടുംബ പരിശുദ്ധി

﴿وَتَقْلُبُكَ فِي السَّاجِدِينَ سُورَةُ الشُّعَرَاءِ: ٢١٩﴾

ഈ ആയത്തിനെ വിശദീകരിച്ചു കൊണ്ട് ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: ഒരു നബിﷺയിൽ നിന്നും മറ്റൊരു നബിയിലേക്ക് അങ്ങയെ നീക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ നബിﷺയായി അങ്ങയെ കൊണ്ടു വന്നു. (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:1/57)

(സൂചന: നബിﷺയുടെ പരമ്പര പരിശുദ്ധർ മാത്രം)

അനസ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ നബിﷺ സൂറത്തുത്തൗ

ബയിലെ നൂറ്റി ഇരുപത്തി എട്ടാമത്തെ ആയത്ത് ‘ഫാഇൻ’ ‘ഫത്ഹ്’ നൽകിക്കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ പാരായണം ചെയ്തു.

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ﴾

ആശയം: നിങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലുള്ള വിലമതിക്കാനാവാത്തവരിൽ നിന്നും നിങ്ങൾക്കുള്ള ദൂതൻ വന്നിരിക്കുന്നു.

ശേഷം അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: കുടുംബത്തിലും തറവാടിത്തത്തിലും പരിശുദ്ധതയിലും വിലമതിക്കാനാവാത്തവനാണ് ഞാൻ. ആദംനബിﷺ മുതൽ എന്റെ പിതാക്കളിൽ ഒരാളും സിഫാഹ്* അല്ല. ഞങ്ങളുടേതല്ലാം വിവാഹമാണ്. (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:1/57)

أَنَا أَنْفُسُكُمْ نَسَبًا وَطَهْرًا وَحَسَبًا لَيْسَ فِي آبَائِي مِنْ لَدُنْ آدَمَ سِفَاحٌ كُنَّا نَكَا

* കുറേക്കാലം ഒരുമിച്ച് ജീവിച്ച് പിന്നീട് വിവാഹം കഴിക്കുന്ന ജാഹിലിയ്യാ കാലത്തെ സമ്പ്രദായമാണ് സിഫാഹ്. (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ)

(സൂചന: സുറത്തുത്തൗബ- നബിﷺയുടെ പരിശുദ്ധ പരമ്പര)

അബ്ദുല്ല

കാലാന്തരങ്ങളിൽ മൂടപ്പെട്ടിരുന്ന സംസം കിണർ കുഴിച്ചു കണ്ടെത്താൻ അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്നുള്ള സ്വപ്ന നിർദ്ദേശ പ്രകാരം അബ്ദുൽ മുത്താലിബ് ശ്രമിച്ച സമയം. ഖുറൈശികൾ അദ്ദേഹത്തെ ആ ഉദ്യമത്തിൽ നിന്ന് തടഞ്ഞു. പലരും അദ്ദേഹത്തെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചു. ആ സമയം ഹാരിസ് എന്ന മകൻ മാത്രമേ അബ്ബൂൽ മുത്താലിബിന് ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. (ഈ പ്രശ്നത്തിൽ തന്നെ സഹായിക്കാൻ മതിയായ മക്കളില്ലാത്തത് കൊണ്ട്) ഭാവിയിൽ പത്ത് മക്കളുണ്ടായാൽ അവരെല്ലാം തനിക്ക് സഹായികളാവുകയും ചെയ്താൽ അതിൽ ഒരാളെ അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിനു വേണ്ടി ബലിയറക്കുമെന്ന് അബ്ദുൽ മുത്താലിബ് നേർച്ചയാക്കി. ശേഷം അദ്ദേഹം സംസം കിണർ കുഴിച്ച് കണ്ടെത്തി.

(1).....لِيَذْبَحَ أَحَدَهُمْ لِلَّهِ قُرْبَانًا

പിൻകാലത്ത് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) അദ്ദേഹത്തിന് പത്ത് മക്കളെ നൽകി. ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം കഅ്ബയിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ഒരു സ്വപ്നം: യാ അബൂൽ മുത്തലിബ്, ഈ വീടിന്റെ രക്ഷിതാവിനുള്ള നേർച്ച നിങ്ങൾ വീട്ടുക.⁽¹⁾ അദ്ദേഹം പേടിച്ചുണർന്നു. ഒരു ആടിനെ അറുക്കാൻ വേണ്ടി കൽപ്പിക്കുകയും അത് പാവങ്ങൾക്ക് ഭക്ഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് ഉറങ്ങിയപ്പോൾ മറ്റൊരു സ്വപ്നം: നിങ്ങൾ നൽകിയ തിന്നേക്കാൾ വലിയ ബലിയറുക്കുക!⁽²⁾ അദ്ദേഹം ഒരു കാളയെ ബലിയറുത്തു. വീണ്ടും ഉറങ്ങുമ്പോൾ മറ്റൊരു സ്വപ്നം: നിങ്ങൾ കാളയേക്കാളും വലിയ ബലിയറുക്കുക. അദ്ദേഹം ഒരു ഒട്ടകത്തെ ബലിയറുത്തു പാവങ്ങൾക്ക് നൽകി. വീണ്ടും ഉറങ്ങി. അപ്പോൾ ഒരു അശരീരി: ഒട്ടകത്തേക്കാളും വലിയ ബലിയറുക്കുക. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു: അതിനേക്കാൾ വലിയ ബലി ഏതാണ്?⁽³⁾ മറുപടി: നിങ്ങൾ നേർച്ചയാക്കിയ മകനെ ബലിയറുക്കുക!⁽⁴⁾

(1) - يَا عَبْدَ الْمُطَّلِبِ أَوْفِ بِنَذْرِكَ لِرَبِّ هَذَا الْبَيْتِ (2) - قُرْبًا مَا هُوَ أَكْبَرُ مِنْ ذَلِكَ

(3) - مَا أَكْبَرُ مِنْ ذَلِكَ؟ (4) - قُرْبًا أَحَدًا أَوْ لَادَكَ الَّذِي نَذَرْتَهُ

ഇതുകേട്ട അബൂൽ മുത്തലിബ് ആകെ സങ്കടത്തിലായി. മക്കളെ വിളിച്ചു വിവരങ്ങൾ അറിയിച്ചപ്പോൾ അവരുടെ മറുപടി: ഞങ്ങൾ താങ്കളെ അനുസരിക്കാം! ഞങ്ങളിൽ നിന്ന് ആരെയാണ് നിങ്ങൾ ബലിയറുക്കുന്നത്?⁽¹⁾ മറുപടി: നിങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും ഓരോ അമ്പെടുക്കുക. അതിൽ ഓരോരുത്തരുടേയും പേരെഴുതി കൊണ്ടു വരൂ! അവർ അതുപോലെ ചെയ്തു. അബൂൽ മുത്തലിബ് അവരേയും കൊണ്ട് കഅ്ബയിൽ ചെന്നു. നറുക്കെടുക്കാൻ വേണ്ടി പ്രസ്തുത അമ്പുകൾ കഅ്ബയുടെ പരിപാലകന് നൽകി. ശേഷം അദ്ദേഹം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)വിനോട് പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

(1) - إِنْ أَنْطِيعَكَ فَمَنْ تَذْبَحُ مِنَّا؟

നറുക്കെടുപ്പിൽ അബ്ബൂല്ല(റ)യുടെ പേരാണ് വീണത്. അബ്ബൂൽ മുത്താലിബിന് ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട കുട്ടിയായിരുന്നു അബ്ബൂല്ല(റ) (ഈ സംഭവത്തിനു ശേഷമാണ് നബിﷺയുടെ എളാപ്പുമാരായ ഹംസ(റ)യും അബ്ബാസ്(റ)ഉം ജനിക്കുന്നത്). നറുക്കെടുപ്പനുസരിച്ച് ബലിയറുക്കാൻ വേണ്ടി അദ്ദേഹം അബ്ബൂല്ല(റ)യുടെ കയ്യും പിടിച്ച് ഒരു കത്തിയുമെടുത്ത് കഅ്ബക്കടുത്തുള്ള ഹജ്ജ് കർമ്മത്തിന് വരുന്നവർ ബലിയറുക്കാറുള്ള സ്ഥലത്തേക്ക് നീങ്ങി. വിവരമറിഞ്ഞ ഖുറൈശി കൾ വന്നു അബ്ബൂൽ മുത്താലിബിനോട് ചോദിച്ചു: നിങ്ങൾ എന്താണ് ചെയ്യുന്നത്?⁽¹⁾ മറുപടി: ഞാൻ നേർച്ച വീട്ടുകയാണ്.⁽²⁾ അവർ പറഞ്ഞു: ഞങ്ങളതിന് സമ്മതിക്കില്ല. നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ മറ്റുള്ളവരും ഇങ്ങനെ ചെയ്യും, പിന്നീട് ഇത് ഒരു ചര്യയായി മാറും!

(1)- مَا تَرِيدُ أَنْ تَصْنَعَ؟ (2)- أَوْفِي بِنَدْرِي

അവർ പരിഹാരം പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ ഇന്നാലിന്ന സ്വപ്ന വ്യഖ്യാനമറിയുന്ന സ്ത്രീയുടെ അടുത്തേക്ക് പോവുക. അവർ നിങ്ങളുടെ പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരം പറഞ്ഞേക്കാം! ഇമാം ഖസ്തല്ലാനി(റ) പറയുന്നു: പ്രസ്തുത സ്ത്രീയുടെ പേര് ഖുത്ബ എന്നാണ്. ഇതാണ് കിതാബുൽ മുബ്ഹമാതിൽ അബ്ബൂൽഗനി(റ) അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ ഇബ്നു ഇസ്ഹാഖ്(റ)ന്റെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് ആ സ്ത്രീയുടെ പേര് സജാഹ് എന്നാണ്.

അങ്ങനെ അവർ ഖൈബിലുള്ള പ്രസ്തുത സ്ത്രീയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു. വിവരങ്ങൾ കേട്ട അവർ ചോദിച്ചു: നിങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ ഒരാൾ കൊല്ലപ്പെട്ടാൽ എത്ര ഒട്ടകത്തെയാണ് പരിഹാരമായി നൽകാറുള്ളത്? മറുപടി: പത്ത് ഒട്ടകങ്ങൾ. അവർ പറഞ്ഞു: എങ്കിൽ നിങ്ങൾ നാട്ടിലേക്ക് തിരികുക. അബ്ബൂല്ല(റ)യേയും പത്ത് ഒട്ടകത്തേയും ബലിയറുക്കാൻ നിശ്ചയിച്ച് വീണ്ടും നറുക്കെടുപ്പ് നടത്തുക. അതിലും അബ്ബൂല്ല(റ) കാണ് നറുക്ക് വീഴുന്നതെങ്കിൽ വീണ്ടും പത്ത് ഒട്ടകങ്ങളെ

ഗർഭം

റജബിലെ ഒരു വെള്ളിയാഴ്ച രാവ്, അന്നാണ് മുത്തുന്നബിറുയുടെ പ്രകാശം അബൂല്ല(റ)യുടെ മുതുകിൽ നിന്ന് ആമിനബീവി(റ)യുടെ ഉദരത്തിലേക്ക് നീങ്ങിയത്. പ്രസ്തുത രാത്രി മൃഗങ്ങൾ ലോകനേതാവിന്റെ ആഗമനത്തെ കുറിച്ച് വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. ഗർഭ കാലത്തു തന്നെ നിരവധി അൽഭുതങ്ങളും സന്തോഷങ്ങളുമാണ് ആമിനബീവി(റ) അനുഭവിച്ചത്. ഓരോ ദിവസം കഴിയും തോറും താൻ അമ്പിയാക്കളിലെ മഹോന്നത വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ മാതാവാകാൻ പോകുന്നു എന്ന സന്തോഷം അവർ അറിഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു, തുടർന്നു വായിക്കാം.

അബൂനഹ്വം(റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നത്. ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: ആമിനബീവി(റ) നബിറുയെ ഗർഭം ചുമന്ന രാത്രി ഖുറൈശികളുടെ എല്ലാ മൃഗങ്ങളും അവരോട് ഇങ്ങനെ സംസാരിച്ചു: കഅ്ബയുടെ റബ്ബ് തന്നെ സത്യം, നബിറുയെ ഗർഭം ചുമന്നിരിക്കുന്നു. അവിടുന്ന് ദുനിയാവിലെ നേതാവും അതിലുള്ളവരുടെ വിളക്കുമാകുന്നു.⁽¹⁾ (അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ:1/74)

(1) - حُمِلَ بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَرَبُّ الْكَعْبَةِ وَهُوَ إِمَامُ الدِّينِ وَسِرَاجُ أَهْلِهَا

(സൂചന: നബിറുയെ ഗർഭം ചുമന്നപ്പോൾ- നബിറുയുടെ നിയോഗം മൃഗങ്ങൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു- നബിറു നേതാവ്)

ആമിന ബീവി(റ) നബിറുയെ ഗർഭം ചുമന്നപ്പോൾ ഒരാൾ വന്നു മഹതിയോട് പറഞ്ഞു: നിശ്ചയം നിങ്ങൾ ഈ സമു

ദായത്തിന്റെ നേതാവിനെയാണ് ഗർഭം ചുമന്നിരിക്കുന്നത്. അവരെ പ്രസവിച്ചാൽ ഇങ്ങനെ പറയുക: എല്ലാ അസൂയാലുക്കളുടെ ശരീരിൽ നിന്ന് കുട്ടിയെ സംരക്ഷിക്കാൻ ഏകനായ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോദ് ഞാൻ അഭയം തേടുന്നു. ശേഷം മുഹമ്മദ് എന്ന് പേര് വെക്കുക.⁽¹⁾

(1) - إِنَّكَ قَدْ حَمَلْتَ بِسَيِّدِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فَإِذَا وَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ فَقُولِي: أُعِيْذُهُ بِالْوَحْدِ مِنْ شَرِّ كُلِّ حَاسِدٍ ثُمَّ سَمِيَهُ مُحَمَّدًا

നബിﷺയെ ഗർഭം ചുമന്നപ്പോൾ ആമിന ബീവി(റ)യിൽ നിന്ന് ഒരു പ്രകാശം പുറപ്പെട്ടു. അതിൽ ശാമിലെ ബുസ്റയിലെ കൊട്ടാരങ്ങൾ അവർ കണ്ടു.⁽¹⁾ (അഅ്ലാമുനുബുവു:209)

(1) - خَرَجَ مِنْهَا نُورٌ رَأَتْ مِنْهُ قُصُورُ بَصْرَى مِنْ أَرْضِ الشَّامِ

(സൂചന: നബിﷺയെ ഗർഭം ചുമന്നപ്പോൾ ആമിന ബീവി(റ) കണ്ട അൽഭുതങ്ങൾ- ജനിക്കുന്ന കുട്ടികളെ മന്ത്രിക്കുക- നല്ല പേര് വെക്കുക- നബിﷺയുടെ പേരിനു പിന്നിൽ)

അബ്ദുല്ല(റ)യുടെ വഹാത്ത്

അബ്ദുല്ല(റ) ശാമിലെ ഗസ്സയിലേക്ക് ഖുറൈശികളുടെ കച്ചവട സംഘത്തോടൊപ്പം യാത്ര തിരിച്ചു. തിരിച്ച് മദീനയിലൂടെ മടങ്ങുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് രോഗം ബാധിച്ചു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഞാൻ എന്റെ അമ്മാവൻമാരായ ബനുഅദിയ്യൂബ്നുന്നജ്ജാർ ഗോത്രക്കാരുടെ അടുത്ത് താമസിക്കാം. അവിടെ ഒരു മാസം അദ്ദേഹം രോഗിയായി ജീവിച്ചു. കൂടെ യുള്ളർ നാട്ടിലേക്ക് യാത്ര തിരിച്ചു. മക്കയിലെത്തിയപ്പോൾ അബ്ദുൽ മുത്താലിബ് മകൻ അബ്ദുല്ലയെ കുറിച്ച് അവരോട് അന്വേഷിച്ചു. വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ അബ്ദുൽ മുത്താലിബ് തന്റെ മുത്ത മകൻ ഹാരിസിനെ മദീനയിലേക്ക് അയച്ചു. അദ്ദേഹം അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ അബ്ദുല്ല(റ) വഹാത്തായതും അദിയ്യൂബ്നുന്നജ്ജാറിന്റെ മക്കളിൽ പെട്ട നാബിഗതിന്റെ വീട്ടിൽ അദ്ദേഹത്തെ മറവു ചെയ്ത വിവരവും ലഭിച്ചു. അദ്ദേ

ഹം മക്കയിലേക്ക് തിരിച്ചു ചെന്ന് അബ്ദുൽ മുത്താലിബിനെ വിവരമറിയിച്ചു. അബ്ദുല്ല(റ)യുടെ മരണ വാർത്ത അബ്ദുൽ മുത്താലിബിനെയും കുടുംബത്തെയും വല്ലാതെ വിഷമിപ്പിച്ചു. വഹാത്താകുമ്പോൾ അബ്ദുല്ല(റ)ക്ക് ഇരുപത്തി അഞ്ച് വയസ്സായിരുന്നു. നബിﷺയുടെ ഗർഭ കാലത്താണ് അദ്ദേഹം വഹാത്തായത്. (അത്വാബഖാത്തുൽ കുബ്റ:1/99)

അബ്ദുല്ല(റ) വഹാത്താകുമ്പോൾ അഞ്ചു ഒട്ടകങ്ങളും കുറച്ച് ആടുകളും എത്യോപ്പക്കാരിയായ അടിമ, അഥവാ ബറക എന്ന് പേരുള്ള ഉമ്മുഐമൻ ബീവി(റ)യെയുമാണ് അദ്ദേഹം ബാക്കി വെച്ചത്. നബിﷺയുടെ ഗർഭമെടുത്തത് ഉമ്മുഐമൻ ബീവി(റ)യാണ്. (അർറഹീഖുൽ മഖ്തൂം:34)

(സൂചന: അബ്ദുല്ല(റ)യുടെ വഹാത്ത്/ വയസ്സ്- നബിﷺയുടെ പിതാവ്- നബിﷺയുടെ ഗർഭ കാലം- ഉമ്മുഐമൻ ബീവി(റ)യുടെ ചരിത്രം)

ജനനം

ആനക്കലഹ വർഷം റബീഉൽ അവുൽ പന്ത്രണ്ടിനു (ക്രസ്തു വർഷം 571, ഏപ്രിൽ 21 ന്) സുബ്ഹിയോടടുത്ത സമയത്താണ് മുത്തുനബി ജനിച്ചത്. അന്ന് സ്വർഗം അലകരിക്കപ്പെട്ടു. ഹുറികൾ ചമഞ്ഞൊരുങ്ങി. മലക്കുകൾ മർഹബ പാടി. തിരുനബിയുടെ ജനന സമയത്തും അതിനു ശേഷവും ധാരാളം അൽഭുതങ്ങൾക്കാണ് ലോകം സാക്ഷ്യം വഹിച്ചത്. വിഗ്രഹങ്ങൾ തകർന്നു. ഇബ്ലീസ് അട്ടഹസിച്ചു. ആരാധന തീ കെട്ടണഞ്ഞു. അൽഭുതമായിരുന്നു ആ ജനനം. കൂടുതൽ വിശേഷങ്ങളിലേക്ക്..

അൽഭുതങ്ങൾ

ഉസ്മാനുബ്നു അബിൽ ആസ്(റ) പറയുന്നു; എന്റെ മാതാവ് എന്നോട് പറഞ്ഞ അനുഭവം. ആമിനാബീവി(റ) നബിയെ പ്രസവിക്കുന്ന രാത്രി എന്റെ മാതാവ് ആ മുറിയിലുണ്ടായിരുന്നു. അവർ പറയുന്നു: ആ മുറിയിലെ ഏതു വസ്തുവിലേക്ക് നോക്കിയപ്പോഴും പ്രകാശമല്ലാതെ ഞാൻ കണ്ടില്ല. നക്ഷത്രങ്ങളിലേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ അത് അടുത്ത് വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അത് കണ്ടപ്പോൾ അവ എനിക്കു മീതെ വീഴുമെന്ന് വരെ ഞാൻ പറഞ്ഞു. നബിയെ പ്രസവിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ആമിനാ ബീവി(റ)യിൽ നിന്ന് ഒരു പ്രകാശം പുറപ്പെട്ടു. അതിൽ ആ റൂമും വീടുമെല്ലാം പ്രകാശിച്ചു. അവിടെ പ്രകാശമെല്ലാതെ മറ്റൊന്നും എനിക്കു കാണാൻ സാധിച്ചില്ല. (ഖസാഇസുൽ കുബ്റ:1/78)

(സൂചന: നബിﷺയുടെ ജൻമ രാത്രിയിലെ അൽഭുതങ്ങൾ- ഉസ്മാനുബ്നു അബ്ദുൽ ആസ്(റ)ന്റെ മാതാവിന്റെ അനുഭവം)

ചരിത്ര പണ്ഡിതൻമാർ പറയുന്നു: രണ്ടു കൈകളും നിലത്തു വെച്ച് ആകാശത്തേക്ക് തലയുയർത്തി ഖിബ്ലക്കു മുന്നിട്ട രൂപത്തിലാണ് ആമിനബീവി(റ) നബിﷺയെ പ്രസവിച്ചത്. അവിടുന്ന് ചേലാകർമ്മം ചെയ്യപ്പെടുകയും പൊക്കിൾ കൊടി മുറിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പ്രസവിച്ചതിന്റെ ശ്ലോഹാവശിഷ്ടങ്ങളൊന്നും നബിﷺയുടെ ശരീരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. (ഹദാഇഖുൽ അൻവാർ:1/106)

(സൂചന: ചേലാകർമ്മം ചെയ്യപ്പെട്ട്/ പൊക്കിൾ കൊടി മുറിക്കപ്പെട്ട് ജൻമം- നബിﷺ ജനിക്കുമ്പോൾ അൽഭുതങ്ങൾ)

ഉമ്മുഐമൻ നബിﷺയുടെ പ്രസവം എടുത്തവരും സേവകയുമായിരുന്നു. ബറക എന്നായിരുന്നു അവരുടെ പേര്. ഖദീജബീവി(റ)യെ വിവാഹം കഴിച്ചപ്പോൾ ഉമ്മുഐമൻ(റ)നെ നബിﷺ മോചിപ്പിക്കുകയും ഉബൈദുബ്നു യസീദിന് വിവാഹം ചെയ്ത് കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽ ഐമൻ എന്ന കുഞ്ഞ് ജനിച്ചു. പിൽക്കാലത്ത് വൈബർ യുദ്ധത്തിൽ ഐമൻ(റ) ശഹീദായി. ഖദീജാബീവി(റ) നബിﷺക്ക് നൽകിയ സൈദുബ്നു ഹാരിസ(റ) എന്ന അടിമയെ നബിﷺ മോചിപ്പിക്കുകയും നുബുവ്വത്തിനു ശേഷം ഉമ്മുഐമൻ(റ)നെ അദ്ദേഹത്തിന് വിവാഹം ചെയ്ത് കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽ ഉസാമ എന്ന കുഞ്ഞ് പിറന്നു. ഉസ്മാനുബ്നു അഫാൻ(റ)ന്റെ ഭരണ കാലത്താണ് മഹതി വഹാത്താകുന്നത്. (അൽമുസ്തദ്റക്:4/70)

നബിﷺ ഉമ്മുഐമൻ(റ)നെ സന്ദർശിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. മാതാവേ⁽¹⁾ എന്ന് അവരെ വിളിക്കാറുണ്ട്. അവരെ കണ്ടാൽ നബിﷺ ഇങ്ങനെ പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരാണ് ഇനി എന്റെ കുടുംബത്തിൽ ബാക്കിയുള്ളവർ.⁽²⁾ (സീറതു ഇബ്നു കസീർ:4/641)

(1) يَا أُمِّهِ (2) هَذِهِ بَقِيَّةُ أَهْلِ بَيْتِي

(സൂചന: നബിﷺയുടെ ജനനം റബീഉൽഅവ്വലിൽ/ തിക ഊഴ്ച)

ശവാഹിദുനുബുവ്വ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു: നബിﷺ ആദ്യമായി ഭൂമിയിലേക്ക് ജനിച്ചു വീണപ്പോൾ അവിടുന്ന് സ്പർശമായ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) അല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ല. നിശ്ചയം ഞാൻ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ റസൂലാകുന്നു. (ശറഹുസ്സർഖാനി:1/277)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّى رَسُولُ اللَّهِ

(സൂചന: നബിﷺ ജനിച്ചപ്പോൾ അൽഭുതം- നബിﷺയുടെ ആദ്യ സംസാരം)

നബിﷺ ജനിച്ച രാത്രി പേർഷ്യക്കാർ ആരാധിച്ചിരുന്ന തീ അണഞ്ഞു. മുസാനബിﷺയുടെ കാലം മുതൽ കത്തി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന തീയായിരുന്നു അത്. കിസ്റാ കൊട്ടാരം തെളിഞ്ഞിരിക്കുകയും അതിന്റെ പതിനാല് ഗോപുരങ്ങൾ തകർന്നു വീഴുകയും സാവാ തടാകം വറ്റുകയും ചെയ്തു. ലോകത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗത്തുമുള്ള ബിംബങ്ങൾ മുഖം കുത്തി വീണു. ഇബ്ലീസിന്റെ സിംഹാസനം നിലം പതിക്കുകയും പിശാചുക്കളെ ചെങ്കോൽ കൊണ്ട് എറിയപ്പെടുകയും കട്ടു കേൾക്കുന്നതിൽ നിന്ന് അവരെ തടയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. (ഹദാഇഖുൽ അൻവാർ:1/106)

(സൂചന: നബിﷺ ജൻമത്തിലെ അൽഭുതങ്ങൾ- കിസ്റ വിറക്കുന്നു- സാവാ തടാകം വറ്റുന്നു- പിശാചിനെ എറിയപ്പെടുന്നു- ബിംബങ്ങൾ മുഖം കുത്തുന്നു- ഇബ്ലീസിന്റെ സിംഹാസനം തകരുന്നു- പിശാചിന്റെ കട്ടു കേൾവി)

നബിﷺയെ പ്രസവിച്ചപ്പോൾ ആമിനാബീവി(റ)യിൽ നിന്ന് ഒരു പ്രകാശം പുറപ്പെട്ടു. അതിൽ ശാമിലെ കൊട്ടാരങ്ങൾ അവർ കണ്ടു. (അൽമുഖ്തസ്വറുൽ കബീർ:1/22)

(സൂചന: നബിﷺ ജനിച്ചപ്പോൾ നടന്ന അൽഭുതങ്ങൾ- ആമിനാബീവി(റ) കണ്ട പ്രകാശം)

ഹസ്സാനുബ്നു സാബിത്(റ) പറയുന്നു: ഞാൻ വളർന്നു വലുതായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു സംഭവമുണ്ടായി. അന്നെനിക്ക് ഏഴോ എട്ടോ വയസ്സുണ്ടാകും. കാണുന്നതെല്ലാം മനസ്സിലാക്കാൻ പറ്റുന്ന പ്രായമായിരുന്നു അത്. അന്നൊരിക്കൽ യസ്രിബിലെ ഒരു ജൂതൻ രാവിലെ തന്നെ അയാളുടെ കോട്ടക്കു മുകളിൽ വെച്ച് ജൂതൻമാരെ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു വരുത്തി. അവിടെ ഒരുമിച്ചു കൂടിയവർ അയാളോട് ചോദിച്ചു: നാശം, നിങ്ങൾക്കെന്തു പറ്റി. മറുപടി: അഹ്മദ് നബിﷺയുടെ നക്ഷത്രം ഉദിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ രാത്രിയിൽ നബിﷺയെ പ്രസവിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.⁽¹⁾ (ഖസാഇസുൽ കുബ്റ: 1/78)

(1) - وَيْلَكَ مَا لَكَ؟ طَلَعَ جَمُّ أَحْمَدَ الَّذِي وَلَدَ بِهِ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ

(സൂചന: നബിﷺയുടെ ജന്മം അടയാളങ്ങളിലൂടെ മനസ്സിലാക്കിയവർ- ഹസ്സാനുബ്നു സാബിത്(റ)ന്റെ കൂട്ടിക്കാലം)

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംറ(റ) പറയുന്നു: മർറുഖഹ്റാൻ എന്ന പ്രദേശത്ത് ഈസീ എന്ന് പേരുള്ള ശാമുകാരനായ ഒരു പുരോഹിതൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഇടക്കിടെ മക്കക്കാരോട് പറയും: മക്കക്കാരേ, നിങ്ങളിൽ ഒരു കുഞ്ഞ് ജനിക്കാൻ സമയമായിട്ടുണ്ട്. അറബികൾ ആ കുഞ്ഞിനെ അനുസരിക്കും. അനറബികളു ആ കുഞ്ഞ് അധീനപ്പെടുത്തും. ആ കുഞ്ഞ് ജനിക്കാനിരിക്കുന്ന കാലമാണിത്. മക്കയിൽ ആർ ജനിച്ചാലും പ്രസ്തുത പുരോഹിതൻ അന്വേഷിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.

അങ്ങനെ നബിﷺ ജനിച്ച ദിവസം രാവിലെ അബ്ബൂൽ മുത്തലിബ് ഈസിയുടെ അടുത്തേക്ക് ചെന്നു. അബ്ബൂൽ മുത്തലിബിനെ കണ്ടപ്പോൾ ഈസീ പറഞ്ഞു: ആ കുട്ടിയുടെ പിതാവ് നിങ്ങൾ ആവട്ടെ. ഞാൻ പറയാറുള്ള കുട്ടി തികളാഴ്ച ദിവസം ജനിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ കുട്ടി നബിയായി നിയോഗിക്കപ്പെടുന്നതും വഹാത്താകുന്നതും തികളാഴ്ചയായിരിക്കും! അപ്പോൾ അബ്ബൂൽ മുത്തലിബ് പറഞ്ഞു: കഴിഞ്ഞ രാത്രി സുബ്ഹിയോടെ എനിക്കൊരു കുഞ്ഞ് ജനിച്ചിരി

നാമകരണം

മുത്തുനബിﷺയുടെ പരിശുദ്ധ നാമമാണ് മുഹമ്മദ്. അൽഭുതമാണ് ആ നാമ രഹസ്യം, ലോകത്തിന്റെ നേതാവിനു അല്ലാഹു(ﷻ) നിശ്ചയിച്ച ആ പരിശുദ്ധ നാമത്തിന് മഹത്വങ്ങളേറെയുണ്ട്. മനുഷ്യ രൂപത്തോടും ആരാധനകളോടും ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ആന്തരിക രഹസ്യങ്ങൾ അതിനുണ്ട്. ആ പേര് വെക്കപ്പെടാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചവർക്ക് ഇഹ-പരലോകങ്ങളിൽ സന്തോഷിക്കാം. അതിനു മാത്രം മഹത്വങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ട നാമമാണ് മുഹമ്മദ്. പേരുകളിൽ പുതുമ തേടുന്ന ആധുനികരിൽ ആർക്കറിയാം ഈ പരിശുദ്ധ നാമത്തിന്റെ പുതുമകൾ! അറിയണം അൽപമെങ്കിലും!

രഹസ്യം

ഒരു മനുഷ്യന്റെ തല മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിലെ മീമിന്റെ സ്ഥാനത്തും രണ്ടു കൈകൾ ഹാഇന്റെ സ്ഥാനത്തും വയറ് രണ്ടാമത്തെ മീമിന്റെ സ്ഥാനത്തും രണ്ട് കാലുകൾ ദാലിന്റെ സ്ഥാനത്തുമാണ്. (ഒരാൾ കിടക്കുമ്പോൾ ഇത് പെട്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം) (ശറഫുൽ മുസ്തഫ:2/69)

ദഖാഇഖുൽ അഖ്ബാർ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു: നബിﷺയുടെ പേരായ അഹ്മദിന്റെയും മുഹമ്മദിന്റെയും രൂപത്തിലാണ് അല്ലാഹു(ﷻ) സൃഷ്ടികളോട് നിസ്കരിക്കാൻ കൽപ്പിച്ചത്. നിസ്കാരത്തിലെ ഖിയാം (നിറുത്തം) അഹ്മദ് എന്ന പേരിലെ അലിഫിനെയും റൂകൂഅ് ഹാഇനെയും സുജു

ദ് മീമിനെയും ഇരുത്തം ദാലിനെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

സൂഷ്ടികളെ അല്ലാഹു(ﷻ) പടച്ചത് മുഹമ്മദ് എന്ന രൂപത്തിലാണ്. തല മുഹമ്മദിലെ മീമിനെയും രണ്ട് കൈകൾ ഹാഇനെയും വയറ് രണ്ടാമത്തെ മീമിനെയും രണ്ട് കാലുകൾ ദാലിനെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. (നബിﷺയുടെ പേരിനോടുള്ള രൂപ സാദൃശ്യതയോടുള്ള ബഹുമാനം കാരണം) കാഫിരീങ്ങളെ അല്ലാഹു(ﷻ) അവരുടെ യഥാർത്ഥ രൂപം മാറ്റി പണിയുടെ രൂപമാക്കിയ ശേഷമാണ് നരകത്തിലിട്ട് കരിക്കുക. (ദഖാഇഖുൽ അഖ്ബാർ:3)

(സൂചന: നബിﷺയും മനുഷ്യരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം- മുഹമ്മദ്/ അഹ്മദ് പേരിന്റെ മഹത്വം- കാഫിരീങ്ങളെ പണികളാക്കി കോലം മരിക്കാൻ കാരണം- നിസ്കാര രൂപവും നബിﷺയുടെ പേരും)

മുഹമ്മദ് എന്നതിലെ 'മീമ്' മഅ്തഹത്തിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മുൻഗാമി- പിൻഗാമികളുടെ മഅ്തഹത്ത് അല്ലാഹു(ﷻ) നബിﷺക്ക് നൽകിയെന്നർത്ഥം. 'ഹാഅ്' (ഇഹ്യാഅ്, ജീവിപ്പിക്കൽ)നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. നബിﷺയുടെ കരങ്ങളെ കൊണ്ട് കുഹ്റിൽ നിന്ന് അല്ലാഹു(ﷻ) അവരെ മുസ്ലിമാക്കി ജീവിപ്പിച്ചു എന്നർത്ഥം. അല്ലാഹു(ﷻ) പറയുന്നു: നിങ്ങൾ മരിച്ചവരായിരുന്നു. അങ്ങനെ പിന്നീട് അവൻ നിങ്ങളെ ജീവിപ്പിച്ചു. (ബഖറ:28)⁽¹⁾ രണ്ടാമത്തെ 'മീം' (മുൽക്) അധികാരത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മറ്റാർക്കും നൽകാത്ത അധികാര സ്വാധീനം അല്ലാഹു(ﷻ) നൽകിയിരിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. കാരണം മശ്രിഖ് മശ്രിബുകളിൽ അല്ലാഹു(ﷻ) വിന്റെ പേരിനൊപ്പം നബിﷺയുടെ പേരും കൂട്ടിപ്പറയുന്നു. 'ദാൽ' (ദലീൽ) വഴികാട്ടി എന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. സ്വർഗത്തിലേക്ക് വഴികാട്ടുന്നു എന്നർത്ഥം. (ശറഫുൽ മുസ്തഫ:2/72)

(1) ﴿وَكُنتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ﴾

(സൂചന: മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിലെ രഹസ്യങ്ങൾ- മുഹമ്മദ്

നബിﷺയും മനുഷ്യനും- നബിﷺയും ബാക്കും- നബിﷺ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള വഴികാട്ടി- നബിﷺയുടെ മൗലിമാർദ്ദ്യം)

നബിﷺക്ക് അഹ്മദ് എന്ന് പേര് വെക്കാൻ കാരണം എല്ലാ അമ്പിയാക്കളും അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ സ്തുതിക്കുന്നവരാണ്. എന്നാൽ അവരിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ സ്തുതിക്കുന്നവരാണ് തിരുനബിﷺ എന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്. (ശറഫുൽ മുസ്തഫ:2/70)

നബിﷺക്ക് അബൂൽഖാസിം (ഒഹരി വെക്കുന്നവരുടെ പിതാവ്) എന്ന പേര് വെക്കാൻ കാരണം അന്ത്യനാളിൽ സൂഷ്കികൾക്കിടയിൽ സ്വർഗ്ഗം വീതിച്ചു നൽകുന്നത് അവരായത് കൊണ്ടാണ്. (ശറഫുൽ മുസ്തഫ:2/70)

(സൂചന: മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിലെ രഹസ്യങ്ങൾ- നബിﷺ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നവർ- അബൂൽ ഖാസിമിന്റെ അർത്ഥം)

പേരിന്റെ മഹത്വം

നബിﷺ പറയുന്നു: മുഹമ്മദ് എന്ന് നിങ്ങൾ കുട്ടിക്ക് പേരിട്ടാൽ അവനെ ബഹുമാനിക്കുകയും മജ്ലിസിൽ വിശാലത ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക. അവനോട് ദേഷ്യം പ്രകടിപ്പിക്കരുത്. (ശറഫുൽ മുസ്തഫ:2/73)

إِذَا سَمَّيْتُمُ الْوَلَدَ مُحَمَّدًا فَأَكْرَمُوهُ وَأَوْسَعُوا لَهُ فِي الْمَجْلِسِ وَلَا تَقْبَحُوا لَهُ وَجْهًا

(സൂചന: മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിന്റെ മഹത്വം- നബിﷺയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിനെല്ലാം ബഹുമാനമുണ്ട്- ദേഷ്യം പ്രകടിപ്പിക്കുമ്പോൾ/ പേര് വിളിക്കുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കാൻ)

അബൂഹുറൈറ(റ)യിൽ നിന്ന്, നബിﷺ പറയുന്നു: എന്റെ പേരുള്ള വീട്ടിൽ ദാരിദ്ര്യം പ്രവേശിക്കുകയില്ല. (സആദ തുദ്ദാറൈൻ:385)

لَا يَدْخُلُ الْفَقْرُ بَيْتًا فِيهِ إِسْمِي

(സൂചന: മുഹമ്മദ് നബിﷺയുടെ പേരിന്റെ മഹത്വം- ദാരിദ്ര്യം

ശൈശവം

മുത്തുനമ്പിഴ വളരുകയാണ്. മാതാവിന്റെ മടിത്തട്ടിൽ നിന്ന്, പോറ്റു മാതാവിന്റെ സ്നേഹത്തണലിലേക്ക്. പ്രസവിച്ച് കുറഞ്ഞ ദിവസം മാത്രമാണ് മാതാവിനോടൊപ്പം ജീവിച്ചത്. അറേബ്യയിലെ നാട്ടുരീതിയനുസരിച്ച് കുഞ്ഞുങ്ങളെ പോറ്റുമ്മമാരെ ഏൽപ്പിക്കലാണ് പതിവ്. സ്ഫുടമായ സംസാര ഭാഷ പഠിച്ചെടുക്കാൻ, ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ നേടാൻ, പ്രസവ വിഷമങ്ങളിൽ നിന്ന് സമാധാനം കൊള്ളാൻ തുടങ്ങി നിരവധി നന്മകളുദ്ദേശിച്ചാണ് അവർ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത്. മുത്തുനമ്പിഴയെ ഏറ്റെടുക്കാൻ കൊതിച്ചത് മനുഷ്യർ മാത്രമായിരുന്നില്ല. പക്ഷികളും മൃഗങ്ങളും അതിനു വേണ്ടി മൽസരിച്ചു. പക്ഷെ ആ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചത് ഹലീമബീവി(റ)ക്ക് ആണ്.

നമ്പിഴ ജനിച്ച് ഏഴ് ദിവസം ആമിനാബീവി(റ) നമ്പിഴക്ക് മൂല കൊടുത്തു. പിന്നീട് അബൂലഹബിന്റെ അടിമയായിരുന്ന സുവൈബതുൽ അസ്ലമിയ (മുസ്ലിമായിട്ടുണ്ടോ എന്ന് വിഷയത്തിൽ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുണ്ട്) കുറച്ചു ദിവസം മൂലകൊടുത്തു. നമ്പിഴയുടെ എളുപ്പ ഹംസ(റ)ക്കും സുവൈബത്ത്(റ) പാൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. മൂലകുടി ബന്ധത്തിലൂടെ നമ്പിഴയുടെ സഹോദരൻ കൂടിയാണ് ഹംസ(റ). (അൽമുഖ്തസറുൽ കബീർ?1/23)

(സൂചന: നമ്പിഴക്ക് മൂലകൊടുത്തവർ- നമ്പിഴയും ഹംസ(റ)വും തമ്മിൽ മൂലകുടി ബന്ധം- അബൂലഹബിന്റെ/ സുവൈബത്തുൽ അസ്ലമി(റ)യുടെ ചരിത്രം)

പോറ്റുമ്മ സ്നേഹം

നബിﷺ ഹിജ്റ പോയതിനു ശേഷം സുവൈബത്തുൽ അസ്ലമിയയെ കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അവർക്ക് വസ്ത്രവും സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തയക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീട് അവർ മരിച്ചു എന്ന വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ നബിﷺ ചോദിച്ചു: അവരുടെ കുടുംബത്തിൽ ഇനി ആരെങ്കിലും ബാക്കിയുണ്ടോ? അപ്പോൾ ഇല്ല എന്നായിരുന്നു നബിﷺക്ക് മറുപടി ലഭിച്ചത്. (അത്വബഖാത്തുൽ കുബ്റ:1/109)

(സൂചന: നബിﷺയും സുവൈബത്തുൽ അസ്ലമിയ(റ)യും- നബിﷺയുടെ നന്ദിബോധം- പോറ്റുമ്മമാരെ മറക്കാതിരിക്കുക- കുടുംബ ബന്ധം ചാർത്തുക)

ശൈശവത്തിലെ അൽഭുതങ്ങൾ

(നബിﷺയുടെ എളാപ്പ) അബ്ബാസുബ്നു അബ്ബിൽ മുത്താബിബ്(റ) ഒരിക്കൽ നബിﷺയോട് പറഞ്ഞു: യാ റസൂലല്ലാഹ്, അങ്ങ് തൊട്ടിലിൽ കിടക്കുമ്പോൾ നുബുവ്വത്തിന്റെ ചില അടയാളങ്ങൾ അങ്ങയിൽ കണ്ടത് കൊണ്ടാണ് ഞാൻ അങ്ങയുടെ മതത്തിൽ ചേർന്നത്! അങ്ങ് തൊട്ടിലിൽ കിടന്ന് ചന്ദ്രനോട് കൊഞ്ചുന്നതും അങ്ങ് കൈ ചൂണ്ടിയ ഭാഗത്തേക്ക് ചന്ദ്രൻ ചായുന്നതും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്!⁽¹⁾ നബിﷺ പറഞ്ഞു: ഞാൻ ചന്ദ്രനോടും ചന്ദ്രൻ എന്നോടും സംസാരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ കരയുമ്പോൾ അതെന്നെ ശ്രദ്ധ തിരിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അർശിനു താഴെ (എല്ലാ ദിവസവും) ചന്ദ്രൻ സുജൂദ് ചെയ്യുന്ന ശബ്ദം ഞാൻ കേൾക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.⁽²⁾ (അൽമവാഹിബുല്ലദ്ദുന്നിയ:1/93)

(1)-رَأَيْتُكَ فِي الْمَهْدِ تُغَاغِي الْقَمَرَ وَتُشِيرُ إِلَيْهِ بِإِصْبَعِكَ فَحَيْثُ أَشْرْتَ إِلَيْهِ مَالَ (2)-
إِنِّي كُنْتُ أَحَدَهُ وَيُحَدِّثُنِي وَيُلْهِينِي عَنِ الْبُكَاءِ وَأَسْمَعُ وَجْتَهُ حِينَ يَسْجُدُ تَحْتَ الْعَرْشِ

(സൂചന: നബിﷺയുടെ തൊട്ടിൽ പ്രായം- ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ) കണ്ട അൽഭുതം/ ഇസ്ലാമിലേക്ക് വരാൻ കാരണം- ചന്ദ്രൻ നബിﷺയെ രസിപ്പിക്കുന്നു- അർശിനു താഴെ ചന്ദ്രൻ സുജൂദ്

ചെയ്യുന്നു- അദ്യുശ്യമായ കേൾവി- ചന്ദ്രനെ നബിﷺ നിയന്ത്രി
ക്കുന്നു)

ഇബ്നു സബ്അ്(റ) ഖസാഇസിൽ പറയുന്നു: നബിﷺ
യുടെ തൊട്ടിൽ മലക്കുകൾ ആട്ടുന്നതിനനുസരിച്ച് ആടാറു
ണ്ടായിരുന്നു. (അൽമവാഹിബുല്ലൂനിയ്യ:1/93)

إِنْ مَهْدَهُ كَانَ يَحْرِيكَ بِحَرِيكَ الْمَائِكَ

(സൂചന: നബിﷺയെ മലക്കുകൾ തൊട്ടിലാട്ടുന്നു)

ഹലീമാബീവി(റ)

ഇബ്നു ഇസ്ഹാഖ്(റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു: ഹലീമാബീവി(റ)
പറയുന്നു: ഞങ്ങൾ ബനുസഅദ് ഗോത്രത്തിൽ പെട്ട കുറച്ചു
സ്ത്രീകൾ (പത്തു പേർ) മൂലകുടിക്കുന്ന കുട്ടികളെ അന്വേ
ഷിച്ചിറങ്ങി. (കുട്ടികളുടെ വളർച്ചയും ഭാഷാ ശുദ്ധിയും സ്വ
സ്ഥതയും ആഗ്രഹിച്ച് മക്കൾക്ക് മൂലകൊടുക്കാൻ പോറ്റുമ്മ
മാരെ ഏൽപ്പിക്കുന്നത് അക്കാലത്തെ സമ്പ്രദായമായിരുന്നു)
ഒരു വെളുത്ത കഴുതപ്പുറത്താണ് ഞാൻ മക്കയിലേക്ക് പുറ
പ്പെട്ടത്. ഭർത്താവ് ഹാരിസ്(റ)ഉം മകൻ ഉറതും ഒരു പ്രായം
ചെന്ന ഒട്ടകവും ഞങ്ങളുടെ കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു തു
ള്ളി പാൽ പോലും ഒട്ടകത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല.

അതൊരു ക്ഷാമ ബാധിത കാലമായിരുന്നു. വിശപ്പു കാ
രണം എന്റെ കുട്ടി (ഉറത്ത്) കരയാൻ തുടങ്ങി. കരച്ചിൽ
കാരണം ഞങ്ങൾക്ക് ഉറങ്ങാൻ സാധിച്ചില്ല. അവൻ ആവ
ശ്യമായ പാൽ എന്റെ അടുക്കലും ഒട്ടകത്തിന്റെ അടുക്കലും
ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ സഞ്ചരിക്കുന്ന കഴുതയാണെങ്കിൽ
മെലിഞ്ഞ് ബലഹീനമായത് കാരണം കൂടെയുള്ളവർക്കൊ പ്പം
എത്താൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ എന്നെക്കൊണ്ട് അവരും
പ്രയാസപ്പെട്ടു.

ഞങ്ങൾ മക്കയിലെത്തി. ഞങ്ങളുടെ കുട്ടത്തിലുള്ള എ
ല്ലാ സ്ത്രീകൾക്കും നബിﷺയെ കാണിച്ചു കൊടുത്തെങ്കിലും
നബിﷺ അനാഥയാണെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ അവരൊന്നും ന

ബാല്യം

പോറ്റുമ്മയുടെ സന്നേഹത്തൊട്ടിലിൽ നിന്ന് വീണ്ടും മാതാവിന്റെ മടിത്തട്ടിലേക്ക് മുത്തു നബിﷺ എത്തി. പക്ഷെ അധിക നാൾ കഴിയും മുമ്പെ അകാലത്തിൽ മാതാവ് വീട് പറഞ്ഞു. പിന്നീട് പിതാമഹന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ, അവർക്കു ശേഷം പിതൃസഹോദരന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ എല്ലാവരും മുത്തു നബിﷺയുടെ ബറകത്തുകൾ അനുഭവിക്കുകയായിരുന്നു. മറ്റൊരർത്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ നബിﷺയുടെ ബറകത്ത് അനുഭവിക്കാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) അവിടുത്തെ പിതാവിനെയും മാതാവിനെയും പിതാമഹനെയും പെട്ടെന്ന് തിരികെ വിളിച്ചത്. തീർത്തും അനാഥയായി ജീവിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടും ആ ജീവിതരീതിയിൽ ഒരിക്കൽ പോലും കളങ്കം പുരണ്ടില്ല. മുത്തു നബിﷺയെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സംരക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: നബിﷺക്ക് അഞ്ച് വയസ്സായപ്പോൾ ഹലീമാബീവി(റ) നബിﷺയെ മാതാവ് ആമിനാബീവി(റ)യെ തിരിച്ചേൽപ്പിച്ചു. നാലാം വയസ്സിലാണെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്. ആറു വയസ്സ് വരെ നബിﷺ മാതാവിന്റെ കൂടെ ജീവിച്ചു. ആറാം വയസ്സിൽ അവർ മദീനയിലുള്ള അമ്മാവൻമാരായ ബനുനജ്ജാർ ഗോത്രക്കാരുടെ അടുക്കലേക്ക് യാത്ര പോയി. കൂടെ ഉമ്മു ഐമൻ(റ)മുണ്ട്. അവിടെ അഭിയുബ്ബുന്നജ്ജാറിന്റെ മക്കളിൽ പെട്ട നാബിഗത്തിന്റെ വീട്ടിൽ ഒരു മാസം താമസിച്ചു. (ശറഫുൽ മുസ്തഫ:1/387)

ആ സമയത്ത് സംഭവിച്ച ഒരു സംഭവം ഉമ്മുഐമൻ(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ഒരു ഉച്ചസമയത്ത് രണ്ട് ജൂതൻമാർ എ

ന്റെ അടുക്കൽ വന്നു. അഹ്മദ് എന്ന കുട്ടിയെ കൊണ്ടു വരു⁽¹⁾ എന്ന് അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. അവർ നബി^ﷺയെ അൽപനേരം തിരിച്ചു മറിച്ചും നിരീക്ഷിച്ചു. ശേഷം ഒരാൾ മറ്റൊരാളോട് പറഞ്ഞു: ഈ കുട്ടി ഈ സമുദായത്തിന്റെ നബി^ﷺയാണ്. ഈ നാട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹിജ്റയുടെ നാടാണ്. ഈ നാട്ടിൽ യുദ്ധം, അറസ്റ്റ് തുടങ്ങി വലിയ കാര്യങ്ങൾ വരാനിരിക്കുന്നുണ്ട്.⁽²⁾ (١)-أَخْرِجِي لَنَا أَحْمَدَ؟ (٢)-هَذَا نَبِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ هَذِهِ دَارُ هِجْرَتِهِ

وَسَيَكُونُ بِهَذِهِ الْبَلَدَةِ مِنَ الْقَتْلِ وَالسَّيِّئِ أَمْرٌ عَظِيمٌ

നബി^ﷺ പറയുന്നു: ഞാൻ മദീനയിൽ അമ്മാവൻമാരുടെ അടുക്കൽ ജീവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ജൂതൻ ഇടക്കിടെ എന്റെ അടുക്കൽ വന്ന് എന്നെ നിരീക്ഷിക്കുന്നത് ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. ഒരു ദിവസം ആരുമില്ലാത്ത സമയം അയാൾ എന്നോട് ചോദിച്ചു: മോനേ, നിന്റെ പേരെന്താണ്?⁽¹⁾ ഞാൻ പറഞ്ഞു: അഹ്മദ് എന്നാണ്. അയാൾ എന്റെ മുതുകിലേക്ക് നോക്കി. ശേഷം ഇങ്ങനെ പറയുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു. ഈ കുട്ടി ഈ സമുദായത്തിന്റെ നബിയാണ്.⁽²⁾ ശേഷം എന്റെ അമ്മാവൻമാരോട് ചെന്ന് വിവരം പറഞ്ഞു. അവർ എന്റെ ഉമ്മയേയും വിവരമറിയിച്ചു. അതോടെ ഉമ്മാക്ക് പേടിയായി. ഉടനെ മദീനയിൽ നിന്ന് തിരിച്ചു മടങ്ങി. (ഖസാഇസുൽ കുബ്: 1/134) മടങ്ങുന്ന വഴിയിൽ അബവാഅ് എന്ന സ്ഥലത്ത് വെച്ച് ആമിനാബീവി(റ) വഹ്നത്തായി. അന്നവർക്ക് ഇരു പത് വയസ്സ് പ്രായം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പിന്നീട് നബി^ﷺയുടെ സംരക്ഷണം പിതാമഹൻ അബൂൽ മുത്തലിബ് എടുത്തു. (١)-يَا غُلَامُ مَا آتَاكَ هَٰذَا (٢)-أَتَاكَ هَٰذَا نَبِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ

(സൂചന: നബി^ﷺ മാതാവിനൊപ്പം മദീനയിലേക്ക്- മദീനയിലെ ജൂതൻമാർ നബി^ﷺയെ തിരിച്ചറിയുന്നു- ഉമ്മു ഐമൻ ബീവി(റ)യുടെ അനുഭവം)

അബ്ദുൽ മുത്തലിബിന്റെ തണലിൽ

ഇമാം ബൈഹഖി(റ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു: ഒരിക്കൽ ജാഹിലിയ്യാ കാലത്ത് ഹൈദതുബ്നു മുആവിയ(റ)

കഅ്ബയിൽ തവവാഹ് ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു പ്രായം ചെന്നയാൾ തവവാഹ് ചെയ്തു കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് കേട്ടു.

رُدِّ إِلَيَّ رَاكِبِي مُحَمَّدًا يَا رَبُّ رُدِّهِ وَأَصْطَبِعْ عِنْدِي يَدًا

അല്ലാഹുവേ, എന്റെ വാഹന മൃഗത്തേയും (ഒട്ടകം) മൂഹമ്മദനെ കുട്ടിയെയും നീ തിരിച്ചു തരണേ, നീ എനിക്ക് സ്വാധീനം ഉണ്ടാക്കിത്തരണേ,

ഇദ്ദേഹം ആരാണെന്ന് അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് ലഭിച്ച മറുപടി: ഇദ്ദേഹം ഖുറൈശികളുടെ നേതാവായ അബൂൽ മുത്താലിബാണ്. ധാരാളം ഒട്ടകങ്ങളുള്ള ഇദ്ദേഹം വല്ല പ്ലോഴും ഒട്ടകങ്ങളെ കാണാതായാൽ തന്റെ മക്കളെ വിട്ട് കണ്ടെത്താനാണ് പതിവ്. അവർക്ക് കണ്ടെത്താൻ സാധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ പേര മകനായ മുഹമ്മദ് എന്ന കുട്ടിയെയാണ് പറഞ്ഞയക്കാറ്.

ഇപ്പോൾ ഒരു ഒട്ടകം നഷ്ടപ്പെട്ടു. മക്കളെ വിട്ട് അന്വേഷിച്ചിട്ട് ലഭിക്കാത്തതു കാരണം ആ കുട്ടിയെ (തിരുനബിﷺയെ) അന്വേഷിക്കാൻ വിട്ടു. കുട്ടി ഇതുവരെ തിരിച്ചു വന്നിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പാടുന്നത്. ഹൈദ(റ) പറയുന്നു: അങ്ങനെ സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ പ്രസ്തുത ഒട്ടകത്തേയും കുട്ടി നബിﷺ അവിടെ വന്നു. (അൽഖസാഇസുൽ കൂബ്:1/136)

(സൂചന: നബിﷺയുടെ ബറകത്ത്- അബൂൽ മുത്താലിബിന്റെ കൂടെ- ചെറിയ പ്രായത്തിൽ തന്നെ അൽഭുതങ്ങൾ)

അബൂൽ മുത്താലിബിന്റെ വഹാത്തിന്റെ നേരം മകൻ അബൂതാലിബിനെ വിളിച്ചു കൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: മോനേ, എനിക്ക് മുഹമ്മദ്നബിﷺയോടുള്ള അങ്ങേയറ്റത്തെ സ്നേഹം നിനക്കറിയാമല്ലോ!⁽¹⁾ ആ കുട്ടിയുടെ കാര്യത്തിൽ നീ എങ്ങനെയാണ് എന്നെ ശ്രദ്ധിക്കുക എന്ന് പറയു? മറുപടി: പിതാവേ, മുഹമ്മദ്നബിﷺയുടെ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ

ആയിത്തീർന്നു. അവർ അവിടെ നിന്ന് യാത്ര തിരിച്ചു. (സീറത്തുൽ ഹലബിയ്യ:1/191)

(١)-فَهُوَ بِعَبْقِهِ إِلَى الْأَرْضِ فَإِذَا أَنَا بِالمَاءِ (٢)-إِشْرَبْ يَا عَمَّ

(സൂചന: നബിﷺയും അബൂത്വാലിബും യാത്രയിൽ- അബൂത്വാലിബ് കണ്ട അൽഭുതങ്ങൾ- നബിﷺ ഭൂമിയിൽ നിന്ന് വെള്ളം കൊടുക്കുന്നു- നുബുവ്വത്തിനു മുമ്പ് അൽഭുതങ്ങൾ)

അബൂനുഐം(റ)ന്റെ റിപ്പോർട്ടിൽ നിന്ന്, അംറുബ്നു സഹൂദ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ അബൂത്വാലിബിന്റെ അടുക്കലേക്ക് കച്ചവടവാശ്യത്തിനു വേണ്ടി ജൂതൻമാർ വന്നു. അവർ സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ കൂട്ടിയായ നബിﷺ അവിടേക്ക് വന്നു. നബിﷺയെ കണ്ടതോടെ അവർ കച്ചവടം മതിയാക്കി അവിടെ നിന്ന് ഓടി. ഇതുകണ്ട അബൂത്വാലിബ് അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഒരാളോട് പറഞ്ഞു: നീ ചെന്ന് ഇന്നാലിന്ന സ്ഥലത്ത് വെച്ച് അവരെ കാണുക. അവർ നിന്നെ കാണുമ്പോൾ നിന്റെ കൈ മറുകയ്യിൽ അടിച്ചു ഇങ്ങനെ വിളിച്ച് പറയുക: ഞാൻ ഒരു അൽഭുതം കണ്ടിരിക്കുന്നു. വല്ലാത്ത അൽഭുതം! അപ്പോൾ അവർ എന്താണ് പ്രതികരിക്കുന്നതെന്ന് നീ നോക്കൂ. അയാൾ ചെന്നു. അബൂത്വാലിബ് പറഞ്ഞത് പോലെ ചെയ്തു. അപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞു: എന്ത് അൽഭുതമാണ് നീ കണ്ടത്? അതിനേക്കാൾ വലിയ അൽഭുതം ഞങ്ങൾ കണ്ടിരിക്കുന്നു! അയാൾ ചോദിച്ചു: നിങ്ങൾ കണ്ട അൽഭുതമെന്താണ്? മറുപടി: മുഹമ്മദ് നബിﷺ ഭൂമിയിലൂടെ നടക്കുന്നത് ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾ കണ്ടു. (അൽ ഖസാഇസുൽ കുബ്റ:1/146)

(١)-رَأَيْتُ الْعَجَبَ كُلَّ الْعَجَبِ (٢)-أَيَّ عَجَبٍ رَأَيْتَ؟ قَدْ رَأَيْنَا نَحْنُ أَعْجَبَ مِمَّا

رَأَيْتَ (٣)-رَأَيْنَا السَّاعَةَ مُحَمَّدًا يَمْشِي عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ

(സൂചന: നബിﷺയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ ജൂതൻമാർ- നബിﷺയുടെ ബാലുകാലത്തെ അൽഭുതങ്ങൾ)

യാത്രകൾ

അബൂത്വാലിബ് മുത്തുമനസ്സെയെ പൊന്നു പോലെ പരിചരിച്ചു. അവിടുത്തെ ഓരോ ചലനങ്ങളിലും അദ്ദേഹം നിരവധി അൽഭുതങ്ങൾ ദർശിച്ചു. എപ്പോഴും കൂടെ കൂട്ടി, കൂടെയുറങ്ങി നബിﷺയുടെ ബഹകത്ത് ആവോളം ആസ്വദിച്ചു. പന്ത്രണ്ടാം വയസ്സിലാണ് നബിﷺയുടെ ആദ്യ ശാഠ് യാത്ര. പിന്നീട് ഇരുപതാം വയസ്സിൽ അബൂബകർ(റ)ന്റെ കൂടെ, ഇരുപത്തഞ്ചാം വയസ്സിൽ മൈസറത്തിന്റെ കൂടെ. ഓരോ യാത്രകളും നിരവധി അൽഭുതങ്ങളാണ് സമ്മാനിച്ചത്. നബിﷺയെ കൂടുതൽ തിരിച്ചറിയപ്പെടുകയാണിവിടെ.

(മക്കയിലെ) ഖുസാഅ ഗോത്രവും ഖുറൈശികളും കച്ചവടത്തിന് വേണ്ടി ശാമിലേക്കും തിരിച്ച് മക്കയിലേക്കും യാത്ര ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം അബൂത്വാലിബ് അവരോടൊപ്പം യാത്രക്കു വേണ്ടി തയ്യാറെടുത്തു. ഒട്ടകപ്പുറത്ത് കയറിയപ്പോൾ നബിﷺ അതിന്റെ കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു: മുത്താപ്പാ, എനിക്ക് മാതാപിതാക്കളില്ലല്ലോ! എന്റെ കാര്യം നോക്കാൻ നിങ്ങൾ ആരെയാണ് ഏൽപ്പിച്ചത്?⁽¹⁾ ചോദ്യം കേട്ട അബൂത്വാലിബിന് നബിﷺയോട് ദയ തോന്നി. തന്റെ കൂടെ ശാമിലേക്ക് കൊണ്ട് പോകാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ഒട്ടകപ്പുറത്ത് മുമ്പിൽ തന്നെ ഇരുത്തുകയും ചെയ്തു. അവർ ശാമിലേക്ക് യാത്ര തിരിച്ചു. വഴിമധ്യേ ഒരു താഴ്വരയിലെത്തി. അവിടെയുള്ള ഒരു മരത്തിനു താഴെ അവർ ഇറങ്ങി. ആ താഴ്വരയിലുള്ള ഒരു ആശ്രമത്തിൽ ബ

ഹീറാ എന്ന ഒരു പുരോഹിതൻ ജീവിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം എല്ലാ ദിവസവും മൂന്നു തവണ തട്ടിൻ മുകളിൽ കയറി ആ വഴി യാത്ര ചെയ്യുന്നവരെ നിരീക്ഷിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.

(1) - يَا عَمَّ إِلَىٰ مَنْ تُخْلِفُنِي بَعْدَكَ؟ لَا أُمَّ لِي وَلَا أَبَ

അന്ന് തന്റെ ആശ്രമത്തിനടുത്തുള്ള മരത്തിനു താഴെ ഒരു സംഘം യാത്രക്കാർ വിശ്രമിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിച്ചു. ആ മരവും അതിന്റെ ചുറ്റുഭാഗവും മേഘം തണലിട്ടത് കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സത്യം, അമ്പിയാക്കളിൽ പെട്ട ഒരാൾക്കല്ലാതെ ഈ മേഘം തണലിട്ടു നൽകുകയില്ല.⁽¹⁾ ശേഷം തന്റെ അടിമയെ വിളിച്ചു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: മക്കയിൽ നിന്ന് വന്ന ആ യാത്ര സംഘത്തോട് നീ പറയുക: മക്കക്കാരേ, നിങ്ങളോട് ബഹീറ പറയുന്നു. എനിക്കു നിങ്ങളോടുള്ള സ്നേഹം നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ! നിങ്ങളിൽ നിന്ന് ആർ ഈ വഴി യാത്ര ചെയ്താലും ഞാൻ അവരെ നല്ല രൂപത്തിൽ സൽക്കരിക്കാറുണ്ട്. നിങ്ങൾ എല്ലാവരും എന്റെ അടുക്കൽ വരണമെന്നാണ് ഞാൻ താൽപര്യപ്പെടുന്നത്. ഒരാളും വരാതിരിക്കരുത്.⁽²⁾ പ്രസ്തുത സന്ദേശം ബഹീറയുടെ അടിമ യാത്രാ സംഘത്തെ അറിയിച്ചു. ബഹീറയുടെ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ച അവർ തങ്ങളുടെ കച്ചവട സാധനങ്ങളെ നോക്കാൻ വേണ്ടി നബിﷺയേയും മറ്റൊരു കുലിക്കാരനേയും ഏർപ്പാടാക്കി ബഹീറയുടെ ആശ്രമത്തിലേക്ക് ചെന്നു.

(1) - وَاللَّهِ لَا تَظَلُّ هَذِهِ الْغَمَامَةُ إِلَّا عَلَىٰ رَأْسِ نَبِيٍِّّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ (1) - يَا أَهْلَ مَكَّةَ

قَدْ عَلِمْتُمْ حَيَّي لَكُمْ . . . . . وَأَنَا أَحِبُّ أَنْ تَأْتُونِي جَمِيعًا وَلَا يَتَخَلَّفُ مِنْكُمْ أَحَدٌ

ബഹീറ അവർക്കു വേണ്ടി ആശ്രമത്തിലെ ചെറിയ ഒരു വാതിൽ തുറന്നു കൊടുത്തു. അവർ ഓരോരുത്തരായി അകത്ത് പ്രവേശിച്ചു. എല്ലാവരും അകത്ത് പ്രവേശിച്ച ശേഷം ബഹീറ വീണ്ടും നേരത്തെ നോക്കിയ സ്ഥലത്തു നിന്ന് പുറത്തേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ പ്രസ്തുത മേഘം അവിടെ തന്നെ

വിവാഹം

ശാഢ് യാത്ര കഴിഞ്ഞു വരുമ്പോൾ നബിഷ്യിൽ നിന്ന് നേരിട്ട് ദർശിച്ച അൽഭുതങ്ങൾ മൈസറത്ത് ഖദീജാബീവി(റ)ക്ക് വിവരിച്ചു കൊടുത്തു. അതോടൊപ്പം ഖദീജാബീവി(റ)ക്കും ചില അനുഭവങ്ങളുണ്ടായി. നബിഷ്യിലെ കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കിയ ഖദീജാബീവി(റ) നബിഷ്യിലെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹം പ്രകടിപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത വിവാഹം നടന്നു. നബിഷ്യിൽ ഇരുപത്തി അഞ്ച് വയസ്സും ഖദീജാബീവി(റ)ക്ക് നാൽപ്പത് വയസ്സുമായിരുന്നു പ്രായം. നബിഷ്യിലുമായുള്ള വിവാഹത്തിനു മുമ്പ് ഖദീജാബീവി(റ)യെ രണ്ടു തവണ വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നു. പ്രസ്തുത രണ്ടു ഭർത്താക്കന്മാരും മരണപ്പെട്ട് വിധവയായി ജീവിക്കുമ്പോഴാണ് നബിഷ്യിലെ വിവാഹം ചെയ്യാനുള്ള ഭാഗ്യം അവർക്കു ലഭിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത ദാമ്പത്യം ഇരുപത്തി അഞ്ച് വർഷത്തോളം നീണ്ടു നിന്നു. അതിൽ ആറു സന്താനങ്ങൾ ജനിച്ചു. വിവാഹ വിവരണങ്ങളിലേക്ക്

നബിഷ്യിലെ ഖദീജാബീവി(റ) വിവാഹം കഴിക്കാൻ താൽപര്യപ്പെടാൻ കാരണം. ശറഫുൽ മുസ്തഫ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു: (ഖദീജാബീവി(റ)യുടെ കച്ചവട സാധനങ്ങളുമായി മൈസറത്തിന്റെ കൂടെ നബിഷ്യിലെ ബന്ധനയിലേക്ക് കച്ചവടത്തിന് പോയിരുന്നു) അങ്ങനെ പതിവിൽ കവിഞ്ഞ ലാഭവുമായി തിരിച്ചു വരുമ്പോൾ അവർ മക്കയുടെ അടുത്ത് എത്താറായപ്പോൾ മൈസറത്ത് നബിഷ്യിലേക്ക് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ വേഗം ഖദീജാബീവി(റ)യുടെ അടുക്കലേക്ക് ചെല്ലൂ. ധാരാളം ലാഭം ലഭിച്ച സന്തോഷം അവരെ അറിയിക്കൂ!⁽¹⁾

(١) - عَجَلْ إِلَىٰ خَدِيجَةَ وَبَشِّرْهَا بِالرَّيْحِ الْكَثِيرِ

ഖദീജാബീവി(റ) കച്ചവടത്തിനു പോയ സംഘങ്ങൾ വരുമ്പോൾ പ്രതീക്ഷിച്ച് തന്റെ വീടിന്റെ തട്ടിൻ പുറത്ത് കയറി നോക്കിയിരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. പ്രസ്തുത ദിവസം പുറത്തേക്ക് നോക്കിയിരിക്കുമ്പോഴാണ് നബിﷺ ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്ത് വരുമ്പോൾ അവർ കാണുന്നത്. നബിﷺയുടെ ഇടതു-വലതു ഭാഗങ്ങളിൽ വാളുരിപ്പിടിച്ച് നിൽക്കുന്ന ഓരോ മലക്കുകളെയും തലക്കു മീതെ മേഘത്തേയും അവർ കണ്ടു. ഇത് കണ്ടപ്പോൾ നബിﷺയെക്കുറിച്ച് ബോധ്യപ്പെട്ട ഖദീജാബീവി(റ)യുടെ മനസ്സിൽ സന്തോഷം നിറയുകയും നബിﷺയെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ താൽപര്യമുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. (അൽമജാലിസ്:1/199)

(സൂചന: നബിﷺക്ക് മലക്കുകൾ കാവൽ നിൽക്കുന്നു/ മേഘം തണലിട്ട് നൽകുന്നു- നബിﷺയുടെ ബന്ധന യാത്ര- ഖദീജാബീവി(റ)യുടെ വിവാഹ കാരണം- മഹാൻമാരെ മനസ്സിലാക്കുക- നബിﷺയുടെ ബറകത്ത് കച്ചവടത്തിൽ)

അഖാഇഖുൽ ഹഖാഇഖ് എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു: നബിﷺ ഖദീജാബീവി(റ)യെ വിവാഹം കഴിച്ചപ്പോൾ അസുയാലുക്കൾ പറഞ്ഞു: ഫഖീറായ മുഹമ്മദ്ﷺ സമ്പന്നനായ ഖദീജയെയാണ് വിവാഹം ചെയ്തത്. മുഹമ്മദ്ﷺന്റെ ദാരിദ്ര്യത്തെ ഖദീജ എങ്ങനെ പൊരുത്തപ്പെടാനാണ്! (1) ഈ വിവരം ഖദീജാബീവി(റ) അറിഞ്ഞപ്പോൾ നബിﷺയെ ഫഖീർ എന്ന് വിളിച്ച് മോശപ്പെടുത്തുന്നത് അവർക്ക് സഹിച്ചില്ല. അവർ ഹറമിലെ പ്രമാണിമാരെ വിളിച്ചു കൂട്ടി ഇങ്ങനെ സാക്ഷ്യം ചെയ്തു: എന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സമ്പത്തെല്ലാം മുഹമ്മദ്നബിﷺയുടേതാണ്. ഇനി എന്റെ ദാരിദ്ര്യം മുഹമ്മദ്നബിﷺ ഇഷ്ടപ്പെടുമെങ്കിൽ അത് അവിടുത്തെ തറവാടിന്റെ മാന്യതയിൽ പെട്ടതാണ്. (2)

(١) - إِنَّ مُحَمَّدًا فَقِيرٌ قَدْ تَرَوُجَ بِأَغْنَى النِّسَاءِ فَكَيْفَ رَضِيَتْ خَدِيجَةُ بِفَقْرِهِ (٢) - ..

നുമ്പുവുത്ത്

മുപ്പത്തി അഞ്ചാം വയസ്സിൽ സംഭവ ബഹുലമായ കഅ്ബ പുനർ നിർമ്മാണത്തിലെ ഹജുൽ അസ്വദ് വെക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തർക്കം യുക്തി പൂർവ്വം മുത്തുമനസ്സിലാക്കി പരിഹരിച്ചു. നാൽപ്പതാം വയസ്സിലാണ് നുമ്പുവുത്ത് ലഭിച്ചത്. അതിനു മുമ്പു തന്നെ പലവിധ സൂചനകൾ സ്വപ്നങ്ങളായും മറ്റും ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. കല്ലുകളും മരങ്ങളും അസ്സലാമു അലൈക യാ നബി യുല്ലാഹ് എന്ന് സലാം ചൊല്ലാൻ തുടങ്ങി. മക്കയിലെ ബഹുലമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ നിന്ന് സ്വസ്ഥത തേടി നബി ഹിറാ ഗുഹയിൽ ചെന്നിരുന്നു. അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിച്ചും കഅ്ബ ദർശിച്ചും അവിടെ കുറച്ചു കാലം ജീവിച്ചു. ഖദീജബീവി(റ) നബിക്ക് ആവശ്യമായ ഭക്ഷണ സൗകര്യങ്ങൾ ചെയ്തു കൊടുത്തു നാൽപ്പത് വയസ്സ് പൂർത്തിയായി. ആ വർഷത്തിൽ ജിബ്രീൽ(അ) വഹ്യാമായി നബിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു. ശേഷം വായിക്കാം

നുമ്പുവുത്ത്

നബിക്ക് നാൽപ്പത് വയസ്സ് പൂർത്തിയായി. നബി മക്കയിലെ ഹിറാ ഗുഹയിൽ പോയി ഒഴിഞ്ഞിരിക്കുക പതിവായി. അവിടെ വെച്ച് ഇബ്റാഹീം നബിയുടെ ദീനനുസരിച്ച് അല്ലാഹു(ﷻ)വിന് ഇബാദത്ത് ചെയ്ത് കൊണ്ടിരുന്നു. പത്ത് ദിവസമോ ചിലപ്പോൾ ഒരു മാസം വരെ അവിടെ കഴിച്ചു കൂട്ടാറുണ്ടായിരുന്നു. പ്രസ്തുത ദിവസങ്ങളിലേക്ക് ആവശ്യമായ ഭക്ഷണങ്ങൾ ഖദീജബീവി(റ)യുടെ അടുക്കൽ നിന്ന് തയ്യാറാക്കി കൊണ്ടു പോകാറായിരുന്നു പതിവ്.

ഒരു ദിവസം പർവ്വതത്തിൽ ഏകാന്തനായി നിൽക്കുമ്പോൾ ഒരാൾ അവിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവരേ, സന്തോഷിക്കൂ. ഞാൻ ജിബ്രീൽ عليه السلام ആണ്. അങ്ങ് ഈ സമുദായത്തിലേക്ക് നിയോഗിക്കപ്പെട്ട അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ദൂതനാണ്. ⁽¹⁾ ശേഷം നബി ﷺ യോട് പറഞ്ഞു: അങ്ങ് ഓതു. ചോദ്യം: ഞാൻ ഓതുന്നവനല്ല. ⁽²⁾ (മറ്റൊരു അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് ഞാൻ എന്താണ് ഓതേണ്ടത്?) അപ്പോൾ ജിബ്രീൽ عليه السلام അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന നബി ﷺ ഉറങ്ങാറുള്ള ഒരു വിരിപ്പെടുത്ത് നബി ﷺ യെ കൂട്ടി പിടിച്ചു. പ്രസ്തുത ആലിംഗനത്തിന്റെ പ്രയാസം നബി ﷺ ക്ക്കെത്തി. ശേഷം കൈ അയച്ചു. വീണ്ടും പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ ഓതുക. മറുപടി: ഞാൻ ഓതുന്നവനല്ല. വീണ്ടും ജിബ്രീൽ عليه السلام നബി ﷺ യെ കൂട്ടിപ്പിടിക്കുകയും ശേഷം കൈ അയക്കുകയും ചെയ്തു. വീണ്ടും പറഞ്ഞു: ഓതുക. മറുപടി: ഞാൻ ഓതുന്നവനല്ല. മൂന്നാമതും ജിബ്രീൽ عليه السلام നബി ﷺ യെ കൂട്ടിപ്പിടിക്കുകയും കൈ അയക്കുകയും ചെയ്തു. ശേഷം ജിബ്രീൽ عليه السلام സുറത്തുൽ അലഖിന്റെ ഒന്നു മുതൽ അഞ്ചു വരെയുള്ള ആയത്തുകൾ ⁽³⁾ ഓതിക്കേൾപ്പിച്ചു.

(1) - اَبَشِّرْ يَا مُحَمَّدُ اَنَا جِبْرِيلُ وَاَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ اِلَى هَذِهِ الْاُمَّةِ (2) - اِقْرَأْ مَا اَنَا بِقَارِئٍ

(3) ﴿اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ سورة العلق: 1-5﴾

മലക്കിനെ കണ്ടുമുട്ടിയതിലുള്ള അവരപ്പിൽ നബി ﷺ അവിടെ നിന്ന് പേടിച്ചു കൊണ്ട് ഭാര്യ ഖദീജബീവി(റ)യുടെ അടുത്തേക്ക് വന്നു പറഞ്ഞു: എന്നെ പുതപ്പിക്കൂ, പുതപ്പിക്കൂ. ⁽¹⁾ ഖദീജബീവി(റ) നബി ﷺ യെ പുതപ്പിച്ചു. നബി ﷺ യുടെ ഭയം നീങ്ങി. നബി ﷺ ബീവിയോട് വിവരങ്ങൾ പറഞ്ഞു. ശേഷം നബി ﷺ പറഞ്ഞു: എനിക്ക് എന്തോ ഭയം തോന്നുന്നുണ്ട്. ⁽²⁾ അപ്പോൾ ബീവി പറഞ്ഞു: അങ്ങ് പേടിക്കേണ്ടതില്ല. അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സത്യം, അങ്ങയെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പ്രയാസ

പരസ്യ പ്രബോധനം

ഉമർ(റ)ന്റെ വരവോടെ മുസ്ലിംകൾക്ക് യെരൂം വർധിച്ചു. മൂന്നു വർഷം നീണ്ടു നിന്ന രഹസ്യ പ്രബോധനം അവസാനിപ്പിച്ച അവർ മക്കയിലും പരിസരങ്ങളിലും പരസ്യ പ്രബോധനത്തിലേർപ്പെട്ടു. പരസ്യ പ്രബോധനത്തിനുള്ള കൽപന വന്നപ്പോൾ നബി(ﷺ) ആദ്യമായി സ്വന്തം കുടുംബത്തെ വിളിച്ചു കൂട്ടി ഇസ്ലാമിക സന്ദേശം കൈമാറി. പിതൃവ്യൻ അബൂലഹബിന് അത് രസിച്ചില്ല. അവൻ നബി(ﷺ)യെ ശകാരിച്ചു. അതോടെ അബൂലഹബിനെ ആക്ഷേപിച്ച് ഖുർആൻ വചനമിറങ്ങി.

പരസ്യ പ്രബോധനത്തിന് കൽപ്പിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ആ യത്ത്: നബിയേ, അങ്ങയുടെ അടുത്ത കുടുംബക്കാരെ അങ്ങ് താക്കീത് ചെയ്യുക. (ശുഅറാഅ്:214)

﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: ഈ ആയത്ത് ഇറങ്ങിയപ്പോൾ നബി(ﷺ) സ്വഹാ കുന്നിനു മുകളിൽ കയറി ഖുറൈശികളെ വിളിച്ചു.⁽¹⁾ അവർ അവിടെ ഒരുമിച്ചുകൂടി നബി(ﷺ) യോട് ചോദിച്ചു: യാ മുഹമ്മദ്, നിങ്ങൾക്കെന്തു പറ്റി?⁽²⁾ മറുപടി: ഈ പർവ്വതത്തിന്റെ താഴ്ഭാഗത്തിലൂടെ ഒരു കുതിര വരുന്നുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ എന്നെ സത്യമാക്കുമോ?⁽³⁾ മറുപടി: അതെ. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ തെറ്റിദ്ധരിക്കപ്പെടാത്തയാളാണ്. ഇതുവരെ ഒരു കളവ് പോലും നിങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ കണ്ടിട്ടില്ല.⁽⁴⁾

يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ (٢) - مَالِكُ يَا مُحَمَّدُ (٣) - أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَخْبَرْتُكُمْ أَنَّ خَيْلًا بِسَفْحِ

(١)

الْجَبَلِ أَكُنْتُمْ تُصَدِّقُونَنِي ؟ (٤) - أَنْتَ عِنْدَنَا غَيْرُ مَتَّهِمٍ وَمَا جَرَّبْنَا عَلَيْكَ كَذِبًا قَطُّ هَذَا

നബിﷺ പറഞ്ഞു: എങ്കിൽ നിശ്ചയം ഞാൻ കഠിനമായ ശിക്ഷയെ കുറിച്ച് മുന്നറിയിപ്പ് തരാൻ വന്ന താക്കീതുകാരനാണ്. അബ്ദുൽ മുത്തലിബിന്റെ, അബ്ദുമനാഫിന്റെ, സുഹ്റയുടെ സന്താനങ്ങളേ, ഖുറൈശികളിലെ ഓരോ വിഭാഗത്തേയും നബിﷺ വിളിച്ചു. നിശ്ചയം അടുത്ത കുടുംബക്കാരെ താക്കീതു ചെയ്യാൻ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) എന്നോട് കൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ് എന്ന് പറയാത്ത കാലത്തോളം ദുനിയാവിൽ ഒരു ഉപകാരവും ആഖിറത്തിൽ ഒരു അവകാശവും ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് അധീനപ്പെടുത്തിത്തരുന്നതല്ല.⁽¹⁾ അപ്പോൾ അബൂലഹബ് പറഞ്ഞു: നിനക്കെന്നും നാശമാകട്ടെ. ഇതിനു വേണ്ടിയാണോ ഞങ്ങളെ നീ ഒരുമിച്ചു കൂട്ടിയത്?⁽²⁾ അപ്പോഴാണ് സുറത്തുൽ മസദ് ഇറങ്ങിയത്. (അത്യാബഖാത്:1/200)

(١) - فَإِنِّي نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيِ عَذَابٍ شَدِيدٍ (٢) - يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ يَا بَنِي عَبْدِ
مَنَافٍ وَيَا بَنِي زُهْرَةَ ... وَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ الدُّنْيَا مَنَفْعَةً وَلَا مِنَ الْآخِرَةِ نَصِيًّا
إِلَّا أَنْ تَقُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (٣) - تَبَّ لَكَ سَائِرَ الْيَوْمِ الْهَذَا جَمَعْتَنَا

(സൂചന: പ്രബോധനം കുടുംബത്തിൽ- സുറത്തുൽ മസദ്- അബൂലഹബിനെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ശപിക്കുന്നു- നബിﷺയുടെ പ്രബോധന ത്യാഗങ്ങൾ)

അൽഭൂതം

അബൂലഹബിനെ ശപിച്ചു കൊണ്ട് സുറത്തുൽ മസദ് അവതരിച്ചപ്പോൾ അബൂലഹബിന്റെ ഭാര്യ നബിﷺയുടെ അടുക്കലേക്ക് (ദേഷ്യത്തോടെ) വന്നു. അതുകണ്ട സിദ്ദീഖ്(റ) നബിﷺയോട് പറഞ്ഞു: നബിയേ അവൾ മോശപ്പെട്ട

നബിﷺയും നജ്ജാശി(റ)യും

നുബുവ്വത്തിന്റെ അഞ്ചാം വർഷത്തോടെ ശത്രുക്കളുടെ മർദ്ദനം കഠിനമായിത്തുടങ്ങി. അതോടെ ആദ്യ ഹിജ്റക്കുള്ള സമ്മതം ലഭിച്ചു. നജ്ജാശി എന്ന സ്ഥാനപ്പേരുള്ള ഐത്യോപ്യയിലെ അസ്ഹമതു ബ്നുൽ അബ്ജർ രാജാവ് നീതിമാനാണെന്നും മറ്റുള്ളവരോട് ദയ കാണിക്കുന്നവനാണെന്നും മനസ്സിലാക്കിയ നബിﷺ അങ്ങോട്ട് ഹിജ്റ പോകാൻ വേണ്ടി സ്വഹാബികൾക്ക് സമ്മതം നൽകി. ഉസ്മാനുബ്നുഅഫാൻ(റ)ഉം ഭാര്യ റുഖിയുബ്ബി(റ)യുമടക്കം പന്ത്രണ്ട് പുരുഷൻമാരും നാലു സ്ത്രീകളും ഐത്യോപ്യയിൽ അഭയം തേടി. പിന്നീട് ഖുറൈശികൾ ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചു എന്ന വാർത്ത കേട്ട് അവരിൽ ചിലർ അതേ വർഷം ശവ്വാലിൽ മക്കയിലേക്ക് മടങ്ങി. പക്ഷെ പ്രസ്തുത വാർത്ത ശരിയല്ലായിരുന്നു എന്ന് അവർക്കു മനസ്സിലായി. വീണ്ടും ശത്രുക്കളുടെ കൊടിയ പീഡനങ്ങൾ സഹിക്ക വെയ്യാതെയായപ്പോൾ ജഅ്ഫർ(റ)ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ എൺപത്തി മൂന്നു പുരുഷൻമാരും പതിനെട്ട് സ്ത്രീകളും ഐത്യോപ്യയിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. അവർക്ക് സഹായമഭ്യർത്ഥിച്ചു കൊണ്ടും നജ്ജാശി രാജാവിനെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ടും നബിﷺ ഒരു കത്തെഴുതി.

അംറുബ്നു ഉമയ്യ(റ)ന്റെ കൈവശമാണ് നബിﷺ നജ്ജാശി രാജാവിനുള്ള കത്ത് കൊടുത്തയച്ചത്. പ്രസ്തുത കത്ത്:

റഹ്മാനും റഹീമുമായ അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ നാമത്തിൽ, അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ റസൂൽ മുഹമ്മദ് ഹബ്ശ രാജാവ് നജ്ജാശിക്ക് എഴുതുന്നത്! അല്ലാഹു(ﷻ)വിനെ സ്തുതിക്കുന്നു. അവനല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ല. രാജാവും പരിശുദ്ധനും

രക്ഷകനും നിർഭയനും സംരക്ഷകനുമാണവൻ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ إِلَى النَّجَّاشِيِّ مَلِكِ الْحَبَشَةِ إِنِّي
أَحْمَدُ إِلَيْكَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ

അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ വചനവും റൂഹുമാണ് ഈസാന നബിﷺ എന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. പരിശുദ്ധയും അവിവാഹിതയുമായ മർയം ബീവി(റ)യിലേക്ക് അല്ലാഹു(ﷻ) റൂഹിനെ നിക്ഷേപിച്ചു. അങ്ങനെയാണ് ഈസാ നബിﷺയെ അവർ ഗർഭം ചുമന്നത്. നിശ്ചയം ഞാൻ അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ ദൂതനാണ്. ഏകനായ പങ്കുകാരനില്ലാത്ത അല്ലാഹു(ﷻ)വിലേക്കും എന്നെ പിന്തുടരുന്നതിലേക്കും ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നതിനെ വിശ്വസിക്കുന്നതിലേക്കും താങ്കളെ ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു. എന്റെ പിതൃവ്യ പുത്രൻ ജഅ്ഫറുബ്നു അബീത്വാലിബി(റ)നെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്ക് പറഞ്ഞയക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ഒരു സംഘം മുസ്ലിംകളുമുണ്ട്. സൻമാർഗം പിന്തുടരുന്നവർക്ക് അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ രക്ഷയുണ്ടാകട്ടെ.

وَأَشْهَدُ أَنَّ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ رُوحُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ الْبَتُولِ الطَّيِّبَةِ فَحَمَلَتْ
بِعِيسَى وَإِنِّي أَدْعُوكِ إِلَى اللَّهِ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنْ تَتَّبِعَنِي وَتُؤْمِنَ بِالَّذِي جَاءَنِي فَإِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ وَقَدْ بَعَثْتُ إِلَيْكَ ابْنَ عَمِّي جَعْفَرًا وَمَعَهُ نَفَرٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ
مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى

നബിﷺയുടെ കത്ത് ലഭിച്ചപ്പോൾ രാജാവ് തന്റെ സിംഹാസനത്തിൽ നിന്ന് താഴെ ഇറങ്ങി വിനയത്തോടെ നിലത്തിറങ്ങി തന്റെ രണ്ട് കണ്ണുകളിലും നബിﷺയുടെ കത്ത് വെച്ചു. അദ്ദേഹം ശഹാദത്ത് കലിമ ചൊല്ലി മുസ്ലിമായി. ശേഷം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: നബിﷺയുടെ അടുക്കലേക്ക് പോകാൻ എനിക്കു സാധിക്കുമായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ അവിടെ പോകുമായിരുന്നു.⁽¹⁾

(1) -لَوْ كُنْتُ أَسْتَطِيعُ أَنْ آتِيَهُ لَأَتَيْتَهُ

ശേഷം അദ്ദേഹം മറുപടി എഴുതി. റഹ്മാനും റഹീമുമാ

ത്യാഗങ്ങൾ

മുത്തുമനസ്സ്കും സ്വഹാബികൾക്കും ക്രൂരമായ പീഡനങ്ങളാണ് ഏൽക്കേണ്ടി വന്നത്. നിസ്കരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്ന നബിസ്കയുടെ പിരടിയിൽ ചീഞ്ഞളിഞ്ഞ ഒട്ടക കുടൽമാലയിടാൻ ശത്രുക്കൾ ശ്രമിച്ചു. ഉമയ്യത്തിന്റെ അടിമയായിരുന്ന ബിലാൽ(റ)നെ ചുട്ടു പൊള്ളുന്ന മരുമണ്ണിൽ കിടത്തി മർദ്ദിച്ചു. സുമയ്യബീവി(റ)യെ അതിക്രൂരമായി മർദ്ദിച്ചുകൊലപ്പെടുത്തി. അബൂബകർ(റ)ന്റെ മുഖത്തടിച്ച് ബോധം കെടുത്തി. ബഹിഷ്കരണം കാരണം ശിഅബ് അബീത്വാലിബിൽ നബിസ്കയും കുടുംബവും ഒറ്റപ്പെട്ട് ജീവിച്ചു. ഭക്ഷണം കിട്ടാതെ പച്ചിലകൾ ഭക്ഷിച്ചതു കാരണം വിസർജ്ജങ്ങൾ വരെ മൃഗങ്ങളുടെ വിസർജ്ജം പോലെയായിത്തീർന്നു. ഒടുവിൽ നബിസ്ക ത്വാഇഫിലേക്ക് അഭയം തേടി ചെന്നു. അവരും നബിസ്കയെ കല്ലെടുത്തെറിഞ്ഞു ഉപദ്രവിച്ചു.

നബിസ്കയെ മർദ്ദിക്കുന്നു

ഒരിക്കൽ നബിസ്ക കഅ്ബക്കരികിൽ സുജൂദ് ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കെ ഉഖ്ബതുബ്നു അബീമുഅൈത് വന്നു അവിടുത്തെ കണ്ണുകൾ രണ്ടും പുറത്തേക്കു തള്ളുന്ന രൂപത്തിൽ നബിസ്കയുടെ പിരടിയിൽ ചവിട്ടി. നബിസ്കയുടെ കഴുത്തിൽ ശത്രുക്കൾ ശക്തമായി പിടിച്ചു ഞെക്കി. അബൂബക്ർ(റ) അവരെ അതിൽ നിന്ന് പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അവർ നബിസ്കയുടെ മുടിയും താടിയും പിടിച്ചു വലിച്ചു. അവിടുത്തെ കൂടുതൽ മുടികളും പറിഞ്ഞു വീണു. അപ്പോൾ അബൂബക്ർ(റ) അവരെ തടഞ്ഞു കൊണ്ട് ചോദിച്ചു: എന്റെ രക്ഷി താവ് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വാണെന്ന് പറഞ്ഞതിനാണോ നിങ്ങൾ

അദ്ദേഹത്തെ കൊല്ലുന്നത്? (അൽമവാഹിബുല്ലുറുന്നിയ:1/136)

(1). - فَجَذَبُوا رَأْسَهُ وَلَحِيَّتَهُ ﷺ حَتَّى سَقَطَ أَكْثَرُ شَعْرِهِ (2) - اتَّقَتُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ

(സൂചന: നബിﷺയെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ശത്രുക്കൾ/ ഉഖ്ബ- ദീനി നു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ സഹിക്കാൻ സന്നദ്ധരാവുക- അബൂബ ക്കർ(റ)ന്റെ സ്നേഹം- വലീദുബ്നു മുഗീറയുടെ ഉപദ്രവം)

അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ ധൈര്യം

ആഇശാബീവി(റ) പറയുന്നു: നബിﷺ രഹസ്യ പ്രബോധനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലം. ഒരു ദിവസം മുപ്പത്തി എട്ട് മുസ്ലിംകൾ ഒരുമിച്ചു കൂടിയപ്പോൾ അബൂബക്ർ(റ) നബിﷺയോട് പരസ്യ പ്രബോധനത്തിനു വേണ്ടി പറഞ്ഞു. നബിﷺ പറഞ്ഞു: അബൂബക്റേ, നമ്മൾ കുറച്ചാളുകളേ ഉള്ളൂ.⁽¹⁾ അബൂബക്ർ(റ) നബിﷺയെ നിരന്തരം പ്രേരിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ഒടുവിൽ നബിﷺ അതിന് തയ്യാറായി. എല്ലാവരും പള്ളിയുടെ വിവിധ മൂലകളിലായി അവരവരുടെ കുടുംബങ്ങൾക്കിടയിൽ കൂട്ടം തെറ്റിയിരുന്നു.

(1) - يَا أَبَا بَكْرٍ إِنَّا قَلِيلٌ

അബൂബക്ർ(റ) പ്രസംഗിക്കാൻ വേണ്ടി എഴുന്നേറ്റു. ഇതു കണ്ട മുശ്റികീങ്ങൾ മുസ്ലിംകളെ ക്രൂരമായി മർദ്ദിച്ചു. അബൂബക്ർ(റ)നെ അവർ ചവിട്ടുകയും അടിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉത്ബതുബ്നു റബീഅ വന്നു രണ്ട് ചെരിപ്പുകൾ കൂട്ടി പിടിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്ത് ആഞ്ഞടിക്കുകയും വയറ്റത്ത് ചവിട്ടിക്കയറുകയും ചെയ്തു. മൂക്ക് തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്ത രൂപത്തിൽ അടിയുടെ അടയാളം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്ത് പതിഞ്ഞു. അപ്പോൾ കുടുംബക്കാരായ ബനുതൈം ഗോത്രക്കാർ വന്നു അദ്ദേഹത്തെ മുശ്റികീങ്ങളിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുത്തുകയും ഒരു വസ്ത്രത്തിൽ താങ്ങിയെടുത്ത് വീട്ടിലെത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജ്

നൂബുവൃത്തിന്റെ പത്താം വർഷം അബൂത്വാലിബും ഖദീജബീവി(റ)യും വഹാത്തായി. പ്രസ്തുത സംഭവങ്ങൾ മാനസികമായി നബിﷺയെ വല്ലാതെ വേദനിപ്പിച്ചു. അതിൽ നിന്ന് ഒരു മോചനം കൂടിയായിരുന്നു ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജ് യാത്ര. രാത്രിയിലെ കുറഞ്ഞ സമയം കൊണ്ട് മസ്ജിദുൽ ഹറാമിൽ നിന്ന് മസ്ജിദുൽ അഖ്സയിലേക്ക് ജിബ്രീൽﷺ മുഖേനെ അല്ലാഹു(ﷻ) നബിﷺയെ കൊണ്ടുപോയി. ഇതാണ് ഇസ്റാഅ്. അവിടുന്നുങ്ങോട്ട് എഴാകാശവും കടന്നു ചെന്ന് അല്ലാഹു(ﷻ)വിനെ ദർശിച്ച് മടങ്ങി വന്നു. ഈ സംഭവത്തിനാണ് മിഅ്റാജ് എന്ന് പറയുന്നത്. നൂബുവൃത്തിന്റെ പതിനൊന്നാം വർഷം റജബ് ഇരുപത്തിയേഴ് തികളാഴ്ച രാത്രിയാണ് പ്രസ്തുത സംഭവം നടക്കുന്നത്. അബൂത്വാലിബിന്റെ മകൾ ഉമ്മുഹാനിഅ്(റ)ന്റെ വീട്ടിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ജിബ്രീൽ വന്നു ആദ്യം മസ്ജിദുൽ ഹറാമിൽ കൊണ്ടു പോയി അവിടെ വെച്ച് നബിﷺയുടെ നെഞ്ച് കീറി പൂരയം പുറത്തെടുത്തു സംസം വെള്ളം കൊണ്ട് കഴുകി വീണ്ടും യഥാസ്ഥാനത്തു തന്നെ പുനസ്ഥാപിച്ചു. തുടർന്നായിരുന്നു യാത്ര

ബുറാഖ്

അനസ്(റ) പറയുന്നു: ഇസ്റാഇന്റെ രാത്രിയിൽ കടിഞ്ഞാണും ജീനിയും കെട്ടിയ ബുറാഖിനെ നബിﷺയുടെ അടുക്കലേക്ക് കൊണ്ട് വന്നു. പക്ഷെ നബിﷺക്ക് അതിന്റെ പുറത്ത് കയറാൻ പ്രയാസം വന്നപ്പോൾ ബുറാഖിനോട് ജിബ്രീൽﷺ ചോദിച്ചു: മുഹമ്മദ് നബിﷺയോടാണോ നീ ഇങ്ങനെ

ചെയ്യുന്നത്? ചോദ്യം കേട്ട ബുറാഖ് വിയർത്തൊലിച്ചു. (നബിﷺക്ക് വഴിപ്പെട്ടു)

(1) -أَبِمُحَمَّدٍ تَفْعَلُ هَذَا؟ (2) -فَارْفُضْ عَرَفًا

(സൂചന: നബിﷺയും ബുറാഖും- നബിﷺയുടെ പേര് കേട്ടാൽ)

അനസ്(റ)ൽ നിന്ന്, നബിﷺ പറയുന്നു: എന്റെ അടുക്കലേക്ക് (ജിബ്രീൽﷺ) ബുറാഖിനെ കൊണ്ടു വന്നു. കഴുതയേക്കാൾ വലുതും കോവർ കഴുതയേക്കാൾ ചെറുതുമായ, നീണ്ട വെളുത്ത ഒരു മൃഗമാണ് ബുറാഖ്. കണ്ണ് എത്തുന്നേടത് കാൽ വെച്ചാണ് അതിന്റെ സഞ്ചാരം. ഞാൻ ബുറാഖിനു പുറത്തു കയറി. ബൈത്തുൽ മുഖദ്രസിൽ ചെന്നു. അവിടെ അമ്പിയാക്കൾ ബന്ധിക്കാറുള്ള ഹൽഖയിൽ ഞാൻ ബുറാഖിനെ ബന്ധിച്ചു. ശേഷം പള്ളിയിൽ (ബൈത്തുൽ മുഖദ്രസിൽ) കയറി. രണ്ട് റക്അത്ത് നിസ്കരിച്ചു. പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ പാലിന്റെയും കള്ളിന്റെയും ഓരോ പാത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു വന്നു. ഞാൻ പാൽ പാത്രം തെരെഞ്ഞെടുത്തു. അപ്പോൾ ജിബ്രീൽﷺ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ ഫിത്റതിനെ (നേർമാർഗം) തെരെഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു.⁽¹⁾

(1) -اخْتَرْتُ الْفِطْرَةَ

ശേഷം ജിബ്രീൽﷺ എന്നെയും കൂട്ടി -ഒന്നാം- ആകാശത്തേക്ക് കയറി. വാതിൽ തുറക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ചോദ്യം: നിങ്ങൾ ആരാണ്? മറുപടി: ജിബ്രീൽﷺ.⁽¹⁾ ചോദ്യം: കൂടെയാരാണ്? മറുപടി: മുഹമ്മദ് നബിﷺ.⁽²⁾ ചോദ്യം: അവരെ കൊണ്ട് വരാൻ വേണ്ടി ഏൽപ്പിക്കപ്പെട്ടതാണോ? മറുപടി: അതെ. ഏൽപ്പിക്കപ്പെട്ടതാണ്.⁽³⁾ നബിﷺ പറയുന്നു: അപ്പോൾ -ഒന്നാനാകാശ കവാടം- തുറന്നു. ആദം നബിﷺ യെ അവിടെ ഞാൻ കണ്ടു. അദ്ദേഹം എന്നെ സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും എനിക്ക് നല്ലത് പ്രാർത്ഥിച്ചു തരികയും ചെയ്തു.⁽⁴⁾

(1) -مَنْ أَنْتَ؟ جِبْرِيلُ (2) -وَمَنْ مَعَكَ؟ مُحَمَّدٌ (3) -أَوْ قَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ؟ نَعَمْ قَدْ

بُعِثَ إِلَيْهِ (4) -فَرَحَّبَ بِي وَدَعَا لِي بِخَيْرٍ

ഹിജ്റ

ശത്രുക്കളുടെ കഠിന പീഡനങ്ങളേൽക്കേണ്ടി വന്ന മുസ്‌ലിംകൾക്ക് ഹിജ്റ നേരിട്ട അനുഭവമല്ല. അവർ ഒറ്റയായും സംഘമായും രഹസ്യമായി മദീനയിലേക്ക് പലായനം ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. നൂബുവുത്തിന്റെ പതിമൂന്നാം വർഷം സ്വഹർ ഇരുപത്തിയേഴിനാണ് നബിﷺയും അബൂബകർ(റ)ഉം യാത്ര ആരംഭിക്കുന്നത്. അതിനു മുമ്പു തന്നെ തുഹ്രം ചിലയാളുകളൊഴികെ എല്ലാവരും മദീനയിലെത്തിച്ചേർന്നിരുന്നു. നബിﷺയെ വധിക്കാൻ വേണ്ടി ഇബ്ലീസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഖുറൈശികൾ ദാറുനാദ്വയിൽ യോഗം ചേർന്നു. യോഗ തീരുമാനമനുസരിച്ച് അവർ നബിﷺയുടെ വീടു വളഞ്ഞു പുറത്തിറങ്ങുന്നതും കാത്തിരുന്നു. അപ്പോൾ ജിബ്രീൽﷺ വന്നു നബിﷺയോട് വിവരം പറയുകയും നബിﷺ വിരിപ്പിൽ അലി(റ)യെ കിടത്തി ഒരു പിടി മണ്ണ് വാരി സുറത്തുയാസീനിലെ ആദ്യഭാഗമോതി ശത്രുക്കളുടെ കണ്ണുകളിലിട്ട് അവിടെ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പതിമൂന്ന് വർഷം നീണ്ടു നിന്ന മക്കയിലെ പ്രബോധന ജീവിതത്തിനൊടുവിൽ നബിﷺ മക്കയോട് യാത്ര പറയുകയാണ്.

ഗുഡാലോചന

മദീനക്കാർ ഇസ്‌ലാം സ്വീകരിച്ച വിവരം കേട്ട മുശ്റികീങ്ങൾ ഭയപ്പെടുകയും ദാറുനാദ്വയിൽ യോഗം ചേരുകയും ചെയ്തു. ഒരു കിഴവന്റെ വേഷത്തിൽ ഇബ്ലീസ് വന്നു പറഞ്ഞു: ഞാൻ നജ്ദുകാരനാണ്. നിങ്ങൾ യോഗം ചേരുന്ന വിവരം ഞാനറിഞ്ഞു.⁽¹⁾ അതിൽ പങ്കെടുക്കാമെന്ന് കരുതിയാണ് ഇവിടെ വന്നത്. എന്റെ പക്കൽ നിന്ന് നിങ്ങൾക്ക് ഉപദേശ- അഭിപ്രായങ്ങൾ ലഭിക്കാതിരിക്കില്ല.

(1) -أَنَا مِنْ نَجْدٍ سَمِعْتُ إِجْتِمَاعَكُمْ.....

(നബിﷺയെ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന) ചർച്ച തുടങ്ങിയപ്പോൾ അബൂൽ ബഖ്തരി പറഞ്ഞു: മുഹമ്മദിനെ എല്ലാ ദ്വാരങ്ങളും അടച്ച ഒരു റൂമിൽ മരണം വരെ തടവിലാക്കുകയും മുകളിലൂടെ ഒരു ദ്വാരം നിർമ്മിച്ച് ഭക്ഷണവും വെള്ളവും കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. അപ്പോൾ ഇബ്ലീസ് പറഞ്ഞു: ഇത് മോശം അഭിപ്രായമാണ്. മുഹമ്മദിന്റെ ആളുകൾ വന്ന് നിങ്ങളോട് യുദ്ധം ചെയ്ത് അയാളെ രക്ഷപ്പെടുത്തും.⁽¹⁾

(1) -بَشِ الرَّأْيِ يَأْتِيَكُمْ مِنْ يَفَاتِكُمْ مِنْ قَوْمِهِ وَيَخْلُصُهُ مِنْ أَيْدِيكُمْ

ഹിശാമുബ്നു അഓർ പറഞ്ഞു: മുഹമ്മദിനെ ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്ത് കയറ്റി നാട് കടത്താമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. പിന്നീട് അയാളുടെ ബുദ്ധമുട്ടുണ്ടാകില്ലല്ലോ! ഇബ്ലീസ് പറഞ്ഞു: ഇതും മോശം അഭിപ്രായമാണ്. അയാൾ മറ്റുള്ളവരെ കൂടി നാശത്തിലാക്കുകയും അവരെയും കൂട്ടി നിങ്ങളോട് യുദ്ധത്തിന് വരികയും ചെയ്യും.⁽¹⁾

(1) -بَشِ الرَّأْيِ يَفْسِدُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَيَفَاتِكُمْ بِهِ

അബൂജഹൽ പറഞ്ഞു: എങ്കിൽ ഞാനൊരു അഭിപ്രായം പറയാം. എല്ലാ ഗോത്രങ്ങളിൽ നിന്നും ഒരോരുത്തർക്ക് വീതം വാളു കൊടുത്ത് ഒരു വെട്ടിന് മുഹമ്മദിനെ കൊലപ്പെടുത്താം. അപ്പോൾ എല്ലാ ഗോത്രങ്ങൾക്കും രക്തത്തിൽ പങ്കാളിത്തമുണ്ടാവുകയും അതുകാരണം ബന്ധുഹാശിമുകാർക്ക് ഖുറൈശികളോട് തിരിച്ച് യുദ്ധം ചെയ്യാനുള്ള ശക്തിയില്ലാതെയായിത്തീരുകയും ചെയ്യും. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ അവർ നമ്മോട് നഷ്ട പരിഹാരം ആവശ്യപ്പെടും. അപ്പോൾ നമുക്ക് നഷ്ട പരിഹാരം നൽകാം.⁽¹⁾ അബൂജഹ്ലിന്റെ അഭിപ്രായം കേട്ട ഇബ്ലീസ് പറഞ്ഞു: ഈ ചെറുപ്പക്കാരൻ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്.⁽²⁾ അബൂജഹ്ലിന്റെ തീരുമാനമനുസരിച്ച് യോഗം പിരിഞ്ഞു. അപ്പോഴേക്കും ശത്രുക്കളുടെ ഗൂഢാലോചന ജിബ്രീൽﷺ നബിﷺയെ അറിയുകയും ഹിജ്റ

യുദ്ധങ്ങൾ

നബിﷺ മദീനയിൽ ജീവിതം തുടങ്ങുകയാണ്. മക്കയിലെ കൊടിയ പീഡന പർവ്വങ്ങൾക്ക് അറുതിയായി. സ്വസ്ഥമായി ജീവിതം നയിക്കുമ്പോഴാണ് ഖുറൈശികൾ വീണ്ടും ശല്യപ്പെടുത്താൻ വരുന്നത്. ചെറിയ കലഹങ്ങളും സംഘട്ടനങ്ങളും പിന്നീട് പ്രധാന യുദ്ധങ്ങളായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. ഹിജ്റ രണ്ടിൽ ബദർ യുദ്ധവും ഹിജ്റ മൂന്നിൽ ഉഹ്ദ് യുദ്ധവും ശേഷം ഖൻദഖും ഹുനൈനും വൈബും ഫത്ഹ് മക്കയും തുടങ്ങി നബിﷺയുടെ ജീവിതത്തിൽ ആകെ ഇരുപത്തിയേഴ് ഗസവ്കളും (നബിﷺയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സൈനിക നീക്കങ്ങളും) നാൽപ്പത്തിയേഴിലേറെ സരിയത്തുകളും (നബിﷺ നേരിട്ട് പങ്കെടുക്കാത്ത സൈനിക നീക്കങ്ങളും) നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാം ലോക മഹായുദ്ധത്തിൽ 72,53000 പേരും രണ്ടാം ലോക മഹായുദ്ധത്തിൽ 3,47,17000 പേരും കൊല്ലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ നബിﷺയുടെ ജീവിത കാലത്ത് ചെറുതും വലുതുമായി ആകെ നടന്ന എൺപതോളം യുദ്ധങ്ങളിൽ ആകെ കൊല്ലപ്പെട്ടത് 1018 പേർ മാത്രമാണ്. (259 മുസ്ലിംകളും 759 ശത്രുക്കളും) ഇസ്ലാമിക ചരിത്രത്തിലെ പ്രധാന യുദ്ധമായ ബദർ, ഉഹ്ദ് യുദ്ധങ്ങളിലെ നബിﷺയുടെ മഹത്വത്തെ കൂടുതൽ അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന ഏതാനും ചരിത്ര സ്മൃതികൾ വായിക്കാം.

ബദർ യുദ്ധം⁽¹⁾

അബ്ദുറഹ്മാനുബ്നു ഔഫ്(റ) പറയുന്നു: ബദർ യുദ്ധദിവസം അണിയിച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾ ഞാനെന്റെ ഇടതു-വലതു ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് നോക്കി. അൻസാറുകളായ രണ്ട്

(1) ബദർയുദ്ധം കൂടുതൽ അറിയാൻ പ്രഭാഷണകോശം രണ്ടാം ഭാഗം പേജ് 177 മുതൽ വായിക്കുക

കുട്ടികളായിരുന്നു എന്റെ ഇരുഭാഗത്തുമുണ്ടായിരുന്നത്. അവരേക്കാൾ ശക്തിയുള്ളവരുടെ ഇടയിലായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. ആ കുട്ടികളിൽ ഒരാൾ എന്നെ കൈകൊണ്ട് തട്ടി ചോദിച്ചു: എന്റെ പിതൃവ്യാ, നിങ്ങൾക്ക് അബൂജഹ്ലിനെ അറിയുമോ?⁽¹⁾ മറുപടി: അതെ. എന്റെ സഹോദരപുത്രാ, നിങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യമെന്താണ്?⁽²⁾ മറുപടി: അവൻ നബിﷺയെ ചീത്ത പറയുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് വിവരം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹു(ﷻ) സത്യം, അവനെ ഞാൻ കണ്ടാൽ ആരുടെ മരണാവധിയാണോ ആദ്യമെത്തുന്നത് അവൻ മരിക്കുന്നത് വരെ എന്റെ ശരീരം അബൂജഹ്ലിന്റെ ശരീരത്തെ തൊട്ട് വിട്ടുപരിയുകയില്ല.⁽³⁾ (രണ്ടിൽ ഒരാൾ കൊല്ലപ്പെടുന്നത് വരെ ഞാൻ അവനോട് യുദ്ധം ചെയ്യും) ഇതുകേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ അൽഭുതപ്പെട്ടു. മറ്റേ കുട്ടിയും എന്നോട് ഇതുപോലെ സംസാരിച്ചു.

(1) - هَلْ تَعْرِفُ أَبَا جَهْلٍ؟ (2) - فَمَا حَاجَتُكَ إِلَيْهِ؟ (3) - أُخْبِرْتُ أَنَّهُ يُسَبِّحُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ (4) - لَنْ رَأَيْتَهُ لَا يُفَارِقُ سَوَادِي سَوَادَهُ حَتَّى يَمُوتَ الْأَعْجَلُ مِنْهُ

അധിക സമയം കഴിഞ്ഞില്ല. അബൂജഹ്ൽ തന്റെ ആളുകൾക്കിടയിലൂടെ ചുറ്റി നടക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. ഞാൻ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ കാണുന്നില്ലേ. ഇതാണ് നിങ്ങൾ എന്നോട് ചോദിച്ചിരുന്ന ആ ചങ്ങാതി.⁽¹⁾ അബ്ദുറഹ്മാനുബ്നു ഔഹ്(റ) പറയുന്നു: ഉടനെ അവർ രണ്ടു പേരും വാളെടുത്തിറങ്ങി. അബൂജഹ്ൽ കൊല്ലപ്പെടുന്നത് വരെ അവർ അവനെ വെട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവർ നബിﷺയുടെ അടുക്കലേക്ക് മടങ്ങി വന്ന് വിവരം പറഞ്ഞു: ചോദ്യം: നിങ്ങളിൽ ആരാണ് അവനെ കൊന്നത്?⁽²⁾ രണ്ടു പേരും ഞാനാണ് കൊന്നതെന്ന്⁽³⁾ അവകാശപ്പെട്ടു. നബിﷺ ചോദിച്ചു: നിങ്ങളുടെ വാളുകൾ നിങ്ങൾ തുടച്ചോ? (രക്തം തുടച്ചോ?)⁽⁴⁾ മറുപടി: ഇല്ല. നബിﷺ രണ്ടു പേരുടെയും വാളുകൾ പരിശോധിച്ചു. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ രണ്ടു പേരും അവനെ കൊന്നിരിക്കുന്നു.⁽⁵⁾ അബൂജഹ്ലിന്റെ സലബ്ബ് (കൊല്ലപ്പെട്ടവരുടെ

ശരീരത്തിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ) മുആദുബ്നു അംറുബ്നുൽ ജമൂഹ്(റ)ന് നൽകി. പ്രസ്തുത രണ്ട് കുട്ടികൾ മുആദുബ്നു അംറുബ്നുൽ ജമൂഹ്(റ)ഉം മുആദുബ്നു അഹ്റാബ്(റ)ഉം ആയിരുന്നു. ബുഖാരി, മുസ്ലിം. (മിശ്കാത്:4027, മിർഖാത്ത് സഹിത്ത്)

(1) - أَلَا تَرَيَانِ هَذَا صَاحِبَكُمْ الَّذِي تَسْأَلَانِي عَنْهُ (2) - أَيُّكُمْ قَتَلَهُ؟ (3) - أَنَا قَتَلْتُهُ

(4) - هَلْ مَسَحْتُمَا سَيْفَكُمْ؟ (5) - كَلَّا كَمَا قَتَلَهُ

മുആദുബ്നു അംറുൽ ജമൂഹ്(റ)ന് മാത്രം നബിﷺ സ ലബ് കൊടുക്കാൻ കാരണം?

ആദ്യം അബൂജഹ്ലിനെ വെട്ടി കീഴ്പ്പെടുത്തിയത് അദ്ദേഹമായത് കൊണ്ടാണ്.

നിങ്ങൾ രണ്ടു പേരുമാണ് അവനെ വധിച്ചത് എന്ന് നബിﷺ പറഞ്ഞതോ?

അത് അവരുടെ മനസ്സിന്റെ സന്തോഷത്തിന് വേണ്ടി പറഞ്ഞതാണ്.

രണ്ടു പേരും അബൂജഹ്ലിനെ വെട്ടിയതിനു ശേഷം അബൂജഹ്ലിനെ കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കാൻ നബിﷺ പറഞ്ഞ തനുസരിച്ച് ഇബ്നു മസ്ഊദ്(റ) യുദ്ധക്കളത്തിലേക്ക് ചെന്നു. അബൂജഹ്ലിൽ അന്ത്യശ്വാസം വലിക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ ഇബ്നു മസ്ഊദ്(റ) അവന്റെ തലയറുത്തു. (മിർഖാത്ത്)

(സൂചന: ബദർ യുദ്ധത്തിലെ അൽഭുത രംഗം- കുട്ടികളുടെ നബിﷺ സ്നേഹം- അബൂജഹ്ലിൽ നിസ്സാരനായി കൊല്ലപ്പെടുന്നു- മുആദുബ്നു അംറുബ്നുൽ ജമൂഹ്(റ)ഉം/ മുആദുബ്നു അഹ്റാബ്(റ)ഉം അബൂജഹ്ലും- കുട്ടികളെ നബി സ്നേഹം പഠിപ്പിക്കുക- സിനിമാ/ കായിക താരങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്ന വർ- കഴിവ് അംഗീകരിക്കുക/ പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കുക)

മുആദുബ്നു അംറുബ്നുൽ ജമൂഹ്(റ) പറയുന്നു: ബദർ യുദ്ധ ദിവസം അബൂജഹ്ലിനെ നേരിട്ടത് ഞാനായിരുന്നു. അവനെ കീഴ്പ്പെടുത്തിയ ശേഷം അവന്റെ മുകളിൽ കയറി

തണ്ടം കാലിന്റെ പകുതി ഭാഗം ഞാൻ വെട്ടിയെടുത്തു. അവന്റെ മകൻ ഇക്രിമ(റ) (പിൽക്കാലത്ത് മുസ്ലിമായിട്ടുണ്ട്) വന്ന് എന്റെ ചുമലിൽ വെട്ടുകയും എന്റെ കൈ തൊലിയിൽ മാത്രം തുങ്ങി നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത കൈ പിന്നിലേക്ക് തൂക്കിയിട്ട് ഞാൻ അന്ന് മുഴുവൻ യുദ്ധം ചെയ്തു. വീണ്ടും അത് പ്രയാസം സൃഷ്ടിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഞാൻ കയ്യിന് മുകളിൽ കാലു വെച്ച് നീട്ടി വലിക്കുകയും കൈ മുറിച്ചെടുത്തു ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്തു.⁽¹⁾ പിന്നീട് ഉസ്മാൻ(റ)ന്റെ കാലത്താണ് മുആദുബ്നു അറുബ്നുൽ ജമുഹ്(റ) വന്നതായത്. (സിയറു അബ്ദുല്ലാഹിനുബ്ലാഅ്: 1/251-وضعت يدي على فخذه حتى طرحت)

(സൂചന: ബദർ യുദ്ധത്തിലെ ഭയാനക രംഗങ്ങൾ- മുആദുബ്നു അറുബ്നുൽ ജമുഹ്(റ)ഉം അബൂജഹ്ലും- ഇസ്ലാമിനു വേണ്ടി/ നബിﷺക്കു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ)

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അർ(റ) പറയുന്നു: ബദർ ദിവസം നബിﷺയും മൂന്നുറ്റി പതിനഞ്ച് സ്വഹാബികളും പുറപ്പെട്ടു. നബിﷺ പ്രാർത്ഥിച്ചു: അല്ലാഹുവേ, ഇവർ ചെരിപ്പില്ലാത്തവരാണ്. അവരെ നീ ചുമക്കേണ. ഇവർ വസ്ത്രമില്ലാത്തവരാണ്. അവരെ നീ ധരിപ്പിക്കേണ. ഇവർ വിശക്കുന്നവരാണ്. ഇവർക്ക് നീ വയറു നിറക്കേണ. നബിﷺക്ക് അല്ലാഹു(عز وجل) വിജയം നൽകി. അവർ ബദറിൽ നിന്ന് മടങ്ങി. ഒന്നോ രണ്ടോ ഒട്ടകങ്ങളേയും കൂട്ടി മടങ്ങാത്ത ആരും അവരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ വസ്ത്രം ധരിക്കുകയും വയറു നിറക്കുകയും ചെയ്തു. അബൂദാവൂദ് (മിശ്കാത്ത്)

(1) -اللَّهُمَّ إِنَّهُمْ خِفَاءٌ فَاحْمِلْهُمْ اللَّهُمَّ إِنَّهُمْ عَرَاةٌ فَكَسِّمْهُمْ اللَّهُمَّ إِنَّهُمْ جِيَاعٌ فَاشْبِعْهُمْ

(സൂചന: നബിﷺയുടെ പ്രാർത്ഥന- ബദറിൽ നിന്ന് മടങ്ങുമ്പോൾ- പ്രയാസങ്ങൾക്ക് പിറകെ സഹായം- അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം)

അതീയതുബ്നു ഖൈസ്(റ) പറയുന്നു: ബദർ യുദ്ധം

ഹുദൈബിയ്യ

ഹിജ്റ ആറാം വർഷം ദുൽഖജ്ജ (യുദ്ധം ഹറാമായ മാസം) നബിﷺയും ആയിരത്തി അറുനൂറ് സ്വഹാബികളും മക്കയിലേക്ക് ഉററു ചെയ്യാൻ വേണ്ടി പുറപ്പെട്ടു. വിവരമറിഞ്ഞ ഖുറൈശികൾ ഖാലിദുബ്നു വലീദിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു സൈന്യത്തെ നബിﷺയെ തടയാൻ വേണ്ടി അയച്ചു. അസ് ഫാനിലെത്തിയപ്പോൾ ഖുറൈശികൾ തടയാൻ വരുന്ന വിവരം നബിﷺ സ്വഹാബികളെ അറിയിക്കുകയും മറ്റൊരു വഴിയിലൂടെ അവർ സനിയ്യത്ത് എന്ന മലമ്പ്രദേശത്ത് എത്തുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത മലയിറങ്ങിയപ്പോൾ നബിﷺയുടെ ഖസ് വാങ് എന്ന ഒട്ടകം അവിടെ മുട്ടുകുത്തി. നബിﷺയും സ്വഹാബികളും അതിനെ എഴുന്നേൽപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും ഒട്ടകം എഴുന്നേറ്റില്ല. അടിച്ചിട്ടും എഴുന്നേൽക്കാതായപ്പോൾ ഒട്ടകം ദുർവാശി പിടിക്കുകയാണെന്ന് സ്വഹാബികൾ പറഞ്ഞു: അപ്പോൾ നബിﷺ പറഞ്ഞു: അതിന് ദുർവാശിയല്ല. ആനയെ തടഞ്ഞ റബ്ബ് അതിനെയാണ് തടഞ്ഞതാണ്.⁽¹⁾

(1) وَلَكِنْ حَسِبَهَا حَابِسُ الْفِيلِ

(അബ്റഹത്തിന്റെ ആന സൈന്യം കഅ്ബ പൊളിക്കാൻ വേണ്ടി മക്കയിലെത്താറായപ്പോൾ കുട്ടത്തിലുള്ള മഹ്മൂദ് എന്ന ആന മുന്നോട്ട് നീങ്ങാതെ അവിടെ തന്നെ നിന്നു. മക്കയല്ലാത്ത ഏതു ഭാഗത്തേക്ക് തെളിച്ചാലും അത് പോകാൻ

തയ്യാറായിരുന്നു. പക്ഷെ മക്കയിലേക്ക് പോകുന്നതിനെ തൊട്ട് അല്ലാഹു (ﷻ) അതിനെ തടഞ്ഞു. പ്രസ്തുത സംഭവത്തെ സൂചിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് നബി ﷺ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞത്.)

ഒട്ടകം ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ നബി ﷺ പറഞ്ഞു: ഖുറൈശികൾ അവരുടെ ബഹുമാനാദവരുകൾക്ക് ആവശ്യമായ എന്ത് എന്നോട് ആവശ്യപ്പെട്ടാലും ഞാനത് സ്വീകരിക്കും.⁽¹⁾ ഇതു പറഞ്ഞ ശേഷം ഒട്ടകത്തെ തെളിച്ചപ്പോൾ അത് മുന്നോട്ട് നീങ്ങാൻ തുടങ്ങി. അവർ ഹുദൈബി യൂയിലെ ഒരു കിണറിനടുത്തെത്തി. അതിൽ അൽപം മലിന ജലം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അപ്പോൾ സ്വഹാബികൾ ഒരു പാത്രം വെള്ളം കൊണ്ടു വന്നു. നബി ﷺ വുളുഅ് ചെയ്തു. അവിടുന്ന് അൽപം വെള്ളം വായിലേക്കാക്കി ആ പാത്രത്തിലേക്ക് തുപ്പി. ശേഷം അത് കിണറ്റിലേക്ക് ഒഴുക്കാൻ കൽപ്പിക്കുകയും സ്വഹാബികൾ അപ്രകാരം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അതോടെ കിണറ്റിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു. ഒരാൾ ഇരുന്നാൽ അയാൾ മുങ്ങാൻ മാത്രം വെള്ളം കിണറ്റിൽ കൂടി.⁽²⁾

(1) - لَا يَسْأَلُونِي فِيمَا بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ شَيْئًا يَعْظُمُونَ بِهِ حُرْمَاتِهِمْ إِلَّا قَبْلَتَهُ مِنْهُمْ

(2) - فَأَمْتَلَاتِ الْبَيْتَ حَتَّى كَادُوا يَغْرُقُونَ مِنْهَا وَهُمْ جُلُوسٌ

മുസ്ലിംകൾ ഹുദൈബിയ്യയിലെത്തിയ വിവരമറിഞ്ഞ ഖുറൈശികൾ തടയാൻ വേണ്ടി തയ്യാറെടുത്തു. നബി ﷺ ഉമർ(റ)നെ വിളിച്ചു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: യാ ഉമർ, നിങ്ങൾ ഖുറൈശികളുടെ അടുത്ത് ചെന്ന് നമുക്ക് ഉറ ചെയാനുള്ള സമ്മതം വാങ്ങുക.⁽¹⁾ അവർ നമുക്ക് വേണ്ടി കഅ്ബ ഒഴിവാക്കിത്തരട്ടെ. മറ്റു ഉദ്ദേശ്യങ്ങളൊന്നും എനിക്കില്ല. ഉമർ(റ) പറഞ്ഞു: യാ റസൂലല്ലാഹ്, എനിക്ക് സംരക്ഷണം നൽകാൻ സാധിക്കുന്ന ആരും മക്കയിലില്ല. അങ്ങ് ഉസ്മാൻ(റ)നെ അയക്കുക. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബക്കാർ മക്കയിലുണ്ട്. അവർ അദ്ദേഹത്തിന് സംരക്ഷണം നൽകും.⁽²⁾

(1) - يَا عُمَرُ اذْهَبْ فَاسْتَاذِنْ لَنَا عَلَيْهِمْ حَتَّى نَعْتَمِرَ... (2) - يَا رَسُولَ اللَّهِ لَيْسَ ثَمَّ

നബി ﷺ യും വൈസറും

റോമൻ ചക്രവർത്തിമാരുടെ സ്ഥാനപ്പേരാണ് കൈസർ. നബി ﷺ യുടെ ആഗമന കാലത്ത് റോം ഭരിച്ചിരുന്നത് ഹിർഖൽ (ഹെറോക്ലിയസ്) രാജാവായിരുന്നു. ഹുറൈബിയ സന്ധിയോടെ രൂപപ്പെട്ട സമാധാനാതരീക്ഷത്തിൽ ഹിജ്റ ആറിൽ നബി ﷺ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ട് നിരവധി രാജാക്കന്മാർക്ക് കത്തയച്ചു. കൈസർ രാജാവിനുള്ള കത്ത് ദിഹ്യാതുൽ കൽബി(റ)യുടെ കൈ ശമാണ് കൊടുത്തയച്ചത്. കത്തു കിട്ടിയ രാജാവ് നബി ﷺ യുടെ (ഖാതമിൽ) മുദ്ര വെച്ചതിൽ ചുംബിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. നബി ﷺ യെ മനസ്സിലാക്കിയ രാജാവ് വിശ്വസിക്കാൻ വേണ്ടി കൂടെയുള്ളവരോട് താൽപര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചെങ്കിലും അവർ പ്രശ്നമാക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം തന്റെ ഉദ്യമത്തിൽ നിന്ന് പിന്തിരിഞ്ഞു. പ്രസ്തുത കത്തു ലഭിച്ചപ്പോൾ നബി ﷺ യെ കുറിച്ചുള്ള വിശദ വിവരങ്ങൾ അന്വേഷിക്കാൻ രാജാവ് അബൂസുഫ്യാനെ വിളിച്ചു വരുത്തി. പ്രസ്തുത സംഭവങ്ങൾ തുടക്കം മുതൽ വായിക്കാം

ഒരു ദിവസം രാവിലെ വൈസർ ചക്രവർത്തി (ഹിർഖൽ രാജാവ്) വളരെ ടെൻഷനടിച്ചു നിൽക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ കൊട്ടാര പണിതന്മാർ കാര്യമന്വേഷിച്ചു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഞാനിന്നലെ രാത്രി ചേലാകർമ്മം ചെയ്യുന്നവരുടെ രാജാവ് വെളിപ്പെട്ടതായി സ്വപ്നം കണ്ടു.⁽¹⁾ അവർ പറഞ്ഞു: ജൂതന്മാർ മാത്രമാണ് നമുക്കിടയിൽ ചേലാകർമ്മം ചെയ്യുന്നവർ. അവർ താങ്കളുടെ അധികാരത്തിലുമാണല്ലോ. അവരെ താങ്കൾ കൊന്നു കളയൂ. രാജാവിന്റെ സ്വപ്നത്തെ കുറിച്ച് സംസാരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ രാജാവിന്റെ ദൂതൻ ഒരാളെയും

കൂട്ടി അവിടെ വന്നു പറഞ്ഞു: രാജാവേ, ഇദ്ദേഹം അറേബ്യൻ നാട്ടുകാരനാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ നാട്ടിലുണ്ടായ അൽഭുതകരമായ പുതിയ വാർത്തകൾ ഇദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്.⁽²⁾

(1) - أَنْ مَلَكَ الْخَنَانُ قَدْ ظَهَرَ (2) - يَا أَيُّهَا الْمَلِكُ إِنَّ هَذَا مِنَ الْعَرَبِ يُحَدِّثُ عَنْ أَمْرِ حَدَّثَ بِلَادِهِ عَجِيبٌ

ഹിർഖൽ രാജാവ് തന്റെ പരിഭാഷകനോട് കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കാൻ പറഞ്ഞു: അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ നബിﷺ യാണെന്ന് വാദിച്ചു കൊണ്ട് ഒരാൾ വന്നിട്ടുണ്ട്. ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടരുകയും മറ്റു ചിലർ അദ്ദേഹത്തിന് എതിരു നിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അവർക്കിടയിൽ പ്രശ്നങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. രാജാവ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വസ്ത്രമഴിച്ച് പരിശോധിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. വസ്ത്രമഴിച്ചപ്പോൾ ചേലാകർമ്മം ചെയ്യപ്പെട്ട രൂപത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട രാജാവ് പറഞ്ഞു: ഇതാണ് ഞാൻ കണ്ട സ്വപ്നത്തിന്റെ പുലർച്ച.⁽¹⁾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ തിരിച്ചു കൊടുക്കാൻ പറഞ്ഞ രാജാവ് അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടയച്ചു. ശേഷം ഒരു സൈനികനെ വിളിച്ച് പറഞ്ഞു: നീ ചെന്ന് ശാമ മുഴുവൻ അന്വേഷിച്ച് നബിﷺ യാണെന്ന് വാദിക്കുന്ന വ്യക്തിയുടെ നാട്ടുകാരായ ഒരാളെയെങ്കിലും എന്റെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടു വരിക.⁽²⁾

(1) - هَذَا أَوَّاهُ الَّذِي رَأَيْتُ (2) - قَلْبٌ لِيَ الشَّامِ ظَهَرَ وَبَطْنَا حَتَّى تَأْتِنِي بِرَجُلٍ مِنْ قَوْمٍ هَذَا الرَّجُلِ الَّذِي يَزْعُمُ أَنَّهُ نَبِيٌّ

അബൂസുഹ്യാൻ പറയുന്നു: ഹിർഖൽ രാജാവിന്റെ കൽപനയനുസരിച്ച് പ്രസ്തുത ദൂതൻ ശാമിൽ അന്വേഷണം നടത്തുന്ന സമയത്താണ് ഞാൻ കച്ചവടാവശ്യാർത്ഥം അവിടെയെത്തിയത്. (അബൂസുഹ്യാൻ അന്ന് മുസ്ലിമായിട്ടില്ല.) രാജാവിന്റെ ദൂതൻ വന്നു ഞങ്ങളോട് വിവരങ്ങളന്വേഷിച്ചു. വിവരമറിഞ്ഞ അയാൾ ഞങ്ങളെയും കൊണ്ട് രാജാവിന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നു. രാജ കിരീടം ധരിച്ച് രാജാവ് അവിടെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുറ്റു ഭാഗവും

റോമിലെ പ്രധാനികളുമുണ്ട്. രാജാവ് പരിഭാഷകനോട് പറഞ്ഞു: ഇവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ (നബിﷺയാണെന്ന് വാദിക്കുന്ന) വ്യക്തിയോട് അടുത്ത കുടുംബ ബന്ധമുള്ളവർ ആരാണെന്ന് അന്വേഷിക്കൂ?⁽¹⁾ അബൂസുഹ്യാൻ മുന്നോട്ടു വന്നു.

(1) - أَيُّهُمْ أَقْرَبُ نَسَبًا مِنْ هَذَا الرَّجُلِ؟

അബൂസുഹ്യാൻ പറയുന്നു: രാജാവ് എന്നെ അടുത്തേക്ക് വിളിച്ചു. എന്റെ കൂടെയുള്ളവരെ പിന്നിലാക്കി എന്നെ മുന്നിൽ നിർത്തി രാജാവ് പരിഭാഷകനോട് പറഞ്ഞു: ഞാനിദ്ദേഹത്തോട് ചില ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കും. ഇദ്ദേഹം കളവാൻ പറയുന്നതെങ്കിൽ പിന്നിലുള്ളവരോട് അത് കളവാണെന്ന് പറയാൻ വേണ്ടി പറയുക. രാജാവ് ചോദ്യം തുടങ്ങി.

1. അദ്ദേഹത്തിന്റെ (നബിﷺയുടെ) തറവാട് എങ്ങനെയാണ്? മറുപടി: നല്ല തറവാടാണ്.

(1) - كَيْفَ نَسَبُ هَذَا الرَّجُلِ فِيكُمْ؟

2. അദ്ദേഹത്തിനു മുമ്പ് ഇതുപോലെ ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? മറുപടി: ഇല്ല.

(2) - فَهَلْ قَالَ هَذَا الْقَوْلُ أَحَدٌ قَبْلَهُ؟

3. ഈ വാദവുമായി വരുന്നതിനു മുമ്പ് അദ്ദേഹം കളവ് പറയുന്നവനാണെന്ന് നിങ്ങൾക്ക് തോന്നിയിട്ടുണ്ടോ? മറുപടി: ഇല്ല!

(3) - فَهَلْ كُنْتُمْ تَتَّهِمُونَهُ بِالْكَذِبِ؟

4. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാക്കൻമാരിൽ രാജാക്കൻമാരുണ്ടോ? മറുപടി: ഇല്ല!

(4) - فَهَلْ كَانَ مِنْ آبَائِهِ مِنْ مَلِكٍ؟

5. പ്രമാണിമാരാനോ പാവങ്ങളാനോ അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടരുന്നത്? മറുപടി: പാവങ്ങൾ!

(5) - فَأَشْرَافُ النَّاسِ اتَّبَعُوهُ أَمْ ضِعَفَانَهُمْ؟

നബിഷ്ഠയും കിസ്റയും

പേർഷ്യ ഭരിച്ചിരുന്ന രാജാക്കന്മാരുടെ സ്ഥാനപേരാണ് കിസ്റ. നബിഷ്ഠയുടെ ആഗമന കാലത്ത് പേർഷ്യ ഭരിച്ചിരുന്നത് അബ്ദവൈസു ബുനുഹൂർമുസ് എന്ന കിസ്റ രാജാവായിരുന്നു. ഹിജ്റ ആറാം വർഷം നബിഷ്ഠ അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഹുദാഫ(റ)യുടെ കൈവശം കിസ്റ രാജാവിനെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കത്തയച്ചു. പ്രസ്തുത കത്ത് വായിച്ച കിസ്റ 'തന്റെ പേരിനു മുമ്പ് മുഹമ്മദിന്റെ പേരോ' എന്ന് ചോദിച്ചു അഹങ്കാരത്തോടെ കത്ത് പിടിച്ചിറി. വിവരമറിഞ്ഞ നബിഷ്ഠ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധികാരം തെറിക്കുമെന്ന് പ്രവചിച്ചു. നബിഷ്ഠയുടെ പ്രവചനം പൂലർന്നു. സ്വന്തം മകന്റെ കരങ്ങളാൽ കിസ്റ രാജാവ് കൊല്ലപ്പെട്ടു. വിശദമായി വായിക്കാം.

മുഹമ്മദുബ്നു ഇസ്ഹാഖ്(റ) പറയുന്നു: പേർഷ്യൻ രാജാവായ കിസ്റയെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ട് അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഹുദാഫ(റ)ന്റെ അടുക്കൽ നബിഷ്ഠ ഒരു കത്ത് കൊടുത്തയച്ചു. കത്ത് ഇങ്ങനെ വായിക്കാം:

റഹ്മാനും റഹീമുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ, അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനായ മുഹമ്മദ് നബി പേർഷ്യൻ രാജാവ് കിസ്റക്ക് എഴുതുന്നത്. അല്ലാഹുവിനെയും റസൂലിനെയും വിശ്വസിച്ച, സന്മാർഗം പിന്തുടരുന്നവർക്ക് രക്ഷയുണ്ടാകട്ടെ. അല്ലാഹുവിലേക്ക് നിങ്ങളെ ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു. നിശ്ചയം ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർക്ക് താക്കീതു നൽകാൻ വേണ്ടി മുഴുവൻ ജനങ്ങളിലേക്കും നിയോഗിക്കപ്പെട്ട അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാകുന്നു. അവിശ്വാസികളുടെ മേൽ

ജീവിതം

പരിശുദ്ധമായിരുന്നു ആ ജീവിതം. ലോകത്തിന്റെ മുഴുവൻ ചക്രവർത്തിയായിട്ടും തറയിൽ കിടന്നുറങ്ങി, വീട്ടുജോലികളിൽ സഹായിച്ച്, അശരണർക്ക് ആലംബമേകി, പാവങ്ങളുടെ കണ്ണീരൊപ്പി, വിനയത്തിന്റെ പ്രതിരൂപമായി മുത്തുനബി ﷺ ജീവിച്ചു. സുഖ സൗകര്യങ്ങളും സ്വർണ്ണ മലകളും നബി ﷺയെ കാത്തിരുന്നെങ്കിലും അതൊന്നും അവിടുന്ന് ഗൗനിച്ചതേയില്ല. ആ സ്നേഹ ജീവിതത്തിലെ ചില അപൂർവ്വ ചിത്രങ്ങൾ.

എളിമ ജീവിതം

ജഅ്ഹറുബ്നു മുഹമ്മദ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ ആതുശാബീവി(റ) യോട് ചോദിച്ചു: നബി ﷺയുടെ വിരിപ്പ് എന്തായിരുന്നു? മറുപടി: ഒരു രോമ വസ്ത്രമായിരുന്നു. അത് രണ്ട് മടക്കാക്കി ഞാൻ വിരിച്ചു കൊടുക്കും നബി ﷺ അതിൽ ഉറങ്ങാറായിരുന്നു പതിവ്. ഒരു ദിവസം ഞാൻ നബി ﷺയോട് പറഞ്ഞു: ആ വിരിപ്പ് ഞാൻ നാല് മടക്കാക്കിത്തരാം, എന്നാൽ അത് ഒന്നു കൂടെ മാർദ്ദവമുള്ളതായിത്തീരും. ഞങ്ങളത് നാലു മടക്കാക്കി കൊടുത്തു.

(1) - مَا كَانَ فَرَّاشَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ (2) - مِسْحَ ثِيَابِهِ تَتَيْنِ

സുബ്ഹിയായപ്പോൾ നബി ﷺ ചോദിച്ചു: ഈ രാത്രി എന്താണ് എനിക്ക് വിരിച്ചു തന്നത്? മറുപടി: അങ്ങയുടെ വിരിപ്പ് തന്നെയാണ്. പക്ഷെ അത് നാലു മടക്കാക്കിയാണ്

വി 1 ചുവ്. കൂടുതൽ മൃദുലത ലഭിക്കുമെന്നു ഞാൻ അങ്ങ
യോട് പറഞ്ഞിരുന്നല്ലോ! നബിﷺ പറഞ്ഞു: അത് ആദ്യത്തെ
രൂപത്തിൽ തന്നെയാക്കുക. കാരണം അതിന്റെ മൃദുലത രാ
ത്രി നിസ്കാരത്തിന് എനിക്ക് തടസ്സം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു.
(അൽവഹാ:245)

(1) - مَا فَرَشْتُمْ لِيَ اللَّيْلَةَ؟ (2) - هُوَ فَرَأَشَكَ (3) - رُدُّوهُ

لِحَالَتِهِ الْأُولَى فَإِنَّهُ مَنَعَنِي وَطَأْتُهُ صَلَاتِي اللَّيْلَةَ

(സൂചന: നബിﷺ യും ആഇശാബീവി(റ)യും- നബിﷺ യുടെ
ലളിത ജീവിതം/ വിരിപ്പ്/ രാത്രി നിസ്കാരം- സുഖങ്ങളിൽ റ
ബീനെ മറക്കുന്നവരോട്)

ആഇശാബീവി(റ) പറയുന്നു: നബിﷺ രാത്രി പായ വിരി
ച്ച് അതിൽ നിസ്കരിക്കുകയും പകലിൽ അത് മടക്കി ജനങ്ങ
ൾക്കു വേണ്ടി അതിൽ ഇരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. (അൽ
വഹാ:242)

ഉമർ(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ഞാൻ നബിﷺ യുടെ അടു
ക്കലേക്ക് ചെന്നു. നബിﷺ ഒരു ഈത്തപ്പനയോലയിൽ പന
നാര് നിറച്ച തലയിണ വെച്ച് വിരിപ്പില്ലാതെ കിടക്കുകയാ
യിരുന്നു. അതിന്റെ അടയാളം നബിﷺ യുടെ ശരീരത്തിൽ
പതിഞ്ഞിരുന്നു. അതുകണ്ടപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞു: യാ
റസൂലല്ലാഹ്, അങ്ങ് അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) വിനോട് പ്രാർത്ഥിച്ചാലും.
അങ്ങയുടെ സമുദായത്തിന് അവൻ വിശാലത ചെയ്യട്ടെ. കാ
രണം അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) വിനെ ആരാധിക്കാത്ത റോമക്കാർക്കും
പേർഷ്യക്കാർക്കും അവൻ വിശാലത ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ന
ബിﷺ യുടെ മറുപടി: ഖത്താബിന്റെ മകനേ, നിങ്ങളിങ്ങനെ
പറയുകയാണോ? ഐഹിക ജീവിതത്തിൽ അവരുടെ നന്മ
കൾ ഉളരിക്കിട്ടിയവരാണവർ. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ: നമുക്ക്
പരലോകവും അവർക്ക് ദുനിയാവും ലഭിക്കുന്നത് നിങ്ങൾ
തുപ്തിപ്പെടുകയില്ലേ! (അൽമഹാതീഹ്:5/293)

(1) - ادْعُ اللَّهَ فَلْيُوسِّعْ عَلَيَّ أَمَّتِكَ فَإِنَّ فَارِسَ وَالرُّومَ قَدْ وَسَّعَ عَلَيْهِمْ وَهُمْ لَا يَعْبُدُونَ

اللَّهُ (2) - أَوْفَى هَذَا أَنْتَ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ أَوْلَا نِكَ قَوْمٌ عَجَلَتْ لَهُمْ طِيَّاتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ

സ്വഭാവം

കുട്ടികൾക്ക്, വൃദ്ധന്മാർക്ക്, അടിമകൾക്ക്, ആലംബഹീനർക്ക്, വീട്ടു കാർക്ക്, അനുയായികൾക്ക് എല്ലാവർക്കും മുത്തുമണിപ്പെട്ടു അവാച്യമായ സാത്ത്യാനവും സ്നേഹവും പകർന്നു നൽകി. പ്രബോധന ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ കിടയിലും കുടുംബ പ്രതിബദ്ധതയും സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും അവിടുന്ന് ഭംഗിയായി നിർവ്വഹിച്ചു. കളങ്കത്തിന്റെ കറ പുരളാത്ത അവിടുത്തെ സ്വഭാവ മഹിമകളിൽ അൽപം വായിക്കാം.

ഉമ്മത്തിനു വേണ്ടി

ആഇശാ ബീവി(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ എന്റെ പിതാവ് (അബൂബകർ(റ) വന്നു എന്നോട് പറഞ്ഞു: യാ ആഇശാ, നിന്റെ അടുക്കൽ നബിപ്പെട്ട സന്തോഷത്തോടെ വന്നാൽ നിന്റെ കഴിഞ്ഞു പോയതും വരാനിരിക്കുന്നതുമായ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കാൻ വേണ്ടി നീ അവിടുത്തോട് പ്രാർത്ഥിക്കാൻ പറയുക!⁽¹⁾ ബീവി(റ) പറയുന്നു: അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരു ദിവസം ഞാൻ കളിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ നബിപ്പെട്ട കയറി വന്നു. ചോദിച്ചു: ആഇശാ, ഇതെന്താണ് കളിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്? ഞാൻ പറഞ്ഞു: ഇത് സുലൈമാൻനബി(അ)യുടെ കൂതിരയാണ്.⁽²⁾ നബിപ്പെട്ട ചിരിച്ചു. എന്നോട് വാതിൽ അടക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഞാൻ വേഗം ചെന്നു നബിപ്പെട്ടയെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. ചോദ്യം: യാ ഹുമൈറാ,* നിനക്കെന്തു പറ്റി?⁽³⁾ ഞാൻ പറഞ്ഞു: എന്റെ മാതാവും പിതാവും അങ്ങേയ്ക്ക് സമർ

മുഅ്ജിസത്തുകൾ

മുത്തുന്നബി^രയുടെ മുഅ്ജിസത്തുകൾ അനവധിയാണ്. വിശുദ്ധ ഖുർആനാണ് ഏറ്റവും വലിയ മുഅ്ജിസത്ത്. ഖുർആനിനെ പോലെ ഒരു ഗ്രന്ഥം കൊണ്ടു വരാനുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ വെല്ലുവിളി പതിനാല് നൂറ്റാണ്ടുകൾ ക്ലിഷ്ടവും നിലനിൽക്കുന്നു. വള്ളി പുള്ളി മാറ്റമില്ലാതെ ഖുർആൻ അതിജയിച്ച് മുന്നേറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഖുർആനിലൂടെ ഇസ്ലാമിന്റെ തീരത്തേക്ക് എത്തിയത് നിരവധി പേരാണ്. ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജും, പന്ത്രണ്ടു പള്ളിയിലും സൂര്യനെ തിരിച്ചുദിപ്പിച്ചതും, വിരലുകൾക്കിടയിൽ നിന്ന് വെള്ളം കൊണ്ടു വന്നതും തുടങ്ങി എണ്ണിയാലൊടുങ്ങാത്ത മുഅ്ജിസത്തുകൾ തിരുന്നബി^രയുടെ ജീവിതത്തിൽ നമുക്ക് വായിക്കാൻ സാധിക്കും. അത് ഇന്നും തുടർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവിടുത്തെ മുഅ്ജിസത്തുകളിൽ നിന്ന് അൽപം വായിക്കാം.

മുഅ്ജിസത്തിന്റെ സാങ്കേതിക അർത്ഥം: സത്യമായ നുബുവ്വത്തിനെ അറിയിക്കുന്ന അസാധാരണമായ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾക്കാണ് മുഅ്ജിസത്ത് എന്ന് പറയുന്നത്.⁽¹⁾ ഈ നിർവ്വചനമനുസരിച്ച് ഔലിയാക്കൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന അസാധാരണ സംഭവങ്ങളും (കറാമത്ത്) മുഅ്ജിസത്തിന്റെ പരിധിയിൽ പെടുന്നതാണ്. കാരണം പ്രസ്തുത കറാമത്തുകൾ ആ വലിയ്ക്ക് പിൻപറ്റുന്ന നബിയുടെ നുബുവ്വത്തിനെ കുറിച്ച് അറിയിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ! ഇമാം അഹ്മദ്(റ)ഉം മറ്റു മുൻഗാമികളായ പണ്ഡിതന്മാരും ഈ അഭിപ്രായക്കാരാണ്.

ഇമാം ജമാലുദ്ദീൻ സുർറമരി(റ) പറയുന്നു: ഓരോ സമുദായങ്ങളിലേയും ഔലിയാക്കൾ കാണിക്കുന്ന കറാമത്തുകൾ അവർ പിൻപറ്റുന്ന നബിമാരുടെ മുഅ്ജിസത്തിലേക്ക് ചേർക്കപ്പെടുന്നതാണ്. കാരണം മുർസലീങ്ങളെ പിൻപറ്റാതെ, അവരെ അംഗീകരിക്കാതെ, അവരുടെ മാർഗത്തിൽ നിലകൊള്ളാതെ കറാമത്ത് ഉണ്ടാവുകയില്ലല്ലോ.⁽²⁾ (ഖസാഇസു സയ്യിദിൽ ആലമീൻ:1/302)

(١)- آيَةُ اللَّهِ الْخَارِقَةُ الدَّالَّةُ عَلَى النُّبُوَّةِ الصَّادِقَةِ (٢)- كُلُّ كَرَامَةٍ لَوْ لِيٍّ مِنْ أُمَّةٍ مِنَ الْأُمَمِ هِيَ مَضَافَةٌ إِلَى مُعْجَزَاتٍ مَتَّبِعَةٍ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ... فَإِنَّ الْكَرَامَاتِ تَحْصُلُ إِلَّا بِمِثَابَةِ الرُّسُلِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَسَلَّمَ وَتَصْدِيقِهِمْ وَالتَّزَامِ طَرِيقَتِهِمْ

(സൂചന: മുഅ്ജിസത്ത് എന്നാൽ എന്ത്? - കറാമത്തും മുഅ്ജിസത്തിന്റെ ഭാഗം - കറാമത്തിനുള്ള നിബന്ധനകൾ - അത്ഭുതങ്ങളെല്ലാം കറാമത്തല്ല - അബിയാ മുർസലുകളുടെ മഹത്വം)

സൂര്യൻ തിരിച്ചറിയുന്നു

അസ്മാഅ് ബിൻത് ഉമൈസ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ഖൈബിലെ സ്വഹ്ബാഅ് എന്ന സ്ഥലത്ത് വെച്ച് നബിﷺ ഉഹ്ദ് നിസ്കരിച്ചു. ശേഷം അലി(റ)യെ എന്തോ ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി പറഞ്ഞയച്ചു. അദ്ദേഹം തിരിച്ചു വന്നപ്പോഴേക്കും നബിﷺ അസ്വർ നിസ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ശേഷം അലി(റ)യുടെ മടിയിൽ തലവെച്ച് നബിﷺ ഉറങ്ങി. (നബിﷺ ഉണരുമോ എന്ന് ഭയപ്പെട്ട്) അലി(റ) അനങ്ങാതെ ഇരുന്നു. സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചു. അപ്പോൾ നബിﷺ ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിച്ചു: അല്ലാഹുവേ, നിശ്ചയം നിന്റെ അടിമ അലി(റ) നബിﷺ ക്കു വേണ്ടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരത്തെ (നിസ്കരിക്കാതെ) തടഞ്ഞു വെച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ടി നീ സൂര്യനെ മടക്കി ഉദിപ്പിച്ചാലും! അസ്മാഅ്(റ) പറയുന്നു: സൂര്യൻ വീണ്ടും ഉദിച്ചു. പർവ്വതത്തിലും ഭൂമിയിലും അതി

ഹജ്ജുതുകൾ വദാഅ്

ഇരുപത്തിമൂന്നു വർഷം നീണ്ടു നിന്ന നബിﷺയുടെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തിയാവുകയാണ്. ഹിജ്റ പത്താം വർഷം ദുൽഖഅ്ദയിലെ അവസാന ശനിയാഴ്ച നബിﷺ ഹജ്ജ് യാത്രക്കൊരുങ്ങി. കൂടെ മുഴുവൻ ഭാര്യമാരും ഒരു ലക്ഷത്തി ഇരുപത്തിനാലായിരം അനുയായികളുമുണ്ടായിരുന്നു. അവർ മക്കയിലെത്തി. ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങളിലേർപ്പെട്ടു. പ്രസ്തുത ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങൾക്കിടയിൽ പലതവണ നബിﷺ അവിടുത്തെ വഹ്ദാത്തിന്റെ സൂചന സ്വഹാബികൾക്കു നൽകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നാലു തവണകളിലായി നബിﷺ പ്രസംഗിച്ചു. സഹജീവി സന്തോഷവും സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധതയും സ്ത്രീസമൂഹ കടപ്പാടുകളും അനാചാര നിർമ്മാർജ്ജനവും ഐക്യസന്ദേശവും വിളിച്ചൊതുങ്ങുന്നതായിരുന്നു പ്രസ്തുത പ്രഭാഷണങ്ങൾ. പ്രബോധന വീഥിയിൽ തന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം പൂർണ്ണമായി നിറവേറ്റിയിട്ടുണ്ടെന്ന് നബിﷺ സ്വഹാബികളെ മുൻനിർത്തി അല്ലാഹു(ﷻ)വിനോട് സാക്ഷികരണം നടത്തി. പ്രസ്തുത പ്രഭാഷണങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട അറഫ് പ്രഭാഷണവും മിന പ്രഭാഷണവും വായിക്കാം.

അറഫ് പ്രഭാഷണം

അറഫ്യിൽ വെച്ച് നബിﷺ നടത്തിയ പ്രസംഗം: ജനങ്ങളേ, അല്ലാഹു(ﷻ) സത്യം, ഈ ദിവസത്തിനു ശേഷം ഇവിടെ വെച്ച് ഇനി നിങ്ങളെ ഞാൻ കാണാതിരുന്നേക്കാം! എനിക്കറിയില്ല! എന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ട് സൂക്ഷിക്കുന്നവർക്ക് അല്ലാഹു(ﷻ) റഹ്മത്ത് ചെയ്യട്ടെ. ഇൽമ് ചുമക്കുന്ന എത്ര പേരുണ്ട്! യഥാർത്ഥ ഇൽമ് അവർക്ക് ലഭിച്ചിട്ടില്ല. ഇൽമ് ചു

വഹാത്ത

ഹിജ്റ പതിനൊന്നാം വർഷം സ്വഹറിലെ അവസാന ബുധനാഴ്ച നബിﷺ ക്ക് വഹാത്തിന്റെ രോഗം ബാധിച്ചു. ആദ്യ ലക്ഷണം തലവേദനയായിരുന്നു. രോഗാവസ്ഥയിലും പരമാവധി ജമാഅത്തായി തന്നെ നബിﷺ നിസ്കരിച്ചു. തീരെ വരാൻ സാധിക്കാതെയായപ്പോൾ അബൂബക്ർ(റ)നെ ഇമ്മാമായി നിശ്ചയിച്ചു. ഇക്കാലയളവിൽ പതിനേഴ് നിസ്കാരങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹം നേതൃത്വം നൽകി. റബീഉൽ അവ്വൽ പന്ത്രണ്ട്, തികളാഴ്ച് ഊഹാ സമയത്ത് നബിﷺ വഹാത്തായി. ചന്ദ്ര വർഷമനുസരിച്ച് 63 വർഷവും സൗര വർഷമനുസരിച്ച് 61 വർഷവും 84 ദിവസവുമാണ് നബിﷺ ജീവിച്ചത്. ഹിജ്റ 11 റബീഉൽ അവ്വൽ 12 (എ.ഡി 632 ജൂൺ:8) നാണ് നബിﷺ വഹാത്തായത്. മുത്തുമനവിഷ്യുടെ വഹാത്തിന്റെ കണ്ണ് നിറയിപ്പിക്കുന്ന ഏതാനും രംഗങ്ങളാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ വിഷയങ്ങളുടെ പൂർണ്ണതയും വായനാ സുഖത്തിനും വേണ്ടി വ്യത്യസ്ത കിതാബുകളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ഉദ്ധരണികളെ കോർത്തിണക്കിയാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. പ്രധാനമായും അവലംബമാക്കിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ബുഖാരി - ഇബ്നു മാജ - മുസ്നദ് - അർറഹിബുൽ മഖ്തൂം - അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ - ഇഹ്യാ ഉലുമുദ്ദീൻ - സുബ്ലുൽ ഹുദ - ഇബ്നു കസീർ - അർറൗളുൽ ഉനുഫ് - സീറത്തുമനബിയീൽ മുഖ്താർ - ഫത്ഹുൽ ബാരി - ദലാഇലുമുനുബുവ

സൂചനകൾ

ഹജ്ജുൽ വദാഇൽ വെച്ച് പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ നബിﷺ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ എന്നിൽ നിന്ന് ഹജ്ജിന്റെ ആരാധനാ കർമ്മങ്ങൾ കണ്ട് പഠിക്കുക. ഈ വർഷത്തിനു ശേഷം ഞാൻ നിങ്ങളെ കണ്ടില്ലെന്ന് വന്നേക്കാം.

خُذُوا عَنِّي مَنَاسِكَكُمْ فَلَعَلِّي لَا أَتِقَاكُمْ بَعْدَ عَامِي هَذَا

ഹജ്ജത്തുൽ വദാഇലെ വെള്ളിയാഴ്ച (അറഫയിൽ വെച്ച്) സുറത്തുൽ മാഇദയിലെ മൂന്നാമത്തെ ആയത്തിറങ്ങി.

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾

(ഈ ദിവസം നിങ്ങളുടെ മതത്തെ ഞാൻ പൂർത്തീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കുള്ള അനുഗ്രഹങ്ങളും ഞാൻ പൂർണ്ണമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇസ്‌ലാമിനെ നിങ്ങൾക്കുള്ള മതമായി ഞാൻ തൃപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സുറത്തുൽ മാഇദ:3)

പ്രസ്തുത ആയത്ത് കേട്ടപ്പോൾ ഉമർ(റ) കരഞ്ഞു. നബിﷺ ചോദിച്ചു: നിങ്ങളെന്തിനാണ് കരയുന്നത്? മറുപടി: നമ്മുടെ മതം അധികരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അത് പൂർത്തിയായി എന്നാണല്ലോ! എങ്കിൽ ഒരു കാര്യം പൂർത്തിയാക്കിത്താൽ പിന്നീട് അത് ചുരുങ്ങുകയല്ലേ ചെയ്യുക! നബിﷺ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. (തഫ്സീറുത്ത്ത്ബാരി:9/519)

(١)- مَا يُبْكِيكَ؟ (٢)- لَمْ يَكْمُلْ شَيْءٌ إِلَّا نَقَصَ

(സൂചന: ഹജ്ജത്തുൽ വദാഇം നബിﷺയുടെ വഫാത്ത് സൂചനയും- സുറത്തുൽ മാഇദ- ഉമർ(റ) നബിﷺയുടെ വഫാത്ത് മനസ്സിലാക്കുന്നു)

ഹജ്ജത്തുൽ വദാഅ് കഴിഞ്ഞ് മടങ്ങുമ്പോൾ മക്കയുടെയും മദീനയുടെയും ഇടയിലുള്ള ഖുമ്മ എന്ന ഒരു ജലാശയത്തിനടുത്ത് നബിﷺ മുസ്‌ലിംകളെ ഒരുമിച്ചു കൂട്ടി. അവിടെ വെച്ച് പ്രസംഗിച്ചു: ജനങ്ങളേ, ഞാൻ നിങ്ങളെ പോലോത്ത മനുഷ്യനാണ്. എന്റെ റബ്ബിന്റെ (മരണ) ദൂതൻ വരാനും റബ്ബിനു ഉത്തരം കൊടുക്കാനും സമയമായിട്ടുണ്ട്. ശേഷം ഖുർആനിനെ മുറുകെ പിടിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും അഹ്‌ലുബൈത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കാൻ അവിടുന്ന് വമ്പിച്ചത്ത് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

മദീന മഹത്വം

വിശ്വാസിയുടെ മാനസാന്തരങ്ങളിൽ സഹസ്ര സൂര്യ ശോഭയോടെ വിരാജിക്കുന്ന സൗഭഗ പുന്തോപ്പാണ് മദീന. മുത്തുമനസ്സുകളുടെ പാദ സ്പർശനത്തിന് ഭാഗ്യം ലഭിച്ച മണ്ണ്, ആ പരിശുദ്ധ ശരീരം മാറോട് ചേർത്ത് പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ സൗഭാഗ്യവതിയായി മദീന കൊതിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ആ നാമം കേൾക്കുമ്പോഴേക്കും വർത്തമാനം കുളിരണിയുന്നു. ആശിഖിങ്ങൾ അതിന്റെ സ്നേഹം പരിമളക്കാറ്റ് ആസ്വദിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇശ്ഖിന്റെ ഉറവിടം മദീനയാണ്. അത് അണമുറിയാതെ ഒഴുകുന്നതും മദീനയിലേക്കാണ്. അവിടെയാണ് പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ പ്രകാശം ജ്വലിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആ പ്രകാശം നേടിയാണ് വർണ്ണപ്രകാശിക്കേണ്ടത്. നാഥാ നിന്റെ മുത്തിന്റെ മദീന കണ്ണും വർണ്ണം നിറഞ്ഞ് അനുഭവിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്ക് ഭാഗ്യം നൽകേണ. അവിടുത്തെ പ്രകാശം കൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ വർണ്ണം പ്രകാശിപ്പിക്കേണ,

എന്തുകൊണ്ട് മദീന?

മഹാൻമാർ പറയുന്നു: മക്കയിൽ നിന്നും ഏറെ ദൂരെയും ഉള്ള മദീനയിൽ നബിﷺയെ മറവു ചെയ്യപ്പെടാൻ കാരണം അവിടുത്തെ മഹത്വം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്. കാരണം നബിﷺ താബിഅല്ല മത്ബൂആണ്. അഥവാ മറ്റൊന്നിന്റെ തുടർ ചുരയിട്ടല്ല നബിﷺയെ സിയാറത്ത് ചെയ്യേണ്ടത്. മറിച്ച് സ്വയം തന്നെ നബിﷺയെ ലക്ഷ്യം വെച്ച് പിന്തുടരപ്പെടേണ്ടവരാണ്. വിശദീകരണം: മക്കയിലാണ് നബിﷺയെ മറവു ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നതെങ്കിൽ ഹജ്ജ് ലക്ഷ്യം വെച്ച് വന്ന ഒരാൾ അതിന്റെ (താബിഅ്) തുടർച്ചയായി

നബിﷺയെ സിയാറന്ത് ചെയ്യുകയാണ് ചെയ്യുക. അത് നബിﷺയുടെ മഹത്വത്തോട് യോജിച്ചതല്ല. അതേ സമയം മദീനയിൽ മറവു ചെയ്യപ്പെട്ടതു കൊണ്ട് നബിﷺയെ പ്രത്യേകം ലക്ഷ്യം വെച്ചു തന്നെ പോകേണ്ടി വരുന്നു. അതിനാൽ നബിﷺ മത്ബൂഅ് (പിന്തുടരപ്പെടുന്നവർ) ആയിത്തീരുന്നു. (സംഗ്രഹം: ജവാഹിറുൽ ബിഹാർ:1140)

(സൂചന: നബിﷺ മദീനയിൽ വഹാത്താകാൻ കാരണം- നബിﷺയെ സിയാറന്ത് ചെയ്യുക)

അബൂഹുറൈറ(റ)യിൽ നിന്ന്, നബിﷺ പറയുന്നു: എന്റെ ഈ പള്ളിയിൽ (മസ്ജിദുന്നബവി) വെച്ചുള്ള നിസ്കാരം മസ്ജിദുൽ ഹറാമല്ലാത്ത മറ്റു പള്ളികളിൽ വെച്ചുള്ള എഴുപതിനായിരം നിസ്കാരത്തേക്കാൾ മഹത്വമുള്ളതാണ്. (ശവ്ഹാഹിദുൽ ഫഖി)

صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا أَفْضَلُ مِنْ سَبْعِينَ أَلْفَ صَلَاةٍ فِي مَا سِوَاهُ مِنَ الْمَسَاجِدِ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ

(സൂചന: മസ്ജിദുൽ ഹറാമിലെ/ നബവിയിലെ നിസ്കാര മഹത്വം- എഴുപതിനായിരം പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്ന നിസ്കാരം)

മുഹമ്മദുബ്നുൽ മുൻകദിർ(റ) അത്താഴ സമയത്ത് മസ്ജിദുന്നബവിയിലെ ഒരു സ്ഥലത്ത് പോയി കിടന്നുറുളുകയും അവിടെ ചെരിഞ്ഞ് കിടക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അതിനുള്ള കാരണമന്വേഷിച്ചു. മറുപടി: (സ്വപ്നത്തിൽ) നബിﷺയെ ഈ സ്ഥലത്ത് ഞാൻ കണ്ടു. (താരീഖു ദി മൾഖ:56/51)

(١)-إِنِّي رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ

(സൂചന: മുഹമ്മദുബ്നുൽ മുൻകദിർ(റ)ന്റെ നബിﷺ സ്നേഹം- നബിﷺ ഇരുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ബറകത്തേക്കു്)

സയ്യിദ് മുഹമ്മദുബ്നു മുസൽ മാലികി(റ)ന്റെ ഖസീദയിൽ നിന്ന്:

فَيَا رَبِّ مَتَّعْنِي بِرُؤْيَا تَرْبَةٍ لِّأَحْظِيَ بِتَقْبِيلِي الضَّرِيحَ الْمُطَهَّرَا

ഹുബുനബി ﷺ

മഹബുത്തുനബി ﷺ വൽബിൽ ഇടം പിടിക്കണം. അതാണ് വിശ്വാസിയുടെ വിജയ നിദാനം. ഹബീബിനെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചു ലഭിക്കുമെന്നത് തീർച്ചയാണ്. ഫാതിമയിൽ അസദ്(റ) വഹാത്തായപ്പോൾ നബി ﷺ നൽകിയ സ്നേഹം നാം വായിച്ചു.* മനമറിഞ്ഞ് സ്നേഹിച്ചപ്പോൾ ഹബീബ് അവരെ കൈവിട്ടില്ല. അതും ഏറ്റവും വലിയ പ്രയാസ ഘട്ടമായ ഖബറിൽ. അബൂബകർ(റ) ആണ് ഏറ്റവും വലിയ നബി ﷺ സ്നേഹി. ഈമാനിലൂട്ടിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹം അളവുകോലുകൾക്കതീതമാണ്. നബി ﷺ കൂടുതൽ വേണ്ടി ജീവിതം നൽകിയവർ, സമ്പത്ത് നൽകിയവർ. സമയം നൽകിയവർ, എല്ലാം മാറ്റി വെച്ചവർ, അവരുടെ പ്രതീക്ഷ ഹബീബിനെ സ്നേഹിച്ച് അവിടുത്തെ സ്നേഹം കൈമുതലാക്കലാണ്. അതിലാണ് വിജയം. നമുക്കെങ്ങനെ നബി ﷺ യെ സ്നേഹിക്കാതിരിക്കാനാവും! സ്വന്തത്തേക്കാൾ ഏറെ നമ്മെ സ്നേഹിച്ചവരാണവർ. ത്വാഇഫിന്റെ മണ്ണിൽ വെച്ച് കല്ലേറ്റ് ഏറ്റവും വാങ്ങിയത് നമുക്കു വേണ്ടി, സുബ്ഹി വരെ സുജൂദിൽ കിടന്ന് പ്രാർത്ഥിച്ചത് നമുക്ക് വേണ്ടി, മരണ സമയത്ത് ഉപദേശം നൽകിയത് നമുക്ക് വേണ്ടി, മഹ്ശറയിൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനയം മുമ്പിൽ സുജൂദിൽ കിടക്കുന്നത് നമുക്കു വേണ്ടി! എല്ലാം നമുക്കു വേണ്ടി സമർപ്പിച്ച ഹബീബിനു വേണ്ടി നാമെങ്ങനെ സ്വയം സമർപ്പിതരാകാതിരിക്കും അല്ലാഹുവേ ഞങ്ങളെ ഹബീബിന്റെ മുഹിബ്ബിങ്ങളിൽ പെടുത്തണേ!

ഇമാം ഖസ്തലാനി(റ) അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയയിലും ഇമാം ഖാളി ഇയാദ്(റ) അശ്ശിഹാ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലും നബി ﷺ സ്നേഹത്തിന്റെ വിവിധ അടയാളങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. അതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട പന്ത്രണ്ട് അടയാളങ്ങൾ ഇവിടെ വായിക്കാം.

* പേജ് 300 കാണുക.

1. നബിﷺയെ പിൻപറ്റുകയും അവിടുത്തെ സുന്നത്ത് അനുസരിച്ച് ജീവിക്കുകയും ചെയ്യുക.⁽¹⁾ ഇതാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട അടയാളം.

(1) -الْإِفْتِدَاءُ بِهِ وَالِاسْتِعْمَالُ سُنَّتِهِ

നബിﷺയുടെ ചര്യ സ്വീകരിക്കലും അവിടുത്തെ മാർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കലും അവിടുന്ന് നിശ്ചയിച്ച പരിധിയിൽ ഒരുങ്ങി നിൽക്കലും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. അല്ലാഹു(ﷻ) പറയുന്നു: നബിയേ പറയുക, നിങ്ങൾ അല്ലാഹു(ﷻ)വിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നെങ്കിൽ എന്നെ പിൻപറ്റുക. എന്നാൽ അല്ലാഹു(ﷻ) നിങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്.

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ: آل عمران: 31﴾

ഈ ആയത്തിന്റെ ചർച്ചയിൽ ഇമാം ഖസ്തലാസി(റ) പറയുന്നു: ഒരാൾ അല്ലാഹു(ﷻ)വിനെ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നതിന്റെ അടയാളം അവൻ നബിﷺയെ അനുസരിക്കലാണ് എന്നാണ് അല്ലാഹു(ﷻ) ഈ ആയത്തിലൂടെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. നീ അല്ലാഹു(ﷻ)വിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതിലല്ല കാര്യം. അല്ലാഹു(ﷻ) നിന്നെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതിലാണ്. അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ ഹബീബിനെ അകവും പുറവും പിന്തുടരാതെ അവൻ നിന്നെ ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ല.⁽¹⁾ നിങ്ങൾ എന്നെ (നബിﷺയെ) പിന്തുടരൂ, എന്നാൽ അല്ലാഹു(ﷻ) നിങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്. (ആൽ ഇംറാൻ:31)⁽²⁾ ഈ വചനത്തെ കുറിച്ച് നീ ചിന്തിക്കുന്നില്ലേ. ഹബീബിനെ പിന്തുടരാതെ അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ സ്നേഹം ലഭിക്കുകയില്ല എന്നാണ് ഈ ആയത് നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. (സംഗ്രഹം: അൽമവാഹിബുല്ലദുനിയ്യ:2/632)

(1) -فَلَيْسَ الشَّانُ أَنْ تُحِبَّ اللَّهُ بَلِ الشَّانُ أَنْ يُحِبَّكَ اللَّهُ وَلَا يُحِبَّكَ إِلَّا إِذَا تَبِعْتَ

حَبِيبَهُ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا (2) -﴿فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ: آل عمران: 31﴾

തൂർമുദി(റ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു. അനസ്(റ)ൽ നിന്ന്, നബിﷺ പറയുന്നു: ഒരാൾ എന്റെ ചര്യയെ ജീവിപ്പിച്ചാൽ അവൻ എന്നെ തീർച്ചയായും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരാൾ

ദർശനം

മുത്തുമനവിഷ്യയെ ദർശിച്ചവരെത്രയാണ്. വഹാത്തിനു ശേഷം തന്നെ നേരിട്ട് കണ്ടവർ, സംസാരിച്ചവർ, സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ചവർ, സ്വപ്നം ചെയ്തവർ, പ്രാർത്ഥിച്ചവർ, മുസ്വാഫഹത്ത് ചെയ്തവർ, ആലിംഗനം ചെയ്തവർ. ജീവിതത്തിലെ അമൂല്യമായ മുഹൂർത്തങ്ങളാണ് തിരുനബിഷ് ദർശനങ്ങൾ. മുത്തുമനവിഷ്യയെ കാണാൻ കൊതിക്കണം. വൽബ് നന്നാക്കി കാത്തിരിക്കണം. അതിനു വേണ്ടി നന്മകളൊരുക്കണം. സ്വലാത്തുകളിലൂടെ, മദ്ഹ് ഗീതികളിലൂടെ, പ്രകീർത്തന വായന - ഭാഷണങ്ങളിലൂടെ, അവിടുത്തോട് കൂടുതൽ അടുക്കണം. എന്നാൽ ഹബീബ് വരും. തീർച്ച, ഹബീബിനെ കണ്ണ് നിറയെ കണ്ടവരുടെ ചരിത്രങ്ങളും കാണാനുള്ള മാർഗങ്ങളുമാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ

ശൈഖ് അഹ്മദുബ്നുൽ മുബാറക്(റ) കിതാബുൽ ഇബ്റീസിൽ തന്റെ ശൈഖായ ഗൗസുസ്സമാൻ സയ്യിദ് അബ്ദുൽ അസീസ്(റ)നെ കുറിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: മഹാനവർകളുടെ ആത്മീയ ലോകത്തേക്കുള്ള പ്രവേശനാരംഭത്തിൽ ഒരിക്കൽ ഖിദ്മത്ത് നബിഷ്യയെ കണ്ടു. അദ്ദേഹം എല്ലാ ദിവസവും ഏഴായിരം തവണ ഈ ദുആത്ത് നടത്താൻ വേണ്ടി മഹാനവർകളോട് ഉപദേശിച്ചു.

اللَّهُمَّ يَا رَبِّ بِيَا سَيِّدَنَا مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ﷺ اجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ﷺ فِي الدُّنْيَا قَبْلَ الْآخِرَةِ

(അർത്ഥം: അല്ലാഹുവേ, മുഹമ്മദ് നബിഷ്യയുടെ സ്ഥാ

നം കൊണ്ട് പരലോകത്തിനു മുമ്പ് ദുനിയായിൽ വെച്ച് അവിടുത്തെയും എന്റെയും ഇടയിൽ നീ ഒരുമിപ്പിക്കണം.)

അദ്ദേഹം ഈ ദുആത്ത് വിർദായി ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പ്രസ്തുത കിതാബിൽ പല ഭാഗങ്ങളിലും അദ്ദേഹം നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ കണ്ടതും നബിﷺയോട് ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചപ്പോൾ നബിﷺ ഉത്തരം ചെയ്തതും അഹ്മദു ബ്നുൽ മുബാറക്(റ) രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. (അഫളുസ്സലാത്ത്:32)

(സൂചന: നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ കാണാനുള്ള പ്രാർത്ഥന- ഖിദ്ര് നബി പഠിപ്പിച്ച പ്രാർത്ഥന- ശൈഖ് അബ്ദുൽ അസീസ്(റ)ഉം മുത്ത് നബിﷺയും)

നബിﷺയുടെ രൂപം പ്രാപിക്കാൻ പിശാചിന് സാധിക്കില്ല എന്ന ഹദീസിന്റെ വിശദീകരണത്തിൽ നിന്ന്:

പ്രത്യക്ഷത്തിൽ പിശാചിൽ നിന്ന് അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) നബിﷺയെ സംരക്ഷിച്ചതു പോലെ സ്വപ്നത്തിലും അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) സംരക്ഷിക്കുന്നതാണ്. ഒരാൾ നബിﷺയെ കാണുന്നത് മഹാൻമാരുടെ അടുക്കൽ അറിയപ്പെട്ട രൂപം കൊണ്ടാവാം. ചിലപ്പോൾ അല്ലാതിരിക്കാം. സ്വപ്നം കാണുന്നവന്റെ അവസ്ഥ മാറ്റത്തിനനുസരിച്ചാണ് നബിﷺയെ കാണുന്ന രൂപത്തിൽ മാറ്റം വരുന്നത്. ഒരു വസ്തുവിന്റെ രൂപം പ്രതിഫലിക്കുന്ന കണ്ണാടി പോലെയാണ് നബിﷺയെ കാണുന്നതും. (ഖൽബിന്റെ തിളക്കത്തിനനുസരിച്ച് കാഴ്ചക്ക് തിളക്കം കൂടാം) വ്യത്യസ്ത രൂപത്തിൽ നബിﷺയെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ച പലരുമുണ്ട്. (വസാഇലുൽ വുസ്തൂൽ:369)

(സൂചന: നബിﷺയെ പല രൂപത്തിൽ സ്വപ്നം കാണാം- ഖൽബ് നന്നാകണം)

അബൂത്വാഹിർ(റ) പറയുന്നു: ഞാൻ ഒരിക്കൽ അബൂൽ ഹസനുബ്നു സംഘാൻ(റ)ന്റെ വഅ്ദ് മജ്ലിസിൽ പങ്കെടുത്തു. അദ്ദേഹം കസേരയിലിരുന്ന് സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. കസേരയുടെ അടുത്ത് അബൂൽ ഫത്ഹു

ൽ ഫിറാസ്(റ) ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് തുങ്ങിയുറക്കം ബാധിക്കുകയും അദ്ദേഹം ഉറങ്ങുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഉണരുന്നതു വരെ അബൂൽ ഹസൻ(റ) സംസാരം നിർത്തി.

ഉണർന്ന് തല ഉയർത്തിയപ്പോൾ അബൂൽ ഹസൻ(റ) അദ്ദേഹത്തോട് ചോദിച്ചു: നിങ്ങൾ നബിﷺയെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ചോ? മറുപടി: അതെ. അബൂൽ ഹസൻ(റ) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ നബിﷺയെ കണ്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് മുറിഞ്ഞു പോകുമോ എന്ന് ഭയന്നതു കൊണ്ടാണ് ഞാൻ സംസാരം നിർത്തിയത്. പ്രസ്തുത സംഭവത്തെ കുറിച്ച് ഇമാം സുയൂതി(റ) പറയുന്നു: ഈ സംഭവത്തിൽ നിന്ന് അബൂൽ ഹസൻ(റ) നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിലും (യഖ്ളതിൽ) അബൂൽ ഫത്ഹ്(റ) സ്വപ്നത്തിലും കാണുന്നുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. (തൻവീറുൽ ഹിലക്:56)

(1) - رَأَيْتَ النَّبِيَّ ﷺ فِي نَوْمِكَ؟

(സൂചന: നബിﷺയെ സ്വപ്നത്തിൽ/ ഉണർച്ചയിൽ ദർശിച്ചവർ- അബൂൽ ഹസൻ(റ)ഉം അബൂൽ ഫത്ഹ്(റ)ഉം- മഹാൻമാരുടെ കാഴ്ചകൾ)

ഹിജ്റ ആയിരത്തി ഇരുന്നൂറ്റി എഴുപത്തി എട്ടിൽ വഹാത്തായ പ്രസിദ്ധ പണ്ഡിതനാണ് സയ്യിദ് മുഹമ്മദുബ്നുൽ ഖാസിമുൽ ഖൻദുസി(റ). ധാരാളം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ച അദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ ഉണർച്ചയിൽ നബിﷺയെ കണ്ടപ്പോൾ മഹാനവർകളോട് നബിﷺ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ എന്റെ മകനാണ്, സത്യം, നിങ്ങൾക്ക് താൽപര്യമുണ്ടെങ്കിൽ പുറത്തു പറയാം. ഇല്ലെങ്കിൽ മൗനമവലംബിക്കാം.⁽¹⁾ വീണ്ടും നബിﷺ പറഞ്ഞു: തീർച്ചയായും ഞാൻ നിങ്ങളെയും നിങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവരെയും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.⁽²⁾ വീണ്ടും നബിﷺ പറഞ്ഞു: ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്വമേറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളൊന്നും ഭയക്കേണ്ട.⁽³⁾ (ശറാബു അഹ്ലിസ്സഫ:21)

(1) - أَنْتَ وَلَدِي حَقًّا إِنْ شِئْتَ فَقُلْ وَإِنْ شِئْتَ فَاصْمُتْ (2) - إِنِّي أَحْبَبْتُ وَأُحِبُّ مَنْ

സ്വലാത്തു്

സ്വലാത്തു് വിശ്വാസിയുടെ രക്ഷാ കവചമാണു്. ഭൗതികവും പാരത്രികവുമായ സർവ്വ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും സ്വലാത്തു് പ്രതിവിധിയാണു്. മറ്റു ഇബാദത്തുകളെ പോലെയല്ല സ്വലാത്തു്. അല്ലാഹു(ﷻ)വും മലക്കുകളും അത് ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങളും ചെയ്യൂ എന്ന് അല്ലാഹു(ﷻ)വിന്റെ പ്രത്യേക നിർദ്ദേശമുള്ള ഇബാദത്താണു് സ്വലാത്തു്. സ്വലാത്തു് ചൊല്ലുന്നത് നമ്മുടെ ഗുണത്തിനാണു്. റഹ്മത്തുൽ ആലമിനായ മുത്തുമണിﷺയുടെ പേരിൽ സ്വലാത്തു് ചൊല്ലുമ്പോൾ നമുക്കു് ആ റഹ്മത്തു് കൂടുതൽ ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും. അല്ലാഹു(ﷻ) ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവരാണ് മുത്തുമണിﷺ. അതിനാൽ അവിടുത്തെ പേരിൽ സ്വലാത്തു് ചൊല്ലുമ്പോൾ അല്ലാഹു(ﷻ) നമ്മെയും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. സ്വലാത്തിന്റെ മഹത്വങ്ങളുടെ ചെറിയ വിവരണമാണു് ഈ അധ്യായത്തിൽ

വഹാത്തിനു ശേഷം അബൂസർഅ(റ)യെ ഒരാൾ (ഹഫ് സുബ്നു അബ്ദില്ല(റ) സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടു. അദ്ദേഹം ആകാശത്തു് മലക്കുകൾക്കു് ഇമാമായി നിസ്കരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണു്. ചോദ്യം: നിങ്ങൾക്കു് ഈ മഹത്വം ലഭിച്ചതെങ്ങനെ? മറുപടി: ഞാനെന്റെ കൈ കൊണ്ടു് പത്ത് ലക്ഷം ഹദീസുകൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. ഞാൻ നബിﷺയെ കുറിച്ച് പറയുമ്പോഴെല്ലാം അവിടുത്തെ പേരിൽ സ്വലാത്തു് ചൊല്ലാറുണ്ടായിരുന്നു. നബിﷺ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ: ഒരാൾ എന്റെ പേരിൽ ഒരു സ്വലാത്തു് ചൊല്ലിയാൽ അല്ലാഹു അവനു് പത്ത് ഗുണം ചെയ്യുന്നതാണു്. (അദുർറുൽ മൻളൂദ്:257)

(1)- بِمَنْ نَلَتْ هَذَا؟ (2)-... وَكُنْتُ إِذَا ذَكَرْتُ النَّبِيَّ ﷺ أَصَلَّى عَلَيْهِ... مَنْ صَلَّى

عَلَىٰ مَرَّةٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ عَشْرًا

(സൂചന: അബൂസർഅ(റ)യെ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ- സ്വലാത്തിന്റെ മഹത്വം- എഴുത്തുകാരറിയാൻ- പ്രാസംഗികരറിയാൻ)

ഹാഫിദ് റശീദുദ്ദീൻ(റ) ഉദ്ധരിക്കുന്ന സംഭവം: അബൂസഹൂദുൽ ഖയ്യാത്(റ) എന്ന ഒരാൾ മിസ്റിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം ജനങ്ങളുമായി ഇടപഴകുകയോ അവരുടെ മജ്ലിസുകളിൽ ഇരിക്കുകയോ ചെയ്യാറില്ലായിരുന്നു. പിന്നീട് ഇബ്നു റശീഖ്(റ)ന്റെ മജ്ലിസിൽ അദ്ദേഹം പതിവായി പങ്കെടുക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ ജനങ്ങൾ അൽഭുതപ്പെട്ടു. കാരണമന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ മറുപടി: ഞാൻ നബിﷺയെ കണ്ടു. അവിടുന്ന് എന്നോട് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ ഇബ്നു റശീഖ്(റ)ന്റെ മജ്ലിസിൽ പങ്കെടുക്കുക. അദ്ദേഹം പ്രസ്തുത മജ്ലിസിൽ വെച്ച് എന്റെ പേരിൽ ധാരാളം സ്വലാത്തുകൾ ചൊല്ലാറുണ്ട്.⁽¹⁾ (ശിഹാഉസ്സഖാം:35)

(1)- أَحْضَرَ مَجْلِسَهُ فَإِنَّهُ يَكْثُرُ فِيهِ مِنَ الصَّلَاةِ عَلَيَّ

(സൂചന: അബൂസഹൂദുൽ ഖയ്യാത്(റ)ഉം ഇബ്നു റശീഖ്(റ)ഉം- മജ്ലിസുകളിൽ സ്വലാത്ത് വർധിപ്പിക്കുക- നബിﷺയുടെ പൊരുത്തം ലഭിക്കാൻ സ്വലാത്ത്)

അബൂല്ലാഹിബ്നു സ്വാലിഹ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ഹദീസ് പണ്ഡിതൻമാരിൽ ഒരാളെ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ ചോദ്യം: അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) നിങ്ങളെ എന്തു ചെയ്തു? മറുപടി: എനിക്കു പൊറുത്തു തന്നു. ചോദ്യം: പൊറുത്തു തരാനുള്ള കാരണം? മറുപടി: എന്റെ കിതാബുകളിൽ ഞാൻ നബിﷺയുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലിയത് കൊണ്ട്. (ശിഹാഉസ്സഖാം:40)

(1)- مَا فَعَلَ اللَّهُ بِكَ؟ (2)- غُفِرَ لِي (3)- بِأَيِّ شَيْءٍ غُفِرَ لَكَ (4)- بِصَلَاتِي فِي

كُتُبِي عَلَى النَّبِيِّ ﷺ

(സൂചന: ഹദീസ് എഴുതുക/ പഠിക്കുക- എഴുത്തുകാരോട്- സ്വലാത്ത് കൊണ്ട് പാപ മോചനം)

അനസ്(റ)ൽ നിന്ന്, അന്ത്യനാളിൽ ഹദീസിന്റെ ആളുകൾ വരും. അവരുടെ കൈകളിൽ മഷിക്കുപ്പികളുണ്ടാകും. അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ജിബ്രീൽ(അലൈഹിസലാം) നോട് അവരുടെ അടുക്കലേക്ക് പോകാൻ വേണ്ടി കൽപ്പിക്കും. ജിബ്രീൽ(അലൈഹിസലാം) നിങ്ങൾ ആരാണെന്ന് ചോദിക്കുമ്പോൾ അവർ പറയും: ഞങ്ങൾ ഹദീസിന്റെ ആളുകളാണ്.⁽¹⁾ അപ്പോൾ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) അവരോട് പറയും: നിങ്ങൾ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുക. നിങ്ങൾ നബി(അലൈഹിസലാം)യുടെ പേരിൽ ധാരാളം കാലം സ്വലാത്ത് ചെയ്തിയവരാണ്.⁽²⁾ (അൽഖൗലുൽ ബദീഅ്:2/355)

(1) - نَحْنُ أَصْحَابُ الْحَدِيثِ (2) - ادْخُلُوا الْجَنَّةَ فَقَدْ طَالَ مَا كُنْتُمْ تَصَلُونَ

عَلَى النَّبِيِّ ﷺ

(സൂചന: ഹദീസ് എഴുതുക/ പഠിക്കുക- പണ്ഡിതൻമരുടെ മഹത്വം- പരലോകത്ത് രക്ഷപ്പെടുന്നവർ- നബി(അലൈഹിസലാം)യുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് ചെയ്യുക)

ശൈഖ് യൂസുഫുന്നബഹാനി(റ) പറയുന്നു: മുഹമ്മദുസ്സാലിഹുസ്സംസമി(റ)യുടെ ഫതാവയിൽ ഞാൻ ഒരു സ്വലാത്ത് കണ്ടു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു. അല്ലാമാ സ്വഗീറുബ്നു മിയാദി(റ) പറയുന്നു: ഒരാൾ ഒരു തവണ ഈ സ്വലാത്ത്⁽¹⁾ ചെയ്തിയാൽ ദലാഇലുൽ ഖൈറാത്ത് നാൽപ്പത് തവണ ചെയ്തിയതു പോലെയാണ്. (സആദതു ദ്ദാരൈൻ:344)

(1) - اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ

عَدَدًا مَا فِي عِلْمِكَ صَلَاةً دَائِمَةً بِدَوَامِ مُلْكِكَ

(സൂചന: ദലാഇലുൽ ഖൈറാത്തിനോടു തുല്യമായ സ്വലാത്ത്)

വകീഉബ്നുൽ ജർറാഹ്(റ) പറയുന്നു: എല്ലാ ഹദീസുകളിലും നബി(അലൈഹിസലാം)യുടെ പേരില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ ഹദീസ് പറയുമായിരുന്നില്ല. (ശിഹാഉസ്സഖാഃ:40)

لَوْ لَا الصَّلَاةُ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فِي كُلِّ حَدِيثٍ مَا حَدَّثْتُ

(സൂചന: വകീഉബ്നുൽ ജർറാഹ്(റ)ന്റെ നബി സ്നേഹം- ഹദീസ് ക്ലാസിന്റെ മഹത്വം- ഹദീസും സ്വലാത്തും)

ശറഫുദ്ദീൻ അബീ സഹൂദ് ശഅ്ബാനു ബ്നു മുഹമ്മദ് (റ)ന്റെ ശിഫാഉസ്സഖാം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്ന്: ചില പകർത്തി എഴുത്തുകാരെ കുറിച്ച് ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ട വ്യത്യസ്ത സംഭവങ്ങൾ.

ഒരാൾ നബിﷺയുടെ സ്വലാത്ത് പൂർണ്ണമായി എഴുതുന്നതിനു പകരം **صلى** എന്നായിരുന്നു എഴുതിയിരുന്നത്. അത് കാരണം കൈ മുറിക്കപ്പെട്ട ശേഷമാണ് അയാൾ മരിച്ചത്.

فَمَا مَاتَ حَتَّى قُطِعَتْ يَدُهُ

മറ്റൊരാൾ ഇതേ പ്രവർത്തി ചെയ്തതു കാരണം നാവു മുറിക്കപ്പെട്ട ശേഷമാണ് മരണപ്പെട്ടത്.

فَمَا مَاتَ حَتَّى قُطِعَ لِسَانُهُ

മറ്റൊരാൾ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام എന്നതിനു പകരം **عليهم** എന്നെഴുതി. അതു കാരണം ശരീരത്തിന്റെ പകുതി ഭാഗത്തിന് പക്ഷ വാതം ബാധിച്ചു.

فَمَا مَاتَ حَتَّى بَطَلَ نَصْفُهُ

ഇതേ പ്രവർത്തി ചെയ്തത് കാരണം മറ്റൊരാളുടെ കണ്ണ് നഷ്ടപ്പെടുകയും അങ്ങാടിയിലൂടെ യാചകനായി ചുറ്റിക്കറങ്ങി ജീവിക്കേണ്ടി വരികയും ചെയ്തു.

فَمَا مَاتَ حَتَّى عَدِمَ عَيْنُهُ

മറ്റൊരാൾ നബിﷺയുടെ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നതിൽ പിശുക്ക് കാണിച്ചത് കാരണം അയാളുടെ സംസാര ശേഷി നഷ്ടപ്പെടുകയും അന്ധത ബാധിക്കുകയും ചെയ്തു. മരണാവധി എത്തിയപ്പോൾ കുളിപ്പൂരയിൽ വെള്ളം ശേഖരിച്ചു വെച്ചിരുന്ന പാത്രത്തിൽ വീണ് അയാൾ മുങ്ങി മരിച്ചു. (ശിഫാഉസ്സഖാം:39)

فَمَا مَاتَ حَتَّى خَرَسَ لِسَانُهُ وَغَمِيتَ عَيْنُهُ

(സൂചന: സ്വലാത്തിനെ ഗൗരവത്തിലെടുക്കുക- എഴുത്തുകാരോട്/ പ്രാസംഗികരോട്- അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ പരീക്ഷണങ്ങൾ- സ്വലാത്തിനെ പരിഹസിക്കുന്നവരോട്)

അബൂൽ ഹുസൈൻ(റ) സ്വലാത്തിനെ കുറിച്ച് പാടിയ കവിതയിൽ നിന്ന്:

وَقَدْ صَحَّ أَنَّ اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ يُصَلِّي عَلَى مَنْ قَالَهَا مَرَّةً عَشْرًا

ഒരാൾ നബിﷺയുടെ മേൽ ഒരു പ്രാവശ്യം സ്വലാത്ത് ചൊല്ലിയാൽ അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) അവന് പത്ത് ഗുണങ്ങൾ ചെയ്യും മെന്ന് സ്വഹീഹായ ഹദീസിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. (മിസ്ബാഹുള്ള ലാം:225)

(സൂചന: സ്വലാത്തിന്റെ മഹത്വം- ഒരു സ്വലാത്തിന് പത്ത് ഗുണം)

സ്വലാത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുത്ത മഹത്വങ്ങൾ
ഖുർആൻ, ഹദീസ്, ചരിത്ര പശ്ചാത്തലങ്ങളിലൂടെ

അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ കൽപന അനുസരിക്കുന്നു.

അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) പറയുന്നു: ﴿صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ നിങ്ങൾ നബിﷺയുടെ മേൽ സ്വലാത്തും സലാമും ചൊല്ലുക. (സൂറത്തുൽ അഹ്സാബ്:56)

അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ പ്രവർത്തിയോട് യോജിക്കുന്നു.

മലക്കുകളുടെ പ്രവർത്തിയോട് യോജിക്കുന്നു.

അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) പറയുന്നു: ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ﴾ നിശ്ചയം അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വും അവന്റെ മലക്കുകളും നബിﷺയുടെ മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നു. (സൂറത്തുൽ അഹ്സാബ്: 56)

(സൂചന: സ്വലാത്തിന്റെ മഹത്വം- അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ) / മലക്കുകൾ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നു)

അല്ലാഹു(عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ സ്വലാത്ത് ലഭിക്കുന്നു.

അബ്ദുറഹ്മാനുബ്നുഔഫ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ഞാൻ നബിﷺയോടൊപ്പം പുറപ്പെട്ടു. നബിﷺ ഒരു ഈത്തപ്പനത്തോട്ടത്തിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചു. ഞാൻ നബിﷺയെ പിന്തുടർന്നു. നബിﷺ അവിടെ വെച്ച് ദീർഘമായി സുജൂദ് ചെയ്തു.

യ്തു. നബിﷺയെ അല്ലാഹു(ﷻ) വഹ്യാത്താക്കിയോ എന്ന് പോലും ഞാൻ ഭയന്നു. നബിﷺ തല ഉയർത്തി എന്നോട് ചോദിച്ചു: യാ അബ്ബൂറഹ്മാൻ, നിങ്ങൾക്ക് എന്തുപറ്റി? ⁽¹⁾ മനസ്സിൽ കരുതിയ വിചാരങ്ങൾ ഞാൻ നബിﷺയോട് പങ്കുവെച്ചു. നബിﷺ പറഞ്ഞു: നിശ്ചയം ജിബ്രീൽﷺ എന്നോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: ഞാൻ നിങ്ങളോട് ഒരു സന്തോഷ വിവരം പറയട്ടെ, അല്ലാഹു(ﷻ) പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: ഒരാൾ അങ്ങയുടെ മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലിയാൽ ഞാൻ അവന്റെ മേൽ സ്വലാത്ത് (കാരുണ്യം) ചൊല്ലുന്നതാണ്. ഒരാൾ അങ്ങയുടെ മേൽ സ്വലാം ചൊല്ലിയാൽ ഞാൻ അവന്റെ മേൽ സ്വലാം ചൊല്ലുന്നതാണ്. ⁽²⁾ ഇതുകേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ ശുക്റിന്റെ സുജൂദ് ചെയ്തതാണ്. ⁽³⁾ (അഹ്മദ്, ഹാകിം)

(1) - مَا لَكَ يَا عَبْدَ الرَّحْمَنِ؟ (2) - مَنْ صَلَّى عَلَيْكَ صَلَّيْتُ عَلَيْهِ وَمَنْ سَلَّمَ عَلَيْكَ سَلَّمْتُ عَلَيْهِ (3) - فَسَجَدْتُ لِلَّهِ تَعَالَى شُكْرًا

(സൂചന: അല്ലാഹു(ﷻ) വിന്റെ റഹ്മത്ത് ലഭിക്കാൻ- നബിﷺയും അബ്ബൂറഹ്മാനുബ്നു ഓഫ്(റ)ഉം- നബിﷺയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം- അല്ലാഹു(ﷻ) വിന്റെ സ്വലാം ലഭിക്കാൻ)

അനസുബ്നു മാലിക്(റ)ൽ നിന്ന്, നബിﷺ പറയുന്നു: വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലും പകലിലും നിങ്ങൾ എന്റെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് വർധിപ്പിക്കുക. ഒരാൾ എന്റെ പേരിൽ ഒരു സ്വലാത്ത് ചൊല്ലിയാൽ അല്ലാഹു(ﷻ) അവന്റെ മേൽ പത്ത് സ്വലാത്തും സ്വലാമും ചൊല്ലുന്നതാണ്. (ബൈഹഖി)

أَكْثَرُوا الصَّلَاةَ عَلَيَّ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَلَيَالِي الْجُمُعَةِ فَمَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَشْرًا

(സൂചന: വെള്ളിയാഴ്ച സ്വലാത്ത് ശീലിക്കുക- അല്ലാഹു(ﷻ) വിന്റെ റഹ്മത്ത് / രക്ഷ ലഭിക്കാൻ)

അല്ലാഹു(ﷻ) വിന്റെ തൃപ്തി ലഭിക്കുന്നു

നബിﷺ പറയുന്നു: അല്ലാഹു(ﷻ) ഒരാളെ തൃപ്തിപ്പെട്ട

അടിമയായി കണ്ടുമുട്ടുന്നത് അവൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവൻ എന്റെ മേൽ സ്വലാത്ത് വർധിപ്പിക്കട്ടെ. (അഹ്ളലു സ്സലവാത്ത്:27)

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ تَعَالَى وَهُوَ عَنْهُ رَاضٍ فَلْيَكْثِرْ مِنَ الصَّلَاةِ عَلَيَّ

(സൂചന: അല്ലാഹു (ﷺ) വിന്റെ തൃപ്തിയാണ് പ്രധാനം- തൃപ്തി ലഭിക്കാൻ സ്വലാത്ത്)

കോപത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നു

അലി(റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു, നബി (ﷺ) പറയുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു. ജിബ്രിൽ (ﷺ) പറയുന്നു: സ്തുതിക്കപ്പെട്ട നബിയേ, നിശ്ചയം അല്ലാഹു (ﷻ) പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: ഒരാൾ അങ്ങയുടെ മേൽ പത്ത് സ്വലാത്ത് ചൊല്ലിയാൽ അവൻ എന്റെ കോപത്തിൽ നിന്ന് നിർഭയതാം നിർബന്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നു. (അഹ്ളലുസ്സലവാത്ത്:21)

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: مَنْ صَلَّى عَلَيْكَ عَشْرَ مَرَّاتٍ اسْتَوْجَبَ الْأَمَانَ مِنْ سُخْطِي

(സൂചന: ദിവസവും പത്ത് സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക- അല്ലാഹു (ﷻ) വിന്റെ കോപത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ)

റഹ്മത്ത് ലഭിക്കുന്നു

നബി (ﷺ) പറയുന്നു: ദീക്ർ ഹൽഖകൾ തേടി സഞ്ചരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചില മലക്കുകൾ അല്ലാഹു (ﷻ) വിനുണ്ട്. അത്തരം സദസ്സരെ പ്രസ്തുത മലക്കുകൾ പൊതിയുന്നതാണ്. ശേഷം അവർ ചില ദൂതരെ അല്ലാഹു (ﷻ) വിങ്കലേക്ക് അയക്കും. അവർ പറയും: അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങളെ ബഹുമാനിക്കുന്ന നിന്റെ ഗ്രന്ഥം പാരായണം ചെയ്യുന്ന നിന്റെ മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ) യുടെ മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്ന ഒരു വിഭാഗത്തിന്റെ അടുക്കൽ ഞങ്ങൾ ചെന്നു. അവർ അവരുടെ ആഖിറവും ദൂനിയായും നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു.

(1) - رَبَّنَا أَتَيْنَا عَلَى عِبَادٍ مِنْ عِبَادِكَ يَعْظُمُونَ آثَاكَ وَيَتْلُونَ كِتَابَكَ وَيُصَلُّونَ عَلَيَّ

نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ وَيَسْأَلُونَكَ لِآخِرَتِهِمْ وَدُنْيَاهُمْ

അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പറയും: എന്റെ റഹ്മത്ത് കൊണ്ട് നിങ്ങൾ അവരെ പൊതിയുക. അവർ പറയും: അവരിൽ ധാരാളം പാപം ചെയ്ത ഇന്നാലിന്ന മനുഷ്യരുണ്ട്. അവർ മറ്റൊരാൾ കാരണമാണ് അവിടെ എത്തിയത്. മറുപടി: അവരെയും നിങ്ങൾ റഹ്മത്ത് കൊണ്ട് പൊതിയുക. ആ ഇരിക്കുന്നവരോടുകൂടെ (മറ്റു ആവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി) ഇരിക്കുന്നവരും പരാജയപ്പെടുകയില്ല. ബസ്സാർ, ഹൈസമി. (അദ്ദുർറുൽ മൻജൂദ്: 170)

(١) - غُشُّوهُمْ رَحْمَتِي (٢) - إِنَّ فِيهِمْ فَلَانًا الْخَطَاءَ إِنَّمَا عَبَّاهُمْ إِبْرَاهِيمَ (٣) - غُشُّوهُمْ رَحْمَتِي فِيهِمُ الْجَسَاءُ لَا يَشْقَى بِهِمْ جَلِيسُهُمْ

അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോദ് അടുക്കാൻ കാരണമാകുന്നു.

ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) പറയുന്നു: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) മൂസാ നബി (عليه السلام) ക്ക് ഇങ്ങനെ വഹ്യ് നൽകി. താങ്കൾ മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ) യുടെ മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലിയാൽ എന്നോട് ഏറ്റവും കൂടുതൽ അടുക്കുന്നതാണ്. സലാവി. (അദ്ദുർറുൽ മൻജൂദ്: 178)

وَأَقْرَبُ مَا تَكُونُ أَنْتَ مِنِّي إِذَا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ

എൺപത് വർഷത്തെ പാപം പൊറുക്കാനും ഇബാദത്ത് ലഭിക്കാനും കാരണമാകുന്നു.

നബി (ﷺ) പറയുന്നു: ഒരാൾ വെള്ളിയാഴ്ച അസ്വർ നിസ്കരിച്ച ശേഷം എഴുന്നേൽക്കുന്നതിനു മുമ്പ് എൺപത് തവണ ഈ സ്വലാത്ത്⁽¹⁾ ചൊല്ലിയാൽ അവന്റെ എൺപത് വർഷത്തെ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടുകയും അത്രയും വർഷത്തെ ഇബാദത്ത് അവന് എഴുതപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. (അഹ്മദുസ്സലാഖാത്: 25)

(١) - اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا

(സൂചന: എൺപത് വർഷത്തെ പാപം പൊറുക്കാൻ/ ഇബാദത്ത് എഴുതപ്പെടാൻ സ്വലാത്ത്)

അബൂൽ ഹജ്ജാജ് (റ) പറയുന്ന സംഭവം: ഞാനൊരിക്കൽ നബി (ﷺ) യെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ചു. ഞാൻ ചോദിച്ചു:

വസീദകൾ

തിരുനബിﷺയുടെ അപദാനങ്ങൾ ഗദ്യ- പദ്യങ്ങളായി ക്രോഡീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽ പദ്യരൂപത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കപ്പെട്ട ഏതാനും വസീദകളാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്. കഅ്ബുബ്നു സുഹൈർ(റ)ന്റെ ബാനത് സുആദ്, ഇമാം അബൂ ഹനീഫ(റ)യുടെ വസീദതുനുഅ്മാനിയ്യ, ശൈഖ് റശീദുൽ ബഗ്ദാദിയുടെ വസീദതുൽ വിത്രിയ്യ, ഇമാം ബുസ്വീരി(റ)യുടെ വസീദതുൽ ബുർദ്ദ, ഉമർ ഖാളി(റ)യുടെ വസീദതുൽ ഉമരിയ്യ തുടങ്ങിയ ഏതാനും വിശ്വവിഖ്യാത വസീദകളും അവയുടെ രചനാ പശ്ചാത്തലങ്ങളും മഹത്വങ്ങളുമാണ് ഈ അധ്യായത്തിൽ.

ബാനത് സുആദ്

(ഫത്ഹ് മക്കക്കു ശേഷം) ത്വാഇഫ് യുദ്ധം കഴിഞ്ഞ് നബിﷺ മടങ്ങി വന്നപ്പോൾ കഅ്ബുബ്നു സുഹൈറിന് തന്റെ സഹോദരൻ ബുജൈർ(റ) ഇങ്ങനെ ഒരു കത്തെഴുതി. നബിﷺയെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുകയും ആക്ഷേപിച്ച് കവിത പാടുകയും ചെയ്ത പലരെയും നബിﷺ മക്കയിൽ വെച്ച് വധിച്ചിരിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവർ പലഭാഗങ്ങളിലേക്കും ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നിനക്ക് ജീവിക്കാൻ താൽപര്യമുണ്ടെങ്കിൽ നബിﷺയുടെ അടുക്കലേക്ക് വരിക, തൗബയോടെ വരുന്നവരെ നബിﷺ വധിക്കില്ല. ശേഷം അവർക്കിടയിൽ പല കത്തിടപാടുകളും നടന്നു. രക്ഷപ്പെടാനുള്ള എ

ല്ലാ മാർഗങ്ങളും അവസാനിച്ചെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ കഅ്ബ് നബിﷺയെ കാണാൻ വേണ്ടി മദീനയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു.

ജുഹൈന ഗോത്രത്തിൽ പെട്ട ഒരാളോടൊപ്പം മദീന തെക്കുപശ്ചിമയിലെത്തി. സുബ്ഹി നിസ്കാര ശേഷം അയാൾ കഅ്ബിന് നബിﷺയെ ചൂണ്ടി കാണിച്ചു കൊടുത്തു. ആരാണ് കഅ്ബ് എന്ന് നബിﷺക്ക് അറിയുമായിരുന്നില്ല. കഅ്ബ് നബിﷺയുടെ അടുക്കലേക്ക് ചെന്ന് അവിടുത്തെ കയ്യിൽ തന്റെ കൈവെച്ചു കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു: യാ റസൂലല്ലാഹ്, കഅ്ബുബ്നു സുഹൈർ തൗബ ചെയ്തു മുസ്ലിമായി അഭയം തേടി വന്നിരിക്കുന്നു. ഞാൻ അയാളെ അങ്ങയുടെ അടുക്കലേക്ക് കൊണ്ട് വന്നാൽ അങ്ങ് സ്വീകരിക്കുമോ? മറുപടി: അതെ. അപ്പോൾ കഅ്ബ് പറഞ്ഞു: ഞാനാണ് കഅ്ബുബ്നു സുഹൈർ.

(1) - إِنْ كَعْبُ بْنُ زُهَيْرٍ قَدْ جَاءَ لَيْسَتْ أَمِنْ مِنْكَ تَائِبًا مُسْلِمًا فَهَلْ أَنْتَ قَابِلٌ مِنْهُ إِنْ أَنَا جِئْتُكَ بِهِ؟ قَالَ: نَعَمْ قَالَ: أَنَا كَعْبُ بْنُ زُهَيْرٍ

ഇതു കേട്ട ഒരു അൻസാരി സ്വഹാബി കഅ്ബ്(റ)നെ വധിക്കാൻ വേണ്ടി നബിﷺയോട് സമ്മതം തേടി. അപ്പോൾ നബിﷺ പറഞ്ഞു: അദ്ദേഹത്തെ വെറുതെ വിടുക. അദ്ദേഹം തൗബ ചെയ്തു കൊണ്ട് മുമ്പുള്ളതെല്ലാം (ദുസ്സഭാവങ്ങൾ) ഒഴിവാക്കിയാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്.⁽¹⁾

(1) - دَعَا عَنْكَ فَهُنَّ قَدْ جَاءَ تَائِبًا نَارِعًا عَمَّا كَانَ عَلَيْهِ

അപ്പോൾ അവിടെ വെച്ച് കഅ്ബ്(റ) തന്റെ പ്രസിദ്ധമായ കവിത (ബാനത് സുആദ്) പാടി. (അർറഹീഖുൽ മഖ്തൂം:441)

(സൂചന: കഅ്ബുബ്നു സുഹൈർ(റ)ന്റെ ഇസ്ലാമാശ്ലേഷണം- നബിﷺയുടെ വിശാല മനസ്കത- മദ്ഹിലൂടെ പൊരുത്തം നേടാം- സ്വഹാബികളുടെ ഈമാൻ- ബാനത് സുആദിന്റെ ചരിത്രം- മദ്ഹ് പാടി വിജയിച്ചവർ- നബിﷺ ശത്രുക്കളോട്)

ബാനത് സുആദിലെ ചില വരികൾ. (തുടക്കം)

بَانَتْ سَعَادُ فَقَلْبِي الْيَوْمَ مَتَبُولٌ مُتِيْمٌ اِنْرَهَا لَمْ يَفِدْ مَكْبُولٌ

സുആദ്⁽¹⁾ പിരിഞ്ഞു പോയതു കാരണം എന്റെ ഹൃദയത്തിന് രോഗം ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു. അവളുടെ വേർപാടിനു ശേഷം ഞാൻ ചങ്ങലകളിൽ ബന്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ട അടിമയായി മാറിയിരിക്കുന്നു.

*(1) സുആദ് എന്നത് കേവലം ഒരു പ്രതീകം മാത്രമാണ്. അനുരാഗവും വിരഹ വേദനയും വിലാപവും പ്രകടിപ്പിച്ച് കൊണ്ട് തുടങ്ങി ശ്ലോകങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ പിടിച്ചു പറ്റിയ ശേഷം വിഷയത്തിലേക്ക് കടക്കുക എന്നത് അറബി കവികളുടെ ശൈലിയാണ്.

36 മുതൽ 39 വരെയുള്ള വരികൾ

وَقَالَ كُلْ خَلِيلٍ كُنْتُ أَمْلُهُ لَا إِلَهِيَنَّكَ إِنِّي عَنْكَ مَشْغُولٌ

ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ച കൂട്ടുകാരെല്ലാം എന്നോട് പറഞ്ഞു: എനിക്ക് നിങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ കഴിയില്ല. നിശ്ചയം നിങ്ങളുടെ പ്രശ്നത്തിൽ ഞാൻ തിരക്കിലാണ്. (കൺബിനെ വധിക്കാൻ വേണ്ടി നബി ﷺ ഉത്തരവിറക്കിയ ശേഷം തന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടി പലരോടും സഹായമഭ്യർത്ഥിച്ചെങ്കിലും ആരും ഏറ്റെടുക്കാതെ കയ്യാഴിഞ്ഞതിനെ കുറിച്ചാണ് ഈ വരി സൂചിപ്പിക്കുന്നത്)

فَقُلْتُ خَلُّوا سَبِيلِي لَا أَبَا لَكُمْ فَكُلُّ مَا قَدَّرَ الرَّحْمَنُ مَفْعُولٌ

അപ്പോൾ ഞാനവരോട് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾക്ക് പിതാവില്ലാതിരിക്കട്ടെ. എന്നെ എന്റെ വഴിക്കു വിടുക. അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) നിശ്ചയിച്ചതെല്ലാം സംഭവിക്കുന്നതാണ്.

كُلُّ ابْنِ أَنْثَى وَإِنْ طَالَتْ سَلَامَتُهُ يَوْمًا عَلَى آلَةٍ حَذَبَاءَ مَحْمُولٌ

ഏതു മാതാവിന്റെ മോനും എത്രകാലം സുരക്ഷിതമായി ജീവിച്ചാലും ഒരു ദിവസം മയിൽ കട്ടിലിൽ അവനെ ചുമന്നു കൊണ്ടു പോകുന്നതാണ്.

ശഹാഅത്തു്

മുത്തുമനവിഷ് യുടെ കാര്യം ദുനിയാവിൽ മാത്രമല്ല, പരലോകത്തും നമ്മെ കാത്തിരിക്കുന്നു. മുഴുവൻ സമുദായങ്ങളും അത് അനുഭവിച്ചറിയാനിരിക്കുന്നു. മഹ്ശറയുടെ കൊടും കഠിന ചൂടിൽ വെന്തുരുന്ന സർവ്വ സമുദായങ്ങളും രക്ഷാ മാർഗം തേടിയെത്തേണ്ടതുവിൽ ചെന്നെത്തുന്നത് മുത്തുമനവിഷ് യിലാണ്. അവിടുന്ന് നമുക്കു വേണ്ടി അല്ലാഹു (ﷻ) വിനോദ് യാചിക്കുന്നു. സുജൂദിൽ വീഴുന്നു, എല്ലാവർക്കും അത്താണി മുത്തുമനവിഷ് മാത്രമാണ്. ജീവിത കാലത്ത് മാത്രമല്ല, വഹാത്തിനു ശേഷവും അവിടുന്ന് അത്താണിയാണ്. ദുനിയാവിൽ മാത്രമല്ല, പരലോകത്തും അത്താണിയാണ്. പിന്നെയെങ്ങനെ മുത്തുമനവിഷ് യെ സ്നേഹിക്കാതിരിക്കും!

ഇമാം ഖസ്തല്ലാനി(റ) പറയുന്നു: നബിﷺ യുടെ ശഹാ അത്തുകൾ അഞ്ചു രൂപത്തിലാണ്.

1. പരലോക ഭയാനകതയിൽ നിന്ന് രക്ഷ ലഭിക്കാൻ.

പരലോകത്തെ പ്രയാസത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാനുള്ള ഹദീസ് പേജ് 578 ൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവിടെ നോക്കുക. (ഇതാണ് ശഹാഅതുൽ ഉദ്മ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നത്)

2. വിചാരണയില്ലാതെ ഒരു വിഭാഗത്തെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാൻ.

(പേജ് 578 ൽ പരാമർശിച്ച ഹദീസിന്റെ അവസാന ഭാഗത്ത് (പേജ് 582) വിചാരണയില്ലാതെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കു

നവരെ കുറിച്ച് ഇങ്ങനെ പരാമർശിക്കുന്നു) എന്റെ സമുദായത്തിന്റെ കാര്യമേ എന്ന് നബി ﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോദ് സങ്കടം പറയുമ്പോൾ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) തല ഉയർത്താൻ ആവശ്യപ്പെടും: ശേഷം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പറയും: അങ്ങയുടെ സമുദായത്തിൽ നിന്ന് വിചാരണയില്ലാതെ എഴുപതിനായിരം ആളുകളെ അങ്ങ് ബാബുൽ അയ്മനിലൂടെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കൂ, പ്രസ്തുത ഹദീസിനെ വിശദീകരിച്ച് ഇമാം ഗസാലി(റ) പറയുന്നു: വിചാരണയില്ലാതെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവർക്ക് മീസാനോ നന്മ തിന്മയുടെ ഏകോ നേരിടേണ്ടി വരില്ല. അത് ഒരു മോചന പത്രമായിരിക്കും: അതിൽ ഇങ്ങനെ എഴുതിയിട്ടുണ്ടാകും:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ هَذِهِ بَرَاءَةُ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ قَدْ غُفِرَ لَهُ وَسَعِدَ
سَعَادَةً لَا شِقَاءَ بَعْدَهَا

അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) അല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ല. മുഹമ്മദ് നബി ﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റസൂലാണ്. ഇത് ഇന്നയാളുടെ മകൻ ഇന്നയാൾക്കുള്ള മോചന പത്രമാണ്. അവന് പൊറുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇനിയൊരിക്കലും പരാജയപ്പെടാത്ത രൂപത്തിൽ അവൻ വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു.

3. വിചാരണക്കു ശേഷം ശിക്ഷക്കു അർഹരായ വരെ ശിക്ഷിക്കാതെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ.

ഇമാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന (ദീർഘമായ) ഹദീസിൽ നിന്ന്: നബി ﷺ പറയുന്നു: നരകത്തിനു മീതെയുള്ള സ്ഥിരാത്ത് പാലത്തിലൂടെ ആളുകൾ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ നബി ﷺ അവിടെ നിന്ന് ഇങ്ങനെ ശഹാഅത്ത് ചെയ്യും: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, നീ (അവരെ) രക്ഷിക്കൂ, രക്ഷിക്കൂ,⁽¹⁾

(١) -وَنَبِّئُكُمْ عَلَى الصِّرَاطِ يَقُولُ: رَبِّ سَلِّمْ سَلِّمْ

4. പാപികളായ ആളുകളെ നരകത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുത്താൻ.

ഇമാം ബുഖാരി ഉദ്ധരിക്കുന്നു: ഇംറാനുബ്നുൽ ഹു

വിഷയ സൂചിക

പ്രഭാഷണകോശം പുസ്തകങ്ങളുടെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യേകത വളരെ പെട്ടെന്ന് നമുക്കാവശ്യമായ ആയത്തുകളും ഹദീസുകളും ചരിത്രങ്ങളും, മൊഴിമുത്തുകളും, ബൈത്തുകളും കണ്ടു പിടിക്കാമെന്നതാണ്. ആ രൂപത്തിൽ വളരെ ശാസ്ത്രീയമായിട്ടാണ് ഇതിന്റെ വിഷയ സൂചിക ക്രോഡീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ പുസ്തകത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്ത നൂറുകണക്കിന് വിഷയങ്ങളാണ് തുടർന്നുള്ള പേജുകളിൽ. മുത്തുന്നബിയുടെ ജീവ ചരിത്രത്തിലെ ഓരോ ഭാഗങ്ങളും മറ്റു നൂറുകണക്കിന് വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഇത് ക്രോഡീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. വിശദമായി ശേഷമുള്ള പേജുകളിൽ വായിക്കാം.

വിഷയ സൂചിക

- ◆ നാൽപ്പതിലേറെ അടിസ്ഥാന വിഷയങ്ങളും അഞ്ഞൂറിലേറെ ഉപവിഷയങ്ങളും ഉൾക്കൊണ്ടതാണ് ഈ പുസ്തകം.
- ◆ ഉപവിഷയങ്ങളെ പരമാവധി അക്ഷരമാലാക്രമത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ◆ ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആയത്തുകൾ, ഹദീസുകൾ, ചരിത്രങ്ങൾ, മഹദ്വചനങ്ങൾ, ബൈത്തുകൾ എന്നിവ പെട്ടെന്ന് കണ്ടെത്താവുന്ന മനശ്ശാസ്ത്ര ശൈലിയാണ് ഇതിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.
- ◆ മലക്കുകൾ, അമ്പിയാക്കൾ, മഹാൻമാർ, മഹതികൾ ഈ നാലു വിഭാഗങ്ങൾക്കും താഴെയാണ് ഇവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവരെ പരാമർശിക്കുന്നത്. ഉദാ:ജിബ്രീലിനെക്കുറിച്ച് നോക്കേണ്ടത് 'ജ' യിൽ അല്ല. 'മലക്കുകൾ' എന്ന വിഷയത്തിലാണ്. മുസാ നബി(അ)യെക്കുറിച്ച് നോക്കേണ്ടത് 'മ' യിൽ അല്ല. 'അമ്പിയാക്കൾ' എന്ന വിഷയത്തിലാണ്. (എന്നാൽ മുഹമ്മദ് നബിﷺയെക്കുറിച്ച് വിഷയത്തിന്റെ മഹത്വവും വിശാലതയും പരിഗണിച്ച് 'ത' യിൽ തിരുനബിﷺ എന്ന വിഷയം തന്നെ നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്ന് പ്രത്യേകം ഓർക്കുക) അബൂബകർ(റ)നെ നോക്കേണ്ടത് 'അ' യിൽ അല്ല. 'മഹാൻമാർ' എന്ന വിഷയത്തിലാണ്. ഫാതിമബീവി(റ)യെ നോക്കേണ്ടത് 'ഫ' യിൽ അല്ല. മഹതികൾ എന്ന വിഷയത്തിലാണ്. ചരിത്രക്രോഡീകരണത്തിന്റെ എളുപ്പത്തിനുവേണ്ടിയാണ് ഇങ്ങനെ ചെയ്തത്.
- ◆ അറുന്നൂറോളം ഉപവിഷയങ്ങളാണ് ഇതിൽ ക്രോഡീകരിക്കപ്പെട്ടതെങ്കിലും വായനക്കാരുടെ കഴിവനുസരിച്ച് ആയിരക്കണക്കിന് വിഷയങ്ങളായി ഇതിനെ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാവുന്നതാണ്. അതെങ്ങനെയെന്ന് നോക്കാം: ഉദാഹരണമായി 'തിരുനബിﷺ' എന്ന വിഷയത്തിൽനിന്ന് 'നബിﷺയുടെ കാര്യം', 'നബിﷺയുടെ സ്വഭാവം', 'നബിﷺയുടെ വിനയം', 'നബിﷺയുടെ കുടുംബ ജീവിതം' തുടങ്ങി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ വിഷയങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ചുണ്ടാക്കാം. മാത്രവുമല്ല ഓരോ വിഷയങ്ങൾക്കും നൽകിയ ഉപവിഷയങ്ങളിൽ തന്നെ (മിക്ക വിഷയങ്ങളിലും) രണ്ടോ അതിലധികമോ വിഷയങ്ങൾ

കാണാം. അതിലേക്കെല്ലാം ഇറങ്ങിച്ചെന്നാൽ പിന്നെ വിഷയ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ പ്രശ്നമുണ്ടാകില്ല. ഉദാ: ധർമ്മം എന്ന വിഷയത്തിന്റെ ഉപ വിഷയത്തിൽ 'ധർമ്മത്തിലെ ഇഖ്ലാസ്' എന്നു കാണാം, ഇവിടെ 'ധർമ്മം' എന്നതും 'ഇഖ്ലാസ്' എന്നതും വ്യത്യസ്ത വിഷയങ്ങളാണ്. അത് രണ്ടിനെക്കുറിച്ചുമുള്ള വിഷയങ്ങളിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുമ്പോൾ പിന്നീട് വിഷയ ദാരിദ്ര്യം എന്ന പ്രശ്നമേ വരില്ല.

◆ ഒരേ വിഷയം തന്നെ വ്യത്യസ്ത പേരുകളിൽ കാണാം. ഉദാ: 'കല്യാണം' 'വിവാഹം' ഇത് രണ്ടും കൂടെ ഒന്നാക്കി 'വിവാഹം' എന്നോ 'കല്യാണം' എന്നോ പേരായിരുന്നോ എന്ന് അഭിപ്രായമുള്ളവരുണ്ടാകാം. വായനക്കാർ ഏത് വാക്കുകളാണ് പരസ്യം എന്ന് നമുക്ക് ഉറപ്പാക്കാനാവില്ലല്ലോ!. അതു കൊണ്ടാണ് രണ്ട് വാക്കുകളും നൽകിയത്. എന്നാൽ ഓരോന്നിലും പരാമർശിക്കുന്നത് വ്യത്യസ്ത മാറ്റുകളായിരിക്കുമെന്ന് പ്രത്യേകം ഓർക്കുക.

ഖു: ഖുർആൻ

ഖു.ത: തഫ്സീർ

ഹ: ഹദീസ്

ച: ചരിത്രങ്ങൾ

മൊ: മഹദ്വചനങ്ങൾ

ബൈ: ബൈത്ത്

വിഷയ സൂചിക എങ്ങനെ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാം എന്നതിന്റെ ഓഡിയോ കേൾക്കാൻ 9061 70 71 85 ഈ നമ്പറിൽ വാട്സാപ്പിൽ ബന്ധപ്പെടുക. അല്ലെങ്കിൽ സന്ദർശിക്കുക

<http://prabashanakosham.blogspot.com>

അംഗീകരിക്കൽ

ച:നബിﷺയെ അംഗീകരിക്കാത്തവർ	340
നബിﷺയെ അംഗീകരിക്കുക	304
ഭാര്യയുടെ അംഗീകാരം	296
കഴിവ് അംഗീകരിക്കുക	238
നബിﷺയുടെ അംഗീകാരം ലഭിച്ചവർ	225
നബിﷺയെ ഖുറൈശികൾ അംഗീകരിക്കുന്നു	159

അഅ്റാബി

ച:നബിﷺയും അഅ്റാബിയും	337
നബിﷺയും അഅ്റാബിയും	343
നബിﷺയും അഅ്റാബിയും സംസാരിക്കുന്നു	341
നബിﷺയും അഅ്റാബിയും	64

അക്രമം

ച:അക്രമത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ	519

അഖബ

ച:ഒന്നാം അഖബ	209
രണ്ടാം അഖബ	209
മൂന്നാം അഖബ	210
അഖബ ഉടമ്പടി ഇബ്ബീസ് പൊളിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു	211

അഖ്താബ്

ച:അഖ്താബുകൾക്ക് ആ സ്ഥാനം ലഭിക്കാൻ കാരണം	437

അച്ചടക്കം

ച:മദീനയിൽ അച്ചടക്കം പാലിക്കുക	393

അടയാളം

ഖു:സത്യവിശ്വാസിയുടെ അടയാളം	32
വിജയികളുടെ അടയാളം	31
തഖ്വയുള്ള ഹുദയത്തിന്റെ അടയാളം	22
ഹ:യഥാർത്ഥ മുഅ്മിനിന്റെ അടയാളം	407
നബിസന്നേഹത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ട് അടയാളങ്ങൾ	405
ച:അല്ലാഹു (ﷻ)വിന്റെ അടയാളങ്ങളോട് കളിച്ചാൽ ...	79
മൊ:ദുനിയായിനോടുള്ള കോപത്തിന്റെ അടയാളം	412
ആഖിറത്തോടുള്ള സന്നേഹത്തിന്റെ അടയാളം	412
സുന്നത്തിനോടുള്ള സന്നേഹത്തിന്റെ അടയാളം	412

നബിﷺയോടുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ അടയാളം	412
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോദമുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ അടയാളം	412
സ്നേഹത്തിന്റെ മൂന്നു അടയാളങ്ങൾ	408
ഈമാൻ സമ്പൂർണ്ണമായതിന്റെ അടയാളം	271

അടിമ

ഹ:അടിമയെ മോചിപ്പിച്ച പുണ്യം ലഭിക്കാൻ	505
ച:അടിമകളോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ വസിയുത്ത്	369

അത്തഹിയ്യാത്ത്

ച:അത്തഹിയ്യാത്തിലെ വിരൽ ചൂണ്ടൽ	46

അദബ്

ഖ:മഹാൻമാരോടുള്ള അദബ്	22
നബിﷺയോടുള്ള അദബ്	22
റഈയിലെ അദബ്	22
ഖ.ത:നബിﷺയോടുള്ള അദബിന്റെ വ്യാപ്തി	21
ഹ:മക്കളെ അദബ് പഠിപ്പിക്കുക	417
ച:സിയാറത്തിന്റെ അദബുകൾ	317
നബിﷺയോടുള്ള അദബും റഈ സിയാറത്തും	384
നബിﷺയോടുള്ള അദബ്	387, 426
ഉമർ(റ)ന്റെ അദബ്	416
ആഇശാബീവി(റ)യുടെ അദബ്	416
റഈയിലെ അദബ്	427
മസ്ജിദുനബവയിലെ അദബ്	427
ഹദീസ് ക്ലാസിന്റെ അദബ്	494
എത്ര ഉന്നതരാണെങ്കിലും അദബ് പാലിക്കുക	204
അദബിനാണ് പ്രാധാന്യം	316
നബിﷺയോടുള്ള സ്വഹാബികളുടെ അദബ്	361
അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ അദബ്	364
മൊ:അദബ് പഠിപ്പിക്കൽ	120

അദ്യശ്യം

ച:അദ്യശ്യമായ കേൾവി	129

അധികാരം

ഖ:ആകാശ-ഭൂമികളുടെ അധികാരം	28
ച:സ്വലാത്ത് അധികരിപ്പിക്കുക	529
അധികാരം ആഡംബരത്തിനല്ല	306

അനുഗ്രഹം

ഖു:മുത്തുനബിﷺ നിയോഗം അനുഗ്രഹം	31
അനുഗ്രഹങ്ങളിൽ സന്തോഷിക്കുക	31
ച:മഴ അനുഗ്രഹം	282

അനുഭവം

ച:ഹലീമാബീവി(റ)യുടെ അനുഭവം	138
സംതാവി(റ)യുടെ അനുഭവം	125
അബൂൽ ആസ്(റ)ന്റെ മാതാവിന്റെ അനുഭവം	109
അബൂൽഹജ്ജാജ്(റ)ന്റെ അനുഭവം	492
മുആദ്(റ)ന്റെ അനുഭവം	275
ഉമ്മു ഐമൻ ബീവി(റ) യുടെ അനുഭവം	142
മൊ:മദീനയിലെ അനുഭവങ്ങൾ	465

അനുയായികൾ

ച:അനുയായികൾക്കിടയിലേക്കിറങ്ങുക	306
നബിﷺ അനുയായികളോട്	297
അനുയായികളുടെ താൽപര്യത്തിനനുസരിച്ച്	293
അനുയായികളുടെ മനസ്സ് മനസ്സിലാക്കി പ്രവർത്തിക്കുക	295
നബിﷺ അനുയായികളോട്	294

അനുസരണം

ഖു:നബിﷺയെ അനുസരിക്കുക	28
നബിﷺയോടുള്ള അനുസരണ അല്ലാഹു (غَزْوَةً) വിനോദ്	28
ച:നബിﷺയെ മരങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നു	326
ഈത്തപ്പനക്കുല നബിﷺയെ അനുസരിക്കുന്നു	337
നബിﷺയെ മരങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നു	344
നബിﷺയെ മരം അനുസരിക്കുന്നു	343
ഖുർആൻ അനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക	354
നബിﷺയെ അനുസരിച്ചാൽ സ്വർഗത്തിൽ ഒരുമിക്കാം	422
നബിﷺയെ മേഘങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നു	282
നബിﷺയെ അനുസരിക്കുന്ന സ്വഹാബികൾ	255
മരം നബിﷺയെ അനുസരിക്കുന്നു	243
മൊ:നബിﷺയെ അനുസ്മരിക്കുക	408

അന്ത്യനാൾ

ഹ:അന്ത്യനാളിൽ നിർഭയത്വം ലഭിക്കാൻ	402
അന്ത്യനാളിൽ പ്രകാശം ലഭിക്കാൻ	528

അന്യത

ച:അന്യത ബാധിക്കാതിരിക്കാൻ	42
നബിഷ്ടയും അന്യതയും	544
മൊ:അന്യത ബാധിക്കാതിരിക്കാൻ	43

അന്വേഷിക്കൽ

ച:കുട്ടുകാരുടെ വിവരങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുക	295
കുട്ടികളുടെ വിവരങ്ങളന്വേഷിക്കുക	293
നബിഷ്ടയുടെ താൽപര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുക	235

അപകടം

ച:അസുയ അപകടം ചെയ്യും	61
അഹങ്കാരം അപകടം	300
അഹങ്കാരം അപകടം	277
മൊ:വീട് അപകടത്തിൽ പെടാതിരിക്കാൻ	479
കച്ചവടം അപകടത്തിൽ പെടാതിരിക്കാൻ	479
കപ്പൽ അപകടത്തിൽ പെടാതിരിക്കാൻ	479

അബുജഹ്ൽ

ച:നബിയും അബുജഹ്ലും	176
അബുജഹ്ലിന്റെ ക്രൂരത	218
അബുജഹ്ലും ഇബ്ലീസും	214
അഖ്നു സുബ്നു ശരീഖ്(റ)ഉം അബുജഹ്ലും	300
നബിഷ്ടയെ അബുജഹ്ലും സമ്മതിക്കുന്നു	300
അബുജഹ്ലും നബിഷ്ടയും	296
മുആദുബ്നു അഹ്മദ്(റ)ഉം അബുജഹ്ലും	238
മുആദുബ്നു അറുബ്നുൽ ജമഹ്(റ)ഉം അബുജഹ്ലും	238
അബുജഹ്ൽ നിസ്സാരനായി കൊല്ലപ്പെടുന്നു	238
അറുബ്നുൽ ജമഹ്(റ)ഉം അബുജഹ്ലും	239
ഉപദ്രവിക്കാൻ ശ്രമിച്ച അബുജഹ്ലിന് സംഭവിച്ചത്	195

അബുതാലിബ്

ച:നബിയും അബുതാലിബും യാത്രയിൽ	147
അബുതാലിബിന്റെ സ്നേഹം	197
അബുതാലിബിന്റെ വഹ്ദത്ത്	197
അബുതാലിബിന് നബിഷ്ടയോടുള്ള സ്നേഹം	144
അബുതാലിബ് നബിഷ്ടയെ സ്നേഹിക്കുന്നു	145
നബിഷ്ടയുടെ ബറകത്ത് അബുതാലിബിന്റെ വീട്ടിൽ	145
നബിഷ്ടയുടെ മഹത്വം അബുതാലിബ് മുഖെ അറിഞ്ഞു	146
അബുതാലിബിന്റെ വിശ്വാസം	146

അബൂലഹബ്

ഖു.ത:അബൂലഹബിനെ അല്ലാഹു(ﷻ) ശപിക്കുന്നു	178
ച:അബൂലഹബിന്റെ ചരിത്രം	127
അബൂലഹബിന്റെ ഉപദ്രവ രീതി	183
അബൂലഹബ് നബിﷺയെ മനസ്സിലാക്കുന്നു	182
നബിﷺയും അബൂലഹബിന്റെ ഭാര്യയും	179

അബൂൽ മുത്താലിബ്

ച:അബൂൽ മുത്താലിബിന്റെ കൂടെ	143
അബൂൽ മുത്താലിബിന് നബിﷺയോടുള്ള സ്നേഹം	144
അബ്ദുൽ മുത്താലിബ് വഹാത്തായപ്പോൾ	144
അബൂൽ മുത്താലിബിന്റെ വസ്വിയത്ത്	144
നബിﷺയും അബൂൽ മുത്താലിബും	144
ഈസീ എന്ന പുരോഹിതനും അബൂൽ മുത്താലിബും ..	112
ജനനം അബൂൽ മുത്താലിബ് മുൻകൂട്ടി അറിയുന്നു	91
അബ്ദുൽ മുത്താലിബും അബ്റഹത്തും	98
അബ്ദുൽ മുത്താലിബിന്റെ അൽഭുത സ്വപ്നം	92
അബൂൽ മുത്താലിബിന്റെ മഹത്വം	90
അബൂൽ മുത്താലിബിന്റെ നേർച്ച	103

അബ്റഹത്ത്

ച:അബ്ദുൽ മുത്താലിബും അബ്റഹത്തും	98
നബിﷺയുടെ നിയോഗ വാർത്ത അബ്റഹത്തിനോട്	98

അഭിപ്രായം

മൊ:സ്വർഗത്തോപ്പാണെന്നതിനെ അഭിപ്രായങ്ങൾ	385

അഭിമാനം

ച:പിതാക്കൻമാരെ കൊണ്ട് അഭിമാനം പറയൽ	243
അഭിമാനം കളങ്കപ്പെടുത്തരുത്	355
ച:അഭിമാനം പരിശുദ്ധമാണ്	356

അമലുകൾ

ഹ:അല്ലാഹു(ﷻ) വിലേക്ക് അമലുകൾ	521
ച:രാത്രി ഇബാദത്തിന് പകരം നിൽക്കുന്ന അമൽ	518
അമലുകളിലെ ഇഖ്ലാസ്	355
അമലുകൾ തവസ്സുലാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കൽ	543

അമ്പിയാക്കൾ

ഖു:അമ്പിയാക്കളുടെ കൂടെ ചേരാൻ	28

ഹ: അന്വിതാക്കളും പ്രാർത്ഥനകളും	587
നബിപ്പട്ട അന്വിതാക്കളുടെ നേതാവ്	587
ച: കഅ്ബയിൽ അന്വിതാക്കൾ ഒരുമിക്കുന്നു	439
അന്വിതാക്കളെ കൊന്നവൻ നരകത്തിൽ	578
പരലോകത്ത് അന്വിതാക്കളുടെ ഇരിപ്പിടം	586
അന്വിതാക്കളെ തവസ്സുലാക്കി നബിപ്പട്ട പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	302
അന്വിതാക്കൾ നബിപ്പട്ടയെ സ്വീകരിക്കുന്നു	204
അന്വിതാക്കൾ പോലും ബേജാറാവുന്ന സമയം	582
അന്വിതാക്കളോട് ഇസ്തിഗാസ	541
മൊ: അന്വിതാ മുർസലുകളുടെ മഹത്വം	315
അന്വിതാക്കൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു	379
ചെറുപ്പ അന്വിതാക്കളുടെ ശിആർ	479
നബിപ്പട്ടയും മറ്റു അന്വിതാക്കളും	584
ഇൽയാസ് നബിപ്പട്ടയെ കണ്ടവർ	511
ഖിദ്ർ നബിപ്പട്ടയെ കണ്ടവർ	511
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വും മുസാനബിപ്പട്ടയും	56
ഇബ്റാഹീം നബിപ്പട്ട കണ്ട അൽഭുത കല്ല്	55
സുലൈമാൻ നബിപ്പട്ടയുടെ മോതിരം	69
ഈസാനബിപ്പട്ടയെ കുറിച്ച് നബിപ്പട്ട	187
മുസാനബിപ്പട്ടയുടെ സഹായം സ്വീകരിക്കുന്നു	204
ഇബ്റാഹീം നബിപ്പട്ടയുടെ പ്രാർത്ഥന	24
ഈസാനബിപ്പട്ടയുടെ പിറവി	20
ഈസാനബിപ്പട്ട റഹ്മത്ത്	20
മുസാനബിപ്പട്ട നജിയ്ത്	272
ഇബ്റാഹീം നബിപ്പട്ട ഖലീൽ	272
നബിപ്പട്ട അന്വിതാക്കളിൽ ഉത്തമർ	272
ആദം നബിപ്പട്ടയെ സൃഷ്ടിച്ച ദിവസം	114
അന്വിതാക്കളുടെ എണ്ണം	18
മുസാനബിബയോട് ചെറുപ്പഴിക്കാൻ കൽപന	480
മുസാനബിപ്പട്ടയും ഖിദ്ർ നബിപ്പട്ടയും യാത്രയിൽ	57
മുസാനബിപ്പട്ടയുടെ കാലത്ത് നബിപ്പട്ടയുടെ പേര്	57
ച: ആദം നബിപ്പട്ട ഭൂമിയിലേക്ക് ഇറങ്ങിയപ്പോൾ	46
നബിപ്പട്ടയെ കാണാൻ കൊതിച്ച ആദം നബിപ്പട്ട	42
നബിപ്പട്ടയുടെ നൂറിനെ സ്നേഹിച്ച ആദം നബിപ്പട്ട	46
പ്രകാശം ആദം നബിപ്പട്ടയുടെ മുതുകിലേക്ക്	46
നബിപ്പട്ടയുടെ നൂറിനെ സ്നേഹിച്ച ആദം നബിപ്പട്ട	46
ആദം നബിപ്പട്ടയെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ	47
ആദം നബിപ്പട്ടയുടെ സൂചനാ നാമം	47
നബിപ്പട്ടയെ ആദം നബിപ്പട്ട തവസ്സുലാക്കുന്നു	48

ശീസ്നബിനിയുടെ ജന്മം	51
അല്ലാഹു (ﷻ) വും മുസാനബിനിയും	56
നബിനിയ്ക്കു ഇസ്‌മാഇൽനിയ്ക്കു സന്താന പരമ്പരയിൽ	56
ഇബ്‌റാഹീം നബിനിയ്ക്കു കണ്ട അത്ഭുത കല്ല്	55
മുസാനബിനിയ്ക്കു കലീമാകാൻ കാരണം	60
ആദനബിനിയും മക്കളും	50
ആദനബിനിയെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ	50
ആദനബിനിയുടെ തവസ്സൂൽ	49
ആദനബിനിയ്ക്കു ശീസ്നബിനിയ്ക്കു നൽകിയ ഉപദേശം	52
ഈസാനബിനിയുടെ പക്ഷിയും നബിനിയുടെ വാളും .	320
ഈസാ നബി(അ)യുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	333
ആദനബിനിയുടെ മുതുകിലേക്ക് നബിനിയുടെ പ്രകാശം	39
ആദനബിനിയുടെ ചുമലിൽ നബിനിയുടെ പേര്	50
ആദനബിനിയുടെ മുതുകിൽ മുത്തനബിനിയ്ക്കു	53
നൂഹ്‌നബിനിയുടെ മുതുകിൽ മുത്തനബിനിയ്ക്കു	53
ഇബ്‌റാഹീം നബിനിയുടെ മുതുകിൽ മുത്തനബിനിയ്ക്കു	53
ആദനബിനിയ്ക്കു മുഖെ നബിനിയ്ക്കു നുബുവുത്ത	40
ആദനബിനിയ്ക്കു ആദ്യ പിതാവ്	40
നൂഹ്‌ നബിനിയ്ക്കു ആദ്യ പിതാവ്	40
ആദനബിനിയ്ക്കു മുമ്പിൽ സുജൂദ് ചെയ്യാൻ കാരണം	46

അറഫ

ച:നബിനിയുടെ അറഫ പ്രസംഗം	354

അറബികൾ

ഖു.ത:അറബികളിൽ നിന്ന് തന്നെ പ്രവാചകൻ	54
ച:അറബികളുടെ സ്വഭാവം	232
അറബികളുടെ ജ്യോൽസ്യ സമ്പ്രദായം	89

അറിവ്

ച:അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ അറിവ്	375

അർശ്

ച:അർശിനെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ	69
അർശിൽ നബിനിയുടെ പേര്	50,52,58
അർശിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ നാമം	49
അർശിന്റെ തൂണിൽ എഴുതപ്പെട്ട നാമം	48
അർശ് എന്നിവയുടെ സൃഷ്ടിപ്പ്	39
അർശിനു താഴെ ചന്ദ്രൻ സുജൂദ് ചെയ്യുന്നു	128

അർശിലെ വാൾ..... 122

അല്ലാഹു

ഖു:അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റഹ്മത്ത് ലഭിക്കാൻ	28
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ വിശ്വസിക്കുക	29
മദ്ഹ് പറയാൻ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) കൽപ്പിക്കുന്നു	29
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ അധികാരം	29
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഇഷ്ടത്തിലേ പ്രവർത്തിക്കുക	30
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സംഘം	31
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ സഹായികളാക്കുക	31
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ കാര്യം	33
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ശാപമേറ്റവർ	34
നബിﷺയെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചാൽ	34
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചാൽ	34
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സന്ദർശനം	35
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ശിക്ഷ	35
ഭാര്യമാരിൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ മറക്കുന്നവർ	35
സന്താനങ്ങളിൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ മറക്കുന്നവർ	35
സമ്പത്തിൽ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ മറക്കുന്നവർ	35
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) നബിﷺക്ക് നൽകിയ മഹത്വം	22
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഇഷ്ടം ലഭിക്കാൻ	24
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ പാർട്ടിക്കാർ	25
അല്ലാഹു തൃപ്തിപ്പെട്ടവർ	25
നബിﷺയോടുള്ള അനുസരണ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോട്	28
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	35
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ മഗ്ഫിറത്ത് ലഭിക്കാൻ	35
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റഹ്മത്ത്	35
ഖു:ത:അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) കരുണ ചെയ്യുന്നവൻ	421
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പൊറുക്കുന്നവൻ	421
നബിﷺയിലൂടെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനോട്	421
അബൂലഹബിനെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) ശപിക്കുന്നു	178
ഹിദായത്ത് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ കാര്യം	63
നബിﷺയെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സംരക്ഷിക്കുന്നു	27
ഹ:അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഇഷ്ടം നേടുക	405
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ശാപം ലഭിക്കാൻ കാരണം	386
ദേഷ്യം അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ മാത്രം	407
സ്നേഹം അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിൽ മാത്രം	407

അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കൽ സ്വീകാര്യത ലഭിക്കാൻ	431
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുക	413
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റഹ്മത്ത് ലഭിക്കാൻ	503
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ കോപത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ	490
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ തൃപ്തിയാണ് പ്രധാനം	490
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ രക്ഷ ലഭിക്കാൻ	489
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റഹ്മത്ത് ലഭിക്കാൻ	489
അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വലാത്ത് ലഭിക്കാൻ	531
സ്വലാത്ത് അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കും	508
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) മാന്യൻ	508
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിലേക്ക് അടുക്കാനുള്ള അമലുകൾ	521
നബിﷺ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രകാശം	37
ച: ഹിദായത്ത് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിൽ നിന്ന്	420
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ പരീക്ഷണങ്ങൾ	484
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സ്വലാത്ത് ലഭിച്ചാൽ	519
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ പിടിച്ചവർക്ക് രക്ഷ	55
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ കാര്യത്തിന്റെ വിശാലത	60
സ്നേഹിക്കാൻ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) കൽപ്പിക്കുന്നു	60
അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം	228
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഹിക്മത്തുകൾ	228, 239
അല്ലാഹു സംരക്ഷിക്കുന്നു	220
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ തീരുമാനം	151
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ പേര് ജനിച്ച കുട്ടിയിൽ	125
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ	125
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ മഹത്വം	124
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ	124
അല്ലാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ	124
എല്ലാ കഴിവും അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിൽ നിന്ന്	328
ബറകത്ത് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിൽ നിന്ന്	328
സ്വഹാബികൾക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം	336
നബിﷺയെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സംരക്ഷിക്കുന്നു	338
സ്ത്രീ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സൂക്ഷിപ്പു സമ്പത്ത്	355
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റഹ്മത്ത് ലഭിക്കാൻ	502, 489
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സ്വലാം ലഭിക്കാൻ	489
നബിﷺയെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു	240
നബിﷺയുടെ പ്രയാസം അല്ലാഹു നീക്കുന്നു	243
നബിﷺയെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സംരക്ഷിക്കുന്നു	221
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) കൂടെയുണ്ടെന്ന വിശ്വാസം	221
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സഹായം	222

അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ വിധിയെ തടയുന്നതിനായി.....	182
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ പരിഹസിച്ചാൽ	182
നബി ﷺ യെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സംരക്ഷിക്കുന്നു	195
നബി ﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഇഷ്ട അടിമ	578
നബി ﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്ന്	39
അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിക്കുക	309
അല്ലാഹുവിൽ സംശയിക്കുന്നവരോട്	280
ഹിദായത്ത് അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ തൗഫീഖ്	209
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിൽ വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ	172
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) നന്മ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ	172
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഹിദായത്ത്	173
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ അടയാളങ്ങളോട് കളിച്ചാൽ	79
ഈമാൻ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റഹ്മത്ത്	64
മൊ: അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ പേര് പറയുമ്പോൾ	486
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ പേര് എഴുതുമ്പോൾ	486
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾ	486
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വോട് അടുക്കാൻ	454
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ റഹ്മത്ത് ലഭിക്കാൻ	504
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സ്ഥലത്ത് ചൊല്ലുന്നു	488
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ സ്ഥലത്തിന്റെ മഹത്വം	517
നബി ﷺ യുടെ സ്ഥാനം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) പഠിപ്പിക്കുന്നു	584
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ കാവൽ ലഭിക്കാൻ	273
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഹിക്മത്തുകൾ	206
നബി ﷺ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നവർ	119
ബൈ: നബി ﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഭംഗിയിൽ നിന്ന്	41
അല്ലാഹുവിനോട് അടുക്കാൻ സ്ഥലത്ത്	487

അവകാശം

ച: ഭാര്യമാരുടെ അവകാശങ്ങൾ	309

അവസരം

ച: അവസരങ്ങൾ മുതലെടുക്കുക	209

അവിഹിത ബന്ധം

ച: അവിഹിത ബന്ധങ്ങൾ പാടില്ല	354
അവിഹിത ബന്ധങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിനെ പേടിക്കുക ...	543

അസാധാരണം

ച: നബി ﷺ അസാധാരണക്കാരൻ	273
നബി ﷺ അസാധാരണ മനുഷ്യൻ	274

നബിﷺ അസാധാരണ മനുഷ്യൻ	159

അസുഖങ്ങൾ

മൊ:അസുഖങ്ങളിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ	563

അസുയ

ച:അസുയ അപകടം ചെയ്യും	61
അസുയയുടെ പരിണിതി	61

അഹങ്കാരം

ച:അഹങ്കാരം അപകടം	300
അംഗീകരിക്കാൻ അഹങ്കാരം സമ്മതിക്കാത്തവർ	300
ബനൂഇസ്റാഹൂലയുടെ അഹങ്കാരം	113
സമ്പത്തിന്റെ പേരിൽ അഹങ്കാരം വേണ്ട	356
സൗന്ദര്യത്തിന്റെ പേരിൽ അഹങ്കാരം വേണ്ട	356
തറവാടിന്റെ പേരിൽ അഹങ്കാരം വേണ്ട	356
വർണ്ണത്തിന്റെ പേരിൽ അഹങ്കാരം വേണ്ട	356
നേതാവിന് അഹങ്കാരം പാടില്ല	299
നേതാവെന്നെന്ന് കരുതി അഹങ്കരിക്കരുത്	298
സൽക്കാരത്തിൽ അഹങ്കരിക്കുന്നവരോട്	288
ഭക്ഷണത്തിൽ അഹങ്കരിക്കുന്നവരോട്	288
ഇരിപ്പിടത്തിൽ അഹങ്കരിക്കുന്നവരോട്	288
നേതാവിന് അഹങ്കാരം പാടില്ല	288
അഹങ്കാരം അപകടം	277

അഹ്ലുബൈത്ത്

ച:ബനൂഇസ്റാഹൂലയുടെ അഹങ്കാരം	113
അഹ്ലുബൈത്തിനോടുള്ള കടപ്പാട് നബിﷺ വസിയുത്ത്	359

മൊ:അഹ്ലുബൈത്തിനെ സ്നേഹിക്കേണ്ട രൂപം	272

ബൈ:അഹ്ലുബൈത്തിന്റെ മഹത്വം	432
അഹ്ലുബൈത്തിനെ സ്നേഹിക്കുക	432

അഹ്മദ്

ച:അഹ്മദ് എന്ന പേരിന്റെ മഹത്വം	125

മൊ:അഹ്മദ് പേരിന്റെ മഹത്വം	118

അൻസാറുകൾ

ച:അൻസാറുകളുടെ തിരുസ്നേഹം	380
നബിﷺ അൻസാറുകളെ സന്ദർശിക്കുന്നു	293
ആതുശാബീവി(റ)യും അൻസാരി സ്ത്രീയും	287
അൻസാറുകളുടെ സ്നേഹം	235

അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ

വൃ:ത:മരണ ബോധമില്ലാത്തവന്റെ കാര്യം അർത്ഥഭാഗം.....	57
വിചാരണ ബോധമില്ലാത്തവന്റെ കാര്യം അർത്ഥഭാഗം	57
നാശ ബോധമില്ലാത്തവന്റെ കാര്യം അർത്ഥഭാഗം	57
ച:നബിഷ്ടയുടെ പ്രകാശത്തിൽ അർത്ഥഭാഗപ്പെടുന്നു.....	46
അബുബക്ർ(റ) സൗർ ഗൃഹയിൽ കണ്ട അർത്ഥഭാഗം	224
നബിഷ്ടയുടെ ബാല്യകാലത്തെ അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	147
ബഹീറ കണ്ട അർത്ഥഭാഗം	151
നബിഷ്ടയുടെ ജന്മത്തിലെ അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	140
ചെറിയ പ്രായത്തിൽ തന്നെ അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	143
ശൈശവത്തിൽ തന്നെ അർത്ഥഭാഗം	132,135
ഹലീമാബീവി(റ) കണ്ട അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ.....	135,137
ശൈശവ കണ്ട അർത്ഥഭാഗം.....	137
കടൽ യാത്രയിലെ അർത്ഥഭാഗ കാഴ്ചകൾ	124
ജഅ്ഹറുബ്നു ഉർഫ്(റ) കണ്ട അർത്ഥഭാഗ മത്സ്യം	124
മീനിന്റെ ശരീരത്തിൽ കണ്ട അർത്ഥഭാഗം.....	124
ഇന്ത്യയിലെ അർത്ഥഭാഗ മരം	124
ഇന്ത്യയിലെ അർത്ഥഭാഗ പൂവ്	123
നബിഷ്ടയുടെ ജനനത്തിലെ അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ.....	116
നബിഷ്ടയുടെ ജന്മ രാത്രിയിലെ അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	109
നബിഷ്ട ജനിക്കുമ്പോൾ അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ.....	109
നബിഷ്ട ജനിച്ചപ്പോൾ അർത്ഥഭാഗം	110
നബിഷ്ട ജന്മത്തിലെ അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	110
നബിഷ്ട ജനിച്ചപ്പോൾ നടന്ന അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	110
ആമിന ബീവി(റ) കണ്ട അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ.....	106
അർത്ഥഭാഗം കാണിച്ച് ഈമാൻ ഉറപ്പിക്കുക	280
ഗൃഹയിലെ അർത്ഥഭാഗ പാനീയം	223
അബൂഹുറൈറ(റ)ക്ക് നബിഷ്ട നൽകിയ അർത്ഥഭാഗ ഈത്തപ്പഴം 336	
മൈസറത്ത് കണ്ട അർത്ഥഭാഗം	154
ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജിലെ അർത്ഥഭാഗ കാഴ്ചകൾ	158
നുബുവ്വത്തിനു മുമ്പ് അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	147
അബു താലിബ് കണ്ട അർത്ഥഭാഗങ്ങൾ	147
ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ) കണ്ട അർത്ഥഭാഗം	128
മൊ:അർത്ഥഭാഗങ്ങളെല്ലാം കറാമത്തല്ല.....	315

ആകാശം

വൃ:ആകാശ-ഭൂമികളുടെ അധികാരം.....	28
ച:ആകാശങ്ങളിൽ നബിഷ്ടയുടെ പേര്	52
ആകാശത്തിന്റെ സൃഷ്ടിപ്പ്	39

ആകാശത്തെ കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുക	309
ആകാശത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു മുമ്പ്	58
ആകാശത്ത് നബിﷺ യുടെ പേര്	122

ആവിബത്ത്

ച:ജിബ്റീൽﷺ ആവിബത്ത് പേടിക്കുന്നു	17

ആവിറം

ച:ദുനിയായും ആവിറവും ചിന്തിക്കാനുള്ളത്	293
മുസ്ലിമായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് കൊതിക്കുന്ന സമയം	578
ആവിറത്തിലെ ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ	517
മൊ:ആവിറത്തോടുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ അടയാളം	412

ആഗ്രഹം

ഹ:നല്ല മരണം കൊതിക്കുക	402
ച:നബിﷺക്കൊപ്പം കൂടാൻ കൊതിച്ചവർ	416
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിക്കുക	409
നബിയെ കാണാൻ കൊതിച്ചവർ	153
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിച്ചവർ	79
നബിﷺക്കു വിദ്മത്ത് ചെയ്യാൻ കൊതിക്കുക	187
നബിﷺ യോട് കൂടെ സഹവാസം കൊതിച്ചവർ	215
നബിﷺയെ കിട്ടാൻ കൊതിക്കുക	232
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിച്ച ശാമുകാരൻ	462
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിക്കുക	424
മൊ:ഉമർ(റ)ന്റെ മദീനയിൽ മരണം കൊതിക്കുക	395
ഉമർ(റ)ന്റെ രക്ത സാക്ഷിത്വ ആഗ്രഹം കൊതിക്കുക ...	395

ആഘോഷം

ച:മക്കക്കാരുടെ നബിദിനം	115
നബിദിനം ആഘോഷിക്കുന്നു	115

ആട്

ച:നബിﷺ ആടിനെ ജീവിപ്പിക്കുന്നു	331
ആടിന്റെ കുറക് സംസാരിക്കുന്നു	350

ആഡംബരം

ച:അധികാരം ആഡംബരത്തിനല്ല	306
നബിﷺയുടെ ആസാറുകൾ	255
ആഡംബരമെന്തായി ഉറങ്ങുന്നവരോട്	287
ഭക്ഷണത്തിലെ ആഡംബരക്കാരോട്	287

ആത്മീയം

ച:തന്ത്രങ്ങളിലൂടെ ആത്മീയ വിജയം നേടുക	378
നല്ല സ്ഥലങ്ങളിലെ ആത്മീയാനുഭൂതികൾ	437
ആത്മീയ പുരോഗതിക്ക്	459
ആത്മീയ ചികിത്സ	342

ആദരവ്

ച:മൃഗങ്ങൾ നബിയെ ആദരിക്കുന്നു	317
നബിﷺയോടുള്ള ആദരവ്	428
ഇസ്ലാമും ആദരവും	471
സയ്യിദൻമാരെ ആദരിക്കുക	471
നബിﷺക്കുമുമ്പിൽ ഒട്ടകത്തിന്റെ ആദരവ്	340
മൊ:ഉമ്മത്തിനോടുള്ള ആദരവ്	114
നബിﷺയോടുള്ള ആദരവ്	114
നബിﷺയോടുള്ള ആദരവ് വഹ്ദാത്തിനു ശേഷം	272
പണ്ഡിതൻമാരെ ആദരിക്കുക	79
നബിയോടുള്ള ആദരവ്	408

ആദ്യ സൂഷ്ഠി

ഹ:ആദ്യ സൂഷ്ഠി നബിﷺയുടെ നൂറ്	39, 37
ച:നബിﷺയുടെ പ്രകാശം ആദ്യ സൂഷ്ഠി	39
മൊ:ആദ്യ ആത്മാവ് ആര്?	40

ആദർശം

ഖ:ആദർശത്തിനു മുമ്പിൽ സഹോദരങ്ങളില്ല	25
ആദർശത്തിനു മുമ്പിൽ മക്കളില്ല	25
ആദർശത്തിനു മുമ്പിൽ കുടുംബമില്ല	25

ആന

ച:നബിﷺ യുടെ നൂറിനെ വണങ്ങുന്ന ആന	98
ആന സംസാരിക്കുന്നു	98

ആമീൻ

ഖ:ത:നബിﷺയുടെ പ്രാർത്ഥനക്ക് മലക്കുകളുടെ ആമീൻ291

ആയത്ത്

ഖ:ത:ആയത്തുൽ മഹബ്ബ	421

ആരോഗ്യം

ച:ആരോഗ്യത്തിന് ഉപകാരപ്പെടുന്ന മൽസരങ്ങൾ	297

കളി ആരോഗ്യത്തിന് 291

മൊ:ആരോഗ്യം ദീനിന് ഉപകാരപ്പെടുത്തുക 407

ആരോപണം

ച:നബിﷺയും കളവ് ആരോപിക്കപ്പെട്ടയാളും 517

ആലോചന

മൊ:റഊയിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ ആലോചിക്കാൻ 399

ആവശ്യം

ഹ:ആവശ്യം നിറവേറാനുള്ള സ്വലാത്ത് 514

ആവശ്യങ്ങൾ വീടാൻ 513

ആവശ്യപൂർത്തീകരണത്തിന് സ്വലാത്ത് 512

ച:നബിﷺയുടെ ആവശ്യ പൂർത്തീകരണ രീതി..... 338

മൊ:ആവശ്യ പൂർത്തീകരണത്തിനുള്ള സ്വലാത്ത് 467

ആശീർവാദം

ച:ഖാസിമുൽ ഖൻദുസി(റ)യെ നബി ആശീർവദിക്കുന്നു436

മഹാൻമാരുടെ ആശീർവാദം ലഭിച്ചാൽ 312

ആസ്വദനം

ച:കവിതകൾ ആസ്വദിക്കുക 294

ആസാറുകൾ

ച:ആസാറുകൾ കാണുമ്പോൾ സ്വലാത്ത് 470

നബിﷺയുടെ ആസാറുകളെ സന്ദേഹിച്ചാൽ 470

നബിﷺയുടെ ആസാറുകൾ ദർശിക്കൽ 474

വിജയം നേടാൻ മഹാൻമാരുടെ ആസാറുകൾ..... 470

നബിﷺയുടെ ആസാറുകൾ..... 470

ബൈ:ആസാറുകളോടുള്ള സ്നേഹം 477

ആസാറുകളിലൂടെ മുത്തുനബിﷺയെ കാണുക 477

ആൺകുട്ടികൾ

ച:ആൺകുട്ടികൾ ജനിക്കാൻ 121

ആർത്തി

ഹ:ആർത്തി പിടിച്ച് ജീവിക്കുന്നവരോട് 304

ഇഅ്തികാഫ്

ച:ഇഅ്തികാഫ് 307

ഇഖ്ലാസ്

ഹ:ഇഖ്ലാസോടെ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക	503
ച:അമലുകളിലെ ഇഖ്ലാസ്	355
മൊ:ബുർദയും ഇഖ്ലാസും	558

ഇജാസത്ത്

മൊ:ഇജാസത്തിന്റെ മഹത്വം	558

ഇബാദത്ത്

ച:രാത്രി ഇബാദത്തിന് പകരം നിൽക്കുന്ന അമൽ	518
നബിﷺയുടെ രാത്രി ഇബാദത്ത്	307
നബിﷺയുടെ രാത്രി ഇബാദത്ത്	309
ഇബാദത്തിൽ ക്ഷീണം ബാധിക്കുന്നവരോട്	310
നബിﷺയുടെ രാത്രി ഇബാദത്ത്	310
മൊ:ഇബാദത്തിന് ശക്തി ലഭിക്കാൻ	455
ഇബാദത്തിൽ ഉന്മേഷം ലഭിക്കാൻ	563

ഇബ്ലീസ്

ച:അബൂജഹ്ലും ഇബ്ലീസും	214
ദാറുന്നദ്വയിൽ ഇബ്ലീസ്	214
ഇബ്ലീസിന്റെ സിംഹാസനം തകരുന്നു	110
അവബ ഉടമ്പടി ഇബ്ലീസ് പൊളിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു	211

ഇമാം

ഹ:ഇമാം നിൽക്കുന്നവർ ശ്രദ്ധിക്കാൻ	521
ച:അബൂബക്ർ(റ)നെ ഇമാമാക്കുന്നു	361

ഇരുട്ട്

ച:മദ്ദീന ഇരുട്ടു മുടിയ ദിവസം	372

ഇരുത്തം

ച:നബിﷺയുടെ ഇരുത്തത്തിന്റെ ബറകത്ത്	335

ഇഷ്ടം

ഖ:അല്ലാഹു (ﷻ)വിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	35
നബിﷺയെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	35
ജിഹാദിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	35
അല്ലാഹു (ﷻ)വിന്റെ ഇഷ്ടം ലഭിക്കാൻ	24
ഹ:നബിﷺയെ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുക	413

അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുക.....	413
നബിﷺയുടെ തീരുമാനങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	406
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഇഷ്ടം നേടുക	405
നബിﷺയെ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുക	413
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിനെ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുക.....	413
നബിﷺയുടെ തീരുമാനങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	406
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഇഷ്ടം നേടുക	405
ച:സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നവരെ നബിﷺ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു	496
നബിﷺയുടെ ഇഷ്ടം നേടിയവർ	436
നബിﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ ഇഷ്ട അടിമ	578
നബിﷺയുടെ ഇഷ്ടം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) കണ്ടറിയുന്നു.....	23
നബിﷺയെ ഇശ്ഖ് പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു	424

ഇസ്തിഗാസ

ച:നബിﷺയെ വിളിച്ച് സഹായം തേടൽ	400
വഹാത്തായ നബിﷺയോട് ഇസ്തിഗാസ	375,547
അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ ഇസ്തിഗാസ	375
നബിﷺയോട് ഇസ്തിഗാസ നടത്തുക	444
നബിﷺയോട് സ്വപ്നത്തിലൂടെ ഇസ്തിഗാസ	537
അബൂഹഫ്സുൽ ഹദാദ്(റ)ന്റെ ഇസ്തിഗാസ	537
ഔലിയാക്കളോട് /അന്ധിയാക്കളോട് ഇസ്തിഗാസ	541
അഹ്മദുബ്നു മുഹമ്മദുസ്സലാവി(റ)യുടെ ഇസ്തിഗാസ.....	541
നബിﷺയോട് എഴുത്തു മുഖേനെ ഇസ്തിഗാസ	540
സങ്കടങ്ങൾ നബിﷺയെ എഴുതി അറിയിക്കാം	540
ഇസ്തിഗാസ നടത്താൻ നബിﷺ പഠിപ്പിക്കുന്നു	538
മുഹമ്മദുബ്നു ഇബ്റാഹീം(റ)ന്റെ ഇസ്തിഗാസ	546
കടം വീടാൻ ഇസ്തിഗാസ	545
അബ്ദുർറഹ്മാനുൽ ജസൂലി(റ)യുടെ ഇസ്തിഗാസ	545
നബിﷺയോട് രോഗം മറാൻ ഇസ്തിഗാസ	545
അബൂഇബ്റാഹീം വാദാർ(റ)ന്റെ ഇസ്തിഗാസ	547
നബിﷺ ഇസ്തിഗാസ പഠിപ്പിക്കുന്നു	544

ഇസ്തിഗ്ഫാർ

ച:സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നവന് ഇസ്തിഗ്ഫാർ ലഭിക്കുന്നു .	493
മലക്കുകളുടെ ഇസ്തിഗ്ഫാർ ലഭിക്കാൻ	502,504

ഇസ്ലാം

ഖ:ഇസ്ലാമിനെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നവർ	32

ച: ഇസ്‌ലാമും ആദരവും	471
ഇസ്‌ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ സഹിക്കുക	218
ഇസ്‌ലാമിന്റെ ശത്രുക്കൾ തന്ത്രങ്ങൾ മെനയുന്നു	214
ഇസ്‌ലാമിനു വേണ്ടി എന്തും സഹിക്കാൻ തയ്യാറാവുക	193
ഇസ്‌ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗം സഹിച്ചവർ	193
ഹംസ(റ)ന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	176
അബ്ബാസുബ്നു മിർദാസ്(റ)ന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	171
ഖുർആനിലൂടെ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക്	69
കഅബുൽ അഹ്‌ബാർ(റ)ന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	68
മുഅ്ജിസത്തിലൂടെ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക്	330
അബൂഖിർസാഹ്(റ)ന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	330
മുഅ്ജിസത്തിലൂടെ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക്	337
പലിശ ഇസ്‌ലാം കൂഴിച്ചു മുടുന്നു	354
സാമൂഹിക ദുരൂഹാരങ്ങൾ ഇസ്‌ലാം കൂഴിച്ചു മുടുന്നു ..	354
ഇസ്‌ലാമിലെ സ്ത്രീയുടെ മഹത്വം	369
ഇസ്‌ലാമിനെ പറയിപ്പിക്കുന്ന സമുദായം	586
ഇസ്‌ലാമിൽ സൗന്ദര്യത്തിന് പ്രത്യേക സ്ഥാനമില്ല	313
ഇമാമിനുണ്ടാകേണ്ട ഗുണങ്ങൾ	295
ഇസ്‌ലാമിക നിയമങ്ങൾ പാലിക്കുക	297
ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് പ്രേരിപ്പിക്കുക	298
അബൂഖുഹാഫ്(റ)യുടെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	306
ഇസ്‌ലാം മനുഷ്യരെ സംസ്കരിക്കുന്നു	232
ഇസ്‌ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ	239
ഇസ്‌ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗം സഹിച്ചവർ	241
ഇസ്‌ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങളേറ്റവർ	242
തീവ്രവാദവും ഇസ്‌ലാമും	255
നബി ഇസ്‌ലാമിന്റെ വ്യാപനം പ്രവചിക്കുന്നു	270
അബൂഹുറൈറ(റ)യുടെ മാതാവിന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	283
ഖസ്റു ജോർജ്ജ് ഇസ്‌ലാമിലേക്ക്	209
അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ മാതാവിന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	192
ഖാലിദുബ്നു സഹൂദ്(റ)ന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	172
സഅദ്ദുബ്നു അബാവഖാസ്(റ)ന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	173
ഖുർആൻ പാരായണത്തിലൂടെ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക്	175
ഉമർ(റ)ന്റെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	175
ആദ്യം തന്നെ ഇസ്‌ലാം സ്വീകരിച്ചവർ	172
ഇസ്‌ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ	172
ഹാരിസുബ്നു അബ്ബാൽഉസ്സ(റ)യുടെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	170
അറുബ്നു അബസ(റ)യുടെ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷണം	169
ഇസ്‌ലാമിന്റെ നയ നിലപാട്	169

ഇസ്റാഅ്

ച:ഇസ്റാഅ് എന്തുകൊണ്ട് മുഖദുസിലേക്ക്	206
ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജ് ലഘുവിവരണം	204
ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജിലെ അൽഭൂത കാഴ്ചകൾ	158
ഇസ്റാഅ്	122
മൊ:എന്താ കൊണ്ട് ഇസ്റാഅ്?	206

ഇൽമ്

ച:അബൂഹുറൈറ(റ) യുടെ ഇൽമിന്റെ രഹസ്യം	342
അബൂല്ലാഹിബ്നു അബ്ബാസ്(റ)ന്റെ ഇൽമ് ചരിത്രം	347
ലഭ്യനിയായ ഇൽമ്	342

ഇൽഹാം

മൊ:ഇൽഹാമിലൂടെ ലഭിച്ച സ്വലാത്ത്	462

ഈത്തപ്പന

ച:ഈത്തപ്പനക്കുല നബിയെ അനുസരിക്കുന്നു	337
അബൂഹുറൈറ(റ)ക്ക് നബിﷺ നൽകിയ ഈത്തപ്പന	336
നബിﷺയോട് ഈത്തപ്പനത്തിന് സംസാരിക്കുന്നു	333
ഈത്തപ്പനത്തിന്റെ സങ്കടം നബിﷺ തീർത്തെങ്കിൽ	333
സ്വർഗത്തിലെ ഈത്തപ്പനത്തിന്	333
ഈത്തപ്പനത്തിന് കരയുന്നു	333
ഈത്തപ്പനത്തിന് കരഞ്ഞെങ്കിൽ	424

ഈമാൻ

ഹ:ഈമാനിന്റെ മാധുര്യം ലഭിക്കാനുള്ള കാര്യങ്ങൾ	413
ച:അബൂബക്ർ(റ)ന്റെ ഈമാൻ	375
ഈമാനുള്ളിൽ സ്വർഗം	60
ഉമർ(റ)ന്റെ ഈമാൻ	372
സ്വഹാബികളുടെ ഈമാൻ പരിശോധിക്കുന്നു	255
ഈമാൻ നഷ്ടപ്പെടുന്നത് പേടിക്കുക	277
ഈമാൻ സുദൃഢമായിരിക്കണം	280
അൽഭൂതം കാണിച്ച് ഈമാൻ ഉറപ്പിക്കുക	280
ഈമാനുള്ളിൽ വിജയം	578
ഈമാൻ മരണ സമയത്ത്	63
ഈമാൻ അല്ലാഹു (ﷻ) വിന്റെ റഹ്മത്ത്	64
നബിﷺയുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ഈമാൻ	64
മരണത്തിന് തൊട്ടു മുമ്പ് ഈമാൻ	64
പശ്നങ്ങളെ ഈമാൻ കൊണ്ട് നേരിടുക	172
ഉമർ(റ)ന്റെ സഹോദരി ഫാതിമ(റ)യുടെ ഈമാൻ	175

അബുജൻദർ(റ)ന്റെ ഈമാൻ 255

മൊ:ഈമാനുണ്ടെങ്കിലേ ഫലം കാണൂ 479

ഈമാൻ സമ്പൂർണ്ണമായതിന്റെ അടയാളം 271

ഈമാൻ കിട്ടി മരിക്കാൻ 559

ഉഖ്ബ

ച:നബിഴയെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഉഖ്ബ 189

ഉടുമ്പ്

ച:ഉടുമ്പ് സംസാരിക്കുന്നു 341

ഉണർച്ച

ച:നബിഴയെ ഉണർച്ചയിൽ കണ്ടവർ 437

നബിഴയോട് ഉണർച്ചയിൽ സംസാരിച്ചവർ 436

നബിഴയെ ഉണർച്ചയിൽ ദർശിച്ചവർ 436

നബിഴയെ ഉണർച്ചയിൽ കണ്ടവർ 436

നബിഴയെ ഉണർച്ചയിൽ ദർശിച്ചവർ 435

ഉതൈബ

ച:ഉതൈബയുടെ മരണം 182

ഉത്തമർ

ച:ഏത് ഉന്നതരെയും ഉപദേശിക്കുക 427

ആരാണ് ഉത്തമ സൂപ്പർ 50

മൊ:നബിഴ അവിയാക്കളിൽ ഉത്തമർ 272

ഉത്തരവാദിത്വം

ച:ഉമർ(റ)ന്റെ ഉത്തരവാദിത്വ ബോധം 416

നബിഴയുടെ ഉത്തരവാദിത്വ ബോധം 354

നബിഴയുടെ ഉത്തരവാദിത്വ ബോധം 356

മൊ:നബിഴയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം 413

ഉദ്ദേശ്യം

ബൈ:ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ നിറവേറാൻ തവസ്സുലാക്കുക 394

ഉന്മേഷം

മൊ:ഇബാദത്തിൽ ഉന്മേഷം ലഭിക്കാൻ 563

ഉന്മേഷം ലഭിക്കാൻ 561

ഉപകാരം

ച:ആരോഗ്യത്തിന് ഉപകാരപ്പെടുന്ന മൽസരങ്ങൾ 297

മൊ:സമ്പത്ത്/ആരോഗ്യം ദീനിന് ഉപകാരപ്പെടുത്തുക ...	407
വിജ്ഞാനം/സമയം ദീനിന് ഉപകാരപ്പെടുത്തുക	407

ഉപദേശം

ഹ:മാതാപിതാക്കളോട് നബിﷺയുടെ ഉപദേശങ്ങൾ	418
ച:മക്കളെ ഉപദേശിക്കുക	459
മക്കളെ ഉപദേശിക്കുക	52
ആദംനബിﷺ ശീസ്നബിﷺക്ക് നൽകിയ ഉപദേശം	52
മരണ മുമ്പ് ഉപദേശിക്കുക ചെയ്യുക	368

ഉപയോഗം

ച:സർഗകഴിവുകൾ നന്മക്ക് ഉപയോഗിക്കുക	420

ഉപദ്രവം

ച:മുശ്ശികീങ്ങളുടെ ഉപദ്രവങ്ങൾ	195
ഉപദ്രവിക്കാൻ ശ്രമിച്ച അബൂജഹലിന് സംഭവിച്ചത്	195
മുശ്ശികീങ്ങളുടെ ഉപദ്രവങ്ങൾ	211
നബിﷺയെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ശത്രുക്കൾ	189
നബിﷺയെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഉഖ്ബ	189
അബൂലഹബിന്റെ ഉപദ്രവ രീതി	183

ഉമനീർ

ച:നബിﷺയുടെ ഉമനീരിന്റെ ബറകത്ത്	220
ആഇശാബീവി(റ)യും നബിﷺയുടെ ഉമനീരും	370

ഉമ്മ

ച:അനസ്(റ)ന്റെ ഉമ്മ	319

ഉമ്മഹാതുൽ മുഅ്മിനീൻ

ഖു:ഉമ്മഹാതുൽ മുഅ്മിനീന്റെ മഹത്വം	33

ഉമ്മിയ്

ഖു:നബിﷺ ഉമ്മിയ്	29
ച:ഉമ്മത്തിന്റെ പ്രയാസങ്ങൾ നബിﷺ അറിയുന്നു	442
നബിﷺ ഉമ്മത്തിന്റെ പ്രയാസങ്ങൾ കാണുന്നു	540
നബിﷺയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	489
ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	503
നബിﷺയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	582
നബിﷺയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	578,291,295

മൊ:നബിﷺ യുടെ സ്ഥാനം ഉമ്മത്തുകൾക്ക് പഠിപ്പിക്കുന്നു	584

ഉമ്മത്തിനോടുള്ള ആദരവ് 114

ഉറക്കം

ഹഃനബി യെ ഉണർച്ചയിൽ 448

ച:ഉറങ്ങുമ്പോൾ സ്വപ്നം കാണുക 496

വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലെ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലി ഉറങ്ങുക 497

നബി ^ﷺ ക്കു വേണ്ടി ഉറക്കൊഴിച്ചവർ 220

ചൈതന്യം ഉറപ്പ് 472

മണിമെത്തകളിൽ അന്തിയുറങ്ങുന്നവരോട്..... 306

ആഡംബരമെത്തിയിൽ ഊങ്ങുന്നവരോട് 287

നബിﷺയുടെ ഉറക്കം 287

മൊ:നബിയെ ഉണർച്ചയിൽ കാണാൻ 453

ഓരക്കിൽ നമ്പികളുടെ ദർശിക്കാൻ..... 456

ഈ പദ്ധതിയിൽ നാലാം വയസ്സിലെ കുട്ടികൾക്ക് 456

നബിﷺ യുടെ ഉറക്കം 284

ഉദ്ദേശ്യം

ച:നബിയിയുടെ ഉദ്ദഹിയുത്ത് 276

ഉസ്താദ്

ച:ഉസ്താദ് നന്നായാൽ ഗുണം എലാവർക്കും 565

ഉഹ്ദ്

ച:ഉഹ്ദിൽ നബിയിയുടെ രക്തം പൊടിഞ്ഞപ്പോൾ 414

ഓഫ് യുദ്ധത്തിലെ മുൻജിസത്തുകൾ 241

6-ാം ത്വക്ഷാത്തിരവ അവിന്ദരനീത മരമം 242

[illegible]

ഉപദേശ (നവംബർ) യുടെ മുൻപല്ലെ പൊട്ടിയപ്പോൾ	243
പിന്നീട് (നവംബർ) പൊട്ടിയപ്പോൾ	244

ഉപപ്രദേശങ്ങൾ	244
കുടുംബശ്രീ	245

ഉപദേശം	245
പ്രാർത്ഥന	246

200

ഹഃഘറക്കു തുല്യമായ നിസ്കാരം.....402

ഉററ ഒരു തൃഹീവ് 400

ച:നബിഴയുടെ ഉററ.....470

ഉൾക്കാഴ്ച

മൊ:ഉൾക്കാഴ്ച ലഭിക്കാൻ 466

എളുപ്പം

മൊ:പ്രസവം എളുപ്പ് മാകാൻ 479

കാര്യങ്ങൾ എളുപ്പമാവാൻ	466
മരണം എളുപ്പമാവാൻ	449

എഴുത്തുകാരൻ

ഹ:കിതാബ് രചിക്കുമ്പോൾ സ്വലാത്ത്	486
നബിﷺയുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് എഴുതുക	486
കിതാബ് രചിക്കുമ്പോൾ	486
എഴുത്തുകാരനായാൻ	486,482
ച:ഹദീസ് എഴുതുക	483,482
എഴുത്തുകാരോട്	485,482,484
എഴുത്തുകാരനായാൻ	485
മൊ:എഴുത്തുകാർ ശ്രദ്ധിക്കാൻ	486
എഴുത്തിൽ ബറകത്തുണ്ടാകാൻ	486
നബിﷺയുടെ പേര് എഴുതുമ്പോൾ	486
അല്ലാഹു (ﷻ) വിന്റെ പേര് എഴുതുമ്പോൾ	486

ഏട്

ച:മലക്കുകളുടെ ഏടിൽ പേരുണ്ടാകാൻ	493

ഐക്യം

ച:ഐക്യം നില നിൽക്കാൻ പള്ളികൾ	369

ഐശ്വര്യം

മൊ:ഐശ്വര്യം ലഭിക്കാൻ സ്വലാത്ത്	520

ഒട്ടകം

ച:നബിﷺക്കുമുമ്പിൽ ഒട്ടകത്തിന്റെ ആദരവ്	340
നബിﷺയും ഒട്ടകവും	340
ഒട്ടകം നബിﷺയെ സങ്കടം പറയുന്നു	326
ഒട്ടകം നബിﷺയെ വണങ്ങുന്നു	326
ഒട്ടകം സംസാരിക്കുന്നു	517
നബിﷺയുടെ ഒട്ടകം മുട്ടു കുത്തിയപ്പോൾ	232
ഒട്ടകങ്ങൾക്ക് നബിﷺയോടുള്ള സ്നേഹം	276
നബിﷺ ഒട്ടകത്തെ ഊർജസ്വലമാക്കുന്നു	279

ഒരുക്കം

ഹ:പരലോകത്തേക്ക് ഒരുക്കുക	304

ച:മരണത്തിനു മുമ്പ് ഒരുങ്ങുക 363

ഒഴിവാക്കൽ

ച:നബിﷺ ദുനിയാവിനെ ഒഴിവാക്കുന്നു..... 360

ഓർമ്മ

ഹ:മറന്ന കാര്യങ്ങൾ ഓർമ്മിക്കാൻ 523

ഓർമ്മ ശക്തി വർധിക്കാൻ 523

ച:നബിﷺയുടെ ഓർമ്മ ശക്തി 169

ഔതാദുകൾ

ച:ഔതാദുകൾക്ക് ആ സ്ഥാനം ലഭിക്കാൻ കാരണം 437

ഔലിയാക്കൾ

ച:ഔലിയാക്കളുടെ കാഴ്ച 437

അമ്പിയാക്കൾ ഔലിയാക്കൾ ഒരുമിച്ചു കൂടുന്നു 439

ഔലിയാക്കൾക്ക് ആ സ്ഥാനം ലഭിക്കാൻ കാരണം 437

ഔലിയാക്കളോട് ഇസ്തിഗാസ 541

കഅ്ബ

ഖ:ത:കഅ്ബയുടെ പുനർ നിർമ്മാണം 54

ച:കഅ്ബയിൽ അമ്പിയാക്കൾ ഔലിയാക്കൾ 439

കഅ്ബയുടെ മഹത്വം 439

കഅ്ബയിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ 55

കഅ്ബ പൊളിക്കാൻ കരുതിയപ്പോൾ ശിക്ഷ 782

കടം

ച:നബിﷺ കടം വീടുന്നു 444

കടം വീടാൻ ഇസ്തിഗാസ 545

നബിﷺയും കടക്കാരും 335

ജാബിർ(റ)ന്റെ പിതാവിന്റെ കടം 335

കടപ്പാടുകൾ

ച:ഭാര്യക്ക് ഭർത്താവിനോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ 326

ഭർത്താക്കൻമാരുടെ കടപ്പാടുകൾ 354

സ്ത്രീകളോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ 354

കടപ്പാടുകൾ ബാക്കി വെക്കരുത് 363

അഹ്ലുബൈത്തിനോടുള്ള കടപ്പാട് 359

സമ്പത്തിനോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ 369

അടിമകളോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ 369

സ്ത്രീകളോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ 369

കടൽ

ച:സൗർ ഗൃഹയിൽ കടൽ? 224
കടൽ യാത്രയിലെ അർദ്ധുത കാഴ്ചകൾ 124

കണ്ണ്

ച:നബിﷺ യെ കാണാത്ത കണ്ണ് വേണ്ട 380
കണ്ണിൽ മണ്ണ് നിറയുന്നു 346
നബിﷺ യും ഖതാദ(റ)യുടെ കണ്ണും 242
മൊ:കണ്ണേറിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ 479
ബൈ:കണ്ണുകൾ നന്നാക്കുക 477

കത്ത്

ച:നബിﷺ യും തുബ്ബത് രാജാവിന്റെ കത്ത് 78
നബിﷺ യുടെ കത്ത് കിസ്റ രാജാവും 270
നബിﷺ യുടെ കത്തിനോടുള്ള ഹിർഖലിന്റെ ആദരവ് 265

കപ്പൽ

മൊ:കപ്പൽ അപകടത്തിൽ പെടാതിരിക്കാൻ 479

കഫൻ

ച:നബിﷺ യെ കഫൻ ചെയ്യുന്നു 377
ഫാതി മബിൻത് അസ്ദ്(റ)ന്റെ കഫൻ 302

കരച്ചിൽ

ച:മദീന കരഞ്ഞ ബാങ്കൊലി 415
ഈത്തപ്പനത്തടി കരയുന്നു 333
അബൂബകർ(റ)ന്റെ സന്തോഷ കരച്ചിൽ 215
ഈത്തപ്പനത്തടി കരഞ്ഞെങ്കിൽ 424

കരാർ

ച:നബിﷺ കുടുംബത്തിനെതിരെ ബഹിഷ്കരണ കരാർ 197
ബഹിഷ്കരണ കരാർ ചിതൽ തിന്നുന്നു 197
നബിﷺ യുടെ കരാർ പൂർത്തീകരണം 255
കരാർ പൂർത്തിയാക്കാത്തവരോട് 255
നബിﷺ യുടെ കത്തുകൾ 264

കരുണ

ഖു:അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ കാരൂണ്യം 33
നബിﷺ കാരൂണ്യമാണ് 32

കുട്ടികളെ കളിപ്പിക്കുക.....	291
കളി ആരോഗ്യത്തിന്	291
കുട്ടികൾ കളിക്കട്ടെ.....	291

കള്ളൻ

മൊ:കള്ളൻമാരുടെ ശല്യം നീങ്ങാൻ	563

കഴുത

ച:ഹലീമ ബീവി(റ)യുടെ കഴുത സംസാരിക്കുന്നു.....	133
ഹലീമാബീവി(റ)യുടെ കഴുത സൂജൂദ് ചെയ്യുന്നു.....	134
നബിﷺയെ കൊതിച്ച കഴുത	339
നബിﷺ കഴുതയോട് സംസാരിക്കുന്നു	339

കവിത

ച:ഹസ്സാനുസ്സനു സാബിത്ത്(റ)ന്റെ കവിത	420
കവിതയിലൂടെ നബിﷺക്ക് പ്രതിരോധം തീർത്തവർ	420
അബൂബകർ(റ)നെ കുറിച്ച് ഹസ്സാൻ(റ)ന്റെ കവിത.....	225
കവിതകൾ ആസ്വദിക്കുക	294
ബൈ:ശൈഖ് യൂസുഫുന്നബ ഹാനി(റ)യുടെ കവിത ...	480
മുത്ത്നബിﷺ യുടെ കവിതകൾ	284

കൾഫ്

മൊ:കൾഫ് ലഭിക്കാൻ	454

കാപട്യം

ഹ:കാപട്യത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷ ലഭിക്കാൻ	393

കാഫിരീങ്ങൾ

ഖു:ത:മുത്തുന്നബിﷺ കാഫിരീങ്ങൾക്ക് റഹ്മത്ത്	17
ഹ:കുഹ്റിലേക്ക് മടങ്ങാതിരിക്കുക	413
ച:കാഫിരിന്റെ മരണം	368
മൊ:കാഫിരീങ്ങളെ പന്നികളാക്കി കോലം	118

കായികം

ച:കായിക താരങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നവർ.....	238

കാറ്റ്

ച:കാറ്റുകൾ സൂചനകൾ	278

കാഴ്ച

ഹഃപമാത്തിനു ശേഷവും നബിﷺ എല്ലാം കാണുന്നു ...	535
ചഃനബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിക്കുക	409
മഹാൻമാരുടെ കാഴ്ചകൾ	435
ഒഴലിയാക്കളുടെ കാഴ്ച	437
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിച്ച ആദംനബിﷺ	42
കടൽ യാത്രയിലെ അൽഭുത കാഴ്ചകൾ	124
ഫുദ്യക്(റ)ന്റെ കാഴ്ച ശക്തി തിരിച്ചു കിട്ടുന്നു	346
നബിﷺ കാഴ്ച ശക്തി നൽകുന്നു	544
ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജിലെ അൽഭുത കാഴ്ചകൾ	158
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിക്കുക	424
നബിﷺ നമ്മെ കാണുന്നു	445
മൊഃനബിﷺ കാണുന്നു	399
നബിﷺയുടെ കാഴ്ച	284

കാറ്റാൾ

ച:വീടിനു കാവൽ.....	120
ച:ഖബറിൽ മഹാൻമാരുടെ കാവൽ ലഭിക്കാൻ	473
നബിﷺ മലക്കുകൾ കാവൽ നിൽക്കുന്നു	156
മഹാൻമാരെ കൊണ്ട് കാവൽ തേടുക	432
മൊ:വീടുകൾക്ക് കാവൽ	284
അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിന്റെ കാവൽ ലഭിക്കാൻ	273

കിതാബ്

ഹംകിതാബ് രചിക്കുമ്പോൾ സ്വലാത്ത്	486
കിതാബ് രചിക്കുമ്പോൾ	486
ബൈ:വലതു കയ്യിൽ കിതാബ് ലഭിക്കാൻ.....	432

കിസ്റ്റ്

ച:കിസ്റ്റ് വിറക്കുന്നു	110
നബിﷺയുടെ കത്തും കിസ്റ്റ് രാജാവും	270
അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഹുദാഫ(റ)യും കിസ്റ്റും	270
കിസ്റ്റയുടെ മരണം നബിﷺ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു	270

കുടുംബം

ഖു:ആദർശത്തിനു മുമ്പിൽ കുടുംബമില്ല..... 25
ഖു.ത:പ്രബോധനം കുടുംബത്തിൽ 178

ച: നബിﷺ കുടുംബത്തെ സ്നേഹിക്കുക	415
നബിﷺ കുടുംബത്തിനെതിരെ ബഹിഷ്കരണ കരാർ	197
കുടുംബക്കാരുടെ വിഷയത്തിൽ നീതി കാണിക്കുക	354
കുടുംബക്കാരുടെ വിഷയത്തിൽ വിട്ടുവീഴ്ച കാണിക്കുക	354
നബിﷺയുടെ കുടുംബ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ മഹിമ	53
കുടുംബത്തിനെതിരാണെങ്കിലും നീതി പാലിക്കുക	304
നബിﷺയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	288,297,296,298,309
നബിﷺ കുടുംബത്തോട്	296
മുത്തനബിﷺയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	291
നല്ല കുടുംബ നാഥൻ	288
ആശ്വാസിവി(റ)യുടെ കുടുംബ ജീവിതം	291
സ്വന്തം കുടുംബം തന്നെ കൈവിട്ടാലും	183
കുടുംബ ബന്ധം ചാർത്തുക	128

കുട്ടികൾ

ഹ: കുട്ടികളെ ചീത്ത പറയുമ്പോൾ	121
ച: കുട്ടികളെ പരിഗണിക്കുക	440
കുട്ടികളെ നബിﷺ സ്നേഹം പഠിപ്പിക്കുക	496
നബിﷺയെ സ്വപ്നം കണ്ട കുട്ടികൾ	496
കുട്ടിക്കാലത്ത് തന്നെ നബിﷺയെക്കൊണ്ട് മഴ ലഭിക്കുന്നു	146
ജനിക്കുന്ന കുട്ടികളെ മന്ത്രിക്കുക	106
കുട്ടികളോട് കാര്യം	292,299
കുട്ടികളെ തലോടുക	275,293
നബിﷺ കുട്ടികളോട്	299, 275,291,292,293
കുട്ടികളുടെ വിവരങ്ങളുമ്പേക്ഷിക്കുക	293
കുട്ടികളെ ചിരിപ്പിക്കുക	293
എല്ലാകുട്ടികളോടും കാര്യം	292
കുട്ടികളോട് സലാം	293
കുട്ടികളെ കളിപ്പിക്കുക	291
കുട്ടികൾ കളിക്കട്ടെ	291
കുട്ടികളുടെ നബിﷺ സ്നേഹം	238
കുട്ടികളെ നബി സ്നേഹം പഠിപ്പിക്കുക	238
മൊ: കുട്ടികൾക്ക് പേര് വെക്കുമ്പോൾ	120

കുറ്റം

ഹ: മദീനയെ കുറ്റം പറയരുത്	394
ച: ഭക്ഷണത്തെ കുറ്റം പറയുന്നവരോട്	235

കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നവർ

ഖ: ഇസ്ലാമിനെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നവർ	32

കുളി

ച:നബിയിയെ കുളിപ്പിക്കുന്നു 377

കുർസിയ്

ച:കുർസിയ് എന്നിവയുടെ സൂഷ്കിപ്പ് 39

കുഷ്ടം

ഹ:കുഷ്ട രോഗത്തിന് 386

കുട്ടുകെട്ട്

ഖ:ത:ദീനീ സേവനങ്ങളിൽ മക്കളെ കുട്ടുക 54

കുട്ടു പ്രാർത്ഥന 54

ച:മഹാൻമാരുടെ കൂടെ കൂടിയാൽ 400

നബിയിൽക്കൊപ്പം കൂടാൻ കൊതിച്ചവർ 416

നബിയിയുടെ കൂടെ കൂടിയാൽ 444

മക്കൾ നന്നാക്കാൻ നല്ലവരോടൊപ്പം കുട്ടുക 299

കുട്ടുകാർ

ഹ:കുട്ടുകെട്ടിലെ നാശങ്ങൾ 413

മുസ്ലിമായ കുട്ടുകാരൻ 413

ച:കുട്ടുകാരുടെ വിവരങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുക 295

മരണപ്പെടുപോയവരുടെ കുട്ടുകാരുമായി ബന്ധം ചേർക്കുക 158

കേശം

ച:നബിയിയുടെ കേശം 473

കൃഷി

ച:നബിയിൽ കൃഷിക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു 397

കൃഷികളിൽ ബറക്കത്തുണ്ടാകാൻ 397

കേശവി

ഹ:നബിയിൽ സ്വലാത്ത് കേശിക്കുന്നു 394

ച:മുത്ത് നബിയിൽ പ്രയാസങ്ങൾ കേശിക്കുന്നു 541

നബിയിയുടെ പേര് കേശിക്കുമ്പോൾ 42

ബാക്കു കേശിക്കുമ്പോൾ 42

പിശാചിന്റെ കട്ടു കേശവി 110

പ്രയാസങ്ങൾ കേശിക്കുക 294

നബിയിയെ മോശപ്പെടുത്തുന്നത് കേട്ടാൽ 158

അദ്യുഗ്മായ കേശവി 129

മൊ:നബിﷺ കേൾക്കുന്നു	399
നബിﷺയുടെ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾ	408,486
അശ്ഹദു അന്നമുഹമ്മദുർറ...കേൾക്കുമ്പോൾ	43
നബിﷺയുടെ ചര്യ കേൾക്കുമ്പോൾ	272

കൈ

ച:കൈ ചുംബിച്ച് ബറകത്തേടുക്കൽ	471
അനസ്(റ)ന്റെ കൈ ചുംബിക്കുന്നു	471
നബിﷺയുടെ കൈകളുടെ ബറകത്ത്	278
നബിﷺയുടെ കയ്യിന്റെ ബറകത്ത് 135,321,330,335,345,349	
കൈ കൊണ്ട് തടവി മന്ത്രിക്കൽ	320
കൈ വിരലുകൾക്കിടയിൽ നിന്ന് വെള്ളം	328
കൈകാര്യകർത്താക്കളെ പിന്തുണക്കുക	355
മഹാൻമാരുടെ കൈ കൊണ്ട് മരണാനന്തര കർമ്മങ്ങൾ 302	
നബിﷺയുടെ കയ്യിന്റെ തണുപ്പ്	275
നബിﷺയുടെ കയ്യിന്റെ മഹത്വങ്ങൾ	274
കൈ വിരലുകൾക്കിടയിൽ നിന്ന് വെള്ളം	274
കയ്യിന്റെ മാർദ്ദവം	273
മൊ:നബിﷺയുടെ കയ്യിന്റെ ബറകത്ത്	273
ബൈ:വലതു കയ്യിൽ കിതാബ് ലഭിക്കാൻ	432

കൈസർ

ച:നബിﷺയും കൈസർ രാജാവും	264
ദിഹ്യാതുൽ കൽബി(റ)യും കൈസർ രാജാവും	264
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ച കൈസർ രാജാവ്	264

കൊട്ടാരം

ച:സ്വർഗത്തിലെ കൊട്ടാരങ്ങളിൽ നബിﷺയുടെ പേര്	52
ഖദീജബീവി(റ)ക്ക് സ്വർഗത്തിൽ കൊട്ടാരം	158

കൊതിക്കൽ

ച:നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിക്കുക	409
വഹാത്തിനു ശേഷവും നബിﷺക്കൊപ്പം കൂടാൻ കൊതിച്ചവർ 416	
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിച്ച ആദംനബിﷺ	42
നബിﷺയുടെ ബറകത്ത് കൊതിക്കൽ	333
നബിﷺയെ കൊതിച്ച കഴുത	339
നബിﷺ യോട് കൂടെ സഹവാസം കൊതിച്ചവർ	215
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിക്കുക	424

കൊലപാതകം

ച:ബർദിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടവർ	215
ഉസ്മാൻ(റ)ന്റെ കൊലപാതകം	336
അമ്പിയാക്കളെ കൊന്നവൻ നരകത്തിൽ	578
അബൂജഹൽ നിസ്സാരമായി കൊല്ലപ്പെടുന്നു	238

കോപിക്കൽ

ഖു.ത:തഖ്വ കൊണ്ട് കൽപ്പിക്കുക	322
ക്ഷമ കൊണ്ട് കൽപ്പിക്കുക	322
ഹ:കോപത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ	490
ച:സ്വഹാബികളോട് കോപിക്കൽ	223
മൊ:ദുനിയായിനോടുള്ള കോപത്തിന്റെ അടയാളം	412

ക്രൂരത

ച:അബൂജഹ്ലിന്റെ ക്രൂരത	218
മുശ്ശികിങ്ങളുടെ ക്രൂരതകൾ	193

ക്ഷമ

ഖു.ത:ക്ഷമ കൊണ്ട് കൽപ്പിക്കുക	322
ച:ക്ഷമയുടെ മഹത്വം	544
സ്ട്രീകളുടെ ക്ഷമ	245

ക്ഷീണം

ച:മുത്തുനബിയുടെ വിളിച്ചാൽ ക്ഷീണം മാറുന്നു	540
ഇബാദത്തിൽ ക്ഷീണം ബാധിക്കുന്നവരോട്	310

കർമ്മങ്ങൾ

ഖു:കർമ്മങ്ങൾ നിഷ്ഫലമാകുന്ന കാര്യങ്ങൾ	22
ച:മഹാൻമാരുടെ കൈ കൊണ്ട് മരണാനന്തര കർമ്മങ്ങൾ	302

കൽപ്പിക്കൽ

ച:നബിയുടെ കൽപ്പന നിറവേറ്റിയാൽ	442
നബിയുടെ സ്നേഹിക്കാൻ മൂസാനബിയോട്	60

ഖത്തം

ച:ഖത്തം സമർപ്പണം	545
മൊ:ഖുർആൻ ഖത്മ് ചെയ്ത പുണ്യം ലഭിക്കാൻ	449

വനാശാത്ത്

മൊ:വനാശാത്താണ് ഏറ്റവും വലിയ സമ്പത്ത് 520

ഖബർ

ഹ:ഖബറിൽ നബിﷺയുടെ സഹായം ലഭിക്കാൻ 526

ഖബറിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ഒന്ന് 526

ച:നബിﷺ യുടെ ഖബറിൽ ഇറങ്ങിയവർ 378

നബിﷺക്കു ഖബർ കുഴിക്കുന്നു 377

നബിﷺ യുടെ ഖബറിന്റെ സ്ഥലം 377

ഓരോരുത്തരുടെയും ഖബർ? 398

ഖബറിലെ രക്ഷക്ക് 474

ഖബറിൽ മഹാൻമാരുടെ കാവൽ ലഭിക്കാൻ 473

നബിﷺയുടെ ഖബർ കൊണ്ട് മഴ തേടപ്പെടുന്നു 544

മരിച്ചവരുടെ ഖബർ സന്ദർശനം 360

ഖബറിൽ സ്വീകാര്യത ലഭിക്കാൻ

ഫാതിമ മബിൻത് അസ്ദ്(റ)ന്റെ ഖബർ 302

മൊ:സൂഷ്ടിക്കപ്പെട്ട മണ്ണിൽ തന്നെ ഖബർ 395

നബിﷺ യുടെ ഖബറുശ്ശരീഫിന്റെ മണ്ണ് 395

ഖബർ ഒരു മറ മാത്രം 380

ഖബറിലേക്ക് വെക്കുമ്പോൾ നബിﷺയുടെ സാന്നിധ്യം 455

ഖബറിൽ രക്ഷക്ക് തിരുദർശനം 449

ഖലാ

ച:ഖലമിന്റെ സൂഷ്ടിപ്പ് 39

ഖലീഫ

ച:ഖലീഫയായി ബൈഅത്ത് ചെയ്യുന്നു 377

ഖലിൽ

മൊ:ഇബ്റാഹീംനബിﷺ ഖലിൽ 272

ച:ഹബീബ് ഖലിൽ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം 23

ഖളാഅ്

മൊ:നോമ്പു ഖളാഅ് വീട്ടിത്തീരുന്നില്ലെങ്കിൽ 517

നിസ്കാരം ഖളാഅ് വീട്ടിത്തീരുന്നില്ലെങ്കിൽ 517

ഖസീദ

ച:നബിﷺയെ ദർശിക്കാൻ ഖസീദത്തുൽ മുദ്ദരിയ്യ 459

ഖസീദതുൽ വിത്രിയ്യ(റ)യും മുത്തുനബിﷺയും 565

നബിസ്സു സ്വീകരിച്ചു വന്നിരിക്കുന്നു 553

ഖസ്റു

ച:ഖസ്റു ഗോത്രക്കാർ ഇസ്ലാമിലേക്ക് 209

ഖിദ്മത്ത്

ച:നബിസ്സു ഖിദ്മത്ത് ചെയ്യാൻ കൊതിക്കുക 187

ബൈ:ഇബ്നു മസ്ഊദ്(റ)ന്റെ ഖിദ്മത്ത് 480

പാഠ്യക മാതൃകക്ക് ഖിദ്മത്ത് ചെയ്ത് വിജയിക്കുക 480

ഖിബ്ല

ച:ബൈത്തുൽ മസ്ജിദും ഖിബ്ലയും 206

ഖിബ്ല മാറ്റം 24

ഖിയാമത്ത് നാൾ

ഹ:ഖിയാമത്ത് നാളു വരെ പ്രതിഫലം ലഭിക്കാൻ 486

ഖുത്ബിയ്യത്ത്

ച:ഖുത്ബിയ്യത്തിലെ ഫാതിഹയോതുന്ന ജിന്നുകൾ 512

ഖുത്ബ

ഹ:ഖുത്ബ ചുരുക്കുക 288

ഖുറൈശികൾ

ച:ഖുറൈശികളുടെ സ്ഥാനം 300

ഖുറൈശികൾ പരിഹാസ്യരായപ്പോൾ 218

നബിസ്സു യെ ഖുറൈശികൾ അംഗീകരിക്കുന്നു 159

ഖുർആൻ

ഖു:ഖുർആൻ പ്രകാശം 31

ഖുർആനിനെ പിൻപറ്റുന്നവർ വിജയികൾ 31

നബിസ്സുയും ഖുർആനും 33

ഖുർആൻ വഴികാട്ടി 33

നബിസ്സുയുടെ പേരും ഖുർആനും 22

ഹ:മക്കളെ ഖുർആൻ പഠിപ്പിക്കുക 418

ച:ഖുർആൻ അനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക 354

നബിസ്സുയുടെ വഹാത്ത് ഖുർആനിൽ 375

ഖുർആനിലൂടെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് 69

ഖുർആനിനെ വിശ്വസിക്കാത്തവർ 296

ഖുർആൻ പാരായണത്തിലൂടെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് 175

മൊ:ഖൂർആനിനെ സ്നേഹിക്കുക	412
ഖൂർആൻ വത്മ് ചെയ്ത പുണ്യം ലഭിക്കാൻ	449

ഖൈബർ

ച:ഖൈബർ യുദ്ധത്തിലെ മുഅ്ജിസത്ത്	345
ഖൈബറിലെ നബിﷺയുടെ ഗനീമത്ത്	339

ഖൈലുലത്ത്

ച:ഖൈലുലത്ത് ഉറക്ക്	472

ഖൽബ്

ഹ:സ്വലാത്തിലൂടെ ഖൽബ് ശുദ്ധീകരിക്കാം	509
ച:ഖൽബ് പ്രകാശിക്കാൻ	511
ഖൽബ് ശുദ്ധിയാകാൻ	511
മൊ:ഖൽബ് നന്നാകണം	434

ഗനീമത്ത്

ച:ഖൈബറിലെ നബിﷺയുടെ ഗനീമത്ത്	339

ഗീബത്ത്

ച:ഗീബത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ	511

ഗുണം

ഖു:പ്രബോധകനു വേണ്ട ഗുണങ്ങൾ	29
ഹ:നേതാവിനുണ്ടാകേണ്ട ഗുണം	303
നേതാവിനുണ്ടാകേണ്ട ഗുണങ്ങൾ	288
ച:ഭത്താവ് നന്നായാൽ ഗുണം എല്ലാവർക്കും	565
ഉസ്താദ് നന്നായാൽ ഗുണം എല്ലാവർക്കും	565
മകൻ നന്നായാൽ ഗുണം എല്ലാവർക്കും	565
മുസ്ലിം സമുദായത്തിനുവേണ്ട ഗുണങ്ങൾ	69
നേതാക്കൻമാർക്കുണ്ടാകേണ്ട ഗുണങ്ങൾ	295 ,297,356
നേതാവിനുണ്ടാകേണ്ട ഗുണം	294,292,307
ഇമാമിനുണ്ടാകേണ്ട ഗുണങ്ങൾ	295
മുസ്ലിമായാലുള്ള നേട്ടങ്ങൾ	210
ഒരു സ്വലാത്തിന് പത്ത് ഗുണം	488

ഗുഹ

ച:സൗർ ഗുഹയിൽ കടൽ?	224
ഗുഹയിൽ അകപ്പെട്ടവർ	543

നബിﷺ ഗുഹയിൽ	221
ഗുഹയിലെ അൽഭുത പാനീയം	223

ഗൈബ്

ച:നബിﷺ ഗൈബ് അറിയുന്നു	278

ഗോളം

ഹ:ഗോള സൃഷ്ടിപ്പിനു കാരണം	41

ഗർഭം

ച:ആമിനാബീവി(റ)യുടെ ഗർഭ കാലം	91
നബിﷺയെ ഗർഭം ചുമന്നപ്പോൾ	105
നബിﷺയെ ഗർഭം ചുമന്നപ്പോൾ കണ്ട അൽഭുതങ്ങൾ	106
നബിﷺയുടെ ഗർഭ കാലം	107
മർയം ബീവി(റ) ഗർഭം ചുമക്കുന്നു	20

ചന്ദ്രൻ

ച:നബിﷺയെ ചന്ദ്രൻ രസിപ്പിക്കുന്നു	137
ചന്ദ്രനെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു മുമ്പ്	58
ചന്ദ്രൻ നബിﷺയെ രസിപ്പിക്കുന്നു	128
അർശിനു താഴെ ചന്ദ്രൻ സൂജൂദ് ചെയ്യുന്നു	128
ചന്ദ്രനെ നബിﷺ നിയന്ത്രിക്കുന്നു	129

ചരിത്രം

ച:മുസബ്ബിഹ വിരലിന്റെ ചരിത്രം	42
തൽബിയ്യത്തിന്റെ ചരിത്രം	60

ചര്യ

ഹ:തിരു ചര്യയനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക	405
മൊ:നബിﷺയുടെ ചര്യ കേൾക്കുമ്പോൾ	272

ചികിത്സ

ച:നബിﷺ സ്വപ്നത്തിലൂടെ ചികിത്സിക്കുന്നു	447
നബിﷺ സ്വപനത്തിലൂടെ ചികിത്സിക്കുന്നു	446
രോഗ ചികിത്സ വ്യത്യസ്ത രൂപത്തിൽ	349
ആത്മീയ ചികിത്സ	342
അബൂല്ലാഹിബ്നു അബ്ബാസ്(റ)ന്റെ ഇൽമ് ചരിത്രം	347

ചിന്ത

ച:ചിന്തിക്കുന്നവർക്ക് പഠിക്കാനുണ്ട്	123
ആകാശത്തെ കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുക	309
ഭൂമിയെ കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുക	309

ദുനിയാവും ആഖിറവും ചിന്തിക്കാനുള്ളത് 293

ചിരി

ച:ചിരി സൽസ്വഭാവം 313

കുട്ടികളെ ചിരിപ്പിക്കുക 293

ചീത്ത

ച:നബിﷺയെ ചീത്ത പറയുന്നത് കേട്ടാൽ 283

ചുംബിക്കൽ

ച:കൈ ചുംബിച്ച് ബറകത്തേടുക്കൽ 471

അനസ്(റ)ന്റെ കൈ ചുംബിക്കുന്നു 471

ചൂടുകാലം

ഹ:ചൂടുകാലത്തെ നോമ്പിന്റെ മഹത്വം 521

ചുമൽ

ച:ആദംനബിﷺയുടെ ചുമലിൽ നബിയുടെ പേര് 50

ചുരങ്ങ

ഹ:നബിﷺയും ചുരങ്ങയും 411

ചൂട്

ഹ:മദീനയിലെ ചൂട് പ്രതിഫലം നേടാൻ 394

ചെങ്കണ്ണ്

മൊ:ചെങ്കണ്ണ് രോഗം ബാധിക്കാതിരിക്കാൻ 43

ചെരുപ്പ്

ച:നബിﷺയുടെ ചെരിപ്പ് 474

മൊ:നബിﷺ ചെരുപ്പ് ധരിച്ചിരുന്നു 479

ചെരുപ്പ് അമ്പിയാക്കളുടെ ശിരൂർ 479

ബൈ:മുസാ നബിﷺയോട് ചെരുപ്പഴിക്കാൻ കൽപന 480

ജനങ്ങൾ

ഹ:ജനങ്ങളുടെ ശാപം ലഭിക്കാൻ കാരണം 386

ജനങ്ങളെ പ്രയാസപ്പെടുത്തരുത് 288

ച:ജനങ്ങളെ വെറുപ്പിക്കരുത് 295

ജനങ്ങളിലേക്ക് ഇറങ്ങി പ്രവർത്തിക്കുക 183

ജനനം

ച:ശീസ്നബിയിയുടെ ജന്മം	51
നബിയിയുടെ ജന്മത്തിലെ അത്ഭുതങ്ങൾ	140
നബിയിയുടെ ജന്മ സ്ഥലം സന്ദർശിക്കൽ	113
നബിയി ജനിച്ചത് റബീഉൽ അവൂൽ പന്ത്രണ്ട്	113
നബിയിയുടെ ജനനത്തിലെ അത്ഭുതങ്ങൾ	116
നബിയിയുടെ പേര് ജനിച്ച കൂട്ടിയിൽ	125
അല്ലാഹു (ﷻ) വിന്റെ പേര് ജനിച്ച കൂട്ടിയിൽ	125
ജനിക്കുന്ന കുട്ടികളെ മന്ത്രിക്കുക	106
നബിയിയുടെ ജനനം റബീഉൽഅവൂലിൽ	110
നബിയി ജനിച്ചപ്പോൾ നടന്ന അത്ഭുതങ്ങൾ	110
തിങ്കളാഴ്ച നബിയിയുടെ ജനനം	112
നബിയിയുടെ ജനനം പുരോഹിതൻ പ്രവചിക്കുന്നു	112
ആൺകുട്ടികൾ ജനിക്കാൻ	121
മക്കൾ ജനിക്കുമ്പോൾ	126
നബിയി ജനിക്കും മുമ്പ് തന്നെ റഹ്മത്ത്	90

ജനാസ

ച:മീകാഇൽ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377
ഇസ്റാഫീൽ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377
അസ്റാഇൽ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377
ജിബ്രീൽ നബിയിയുടെ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377
ജനാസയിൽ പങ്കെടുക്കൽ	307
ഹാത്ഥി മബിൻത് അസ്ദ്(റ)ന്റെ ജനാസ	302

ജനതൂൽ ബഖീഅ്

ച:നബിയി ജനതൂൽ ബഖീഅ് സന്ദർശിക്കുന്നു	360

ജമാഅത്ത്

ച:ജമാഅത്തായ മോചിതനാകാൻ	562

ജവാബ്

ഹ:ബാക്കിനു ജവാബ് പറയുക	531
ച:ബുർദയുടെ ജവാബിന്റെ ചരിത്രം	557

ജഹാലത്ത്

ച:ബിദ്അത്തുകാരുടെ ജഹാലത്തുകൾ	543

ജിന്

ച:ശംഹൂറൾ ജിന്നും	512

നബിﷺയെ കണ്ട ജിന്ന്	512

ജീവികൾ

ച:നബിﷺയെ തിരിച്ചറിയുന്ന ജീവികൾ	133
ജീവികളുടെ സുജൂദ്	134
നബിﷺയെ വിശ്വസിച്ച ജീവികൾ	341
നബിﷺക്ക് സേവനം ചെയ്ത ജീവി	339

ജീവിതം

ഹ:നബിﷺയുടെ ജീവിതം പഠിക്കുക	407
നബിﷺയുടെ താൽപര്യമനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക	406
തിരുപര്യയനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക	405
ആർത്തി പിടിച്ച് ജീവിക്കുന്നവരോട്	304
നബിﷺയുടെ ലളിത ജീവിതം	304
ച:നബിﷺ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു	427
നബിﷺ ആടിനെ ജീവിപ്പിക്കുന്നു	331
ഖുർആൻ അനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക	354
അബൂല്ലാഹിബ്നു മസ്ഊദ്(റ)ന്റെ ജീവിതം	474
നബിﷺയെ പഠിക്കാനാണ് ഈ ജീവിതം	55
നബിﷺയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	296
നബിﷺയുടെ ലളിത ജീവിതം	288
മുത്ത്നബിﷺയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	291
നബിﷺയുടെ ലളിത ജീവിതം	286
നബിﷺയുടെ ജീവിതം	287
നബിﷺ ഇപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നു	445
മൊ:ശുഹദാക്കൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു	379
അമ്പിയാക്കൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു	379
നബിﷺയുടെ തർബിയ്യത്തിൽ ജീവിക്കാൻ	454
ദുനിയായിൽ സംതൃപ്ത ജീവിതം ലഭിക്കാൻ	520
രഹസ്യ ജീവിതം നന്നാക്കുക	520
ബൈ:മഹാൻമാരെ പിന്തുടർന്ന് ജീവിക്കുക	480

ജൂതൻമാർ

ഖു.ത:ജൂതൻമാരും ഗാഥ് ഫാൻ ഗോത്രക്കാരും	63
ജൂതൻമാർ നബിﷺയെ തവസ്സിലാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു ...	63
ഹ:ജൂതൻമാർ നബിﷺയെ തവസ്സിലാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	62
ച:പ്രവാചകത്വ മുദ്ര പരിശോധിക്കുന്ന ജൂതൻ	113
നബിﷺയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ ജൂതൻമാർ	147

നബിﷺയെ കൊല്ലാൻ കാത്തിരുന്ന ജൂതന്മാർ	135
ഹലീമാബീവി(റ)യും ജൂതന്മാരും	135
ജൂതന്മാർ നബിﷺയെ തവസ്സുലാക്കുന്നു	61
നബിﷺയെ നിഷേധിച്ച ജൂതന്മാർ	61
ജൂതന്മാർക്ക് നബിﷺയെ അറിയാമായിരുന്നു	61
നബിﷺയും ജൂതസ്ത്രീയും	350
നബിﷺയും ജൂതകുട്ടിയും	303
ജൂതന്മാർ കാത്തിരുന്നു പക്ഷെ	209
മദീനയിലെ ജൂതന്മാർ നബിﷺയെ തിരിച്ചറിയുന്നു	142
നബിﷺയും രോഗിയായ ജൂതനും	63
ജൂതന്മാർ സത്യം മറച്ചു വെക്കുന്നു	64

ജോലി

ച:മലക്കുകളുടെ ജോലി	493
നബിﷺ വീട്ടുജോലി ചെയ്യുന്നു	298

തക്ബീർ

ച:സന്തോഷമുണ്ടാകുമ്പോൾ തക്ബീർ ചൊല്ലാൻ	175

തഖ്വ

ഖു:തഖ്വയുള്ള ഹൃദയത്തിന്റെ അടയാളം	22
ഖു:ത:തഖ്വ കൊണ്ട് കൽപ്പിക്കുക	322
ച:തഖ്വയുള്ളവർക്കാണ് സ്ഥാനം	356

തടവ്

ഖു:ത:തടവിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ	322

തണൽ

ഹ:പരലോകത്ത് തണൽ ലഭിക്കാൻ	418
ച:നബിﷺക്ക് മലക്കുകൾ തണൽ വിരിക്കുന്നു	154
നബിﷺക്ക് മരം തണൽ നൽകുന്നു	350

തന്ത്രം

ച:ഇസ്ലാമിന്റെ ശത്രുക്കൾ തന്ത്രങ്ങൾ മെനയുന്നു	214
തന്ത്രങ്ങളിലൂടെ ആത്മീയ വിജയം നേടുക	378

തമാശ

ഹ:നബിﷺ തമാശ പറയുന്നു	310
ച:നബിﷺയുടെ തമാശകൾ	311
ഹ:നബിﷺ തമാശ പറയുന്നു	310
സത്യം മാത്രം തമാശ	310

ച:സത്യം മാത്രമേ തമാശ പറയാവൂ	311
തമാശക്ക് തമാശ	312
തമാശയിലൂടെ ഭാഗ്യം നേടുക	313
നബിസ്തയുടെ തമാശകൾ	312

തലോടൽ

ച:കുട്ടികളെ തലോടുക	275
കുട്ടികളെ തലോടുക	293

തവസ്സൽ

ഹ:അഹ് ലുബൈത്തിനെ തവസ്സുലാക്കുക	431
ഖ:ത:ജുതൻമാർ നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കി	63
ച:ജുതൻമാർ നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കുന്നു	61
നബിസ്തയെ ആദംനബിസ്ത തവസ്സുലാക്കുന്നു	48
ആദംനബിസ്തയുടെ തവസ്സൽ	49
നബികുടുംബത്തെ തവസ്സുലാക്കുക	446
നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കുക	446
നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കുക	447
അബിയാക്കളെ തവസ്സുലാക്കി നബിസ്ത പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	302
നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കി നബിസ്ത പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	302
നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കാം	543
നബിസ്ത തവസ്സൽ പഠിപ്പിക്കുന്നു	544
ബൈ:പാപങ്ങൾ പൊറുക്കാൻ നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കുക	394
ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ നിറവേറാൻ നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കുക	394
നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കിയാലുള്ള നേട്ടങ്ങൾ	394
നല്ല മരണത്തിന് നബിസ്തയെ തവസ്സുലാക്കുക	394
നബി കുടുംബത്തെ തവസ്സുലാക്കുന്നു	432

തസ്ബീഹ്

ച:മുത്തൻനബിസ്തയുടെ നൂറ് തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുന്നു	39
കല്ലുകൾ തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുന്നു	323,274
ഭക്ഷണം തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുന്നു	323

തർക്കം

ച:ഹജറുൽ അസ്വദ് വെക്കുന്നിതിലെ തർക്കം	159

തർബിയ്യത്ത്

ച:തൽബിയ്യത്തിന്റെ ചരിത്രം	60
മൊ:നബിസ്തയുടെ തർബിയ്യത്തിൽ ജീവിക്കാൻ	454
നബിയുടെ തർബിയ്യത്ത് ലഭിക്കാൻ	495

താൽപര്യം

മൊ:താൽപര്യത്തിന് താൽപര്യം ലഭിക്കാൻ 561

താൽപര്യം

ഖ:നബിയിൽ താൽപര്യം കാണാൻ 30

താൽപര്യം

ഹ:നബിയിലൂടെ താൽപര്യമനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക 406

ച:നബിയിലൂടെ നിസ്കാരത്തിനുള്ള താൽപര്യം 361

നബി സ്വഭാവങ്ങളുടെ താൽപര്യം മനസ്സിലാക്കുന്നു 363

തിരുത്തലുകൾ

ച:തിരുത്തലുകൾ നബിയിലൂടെ ജനനം 112

തിരുത്തലുകൾ നബിയുടെ വാഗ്ദാനം 112

തിരുത്തലുകൾ നബിയുടെ നൂറുവർഷം 112

തിരുത്തലുകൾ

ഹ:തിരുത്തലുകൾ നീക്കം 505

ച:തിരുത്തലുകൾ പ്രവർത്തിച്ചാൽ 204

ബൈനാസ് കൊണ്ടുള്ള തിരുത്തൽ പ്രായശ്ചിത്തം 487

തിരുത്തലുകൾ

ഹ:നബിയിൽ നമ്മെ തിരുത്തലുകൾ 531

ച:നബിയിലൂടെ തിരുത്തലുകൾ ജീവിക്കുക 133

നബിയെ തിരുത്തലിന്റെ ജന്മമാർ 147

ച:സ്വഭാവത്തിലൂടെ നബിയിൽ നമ്മെ തിരുത്തലുകൾ 501

തിരുത്തലുകൾ

ച:തിരുത്തലുകൾ ശേഖരിക്കുന്നു 468

തിരുത്തലുകൾ

ഖ:നബിയിലൂടെയുള്ള അറബി 22

നബിയിലൂടെ പേരും വർണ്ണനും 22

അല്ലാഹു (ﷻ) നബിയിൽ നൽകിയ മഹത്വം 22

നബിയിലൂടെ സ്നേഹിക്കുക 24

നബിയിലൂടെ സ്നേഹിച്ചാൽ 25

നബിയിലൂടെ നിഷേധിക്കുന്നവരോട് 28

നബിയിലൂടെ വിശ്വസിക്കുക 28

സന്മാർഗ്ഗം പ്രാപിക്കാൻ നബിയിലൂടെയുള്ള മടങ്ങുക 29

നബിﷺ ഉമ്മിയ്ക്ക്	29
നബിﷺയെ വിശ്വസിക്കുക	29
നബിﷺ എല്ലാവരിലേക്കും നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവർ	29
നബിﷺയുടെ സ്വഭാവഗുണം	29
നബിﷺ സന്തോഷമറിയിക്കുന്നവർ	29
നബിﷺ പ്രകാശം	30
നബിﷺ താക്കീതുകാരൻ	30
നബിﷺ സന്തോഷ വിവരം നൽകുന്നയാൾ	30
നബിﷺ സാക്ഷി	30
നബിﷺയുടെ സംസാരം വഹ്വ്	30
നബിﷺ സന്മാർഗം കാണിക്കുന്നവർ	31
മുത്തുനബിﷺ നിയോഗം അനുഗ്രഹം	31
നബിﷺയെ ബഹുമാനിക്കുക	31
നബിﷺയെ സഹായിക്കുക	31
നബിﷺയെ പിൻപറ്റുന്നവർ വിജയികൾ	31
സമുദായം നബിﷺയെ പ്രയാസപ്പെടുത്തുന്നു	32
നബിﷺ കാര്യമുമാണ്	32
സമുദായത്തെ സ്നേഹിച്ച നബിﷺ	32
നബിﷺയെ അംഗീകരിക്കുക	32
നബിﷺ യുടെ ഭാര്യമാർ	33
നബിﷺക്കാണ് സ്ഥാനം കൊടുക്കേണ്ടത്	33
നബിﷺയും വിശ്വാസിയും	33
നബിﷺയും ഖുർആനും	33
തിരുനബിﷺ റഹ്മത്ത്	33
നബിﷺയെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	35
മുത്തുനബിﷺ പാപികൾക്കഭയം	35
നബിﷺയുടെ പാപമോചനം ലഭിച്ചാൽ	35
നബിﷺ പൂർവ്വ വേദങ്ങളിൽ	36
നബിﷺയെ പരിഹസിക്കുന്നവർ	36
നബിﷺ യുടെ പേരുകൾ	36
നബിﷺയെ കുറിച്ച് സന്തോഷമറിയിക്കുന്നു	36
നബിﷺയുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ ശീലിക്കുക	36
നബിﷺയിൽ പഠിക്കാനുണ്ട്	36

ഖു.ത:മുസാനബിﷺയുടെ കാലത്ത് നബിﷺയുടെ പേര് ..	57
നബിﷺയുടെ പ്രബോധന ത്യാഗങ്ങൾ	178
ജുതൻമാർ നബിﷺയെ തവസ്സുലാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു ...	63
മുത്തുനബിﷺ മൂനാഫിഖീങ്ങൾക്ക് റഹ്മത്ത്	17

മുത്തുനമ്പിഴ കാഹിരീങ്ങൾക്ക് റഹ്മത്ത്	17
മുത്തുനമ്പിഴ മുഅ്മിനീങ്ങൾക്ക് റഹ്മത്ത്	17
നമ്പിഴയോടുള്ള അദബിന്റെ വ്യാപ്തി	21
നമ്പിഴയോട് സങ്കടങ്ങൾ പറയുക	322
ഖ.ത:ഉമർ(റ) നമ്പിഴയുടെ വഹാത്ത് മനസ്സിലാക്കുന്നു 358	
ഹജ്ജത്തുൽ വദാഉം നമ്പിഴയുടെ വഹാത്ത് സൂചനയും 358	
നമ്പിഴയെ പിൻപറ്റുക	421
നമ്പിഴയിലൂടെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) വിഭേക്ക്	421
ഹ:മുത്തു നമ്പിഴയുടെ സൃഷ്ടിപ്പിന്റെ മഹത്വം	41
ആദ്യ സൃഷ്ടി നമ്പിഴയുടെ നൂറ്	39
നമ്പിഴ അന്ത്യപ്ര വാചകൻ	39
ആദ്യ സൃഷ്ടി നമ്പിഴയുടെ നൂറ	37
നമ്പിഴയുടെ സൃഷ്ടിപ്പ്	37
നമ്പിഴ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രകാശം	37
നമ്പിഴയുടെ മുശാവറ	303
നമ്പിഴയുടെ ലളിത ജീവിതം	304
നമ്പിഴയുടെ ധർമ്മം	305
നമ്പിഴ പാവങ്ങൾക്കൊപ്പം	288
നമ്പിഴയുടെ സ്വഭാവം	288
നമ്പിഴ വിധവകൾക്കൊപ്പം	288
നമ്പിഴയുടെ പ്രാർത്ഥനയുടെ മഹത്വം	280
നമ്പിഴയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിനെല്ലാം ബഹുമാനമുണ്ട് ..	119
നമ്പിഴയുടെ പേരിന്റെ മഹത്വം	122
നമ്പിഴ റഹ്മത്തുൽ ആലമീൻ	62
നമ്പിഴയെ തവസ്സുലാക്കിയാൽ വിജയം	62
ജുതൻമാർ നമ്പിഴയെ തവസ്സുലാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു ...	62
തൗറാത്തിൽ നമ്പിഴയുടെ വിവരണം	62
നമ്പിഴ ശുപാർശ ചെയ്യാൻ	394
നമ്പിഴ സാക്ഷി നിൽക്കാൻ	394
നമ്പിഴയുടെ ജീവിതം പഠിക്കുക	407
നമ്പിഴയുടെ സ്വഭാവം പിൻപറ്റുക	407
നമ്പിഴയുടെ താൽപര്യമനുസരിച്ച് ജീവിക്കുക	406
നമ്പിഴയുടെ തീരുമാനങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുക	406
നമ്പിഴ സ്നേഹത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ട് അടയാളങ്ങൾ	405
സ്വർഗത്തിൽ നമ്പിഴയോടൊപ്പം കൂടാൻ	405
നമ്പിഴയെ പിൻപറ്റുക	405
നമ്പിഴയോട് പിണങ്ങിയവർ	400
നമ്പിഴയെ സിയാറത്ത് ചെയ്യുക	400
നമ്പിഴയുടെ ശഹാഅത്ത് ലഭിക്കാൻ	399
നമ്പിഴയെ സിയാറത്ത് ചെയ്യുക	396

നബിﷺ സ്വലാത്ത് കേൾക്കുന്നു	394
മാതാപിതാക്കളോട് നബിﷺയുടെ ഉപദേശങ്ങൾ	418
നബിﷺയെ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുക	413
നബിﷺ ദേഷ്യപ്പെട്ടവരോട് നമ്മളും ദേഷ്യപ്പെടുക	411
നബിﷺയുടെ താൽപര്യം നമുക്കും താൽപര്യമാകണം	411
നബിﷺയും ചുരങ്ങയും	411
സ്വഹാബാക്കളോടുള്ള നബിﷺയുടെ സ്നേഹം	411
ഹുസൈൻ(റ)നോടുള്ള നബിﷺയുടെ സ്നേഹം	411
ഹസൻ(റ)നോടുള്ള നബിﷺയുടെ സ്നേഹം	410
നബിﷺ സ്നേഹിച്ച വസ്തുക്കളെ സ്നേഹിക്കുക	410
നബിﷺ സ്നേഹിച്ച വ്യക്തികളെ സ്നേഹിക്കുക	410
നബിﷺയെ തവസ്സുലാക്കുക	431
നബിﷺയെ സ്വപ്നത്തിൽ കാണാം	448
നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ	448
നബിﷺയുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക	486
നബിﷺയുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് എഴുതുക	486
തിൻമ നീങ്ങാൻ	505
പത്ത് ലക്ഷം തിൻമകൾ നീങ്ങാൻ	504
തിൻമകൾ മാഴ്ക്കപ്പെടാൻ	503
നബിﷺയുമായി ബന്ധം സ്ഥാപിക്കാൻ	499
നബിﷺയോട് കൂടുതൽ അടുക്കാൻ	498
വഹാത്തിനു ശേഷവും നബിﷺ എല്ലാം അറിയുന്നു	535
വഹാത്തിനു ശേഷവും നബിﷺ എല്ലാം കാണുന്നു	535
നബിﷺയുടെ ശഹാഅത്ത് ലഭിക്കാൻ	531
നബിﷺ നമ്മെ തിരിച്ചറിയാൻ	531
പരലോകത്ത് നബിﷺയോട് അടുക്കാൻ സ്വലാത്ത്	528
ഖബറിൽ നബിﷺയുടെ സഹായം ലഭിക്കാൻ	526
നബിﷺയുടെ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾ	524
നബിﷺയുടെ ശഹാഅത്ത് ലഭിക്കാൻ	587
പരലോകത്ത് നബിﷺയുടെ ശഹാഅത്ത്	587
നബിﷺ അമ്പിയാക്കളുടെ നേതാവ്	587
നബിﷺയുടെ ശഹാഅത്ത് ലഭിക്കുന്നവർ	586
ച: ജുതൻമാർ നബിﷺയെ തവസ്സുലാക്കുന്നു	61
നബിﷺയെ നിഷേധിച്ച ജുതൻമാർ	61
ജുതൻമാർക്ക് നബിﷺയെ അറിയാമായിരുന്നു	61
നബിﷺ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ	61
നബിﷺയെ സ്നേഹിക്കാൻ കൽപ്പിക്കുന്നു	60
നബിﷺയുടെ മഹത്വം	56
നബിﷺയുടെ വാർത്ത ഹാജറ ബീവി(റ) അറിയുന്നു	56
നബിﷺ ഇസ്‌മാഇൽ(ഈ)ന്റെ സന്താന പരമ്പരയിൽ	56

നബിഷ്ഠയുടെ മൗലിദ് പാരായണം ചെയ്യുന്നു	55
നബിഷ്ഠയുടെ മഹത്വം	55
നബിഷ്ഠയെ വിശ്വസിച്ചവർക്ക് രക്ഷ	55
നബിഷ്ഠയുടെ മഹത്വം	52
ച:സ്വർഗത്തിലെ കൊട്ടാരങ്ങളിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
റുമുകളിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
മരങ്ങളിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
വിരികളിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
അർശിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
സിദ്റതൂൽ മുൻതഹയിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
തുബാ മരത്തിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
ഹുറികളുടെ നെഞ്ചിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
മലക്കുകളുടെ മുഖത്ത് നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
ആകാശങ്ങളിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	52
മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിന്റെ മഹത്വം	52
നബിഷ്ഠയുടെ പ്രകാശം ഹവ്വാബീവി(റ)യിൽ	51
നബിഷ്ഠ പ്രകാശത്തിന്റെ മഹത്വം	51
അർശിൽ നബിഷ്ഠയുടെ പേര്	50
നബിഷ്ഠയുടെ മഹത്വം	49
മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിന്റെ മഹത്വം	49
തിരുനബിഷ്ഠ പ്രപഞ്ച സൃഷ്ടിപ്പിനു കാരണം	49
നബിഷ്ഠയുടെ മഹത്വം	48
നബിഷ്ഠയെ ആദാനബിഷ്ഠ തവസ്സുലാക്കുന്നു	48
അർശിന്റെ തൂണിൽ എഴുതപ്പെട്ട നാമം	48
മുഹമ്മദ് എന്ന പേരിന്റെ മഹത്വം	48
മുഹമ്മദ്നബിഷ്ഠയുടെ പ്രകാശം	47
നബിഷ്ഠയുടെ പ്രകാശത്തിന് മലക്കുകൾ സൂജുദ് ചെയ്യുന്നു	46
നബിഷ്ഠയുടെ പ്രകാശം ആദാനബിഷ്ഠയുടെ മുതുകിലേക്ക്	46
നബിഷ്ഠയുടെ പ്രകാശത്തിൽ മലക്കുകൾ അൽഭുതപ്പെടുന്നു	46
നബിഷ്ഠയുടെ നൂറിനെ സ്നേഹിച്ച ആദാനബിഷ്ഠ	46
നബിഷ്ഠയെ കാണാൻ കൊതിച്ച ആദാനബിഷ്ഠ	42
നബിഷ്ഠയുടെ നൂറിന്റെ മഹത്വം	42
നബിഷ്ഠയുടെ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾ 42ൽകുന്നു	156
നബിഷ്ഠ സത്യസന്ധൻ	300
നബിഷ്ഠയെ അബൂജഹ്ലും സമ്മതിക്കുന്നു	300
നബിഷ്ഠ കുടിച്ച ബാക്കി വെള്ളം	278
നബിഷ്ഠയുടെ കൈകളുടെ ബറകത്ത്	278
നബിഷ്ഠക്ക് സംരക്ഷണത്തിന് പ്രാവുകൾ	220
നബിഷ്ഠക്ക് സംരക്ഷണത്തിന് മരങ്ങൾ	220
നബിഷ്ഠക്ക് സംരക്ഷണത്തിന് എട്ടുകാലി	220

നബിﷺ-യുടെ സമ്പത്ത് ചെലവഴിക്കുന്നു	227
നബിﷺ-യുടെ സൽക്കരിക്കാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ച മഹതി	228
നബിﷺ-യും ഉമ്മുൽബദ്(റ)ഉം	228
നബിﷺ-യും അബൂബക്ർ(റ)ഉം	230
നബിﷺ സൗഭാഗ്യം	230
നബിﷺ-യെ കാത്തിരിക്കുന്ന മദീനക്കാർ	230
നബിﷺ മദീനയിലെത്തുന്നു	230
നബിﷺ-യുടെ പേര് കേട്ടാൽ	200
നബിﷺ-യും ബുറാഖും	200
നബിﷺ-യെ വധിക്കാൻ യോഗം	214
നബിﷺ-യുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	215
നബിﷺ-യുടെ ഹിജ്റയുടെ തുടക്കം	215
സബീർ പർവ്വതം നബിﷺ-യോട് സംസാരിക്കുന്നു	216
നബിﷺ-യുടെ തന്ത്രം	216
ഹിജ്റ യാത്രയിലെ ത്യാഗങ്ങൾ	216
നബിﷺ-യുടെ വേണ്ടി ത്യാഗം സഹിക്കുന്നു	219
നബിﷺ-യുടെ വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ സഹിക്കുക	218
നബിﷺ-യെ ഒറ്റുകൊടുക്കാൻ പോയപ്പോൾ	219
നബിﷺ-യുടെ വേണ്ടി ത്യാഗം സഹിക്കുന്നു	219
നബിﷺ-യുടെ ഉമനീരിന്റെ ബറകത്ത്	220
നബിﷺ-യുടെ വേണ്ടി വേദന സഹിച്ചവർ	220
നബിﷺ-യുടെ വേണ്ടി ഉറക്കൊഴിച്ചവർ	220
നബിﷺ-യും അബൂബക്ർ(റ)ഉം ഗുഹയിൽ	220
അല്ലാഹു (ﷻ) വിന്റെ/ നബിﷺ-യുടെ മഹത്വം	124
നബിﷺ-യുടെ പേര് ജനിച്ച കുട്ടിയിൽ	125
നബിﷺ-യും ഹംസ(റ)വും തമ്മിൽ മൂലകുടി ബന്ധം	127
നബിﷺ-ക്ക് മൂലകൊടുത്തവർ	127
നബിﷺ-യെ മലക്കുകൾ തൊട്ടിലാട്ടുന്നു	129
നബിﷺ-യുടെ ബറകത്ത്	131
നബിﷺ ഹലീമ ബീവി(റ)യുടെ വീട്ടിലേക്ക്	131
നബിﷺ-യും ഉററത്തും	132
നബിﷺ-യെ സ്വീകരിച്ചപ്പോൾ	133
നബിﷺ-യെ തിരിച്ചറിയുന്ന ജീവികൾ	133
നബിﷺ-യുടെ ബറകത്ത്	134
നബിﷺ-യെ ലഭിച്ച സന്തോഷം	134
നബിﷺ-യെ കൊല്ലാൻ കാത്തിരുന്ന ജൂതൻമാർ	135
നബിﷺ മൃഗങ്ങൾക്കും റഹ്മത്ത്	135
നബിﷺ-യുടെ കയ്യിന്റെ ബറകത്ത്	135
നബിﷺ-യുടെ സുഗന്ധം	135
നബിﷺ ഹലീമാബീവി(റ)യുടെ വീട്ടിലെത്തിയപ്പോൾ	135
നബിﷺ ചെറിയ പ്രായത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നു	135

നബിസ്സയുടെ വാഗ്ദാനം	136
നബിസ്സയുടെ ബാല്യകാലം	136
നബിസ്സയുടെ ശൈശവം	137
നബിസ്സയുടെ സ്വഭാവ മഹിമ	137
നബിസ്സയെ ചന്ദ്രൻ രസിപ്പിക്കുന്നു	137
നബിസ്സക്ക് ശൈശവത്തിൽ മേഘം തണൽ നൽകുന്നു... ..	137
നബിസ്സ ഹലീമാബീവി(റ)യുടെ വീട്ടിൽ	137
നബിസ്സയുടെ സ്പർശന ബർകത്ത്	138
നബിസ്സയും ഉററത്തും	138
നബിസ്സയുടെ നെഞ്ച് കീറുന്നു	138
നബിസ്സയെ പരിശുദ്ധമാക്കുന്നു	139
നബിസ്സയിൽ നിന്ന് ശൈതാന്റെ വിഹിതം മാറ്റുന്നു	139
നബിസ്സയും പിശാചും	140
ആമിനാബീവി(റ) നബിസ്സയെ തിരിച്ചറിയുന്നു	140
നബിസ്സയുടെ ജന്മത്തിലെ അൽഭുതങ്ങൾ	140
ഹലീമാബീവി(റ) നബിസ്സയെ തിരിച്ചെൽപ്പിക്കുന്നു	140
നബിസ്സയുടെ നന്ദി ബോധം	140
ഹലീമാബീവി(റ)യെ നബിസ്സ സ്വീകരിക്കുന്നു	140
നബിസ്സയുടെ ബറകത്ത്	143
നബിസ്സയും അബൂൽ മുത്താലിബും	144
നബിസ്സയുടെ ഭക്ഷണം	145
നബിസ്സയുടെ ബറകത്ത് അബൂതാലബിന്റെ വീട്ടിൽ	145
നബിസ്സയുടെ മഹത്വം അബൂതാലിബ് മുഖെ അറിഞ്ഞു	146
കുട്ടിക്കാലത്ത് തന്നെ നബിസ്സയെക്കൊണ്ട് മഴ ലഭിക്കുന്നു	146
നബിസ്സയുടെ ബാല്യകാലത്തെ അൽഭുതങ്ങൾ	147
നബിസ്സയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ ജൂതൻമാർ	147
നബിസ്സയും ബഹീറയും	150
നബിസ്സയുടെ ശാഠ്യം യാത്ര	150
നബിസ്സയെ വധിക്കാനിറങ്ങിയ നസാറാക്കൾ	151
നബിസ്സയുടെ വരവ് പ്രവചിക്കുന്ന പുരോഹിതൻമാർ	152
നബിസ്സയും സിദ്ദീഖ്(റ)ഉം ശാഠ്യം യാത്രയിൽ	152
നബിസ്സയെ കാണാൻ കൊതിച്ചവർ	153
നബിസ്സയെ പ്രവചിക്കുന്ന പുരോഹിതൻമാർ	153
നബിസ്സയുടെ ശാമിലേക്കുള്ള യാത്ര	153
നബിസ്സയും നസ്തുറയും	153
നബിസ്സയും മൈസറത്തും	153
നബിസ്സയുടെ ബറകത്ത് കച്ചവടത്തിൽ	156
തൗറാത്തിൽ നബിസ്സയുടെ വിശേഷണം	69
നബിസ്സയുടെ പേരിന്റെ മഹത്വം	69
നബിസ്സയുടെ ശക്തി	69
തൗഹീദിന്റെ ശക്തി	69
നബിസ്സയും തുബ്ബത് രാജാവിന്റെ കത്തും	78
നബിസ്സയുടെ ജനനം മുൻകൂട്ടി അറിയുന്നു	91

നബിസ്സുക്ക് മുഹമ്മദ് എന്ന പേര് വെക്കാൻ കാരണം	91
നബിസ്സു നേതാവ്	105
നബിസ്സുയുടെ നിയോഗം മൃഗങ്ങൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു	105
നബിസ്സുയെ ഗർഭം ചുമന്നപ്പോൾ	105
നബിസ്സുയുടെ പേരിനു പിന്നിൽ	106
നബിസ്സുയുടെ ഗർഭ കാലം	107
നബിസ്സുയുടെ പിതാവ്	107
നബിസ്സുയുടെ ജൻമ രാത്രിയിലെ അൽഭുതങ്ങൾ	109
നബിസ്സു ജനിക്കുമ്പോൾ അൽഭുതങ്ങൾ	109
നബിസ്സുയുടെ ജനനം തികളാഴ്ച	110
നബിസ്സുയുടെ ജനനം റബീഉൽഅവ്വലിൽ	110
നബിസ്സുയുടെ ആദ്യ സംസാരം	110
നബിസ്സു ജനിച്ചപ്പോൾ അൽഭുതം	110
നബിസ്സു ജൻമത്തിലെ അൽഭുതങ്ങൾ	110
നബിസ്സുയുടെ ജന്മം അടയാളങ്ങളിലൂടെ മനസ്സിലാക്കിയവർ	111
തികളാഴ്ച നബിസ്സുയുടെ വഹാത്ത്	112
തികളാഴ്ച നബിസ്സുയുടെ നുബുവുത്ത്	112
തികളാഴ്ച നബിസ്സുയുടെ ജനനം	112
നബിസ്സുയുടെ ജനനം പുരോഹിതൻ പ്രവചിക്കുന്നു	112
നബിസ്സു ജനിച്ചപ്പോൾ	113
നബിസ്സുയുടെ ജൻമ സ്ഥലം സന്ദർശിക്കൽ	113
നബിസ്സു ജനിച്ചത് റബീഉൽ അവ്വൽ പന്ത്രണ്ട്	113
നബിദിനം ആഘോഷിക്കുന്നു	115
നബിസ്സു ജനിച്ചു വീണസ്ഥലം കൊണ്ട് ബറകത്തേടുകുന്നു	115
നബിസ്സുയുടെ ജനനത്തിലെ അൽഭുതങ്ങൾ	116
നബിസ്സുയെ കിട്ടാൻ കൊതിച്ച പക്ഷികൾ	116
നബിസ്സുയുടെ ബന്ധന യാത്ര	156
നബിസ്സുക്ക് മേഘം തണലിട്ട് നൽകുന്നു	156
നബിസ്സുക്ക് മലക്കുകൾ കാവൽ നിൽക്കുന്നു	156
നബിസ്സുയെ ഖുറൈശികൾ അംഗീകരിക്കുന്നു	159
ഹജറുൽ അസ്വദ് വെക്കുന്നിതിലെ തർക്കം	159
നബിസ്സുയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	171
നബിസ്സുയും അബൂജഹ്ലും	176
നബിസ്സുയുടെ പ്രയാസങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുക	180
നബിസ്സുയുടെ മക്കൾ റുഖിയ്യ ബീവി(റ) ചരിത്രം	180
നബിസ്സുസ്നേഹത്തിലൂടെ പ്രയാസങ്ങൾ മറികടക്കുക	193
നബിസ്സുയെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ ഹാശിമും മുത്തലിബും .	197
നബിസ്സു കുടുംബത്തിനെതിരെ ബഹിഷ്കരണ കരാർ	197
നബിസ്സുയുടെ സങ്കട വർഷം	197
നബിസ്സുയോടുള്ള നന്ദി	318
മൃഗങ്ങൾ നബിസ്സുയെ ആദരിക്കുന്നു	317
ജിബ്രീൽ﷑ നബിസ്സുയുടെ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377

നബിയിൽ മരുതയുടെ നിസ്കാരം	377
നബിയിൽ മരുതയുടെ പരിവർത്തനം	377
നബിയിൽ മരുതയുടെ കഥ	377
നബിയിൽ മരുതയുടെ കുളിപ്പിക്കൽ	377
നബിയിൽ മരുതയുടെ വാഗ്ദാനം	375
നബിയിൽ മരുതയുടെ സുഗന്ധം	371
നബിയിൽ മരുതയുടെ അവസാന വാഗ്ദാനം	371
നബിയിൽ മരുതയുടെ വാഗ്ദാനം	371
ആഹ്ലാദം (ന) യുടെ നബിയിലുള്ള വിശ്വാസം	393
നബിയിലുള്ള ആഹ്ലാദം (ന)യുടെ ബഹുമാനം	393
നബിയിൽ സലാം കൊടുത്തുകൊണ്ട്	392
നബിയിലുള്ള അർപ്പണം	387
നബിയിലുള്ള അർപ്പണം റുഖ്നാ സിയാറത്തും	384
നബിയിൽ ഇരുന്ന സലാത്തിന്റെ ബറകത്തെയും	383
നബിയിൽ സ്പർശിച്ച കൈ	381
നബിയിൽ കാണാത്ത കണ്ണു വേണ്ട	380
നബിയിൽ വാഗ്ദാനം	380
നബിയിൽ മദീന സ്വഹിബ് ബീവി പാടുന്നു	379
ഉമ്മുസലാമ് (ന)യും നബിയിൽ വാഗ്ദാനം	379
നബിയിൽ മറുപടി ചെൽ ശേഷം	378
നബിയിൽ മരുതയുടെ പരിവർത്തനം	378
നബിയിൽ അവസാനമായി സ്പർശിച്ചവർ	378
നബിയിൽ മറുപടി ചെൽ	378
മീകാഇൽ നബിയിൽ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377
ഇസ്റാഫീൽ നബിയിൽ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377
അസ്റാഇൽ നബിയിൽ ജനാസ നിസ്കരിക്കുന്നു	377
നബിയിൽ വിളിച്ച് സഹായം തേടൽ	400
സലാം മുത്ത് നബിയിൽ മടക്കുന്നു	398
നബിയിൽ സലാം മടക്കുന്നു	398
നബിയിൽ സൂഷ്ടിച്ച് മണ്ണ്	398
നബിയിൽ മുഅ്ജിസത്ത്	400
വാഗ്ദാനം ശേഷവും നബിയിൽ കൊല്ലം കൊതിച്ചവർ ...	416
നബിയിൽ സ്നേഹിച്ച ഉമർ (റ)	416
നബിയിൽ കുടുംബത്തെ സ്നേഹിക്കുക	415
നബിയിൽ സിയാറത്ത് ചെൽ	415
നബിയിൽ സ്നേഹിച്ച ബിലാൽ (റ)	415
ബിലാൽ (റ) നബിയിൽ സിയാറത്ത് ചെൽ	415
നബിയിൽ ചെൽ കുഴിക്കുന്നു	377
നബിയിൽ കാണാൻ കൊതിക്കുക	409
നബിയിൽ ശിബ്ലി (റ)യും	431

നബിﷺയുടെ പള്ളിയോടുള്ള ബഹുമാനം	430
നബിﷺയെ ബഹുമാനിക്കുക	429
നബിﷺയോടുള്ള സ്നേഹം	429
നബിﷺയോടുള്ള ബഹുമാനം	429
നബിﷺയോടുള്ള ആദരവ്	428
നബിﷺയോട് ശുപാർശ തേടുക	427
നബിﷺ സൂഷ്ടി ജാലങ്ങളുടെ ശുപാർശകർ	427
നബിﷺ ആദാനബിﷺയുടെ ശുപാർശകർ	427
നബിﷺ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു	427
നബിﷺ യോടുള്ള അദബ്	426
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ച് ലഭിക്കും	439
നബിﷺയും ഇബ്നു സാബിത്(റ)ഉം	439
നബിﷺയെ കണ്ട മഹാൻമാർ	439
നബിﷺയെ നേരിട്ട് കണ്ടവർ	439
നബിﷺയെ നേരിട്ട് ദർശിച്ചവർ	438
നബിﷺക്കു പിന്നിൽ നിസ്കരിക്കുന്നു	438
നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ കണ്ടവർ	437
നബിﷺയെ ഉള്ളുകൊണ്ട് അറിയണം	437
നബിﷺയോട് ഉണർച്ചയിൽ സംസാരിച്ചവർ	436
നബിﷺയുമായി ബന്ധം വേണം	436
നബിﷺയെ മുസാഫഹത്ത് ചെയ്തവർ	436
നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ ദർശിച്ചവർ	436
മുത്ത്നബിﷺയും അബൂൽ അബ്ബാസുൽ മർസി(റ)യും ..	436
നബിﷺ ഏറ്റെടുക്കണം	436
നബിﷺയുടെ ഇഷ്ടം നേടിയവർ	436
നബിﷺ ആശീർവദിക്കുന്നു	436
നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ കണ്ടവർ	436
നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ ദർശിച്ചവർ	435
നബിﷺയെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ചവർ	435
ശൈഖ് അബൂൽ അസീസ്(റ)ഉം മുത്ത് നബിﷺയും	434
നബിﷺയെ ഉണർച്ചയിൽ കാണാനുള്ള പ്രാർത്ഥന	434
നബിﷺ സ്വപ്നത്തിലൂടെ ചികിത്സിക്കുന്നു	446
നബിﷺയും ഹുമാദി(റ)യും	444
നബിﷺ യോട് സങ്കടങ്ങൾ പറയുക	444
നബിﷺ സ്വപ്നത്തിലൂടെ രോഗം മാറ്റുന്നു	444
നബിﷺയും അബൂ യൂസുഫ്(റ)ഉം	444
നബിﷺ കടം വീട്ടുന്നു	444
നബിﷺയോട് ഇസ്തിഗാസ നടത്തുക	444
നബിﷺയുടെ കൂടെ കൂടിയാൽ	444
നബിﷺയുടെ ബറകത്ത് കൊണ്ട് സമ്പത്ത് ലഭിക്കുന്നു ..	443

നബിയിലൂടെ ബറകത്ത് കൊണ്ട് രോഗം മാറുന്നു.....	443
നബിയിലൂടെ സ്വപ്നത്തിൽ സങ്കടങ്ങൾ പറയുക.....	443
നബിയിലും മുഹമ്മദുബ്നു അബ്ബാസ് മലിക്(റ)ഉം.....	443
നബി പഠിപ്പിച്ച ദിക്ർ.....	443
നബിയിലൂടെ കൽപ്പന നിറവേറ്റിയാൽ.....	442
നബിയിലൂടെ സ്നേഹിച്ചാൽ.....	442
ഉമ്മത്തിന്റെ പ്രയാസങ്ങൾ നബി അറിയുന്നു.....	442
നബിയിലൂടെ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടാൽ.....	442
ഫാരിസുൽ ഹദീസ്(റ)ഉം നബിയിലും.....	442
പെരുന്നാളിന് നബിയിലൂടെ സമ്മാനം.....	440
നബി പ്രയാസങ്ങൾ കാണുന്നു.....	440
അബ്ബാസ് ഫദ്ൽ(റ)ന്റെ പിതാവും മുത്തുനബിയിലും.....	440
നബിയിലൂടെ കാണാൻ ബുർദു.....	460
നബിയിലൂടെ ദർശിക്കാൻ ഖസീദത്തുൽ മുദ്ദരിയ്ക്കു.....	459
അലവി(റ)യുടെ സലാം നബിയിലൂടെ മടക്കുന്നു.....	448
സങ്കടങ്ങൾ നബിയിലൂടെ.....	447
നബിയിലൂടെ തവസ്സുലാക്കുക.....	447
നബി സ്വപ്നത്തിലൂടെ ചികിത്സിക്കുന്നു.....	447
നബിയിലും ബറകത്ത് തവസ്സുലാക്കുക.....	446
നബിയിലൂടെ തവസ്സുലാക്കുക.....	446
നബിയിലൂടെ സ്വപ്നത്തിലൂടെ മഹത്വം.....	471
നബിയിലൂടെ പേരമക്കൾ.....	471
നബിയിലും കുടുംബത്തിന്റെ മഹത്വം.....	471
നബിയിലൂടെ ആസാറുകൾ ദർശിക്കാൻ.....	474
നബിയിലൂടെ തട്ടം.....	473
നബിയിലൂടെ അറയുടുപ്പ്.....	473
നബിയിലൂടെ കേശം.....	473
നബിയിലൂടെ ഖമീസ്.....	473
നബിയിലൂടെ ആസാറുകളെ സ്നേഹിച്ചാൽ.....	470
നബിയിലൂടെ കേശത്തിന്റെ ബറകത്ത്.....	470
നബിയിലൂടെ പൊരുത്തം ലഭിക്കാൻ സ്വലാത്ത്.....	482
ഹാമിദ് അഹ്മദ്(റ)ക്ക് നബി പഠിപ്പിച്ച സ്വലാത്ത്.....	515
നബിയിലൂടെ കണ്ട ജിന്.....	512
നബിയിലൂടെ സ്വപ്നത്തിൽ കാണാനുള്ള സ്വലാത്ത്.....	498
നബിയിലൂടെ സ്വപ്നം കണ്ട സ്വലാത്ത്.....	497
നബിയിലൂടെ സ്വപ്നം കണ്ട കുട്ടികൾ.....	496
സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നവരെ നബി ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.....	496
നബിയിലൂടെ സുഗന്ധം.....	496
നബിയിലൂടെ സ്വപ്നം കാണാൻ.....	496
നബിയിലൂടെ സ്വലാത്ത് ലഭിക്കുന്നു.....	494

നബിﷺയെ സന്തോഷിപ്പിച്ചാൽ	494
നബിﷺയുടെ സലാം ലഭിച്ചവർ	494
അബൂഅലിയ്യൂബ്നു ശാദാൻ(റ)ഉം മുത്ത് നബിﷺ യും	494
യാത്രയിലെ രക്ഷക്ക് മുത്ത്നബിﷺ	541
മുത്തുനബിﷺയെ വിളിച്ചാൽ ക്ഷീണം മാറുന്നു	540
മുത്തുനബിﷺയെ വിളിച്ചാൽ വിശപ്പ് മാറുന്നു	540
നബിﷺയോട് എഴുത്തു മുഖേനെ ഇസ്തിഗാസ	540
നബിﷺ ഉമ്മത്തിന്റെ പ്രയാസങ്ങൾ കാണുന്നു	540
സങ്കടങ്ങൾ നബിﷺയെ എഴുതി അറിയിക്കാം	540
മുത്ത്നബിﷺയും ഇബ്നു സഹ്നൻ(റ)ഉം	540
നബിﷺ സ്വപ്നത്തിൽ പഠിപ്പിച്ച ദിക്ർ	538
അബൂ അബ്ദില്ല(റ)യും മുത്ത് നബിﷺയും	538
ഇസ്തിഗാസ നടത്താൻ നബിﷺ പഠിപ്പിക്കുന്നു	538
നബിﷺയോട് സ്വപ്നത്തിലൂടെ ഇസ്തിഗാസ	537
അബൂഇസ്ഹാഖ്(റ)ന്റെ വെള്ളപ്പാണ്ട് നബിﷺ മാറ്റുന്നു	537
നബിﷺ സ്വപ്നത്തിൽ നൽകിയ സമ്മാനം	537
മുത്ത്നബിﷺ വിശപ്പ് മാറ്റുന്നു	537
ബിദ്അത്തുകാരുടെ നബി വിശ്വാസം	536
സാഹാബികളുടെ നബിﷺയിലുള്ള വിശ്വാസം	536
വഹാത്തിനു ശേഷം നബിﷺയുടെ നിയന്ത്രണം	536
മുത്തുനബിﷺ പഠിപ്പിച്ച സ്വലാത്ത്	522
നബിﷺ ചൊല്ലിക്കൊടുത്ത ബുർദുയിലെ വരി	557
നബിﷺ മദ്ഹ് ആസ്വദിക്കുന്നു	556
പ്രയാസങ്ങൾ മുത്തുനബിﷺയോട്	556
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ	553
നബിﷺയെ മദ്ഹ് ചെയ്യുക	553
നബിﷺ സ്വീകരിച്ച ഖസീദകൾ	553
നബിﷺയും ഇമാം അബൂഹനീഫയും	553
നബിﷺ ദുരം ചുരുക്കിക്കൊടുക്കുന്നു	547
നബിﷺയോട് സങ്കടങ്ങൾ പറയുക	547
വഹാത്തായ നബിﷺയോട് ഇസ്തിഗാസ	546
നബിﷺയോട് സങ്കടം	545
നബിﷺയോട് രോഗം മാറാൻ ഇസ്തിഗാസ 5	45
നബിﷺയുടെ മഹത്വം	545
നബിﷺയുടെ ഖബർ കൊണ്ട് മഴ തേടപ്പെടുന്നു	544
മുത്ത് നബിﷺ പ്രയാസങ്ങൾ കേൾക്കുന്നു	541
നബിﷺയും റശീദുൽ ബഗ്ദാദി(റ)യും	565
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ച് ലഭിക്കും	565
ഖസീദതൂൽ വിത്രിയ(റ)യും മുത്തുനബിﷺയും	565

ച:വിമർശനങ്ങളിൽ തളരരുത്	183
നബിﷺയുടെ നന്ദിബോധം	310
നബിﷺയുടെ രാത്രി ഇബാദത്ത്	310
നബിﷺയുടെ മഹത്വം	41
നബിﷺ സർവ്വ സൃഷ്ടികൾക്ക് ഹേതു	41
മുത്തനബിﷺയുടെ നൂറ് തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുന്നു	39
നബിﷺയുടെ നൂറ് മലക്കുകൾക്ക് നേതൃത്വം കൊടുക്കുന്നു39	
ആദം നബിﷺയുടെ മുതുകിലേക്ക് നബിﷺയുടെ പ്രകാശം39	
നബിﷺയുടെ പ്രകാശം ആദ്യ സൃഷ്ടി	39
നബിﷺ അല്ലാഹു (ﷻ) വിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്ന്	39
നബിﷺയും സാഹിബുബിവി(റ)യും	311
നബിﷺയും സാഹിബുബി(റ)യും	312
നബിﷺയുടെ ബറകത്ത്	312
നബിﷺയുടെ തമാശകൾ	312
നബിﷺയുടെ വിനയം	312
നബിﷺക്ക് ഹദ്യകൾ നൽകുക	312
നബിﷺയും ഗ്രാമ വാസിയും	312
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചും	313
നബിﷺയുടെ പുഞ്ചിരി	313
നബിﷺയുടെ മഹത്വം	58
നബിﷺയെ നിഷേധിച്ചാൽ	58
അർശിൽ നബിﷺയുടെ പേര്	58
നബിﷺയുടെ മഹത്വം	55
മുത്തനബിﷺ ഹബീബ്	55
എല്ലാ സൃഷ്ടികളും നബിﷺയുടെ മഹത്വം കാരണം	55
നബിﷺയെ പഠിക്കാനാണ് ഈ ജീവിതം	55
നബിﷺ സർവ്വ സൃഷ്ടികൾക്ക് ഹേതു	55
മുത്തനബിﷺയുടെ നൂറിന്റെ പ്രയാണം	53
ആദം നബിﷺയുടെ മുതുകിൽ മുത്തനബിﷺ	53
നൂഹ് നബിﷺയുടെ മുതുകിൽ മുത്തനബിﷺ	53
ഇബ്രാഹീം നബിﷺയുടെ മുതുകിൽ മുത്തനബിﷺ	53
നബിﷺയുടെ കുടുംബ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ മഹിമ	53
ആദം നബിﷺയുടെ ചുമലിൽ നബിﷺയുടെ പേര്	50
നബിﷺയുടെ താൽപര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുക	235
നബിﷺയെ അല്ലാഹു (ﷻ) തുപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു	240
മുത്തനബിﷺയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	291
നബിﷺയും ഹസൻ(റ)ഉം	291
നബിﷺയുടെ കുട്ടികളോടുള്ള കാരൂണ്യം	291
നബിﷺ കുട്ടികളോട്	292
നബിﷺയുടെ വിനയം	292
നബിﷺയുടെ കുട്ടികളോടുള്ള കാരൂണ്യം	292

നബിസ്സയുടെ പേരമക്കൾ	292
നബിസ്സ കുട്ടികളോട്	292
നബിസ്സയുടെ വിനയം	293
നബിസ്സ അൻസാറുകളെ സന്ദർശിക്കുന്നു	293
നബിസ്സ കുട്ടികളോട്	293
നബിസ്സയുടെ വിനയം	293
നബിസ്സ കുട്ടികളോട്	293,299,275
നബിസ്സയുടെ പ്രബോധന രീതി	293
നബിസ്സയുടെ സൽസ്വഭാവം	294
നബിസ്സയുടെ വിനയം	294,299,307,306,294,298,305
നബിസ്സ അനുയായികളോട്	294
നബിസ്സയുടെ പുഞ്ചിരി	294
നബിസ്സയുടെ മൗനം	294
നബിസ്സയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	295
നബിസ്സയുടെ സ്വഭാവം	295
നബിസ്സയുടെ കാര്യം	295
നബിസ്സയെ നിഷേധിക്കാൻ തെളിവുകളില്ല	296
അബൂജഹലും നബിസ്സയും	296
നബിസ്സയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	296
നബിസ്സ കുടുംബത്തോട്	296
നബിസ്സയുടെ സൽസ്വഭാവം	297
നബിസ്സയുടെ വിനയം	297
നബിസ്സ അനുയായികളോട്	297
നബിസ്സയും ആഇശബീവി(റ)യും	297
നബിസ്സ ചെരുപ്പ് തുന്നു	298
നബിസ്സ വസ്ത്രം തുന്നു	298
നബിസ്സയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	298
നബിസ്സ വീട്ടുജോലി ചെയ്യുന്നു	298
നബിസ്സയുടെ ധർമ്മം	298
നബിസ്സയും അനസ്(റ)ഉം	299
നബിസ്സ സേവകരോട്	299
അമ്പിയാക്കളെ തവസ്സുലാക്കി നബിസ്സ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	302
നബിസ്സയെ തവസ്സുലാക്കി നബിസ്സ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	302
നബിസ്സയെ ത്യാഗം സഹിച്ച് പരിപാലിച്ചവർ	302
നബിസ്സയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചും സ്നേഹം ലഭിക്കും	302
നബിസ്സയുടെ പോറ്റുമ്മയോടുള്ള സ്നേഹം	302
നബിസ്സയും ജൂതകുട്ടിയും	303
നബിസ്സക്ക് സേവനം ചെയ്താൽ തിരിച്ചും ഗുണം	303
നബിസ്സയെ അംഗീകരിക്കുക	304
നബിസ്സയും മോഷണം നടത്തിയ സ്ത്രീയും	304

നബിയിയുടെ നീതിബോധം	304
നബിയിയുടെ മുമ്പാകെ	305
നബിയിയുടെ സ്വഭാവ മഹിമ	305
നബിയിയുടെ സ്പർശനം	306
അബൂബകർ(റ)ന്റെ തിരുസ്നേഹം	306
നബിയിയുടെ ഇരിപ്പിടം	306
നബിയി പാവങ്ങൾക്കൊപ്പം	307
നബിയിയുടെ സ്വഭാവം	307
നബിയിയുടെ രാത്രി നിസ്കാരം	307
നബിയിയുടെ രാത്രി ഇബാദത്ത്	307
നബിയിയുടെ നന്ദി ബോധം	309
നബിയിയും ബിലാൽ(റ)ഉം	309
നബിയിയുടെ രാത്രി ഇബാദത്ത്	309
നബിയിയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	309
നബിയിയും ആതുരബീവി(റ)യും	310
നബിയിയെ നന്ദിച്ചാൽ നിത്യത തീർച്ച	270
നബിയിയുടെ കത്തും കിസ്റ രാജാവു	270
നബിയി അസാധാരണക്കാരൻ	273
നബിയിയുടെ സുഗന്ധം	273
നബിയിയും അനസ്(റ)ഉം	274
കല്ലുകൾ തസ്ബീഹ് ചൊല്ലുന്നു	274
നബിയിയുടെ കയ്യുടെ മഹത്വങ്ങൾ	274
നബിയി അസാധാരണ മനുഷ്യൻ	274
നബിയിയുടെ സുഗന്ധം	274
നബിയിയുടെ കയ്യുടെ തണുപ്പ്	275
മരം നബിയിയെ വണങ്ങുന്നു	275
നബിയിയുടെ വിയർപ്പിന്റെ സുഗന്ധം	275
നബിയിയുടെ ശരീരത്തിന്റെ സുഗന്ധം	275
നബിയിയുടെ ശരീരത്തിന്റെ മുദുലത	275
നബിയിയുടെ വിനയം	275
ഒട്ടകങ്ങൾക്ക് നബിയിയോടുള്ള സ്നേഹം	276
നബിയിയുടെ ഉദ്ഹിയത്ത്	276
നബിയിയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	276
നബിയിയുടെ പ്രവചനം	277
നബിയി ഗൈബ് അറിയുന്നു	278
നബിയിയുടെ വിശാല മനസ്കത	279
നബിയി ഒട്ടകത്തെ ഊർജസ്വലമാക്കുന്നു	279
നബിയിയും ജാബിർ(റ)ഉം	279
നബിയിയിലുള്ള സ്വഹാബത്തിന്റെ വിശ്വാസം	280
നബിയിയുടെ ദുആയുടെ ബറകത്ത്	280
നബിയിയിൽ സംശയിക്കുന്നവരോട്	280

തബുക്ക് യുദ്ധത്തിലെ മുഅ്ജിസത്ത്	280
നബിസ്സയുടെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ബറകത്ത്	282
നബിസ്സയെ മേഘങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നു	282
നബിസ്സയുടെ പ്രാർത്ഥനക്ക് ഉത്തരം	282
ബിസ്സയുടെ കാലത്തെ വരൾച്ച	282
നബിസ്സയോടുള്ള സ്നേഹം	283
നബിസ്സയെ ചീത്ത പറയുന്നത് കേട്ടാൽ	283
നബിസ്സയുടെ രാത്രി നിസ്കാരം	286
നബിസ്സയുടെ വിരിപ്പ്	286
നബിസ്സയുടെ ലളിത ജീവിതം	286
നബിസ്സയും ആഇശാബീവി(റ)യും	286
നബിസ്സയുടെ വിനയം	287
നബിസ്സയുടെ ഉറക്കം	287
നബിസ്സയുടെ ലളിത ജീവിതം	287
നബിസ്സയുടെ പ്രയാസം മനസ്സിലാക്കൽ	287
നബിസ്സയുടെ ലളിത ജീവിതം	287
നബിസ്സയും ഫാതിമബീവി(റ)യും	287
നബിസ്സയുടെ ജീവിതം	287
നബിസ്സയുടെ കുടുംബ ജീവിതം	288
നബിസ്സയുടെ ഭക്ഷണ രീതി	288
നബിസ്സയുടെ ലളിത ജീവിതം	288
ആഇശാബീവി(റ)യുടെ തമാശ	291
നബിസ്സയുടെ പ്രാർത്ഥനക്ക് മലക്കുകളുടെ ആമീൻ	291
നബിസ്സയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	291
നബിസ്സയുടെ ദാവത്യം	291
നബിസ്സ ഭാര്യമാരോട്	291
നബിസ്സ കുട്ടികളോട്	291
എട്ടുകാലി നബിസ്സക്ക് സംരക്ഷണം തീർക്കുന്നു	221
പ്രാവുകൾ നബിസ്സക്ക് സംരക്ഷണം തീർക്കുന്നു	221
നബിസ്സ ഗുഹയിൽ	221
നബിസ്സയെ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) സംരക്ഷിക്കുന്നു	221
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	221
നബിസ്സയുടെ ആത്മ ധൈര്യം	221
നബിസ്സക്ക് മലക്കുകൾ മറയിടുന്നു	222
നബിസ്സയെ സഹായിച്ചാൽ	223
നബിസ്സയുടെ അംഗീകാരം ലഭിച്ചവർ	225
നബിസ്സ മദ്ഹ് പാടിപ്പിക്കുന്നു	225
നബിസ്സയെ ബൈത്ത് പാടി സ്വീകരിക്കുന്നു	231
നബിസ്സയുടെ ബറകത്ത്	231
നബിസ്സ മദീനയിലെത്തിയപ്പോൾ	231
നബിസ്സയെ കിട്ടാൻ കൊതിക്കുക	232

നബിസ്തയുടെ ഒട്ടകം മുട്ടു കുത്തിയപ്പോൾ	232
നബിസ്തയെ സ്വീകരിക്കുന്നു	232
നബിസ്തയ്ക്കു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ	233
അബൂഅയ്യൂബ്(റ)ന്റെ നബി സ്നേഹം	233
നബിസ്തയെ സന്തോഷിപ്പിക്കുക	233
നബിസ്തയുടെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചു ലഭിക്കും	233
നബിസ്തയെ സൽക്കരിക്കുന്ന അസ്അദുബ്നു സുറാറ ..	234
നബിസ്തയെ സൽക്കരിക്കുന്ന സഅദുബ്നു ഉബാദ(റ) ..	234
നബിസ്തയെ സൽക്കരിക്കുന്ന സൈദുബ്നു സാബിത്ത് ..	234
നബിസ്തയുടെ ഭക്ഷണ രീതി	235
നബിസ്തയുടെ താൽപര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുക	235
നബിസ്ത അബൂഅയ്യൂബുൽ അൻസാരി(റ)യുടെ വീട്ടിൽ ..	235
നബിസ്തയുടെ ഭക്ഷണത്തിന്റെ ബാക്കി	235
നബിസ്തയ്ക്കു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ	239
ഇസ്ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ	239
നബിസ്തയുടെ പ്രാർത്ഥന	239
നബിസ്തയെ അല്ലാഹു (ﷻ) തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു	240
നബിസ്തയുടെ തുപ്പുനീർ	241
നബിസ്തയെ ത്യാഗം ചെയ്ത് സ്നേഹിച്ചവർ	241
സ്വഹാബികൾക്ക് നബിസ്തയിലുള്ള വിശ്വാസം	242
നബിസ്തയെ ത്യാഗം ചെയ്ത് സ്നേഹിച്ചവർ	242
നബിസ്തയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	242
നബിസ്തയും ഖതാദ(റ)യുടെ കണ്ണും	242
അല്ലാഹു (ﷻ) വും നബിസ്തയും	243
മരം നബിസ്തയെ അനുസരിക്കുന്നു	243
നബിസ്തയുടെ പ്രയാസം അല്ലാഹു നീക്കുന്നു	243
ഉഹ്ദിൽ നബിസ്തയുടെ മുൻപല്ല് പൊട്ടിയപ്പോൾ	243
നബി സ്നേഹം കൊണ്ട് പ്രയാസങ്ങൾ മറികടക്കുക	244
നബിസ്തയെ സ്നേഹിച്ച വനിതകൾ	245
നബിസ്ത സമാധാനിപ്പിക്കുന്നു	245
നബിസ്തയെ അനുസരിക്കുന്ന സ്വഹാബികൾ	
നബിസ്തയുടെ നീതിബോധം	255
നബിസ്തയും അബൂജൻദൽ(റ)ഉം	255
നബിസ്തയും ഉർവ്വയും	255
നബിസ്ത ഇരുന്ന സ്ഥലം	255
നബിസ്തയുടെ ആസാറുകൾ	255
നബിസ്തയുടെ ബറകത്തിന് മൽസരിക്കുന്ന സ്വഹാബികൾ ..	255
തീവ്രവാദവും ഇസ്ലാമും	255
നബിസ്തയുടെ കരാർ പൂർത്തീകരണം	255
നബിസ്തയുടെ വിനയം	255

നബിﷺയുടെ വിട്ടു വീഴ്ച	255
അലി(റ)യുടെ നബിﷺ സ്നേഹം	255
നബിﷺയുടെ യുക്തികൾ	255
നബിﷺയുടെ കത്തുകൾ	264
നബിﷺയുടെ ഫോട്ടമോ?	264
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചും സ്നേഹം	264
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ച കൈസർ രാജാവ്	264
ശത്രുക്കൾ നബിﷺയെ ഉള്ളുകൊണ്ട് സമ്മതിക്കുന്നു	264
അബൂസുഹ്യാൻ(റ) നബിﷺയെ കുറിച്ച് പറയുന്നു	264
നബിﷺയും കൈസർ രാജാവും	264
നബിﷺയുടെ കത്തിനോടുള്ള ഹിർഖലിന്റെ ആദരവ്	265
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചു ലഭിക്കും	265
നബിﷺ ഇസ്ലാമിന്റെ വ്യാപനം പ്രവചിക്കുന്നു	270
നബിﷺക്കു സമ്പത്തു നൽകിയാൽ തിരിച്ചും	158
സമ്പത്ത് നബിﷺക്കു വേണ്ടി സമർപ്പിച്ചവർ	158
നബിﷺയെ മോശപ്പെടുത്തുന്നത് കേട്ടാൽ	158
നബിﷺയോടുള്ള ഖദീജാബീവി(റ)യുടെ സ്നേഹം	158
നബിﷺ യുടെ ധർമ്മം	158
നബിﷺയും ഖദീജാബീവി(റ)യും	158
നബിﷺ അസാധാരണ മനുഷ്യൻ	159
നബിﷺയോട് കല്ലുകൾ സലാം ചൊല്ലുന്നു	159
നബിﷺയും ഖദീജാബീവി(റ)യും	163
നബിﷺ യുടെ ഹിജ്റ പ്രവചിക്കുന്നു	163
നബിﷺയും വറഖതുബ്നു നൗഫലും	163
നബിﷺയും ജിബ്രീൽ ഉം	164
നബിﷺ അവസാന പ്രവാചകൻ	165
നബിﷺയുടെ ഉപമ	165
വേദക്കാരിൽ നബിﷺയുടെ ആഗമന വിവരം	169
നബിﷺയുടെ ഓർമ്മ ശക്തി	169
നബിﷺയുടെ രഹസ്യ പ്രബോധനം	169
നബിﷺയുടെ പോറ്റു പിതാവ്	170
നബിﷺയുടെ ദൗർവത്ത്	170
ഇസ്ലാമിനു വേണ്ടി ത്യാഗങ്ങൾ	172
നബിﷺയുടെ സ്വർഗ്ഗം	175
സന്തോഷമുണ്ടാകുമ്പോൾ തക്ബീർ ചൊല്ലൽ	175
നബിﷺയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	179
നബിﷺയും അബൂലഹബിന്റെ ഭാര്യയും	179
നബിﷺ കുടുംബത്തോട് ബന്ധം ചേർക്കുക	181
നബിﷺയെ പരിഹസിച്ചാൽ ശിക്ഷ	182
അബൂലഹബ്ബ് നബിﷺയെ മനസ്സിലാക്കുന്നു	182
നബിﷺയുടെ പ്രാർത്ഥന	182

നബിﷺയുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ഈമാൻ	64
നബിﷺയും അഅ്റാബിയും	64
നബിﷺയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	79
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിച്ചവർ	79
നബിﷺയുടെ നിയോഗം ആയിരം വർഷം മുൻ പ്രവചനം	79
നബിﷺ മദീനയിൽ താമസിച്ച വീടിന്റെ പ്രത്യേകത	79
നബിﷺ ജനിക്കും മുൻ തന്നെ റഹ്മത്ത്	90
നബിﷺയുടെ നൂറ് കൊണ്ട് മഴ ലഭിക്കുന്നു	90
നബിﷺയുടെ ജൻമം മുൻകൂട്ടി പ്രവചിക്കുന്നു	92
നബിﷺയുടെ നിയോഗ വാർത്ത അബ്റഹത്തിനോട്	98
തിരുനബിﷺയുണ്ടെങ്കിൽ ആരും കീഴ്പ്പെടും	98
നബിﷺ യുടെ നൂറിനെ വണങ്ങുന്ന ആന	98
നബിﷺയുടെ പരിശുദ്ധ പരമ്പര	100
നബിﷺ മലക്കുകൾക്ക് റഹ്മത്ത്	17
നബിﷺ സർവ്വ ലോക റഹ്മത്ത്	20
നബിﷺയുടെ ഇഷ്ടം അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ) കണ്ടറിയുന്നു	23
വേദന മാറാൻ നബിﷺ പഠിപ്പിച്ചത്	320
നബിﷺ പഠിപ്പിച്ചു കൊടുത്ത ദികർ	320
ഈസാനബിﷺയുടെ പക്ഷിയും നബിﷺയുടെ വാളും	320
നബിﷺയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	319
നബിﷺയോടുള്ള സ്നേഹം	319
നബിﷺയെ സൽക്കരിക്കുക	319
നബിﷺയെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന മാൻ	317
നബിﷺ ലോകത്തിന് കാരുണ്യം	317
നബിﷺയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	317
നബിﷺയോട് മാൻ സംസാരിക്കുന്നു	317
നബിﷺയും മാൻ പേടയും	317
നബിﷺയെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാതിരിക്കുക	316
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ	316
നബിﷺയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചും ലഭിക്കും	333
നിർജീവികൾ നബിﷺയെ സ്നേഹിക്കുന്നു	333
നബിﷺയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	333
നബിﷺയെ സൽക്കരിക്കുക	331
നബിﷺയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	331
നബിﷺ ആടിനെ ജീവിപ്പിക്കുന്നു	331
നബിﷺയും ജാബിർ(റ)ഉം	331
നബിﷺയുടെ പ്രബോധനം	330
നബിﷺയുടെ പ്രാർത്ഥന	330
നബിﷺയുടെ കയ്യുടെ ബറകത്ത്	330

നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	328
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	327
നബിസ്സയുടെ വിരലുകൾക്കിടയിൽ നിന്ന് വെള്ളം	327
നബിസ്സ റഹ്മതുൽ ആലമീൻ	326
ഒട്ടകം നബിസ്സയെ സങ്കടം പറയുന്നു	326
ഒട്ടകം നബിസ്സയെ വണങ്ങുന്നു	326
നബിസ്സയെ മരങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നു	326
നബിസ്സ ഭ്രാന്തൻമാരെ മന്ത്രിക്കുന്നു	326
നബിസ്സയും ജാബിർ(റ)ഉം യാത്രയിൽ	326
ഹുസൈൻ(റ)ഉം നബിസ്സയും	324
ഹസൻ(റ)ഉം നബിസ്സയും	324
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	324
നബിസ്സയുടെ നാവിന്റെ മഹത്വം	324
നബിസ്സയുടെ സ്പർശനത്തിന്റെ ബറകത്ത്	323
നബിസ്സ ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ	323
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	323
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	323
നബിസ്സയുടെ കയ്യിന്റെ ബറകത്ത്	321
നബിസ്സ മന്ത്രിക്കുന്നു	321
നബിസ്സക്ക് സേവനം ചെയ്ത ജീവി	339
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	339
നബിസ്സ വഹാത്തായപ്പോൾ മരണപ്പെട്ട കഴുത	339
ഖൈബറിലെ നബിസ്സയുടെ ഗനീമത്ത്	339
നബിസ്സ കഴുതയോട് സംസാരിക്കുന്നു	339
നബിസ്സയെ കൊതിച്ച കഴുത	339
നബിസ്സയും അലി(റ)യും യാത്രയിൽ	338
നബിസ്സയോട് മരങ്ങൾ സലാം ചൊല്ലുന്നു	338
നബിസ്സയോട് പർവ്വതങ്ങൾ സലാം ചൊല്ലുന്നു	338
നബിസ്സയുടെ ആവശ്യ പൂർത്തീകരണ രീതി	338
നബിസ്സക്ക് സേവനം ചെയ്യുന്ന പക്ഷി	338
നബിസ്സയെ അല്ലാഹു (ﷻ) സംരക്ഷിക്കുന്നു	338
ഈത്തപ്പനക്കുല നബിസ്സയെ അനുസരിക്കുന്നു	337
നബിസ്സയും അഅ്റാബിയും	337
നബിസ്സയുടെ ബറകത്ത്	336
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	336
നബിസ്സയുടെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ബറകത്ത്	336
നബിസ്സ നൽകിയ അൽഭുത ഈത്തപ്പന	336
നബിസ്സയും അബൂഹുറൈറ(റ)യും	336
നബിസ്സയുടെ കയ്യിന്റെ ബറകത്ത്	335

നബിപ്പയുടെ ഇരുത്തത്തിന്റെ ബറകത്ത്	335
നബിപ്പയുടെ കടക്കാരും	335
ഇമാം ശാഫിഹു(റ)യും നബിപ്പയുടെ മദ്ഹും	333
നബിപ്പയുടെ മുഅജിസത്ത്	333
നബിപ്പയോട് ഊത്തപ്പനത്തടി സംസാരിക്കുന്നു	333
നബിപ്പയ്ക്ക് എല്ലാ മഹത്വവും ലഭിച്ചു	333
ഊത്തപ്പനത്തടിയുടെ സങ്കടം നബിപ്പ തീർത്തെങ്കിൽ ..	333
നബിപ്പയുടെ ബറകത്ത് കൊതിക്കൽ	333
നബിപ്പ ഫാതിമ ബീവി(റ)യുടെ വിശപ്പ് മാറ്റുന്നു	348
നബിപ്പയുടെ സ്പർശനത്തിന്റെ ബറകത്ത്	347
നബിപ്പയുടെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ബറകത്ത്	347
നബിപ്പയുടെ ഊത്തിന്റെ ബറകത്ത്	346
നബിപ്പയുടെ മുഅജിസത്ത്	346
നബിപ്പയുടെ ധീരത	346
ഹുനൈൻ യുദ്ധത്തിൽ നബിപ്പയുടെ മുഅജിസത്ത്	346
നബിപ്പയുടെ ഊത്തിന്റെ ബറകത്ത്	345
പ്രയാസങ്ങൾ മുത്ത് നബിപ്പയോട്	345
നബിപ്പയുടെ കയ്യുടെ ബറകത്ത്	345
നബിപ്പയും ഭ്രാന്ത് രോഗിയും	345
നബിപ്പയുടെ മുഅജിസത്ത്	344
നബിപ്പയെ മരങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നു	344
നബിപ്പയും ജാബിർ(റ)ഉം	344
നബിപ്പയെ മരം വിശ്വസിക്കുന്നു	343
നബിപ്പയെ മരം അനുസരിക്കുന്നു	343
നബിപ്പയും അഅ്റാബിയും	343
നബിപ്പ റഹ്മതുൽ ആലമീൻ	343
നബിപ്പയ്ക്ക് മൃഗങ്ങൾ സുജൂദ് ചെയ്യുന്നു	343
നബിപ്പയോട് സങ്കടങ്ങൾ	342
നബിപ്പയും ഉസ്മാനുബ്നു അബൂൽ ആസ്(റ)ഉം	342
നബിപ്പ ശൈതാനിനെ ഇറക്കുന്നു	342
നബിപ്പയെ സ്നേഹിച്ചാൽ തിരിച്ചും	342
നബിപ്പയുടെ മുഅജിസത്ത്	342
നബിപ്പയെ വിശ്വസിച്ച ജീവികൾ	341
നബിപ്പയും ഉടുമ്പും-ഉടുമ്പ് സംസാരിക്കുന്നു	341
നബിപ്പയും അഅ്റാബിയും സംസാരിക്കുന്നു	341
നബിപ്പയെ അംഗീകരിക്കാത്തവർ	340
നബിപ്പയ്ക്കുമുമ്പിൽ ഒട്ടകത്തിന്റെ ആദരവ്	340
നബിപ്പയും ഒട്ടകവും	340
നബിപ്പയുടെ മുഅജിസത്ത്	340

നബിസ്സയുടെ ഭാര്യമാർ	360
നബിസ്സയും ആഇശാബീവി(റ)യും	360
നബിസ്സ ദുനിയാവിനെ ഒഴിവാക്കുന്നു	360
നബിസ്സ ലിഖാഇനെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു	360
നബിസ്സ ജനതൽ ബഖീഅ് സന്ദർശിക്കുന്നു	360
നബിസ്സയും അബൂ മുവൈഹിബ(റ)യും	360
നബിസ്സക്ക് രോഗം ബാധിക്കുന്നു	360
നബിസ്സ വസിയുത്ത് ചെയ്യുന്നു	359
നബിസ്സ വഹാത്ത് പ്രവചിക്കുന്നു	359
നബിസ്സയുടെ സന്ദേശങ്ങൾ എത്തിക്കുക	354,356
നബിസ്സയുടെ ഉത്തരവാദിത്വ ബോധം	356
തറവാടിന്റെ പേരിൽ അഹങ്കാരം വേണ്ട	356
നബിസ്സയുടെ മിനാ പ്രഭാഷണം	356
നബിസ്സയുടെ ഉത്തരവാദിത്വ ബോധം	354
നബിസ്സ വഹാത്തിന്റെ സൂചന നൽകുന്നു	354
നബിസ്സയുടെ അറഫ പ്രസംഗം	354
നബിസ്സയെ സ്നേഹിച്ച മരങ്ങൾ	350
നബിസ്സക്ക് മരം തണൽ നൽകുന്നു	350
നബിസ്സയുടെ മുഅ്ജിസത്ത്	350
നബിസ്സയുടെ സൽസഭാവം	350
നബിസ്സയും വിഷം പുറട്ടിയ ഭക്ഷണവും	350
നബിസ്സയും ജൂതസ്ത്രീയും	350
സങ്കടങ്ങൾ നബിസ്സയോട്	349
നബിസ്സയുടെ കയ്യിന്റെ ബറകത്ത്	349
നബിസ്സയുടെ സുഗന്ധം ലഭിച്ചവർ	349
നബിസ്സയുടെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ബറകത്ത്	348
നബിസ്സയുടെ വഹാത്തും ഉമർ(റ)ഉം	372
നബിസ്സക്കു സേവനം ചെയ്യാനുള്ള ഭാഗ്യം	370
ആഇശാബീവി(റ)യും നബിസ്സയുടെ ഉമനീറും	370
സമ്പത്തിനോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ നബിസ്സ വസിയുത്ത് ...	369
അടിമകളോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ നബിസ്സ വസിയുത്ത്	369
സ്ത്രീകളോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ നബിസ്സ വസിയുത്ത്	369
നബിസ്സയുടെ അവസാന വസിയുത്ത്	369
നബിസ്സയുടെ വിയർപ്പിന്റെ സുഗന്ധം	368
ഫാതിമബീവി(റ)യോട് നബിസ്സയുടെ രഹസ്യം	368
നബിസ്സയും മലകുൽ മൗത്തും	368
നബിസ്സയും ജിബ്രീൽയുടെ അവസാന വരവും	368
നബിസ്സയുടെ രോഗം ശമിച്ചപ്പോൾ	364
നബിസ്സ സ്വഹാബികളുടെ താൽപര്യം മനസ്സിലാക്കുന്നു	363

നബിഷ്ട സ്വഹാബികളുടെ താൽപര്യം മനസ്സിലാക്കുന്നു	363
നബിഷ്ടയുടെ റഹ്മത്തിന്റെ പ്രാർത്ഥന	363
നബിഷ്ടയുടെ അവസാന പ്രസംഗം	363
നബിഷ്ടയോടുള്ള സ്വഹാബികളുടെ അദബ്	361
നബിഷ്ടയുടെ നിസ്കാരത്തിനുള്ള താൽപര്യം	361
നബിഷ്ടയുടെ വഹാത്ത് രോഗം	361
നബിഷ്ടയുടെ സേവകൻമാർ	417
നബിഷ്ടയെ അനുസരിച്ചാൽ സ്വർഗത്തിൽ ഒരുമിക്കാം	422
നബിഷ്ടയെ സ്നേഹിച്ചാൽ സ്വർഗത്തിൽ ഒരുമിക്കാം	422
നബിഷ്ടയുടെ രക്തം ശുദ്ധിയുള്ളത്	414
നബിഷ്ടയുടെ ശരീരത്തിൽ നിന്ന് രക്തം പൊടിഞ്ഞപ്പോൾ	414
നബിഷ്ടയെ സ്നേഹിച്ച മാലികുബ്നു സിനാൻ(റ)	414
നബിഷ്ട കൃഷിക്കു വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	397
നബിഷ്ട മദ്യനക്കു വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു	397
നബിഷ്ടയുടെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലം	396നഹം
നബിഷ്ടയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിനെല്ലാം ബറകത്ത്	424
നബിഷ്ടയുടെ പേര് കേട്ടാൽ സിറഹം പോലും	424
പ്രതിസന്ധികളിൽ നബിഷ്ടയുടെ കൂടെ നിന്നാൽ	423
സ്വഹാബികളും മുത്ത് നബിഷ്ടയും	422
നബിഷ്ടയെ കാണാൻ കൊതിച്ച ശാമുകാരൻ	462
നബിഷ്ടയെ ദർശിക്കാൻ നബിഷ്ട പഠിപ്പിച്ച സ്വലാത്ത്	462
നബിഷ്ടക്ക് സേവനം ചെയ്തവർ	474
നബിഷ്ടയുടെ വെള്ളം സൂക്ഷിപ്പുകാരൻ	474
നബിഷ്ടയുടെ മിസ്വാക്	474
നബിഷ്ടയുടെ തലയിണ	474
നബിഷ്ടയുടെ ചെരിപ്പ്	474
നബിഷ്ടയുടെ സ്പർശനമേറ്റ പാത്രം	473
നബിഷ്ടയുടെ വിയർപ്പ് സുഗന്ധം	472
സീകാര്യത ലഭിക്കാൻ മുത്ത്നബിഷ്ടയുടെ വിയർപ്പ്	472
നബിഷ്ടയുടെ സുഗന്ധം	472
വിയർപ്പ് കൊണ്ട് രോഗ ശമനം	471
നബിഷ്ടയുടെ വിയർപ്പ് സുഗന്ധം	471
നബിഷ്ടയുടെ ആസാറുകൾ	470
ഖാലിദുബ്നു വലീദ്(റ)ന്റെ തൊപ്പി	470
നബിഷ്ടയുടെ ഉറ	470
പിശാചിന് നബിഷ്ടയുടെ രൂപം പ്രാപിക്കാനാവില്ല	492
നബിഷ്ട സ്വപ്നത്തിൽ	492
നബിഷ്ടയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	489
നബിഷ്ടയും അബ്ദുറഹ്മാനുബ്നു ഔഫ്(റ)ഉം	489

നബിﷺയും കളവ് ആരോപിക്കപ്പെട്ടതും	517
ഉബയ്യൂബ്നു കഅ്ബ്(റ)ഉം മുത്ത് നബിﷺയും	506
നബിﷺ സന്തോഷിച്ച സമയങ്ങൾ	503
നബിﷺയും ജിബ്രീലിന്റെ പ്രാർത്ഥനയും	502
സ്വലാത്ത് നബിﷺ അറിയുന്നു	501
സ്വലാത്തിലൂടെ നബിﷺ നമ്മെ തിരിച്ചറിയുന്നു	501
നബിﷺയും അന്ധനും	544
നബിﷺ ഇസ്തിഗാസ പഠിപ്പിക്കുന്നു	544
നബിﷺ തവസ്സൂൽ പഠിപ്പിക്കുന്നു	544
നബിﷺയെ മുൻനിർത്തി പ്രാർത്ഥിക്കുക	544
സങ്കടങ്ങൾ നബിﷺയോട്	544
നബിﷺ കാഴ്ച ശക്തി നൽകുന്നു	544
നബിﷺയെ തവസ്സൂലാക്കാം	543
നബിﷺ അല്ലാഹു (عَزَّوَجَلَّ)വിന്റെ ഇഷ്ട അടിമ	578
നബിﷺയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	578
നബിﷺയുടെ വ്യത്യസ്ത ശഹാഅത്തുകൾ	572
പരലോകത്ത് രക്ഷ മുത്തുന്നബിﷺ മാത്രം	582
നബിﷺയുടെ ഉമ്മത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം	582
നബിﷺ സ്വർഗ വാതിൽ തുറക്കുന്നു	578
നമ്മുടെ പ്രയാസം നബിﷺക്കും പ്രയാസം	578
നബിﷺ സുജൂദിൽ വീഴുന്നു	578
നബിﷺയുടെ ശഹാഅത്ത്	585,586
എന്തിന് നബിﷺയെ സ്നേഹിക്കുന്നു?	585
നബിﷺയുടെ സമുദായ സ്നേഹം	584,585,586
മുത്ത്നബിﷺയുടെ ശഹാഅത്ത്	578,582,584
എന്തിനു നബിﷺയെ സ്നേഹിക്കണം	584
നബിﷺയെ പറയിപ്പിക്കുന്ന സമുദായം	586
നബിﷺയെ സ്നേഹിക്കുക	578,585,586
നബിﷺയെ സ്വീകരിച്ചാനയിക്കുന്നു	401
നബിﷺയെ ഇശ്ഖ് പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു	424
നിർജീവ വസ്തുക്കൾ വരെ നബിയെ സ്നേഹിക്കുന്നു	424
നബിﷺയോട് സങ്കടം പറയുക	424
നബിﷺയെ കാണാൻ കൊതിക്കുക	424
നബിﷺയെ കാണുന്നവർ	445
നബിﷺ നമ്മെ കാണുന്നു	445
നബിﷺയുടെ വഹ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥം	445
നബിﷺഇപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നു	445
നബിﷺയുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക	483

മൊ:മുത്തുനമ്പിഴയുടെ ബറകത്ത്	43
കുടുതൽ നമ്പിഴയെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടോ?	271
നമ്പിഴയുടെ ചരു കേൾക്കുമ്പോൾ	272
നമ്പിഴയുടെ ചരിത്രം	272
നമ്പിഴയുടെ ഹദീസ്	272
നമ്പിഴയുടെ പേര്	272
നമ്പിഴയോടുള്ള ആദരവ് വഹാത്തിനു ശേഷം	272
നമ്പിഴ അമ്പിയാക്കളിൽ ഉത്തമർ	272
നമ്പിഴ ഹബീബ്	272
നമ്പിഴയുടെ കയ്യിന്റെ ബറകത്ത്	273
നമ്പിഴയുടെ ചുമൽ	284
നമ്പിഴയുടെ ഉറക്കം	284
നമ്പിഴയുടെ കാഴ്ച	284
നമ്പിഴ കോട്ടുവായിടല്ല	284
നമ്പിഴക്ക് നിഴൽ ഇല്ല	284
നമ്പിഴയുടെ പരിശുദ്ധി	284
നമ്പിഴയുടെ പ്രത്യേകതകൾ	284
നമ്പിഴയുടെ പാദസ്പർശന പുണ്യം	206
നിസ്കാര രൂപവും നമ്പിഴയുടെ പേരും	118
നമ്പിഴയും മനുഷ്യരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം	118
നമ്പിഴയുടെ മൗഢിത്വം	119
നമ്പിഴ സ്വർഗത്തിലേക്കുള്ള വഴികാട്ടി	119
നമ്പിഴയും ബാങ്കും	119
മുഹമ്മദ് നമ്പിഴയും മനുഷ്യനും	119
നമ്പിഴ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നവർ	119
നമ്പിഴ ജനിച്ച സമയത്തുള്ള പ്രാർത്ഥന	114
നമ്പിഴ റഹ്മത്ത്	114
നമ്പിഴയോടുള്ള ആദരവ്	114
മുഹമ്മദ്നമ്പിഴ സൂപ്പർകളിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠർ	18
നമ്പിഴയുടെ മിമ്പർ സ്വർഗത്തിൽ	385
നമ്പിഴയെ സിയാറത്ത് ചെയ്യുക	383
നമ്പിഴ മദീനയിൽ വഹാത്താകാൻ കാരണം	383
നമ്പിഴയുടെ ഖബറുശ്ശരീഫിന്റെ മണ്ണ്	395
നമ്പിഴയെ അനുസ്മരിക്കുക	408
നമ്പിഴ കേൾക്കുന്നു	399
നമ്പിഴ കാണുന്നു	399
ബിദ്അത്തുകാരും നമ്പിഴയും	399
നമ്പിഴയോടുള്ള സ്നേഹത്തിന്റെ അടയാളം	412
നമ്പിഴയോടുള്ള ആദരവ്	408
നമ്പിഴയുടെ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾ	408
നമ്പിഴയെ പഠിക്കുക	408
തിരുനമ്പിഴ ആദ്യ പിതാവ്	40

നബി ﷺ മലക്കുകളുടെയും നബി	40
ആദം നബി ﷺ ക്കു മുമ്പെ നബി ﷺ ക്ക് നുബുവുത്ത	40
നബി ﷺ യെ ദർശിക്കാൻ	467, 465
നബി ﷺ യെ പല രൂപത്തിൽ സ്വപ്നം കാണാം	434
ഉറക്കിൽ നബി ﷺ യെ ദർശിക്കാൻ	456
ഉണർച്ചയിൽ നബി ﷺ യെ ദർശിക്കാൻ	456
നബി ﷺ യുടെ പാദുക മഹത്വം	455
ഖബരിലേക്ക് വെക്കുമ്പോൾ നബി ﷺ യുടെ സാന്നിധ്യം	455
മരണ സമയത്ത് നബി ﷺ യുടെ സാന്നിധ്യം ലഭിക്കാൻ	455
നബി ﷺ യോട് അടുക്കാൻ	454
നബി ﷺ യുടെ തർബിയ്യത്തിൽ ജീവിക്കാൻ	454
നബി ﷺ യെ ഉണർച്ചയിൽ കാണാൻ	453
നബി ﷺ യെ ദർശിക്കാൻ	452
ഖബറിൽ രക്ഷക്ക് തിരുദർശനം	449
നബി ﷺ യെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ചവർക്കുള്ള നേട്ടങ്ങൾ .	449
നബി ﷺ യെ ദർശിക്കാൻ	476
നബി ﷺ യുടെ നൽലേ ശരീഫിന്റെ പ്രത്യേകത	476
നബി ﷺ യുടെ പേര് പറയുമ്പോൾ	486
നബി ﷺ യുടെ പേര് എഴുതുമ്പോൾ	486
നബി ﷺ യുടെ പേര് കേൾക്കുമ്പോൾ	486
നബി ﷺ ചെരുപ്പ് ധരിച്ചിരുന്നു	479
തീ പിടിക്കാതിരിക്കാൻ	479
നബി ﷺ യുടെ നൽലേ ശരീഫിന്റെ മഹത്വങ്ങൾ	479
നബി ﷺ യെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ചവർ	567
നബി ﷺ വിൽതിയയെ സ്വീകരിക്കുന്നു	567
ഇമാം ലഖമി(റ)യും നബി ﷺ യും	567
നബി ﷺ യുടെ തർബിയ്യത്ത് ലഭിക്കാൻ	495
നബി ﷺ യെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിക്കാൻ	559
നബി ﷺ യും മറ്റു അമ്പിയാക്കളും	584
നബി ﷺ സയ്യിദുൽ ഉമം	584
ബൈ: മുത്ത് നബി ﷺ യുടെ കവികൾ	284
നബി ﷺ യുടെ സുഷ്ടിപ്പ്	284
നബി ﷺ യുടെ സൗന്ദര്യം	284
പാപങ്ങൾ പൊറുക്കാൻ നബി ﷺ യെ തവസ്സുലാക്കുക	394
ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ നിറവേറാൻ നബി ﷺ യെ തവസ്സുലാക്കുക .	394
നബി ﷺ യെ തവസ്സുലാക്കിയാലുള്ള നേട്ടങ്ങൾ	394
നല്ല മരണത്തിന് നബി ﷺ യെ തവസ്സുലാക്കുക	394
നബി ﷺ കൂടുംബത്തെ സ്നേഹിക്കുക	432